

**NEAUTORIZOVANI MAGNETOFONSKI SNIMAK**  
**11. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA**  
**PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE**  
**održane 5.10.1999. god. sa početkom u 12,30 sati**

PREDSJEDAVALAČI  
MIRKO BANJAC:

Poslanici i poštovani gosti,  
Otvaram 11. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Poštovani poslanici, prije početka rada na ovoj sjednici želim da vas obavijestim o sljedećem.

Prilikom ulaska u zgradu, jutros sam bio spriječen da uđem jer je traženo da budem pregledam, i ja i stvari, što ja nisam dozvolio, kao predsjedavajući ovog Parlamenta. Jer, ako se sumnja u mene da sam nekakav potencijalni terorista ili ne znam šta drugo, onda meni nije mjesto ovdje. Ja sam ušao u zgradu, pozvao člana Sekretarijata da pita dečka ko mu je to naredio. Rekao je da mu je naredio njegov šef i da on neće napisati pismenu izjavu ko mu je to naredio. Ja dajem pauzu od 30 minuta, na traženje dva poslanička kluba iz Republike Srpske, i molim, sjednica će početi onog momenta kad se vidi ko je šef tom momku koji je sebi dozvolio da u farmericama presretne i spriječi ulazak predsjedavajućem ovog doma.

Zakazujem u 13,00 sati nastavak.

/Poslije pauze/

Gospodo poslanici i poštovani gosti, obavještavam vas da su, pored poslanika, na ovu sjednicu pozvani predsjedavajući i članovi Predsjedništva Bosne i Hercegovine, kopredsjedavajući, potpredsjedavajući i članovi Savjeta ministara BiH, predstavnici OHR-a, predstavnici OSCE, predstavnici Phare projekta i predstavnici sredstava javnog informisanja. Sve prisutne srdačno pozdravljam i zahvaljujem što su se odazvali ovoj našoj sjednici i hvala lijepo što ste nam se pridružili u radu.

Od Sekretarijata sam dobio izvještaj da je sjednici prisutno 14 poslanika iz Republike Srpske i 17 poslanika iz Federacije BiH.

Dužan sam vas obavijestiti, prije početka rada, da sam dobio izjavu, ne želim da se o njoj raspravlja na sjednici, to je stvar za Kolegijum. Mi pitanje obezbjeđenja ovog objekta i vanjskog i unutrašnjeg moramo riješiti na Kolegijumu i ja vas molim da se od ovog ne prave nikakve političke spekulacije. Ja ne želim da ovo pitanje politizujem, ali je krajnje vrijeme bilo da se ovo pitanje riješi. I, mislim da ga treba riješiti. Ja, kao čovjek koji je postavio ovaj problem, ne želim da diskutujem na tu temu. Ima mjesto gdje ćemo to rješavati. A mislim da to možemo riješiti.

Evo, poslanik. Ja molim poslanika da ne raspravlja na ovu temu, a na drugu može. Evo, ima jedan se prije javio.

NIKOLA ŠPIRIĆ:

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo poslanici. Sve bi to bilo ovako kao što kaže predsjedavajući da on nije pomenuo dva predsjednika kluba poslanika. Ako je predsjedavajući dobio informaciju, onda želim da je znam i ne želim da otvaram

raspravu. Ali da nas tako kao guske u maglu uvedete, pa vi ćete to nešto poslije raspraviti – nije u najmanju ruku korektno. Toliko. Ja pojma nemam niti me je ko informisao.

MIRKO BANJAC:

Hvala lijepo. Dobićete umnoženu informaciju, predsjednici klubova, na prvoj pauzi. Ja sam samo htio da ovo pitanje ne politizujemo jer ono ne zaslužuje takvu pažnju.

Izvolite. Poslanik Tokić.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Predsjedavajući, dame i gospodo, poslanici, zastupnici. To pitanje je politizirano onog trenutka kad je stavljeno kao razlog polučasovne pauze. I zbog digniteta svih poslanika, ja insistiram da informacija koju ste Vi dobili bude prosljeđena svim poslanicima bez rasprave, jer jedino na takav način možemo objasniti zašto smo svi pauzirali pola sata. Što se tiče mog ličnog stajališta, ja stojim na stanovištu da taj problem se mogao razriješiti bez ove polučasovne pauze. To još jedanput pokazuje neefikasnost funkcionisanja Kolegijuma i svojevrsnog koncepta na kojem funkcionišete da smo mi, kao poslanici, taoci vaših nedogovaranja.

MIRKO BANJAC:

Hvala lijepo poslaniku. Ja sam mu sad dužan odgovoriti. Ovo su riječi koje, eto, tako, možda nisu najprimjerenije, ovo sa taocima, ali da Vam kažem, ovo je treći put kako ja imam određene probleme s kojima nisam mislio da treba da upoznajem Parlament i nisam mislio da treba da mi se bavimo sad ovdje tehničkim problemima koji se mogu lako riješiti. Ja prihvatam sugestiju poslanika da se zabilješka prosljedi, iako, vidim, u njoj stoji jedna netačnost, ali o tom po tom, ja ću nju kakva je vama prosljediti. To nije uopšte sporno. Molim Sekretarijat da se umnoži i da se dostavi. Ja vas molim da ovim zaključimo ovaj dio priče. Molim poslanike da o tom ne raspravljamo, a slažem se sa poslanikom Tokićem da je red da se jednom to skinе s dnevnog reda. To su pitanja koja ne zaslužuju pažnju, ni vrijeme poslanika.

Od Sekretarijata sam dobio obavještenje da su odsustvo sa sjednice najavili: Ivo Mijačević zbog bolesti, gospodin Pero Skopljak, takođe, zbog bolesti, Adnan Jahić službeno odsutan, Haris Silajdžić, Ivo Lozančić i Zlatko Lagumdžija.

Iz Savjeta ministara BiH, izostanak je najavio Husein Živalj.

Gospodin Rasim Kadić je javio da će na sjednicu kasniti zbog ranije ugovorenih obaveza. Konstatujem, dakle, gospodo, da Predstavnički dom ima kvorum i da može pravovaljano raditi jer sjednici prisustvuje 31 poslanik.

Kolegij se usaglasio da vam za ovu sjednicu predloži sljedeći dnevni red:

1. Usvajanje zapisnika sa 9. i 10. sjednice Predstavničkog doma,
2. Prijedlog zakona o reviziji institucija BiH,
3. Prijedlog zakona o rješavanju problema 2000. godine u BiH,
4. Prijedlog zakona o imigraciji i azilu BiH,
5. Izvještaj Komisije o ustavnim i pravnim pitanjima o provođenju procedure glasanja o Nacrtu zakona o osnivanju zajedničkih policijskih snaga za suzbijanje terorizma, međuentitetskog kriminala i neovlaštene trgovine drogom,
6. Poslanička pitanja.

Mi smo vama u dnevnom redu dostavili još dvije tačke gdje smo se usaglasili. To je izvještaj i analiza rada Savjeta ministara BiH i Izvještaj u vezi zahtjeva Kluba poslanika SDP BiH oko izdavanja pasoša stranom državljaninu. O Prijedlogu zakona o praznicima BiH Kolegijum nije postigao saglasnost, ali ima prijedlog jednog od člana Kolegijuma da se ta tačka izdvojeno stavi na glasanje i mi ćemo je staviti izdvojeno.

Mi smo ove dvije tačke što se tiče Savjeta ministara BiH i njihovih obaveza utvrđenih na prošloj sjednici skinuli. Nismo dobili izvještaj. Evo, prije pet minuta na sto mi je stigao jedan dopis. Ja ću vam ga pročitati. Naravno, vi zadržavate pravo, kao poslanici, da raspravljate o tim tačkama ili o nekim drugim koje ćete predložiti, ali Kolegijum nije smatrao da treba da raspravljamo o tačkama za koje nemamo materijale i nismo vam ih mogli dostaviti na vrijeme jer nama nisu dostavljeni.

Čitam vam dopis koji je potpisao kopredsjedavajući Svetožar Mihajlović, koji mi je stigao, rekoh, prije pet minuta.

U vezi sa izvještajem i analizom rada Savjeta ministara BiH koji je predviđen za razmatranje na 11. sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, obavještavamo vas o sljedećem: Savjet ministara BiH od 23.9.1999.godine nije bio u mogućnosti da održi svoju sjednicu zbog službenog odsustvovanja većine njegovih članova: učešće u radu Generalne skupštine UN, Generalne skupštine Svjetske banke, te službenog posjeta SAD-u. Iz ovih razloga, Savjet ministara BiH nije mogao pripremiti izvještaj o svom radu za protekli period. Napominjemo da će Savjet ministara BiH na svojoj prvoj narednoj sjednici razmatrati pitanje donošenja izvještaja o radu. S poštovanjem.

Ja sam vam pročitao što sam ovog momenta dobio. Ja otvaram diskusiju o dnevnom redu. Poslanik Tokić.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Poštovane dame i gospodo, poslanici i zastupnici, u ime Socijaldemokratske partije, u ime Kluba zastupnika, a povodom dnevnog reda, ja bih iznio sljedeće stavove:

Klub poslanika Socijaldemokratske partije traži da se u okviru današnjeg zasjedanja uvrste i tačke dnevnog reda Izvještaj o Paktu o stabilnosti, odnosno, organizaciji Pakta stabilnosti – finansijski dio, koji Vijeće ministara BiH nije dostavilo i pored zaključka Parlamentarne skupštine BiH, odnosno Predstavničkog doma da to dostavi za ovo zasjedanje. Da se u okviru zaključka sa prošle sjednice uvrsti tačka dnevnog reda, kao obaveza Vijeća ministara BiH, a to je osvrt na provođenje Odluke Ustavnog suda BiH. To je zaključak Predstavničkog doma sa prošle sjednice. Obzirom na formulacije i stavove koji su izneseni u izvještajima komiteta vezanih za prijem BiH u Vijeće Evrope, a ja ću citirati samo jedan stav, tačka 21., Izvještaja Komiteta za pravna i ljudska pitanja gdje se kaže da je misija, odnosno, delegacija ovog Komiteta Vijeća Evrope, iako je na početku bila puna nade, konstatovano je da implementacija kasni u odnosu na plan, stoga su zaključili da je još prerano da se da zeleno svjetlo za prijem. Vi znate da smo mi tokom ljeta ovdje vodili viščasovne rasprave o potrebi izvršenja svih obaveza i Vijeća ministara BiH i Predsjedništva BiH i ovog doma kako bi bio obezbjeđen prijem BiH u Vijeće Evrope na septembarskom zasjedanju. A imamo ovakav epilog. Istovremeno, Socijaldemokratska partija je protiv toga da se Izvještaj o radu Vijeća ministara BiH skida sa dnevnog reda. Protiv smo toga da se skida Informacija o izdavanju pasoša, odnosno, inicijativa koju je Klub poslanika Socijaldemokratske partije podnio ovom

domu, a bilo je uvršteno u prijedlog dnevnog reda. I protiv smo toga da se skida Prijedlog zakona o praznicima kojeg smo mi dostavili još početkom juna mjeseca i, shodno Ustavu, Poslovniku, proveli svu potrebnu proceduru i dobili saglasnost Ustavne komisije za dolazak na dnevni red, tako da nikakav Kolegij se ne može staviti iznad ustavne pozicije i prava poslanika u ovom domu. Insistiram da se to stavi na dnevni red. I ukoliko Vijeće ministara BiH u toku ovog zasjedanja, koje ne mora biti završeno danas, jer je ovo dramatični trenutak, odnosno predstavnik Vijeća ministara kaže da Vijeće ministara ne može odgovoriti ovim obavezama u toku zasjedanja, ja predlažem, u ime Kluba poslanika Socijaldemokratske partije, da ovaj visoki dom načini jedan jedini potez koji može još vratiti dignitet i povjerenje ovom domu, a to je da se otvori rasprava, procedura smjene, opoziva Vijeća ministara koje se ovako neozbiljno ponaša prema najvišem parlamentarnom domu u ovoj državi. Puno je razloga. Ja ću istaći samo jedan.

Vijeće ministara BiH je protivustavno konstituisano. Ne odgovarajući na sve ove obaveze mjesecima koje je ovaj Dom postavio, zaustavljajući proces tranzicije bosanskohercegovačkog društva i još uvijek se zadržavajući na komunističkim zakonima, ova zemlja počiva na zakonima koji su doneseni sedamdeset i neke, gospodine Tomiću, i osamdeset i neke i Prliću. Zaustavljajući proces primjene mirovnog sporazuma, centralne institucije BiH su odgovorne za primjenu Aneksa 7., povratak izbjeglih i prognanih. Ovo Vijeće ministara BiH predstavlja jednu od najodgovornijih institucija zašto se ne provodi Daytonski mirovni sporazum i zaustavljajući uključivanje BiH u evropske, evroatlanske integracije, čak i u prvoj stepenici gdje su već odavno sve zemlje, u Vijeću Evrope, izuzev Bjelorusije i SR Jugoslavije. Mislim da ovo kratko obrazloženje, izrečeno ovdje, treba biti argument da, ukoliko predstavnik Vijeće ministara BiH, nakon ove diskusije, nije spremno obezbijediti potrebne informacije, u kontinuiranom zasjedanju, za ovu sjednicu, da se ova tačka stavi prioritarno – nova tačka dnevnog reda, uključujući i odgovornost Vijeća ministara BiH pod tačkom vezano za izdavanje pasoša, odnosno, informacija, zaključaka.

MIRKO BANJAC:

Hvala lijepo.

Gospodine poslaniče, ja samo želim da jednu stvar razjasnimo. Nije u pitanju skidanje Zakona o praznicima sa dnevnog reda. To molim da se zna, nego je u pitanju da nije postignuta saglasnost u Kolegijumu, i onda će biti stavljen na glasanje pod posebnom tačkom – izdvojen iz usaglašenog dnevnog reda. Znači, biće stavljen na glasanje. Nismo ga skinuli. A mi jesmo skinuli, odmah da kažem, ove dvije tačke i o Vašem prijedlogu mi ćemo se izjašnjavati. Tu nikakvih problema nema. Ja želim da obavijestim Parlament – Predstavnički dom, poslanike, dakle, da su ovdje kopije dopisa po pitanjima koje je Savjet ministara BiH trebao da nam dostavi i evo tih zaključaka. Na vrijeme poslano, nije dostavljeno, a na kraju, tu smo da raspravljamo. Ja molim da se gospodin Spahić obrati jer je tražio riječ.

IBRAHIM SPAHIĆ:

Dame i gospodo, predsjedavajući, gosti Parlamentarne skupštine, dozvolite, povodom rasprave o dnevnom redu da postavim tri pitanja i da dam tri prijedloga.

Prvo, nesumnjivo je da se sa dnevnog reda ne može skinuti tačka o kojoj smo se mi dogovorili. To bi bilo neprirodno. Ako smo se mi dogovorili da imamo informaciju i analizu rada Vijeća ministara BiH, onda, to mi treba da imamo. Tu nije sad pitanje uopće kako i na koji način da mi osiguramo da poštujemo vlastite odluke,

nego je u pitanju kako da dođemo do analize rada Savjeta ministara BiH. Da li danas na ovoj sjednici kad raspravljamo o dnevnom redu možemo sasvim precizno zataražiti od Vijeća ministara BiH, kako je i gospodin Mihajlović, kopredsjedavajući Vijeća ministara BiH odgovorio Zastupničkom domu – precizno kaže je li to moguće za jedan, dva, tri dana uraditi. Da li ćemo mi dobiti, da li imamo sjednicu Vijeća ministara BiH koja će taj izvještaj utvrditi sutra, prekosutra, iduće nedjelje. Dakle, moramo dobiti vrlo jasan odgovor da li ćemo sjediti ovdje i čekati taj izvještaj i analizu da bismo mogli razgovarati ili ćemo prepustiti da teče svojim tokom do neke naredne sjednice novembarske, oktobarske, itd. Dakle, prvo pitanje na koje nam mora odgovoriti predstavnik Vijeća ministara BiH jeste kada je sjednica Vijeća ministara BiH na kojoj će biti utvrđena ta analiza i izvještaj rada i hoćemo li mi to dobiti za dva, tri dana. Jer, koliko sam razumio iz ovog poziva, iz ovog dnevnog reda, nema mogućnosti da završimo samo danas rad. Parlament ima stalno zasjedanje, kako smo to dogovorili u augustu, odnosno u septembru, i za nas je sasvim prihvatljivo da sačekamo ovdje izvještaj, da o njemu obavimo raspravu. Za mene je vrlo važno da dobijemo dopunski odgovor predstavnika Vijeća ministara BiH. Možemo napraviti pauzu, neka se usaglase i neka nam odgovore kad će to učiniti. Da bismo, ipak, radili, sasvim jasno, u skladu sa nadležnostima, da ne dođe do rasprave o čemu nemamo nikakav dokument, a imamo ovdje pismeno dokument da će, pošto vidim da je sada konsolidirano Vijeće ministara BiH, da je većina ministara tu, da je predsjedavajući, gospodin Mihajlović, koliko znam, za ovaj period tu jer je poslato to pismo. Ne znam iz kojih razloga danas tu nije prisutan, ali mislim da bi tako trebalo postupiti.

Druga stvar koju bih želio da kažem povodom Programa rada jeste naša obaveza. Mi smo usvojili dokument koji se zove Rezolucija o evropskim integracija i o ulozi BiH u Paktu za jugoistočnu Evropu, Paktu stabilnosti i, prema svemu, bilo bi sasvim opravdano, sasvim korektno da se pred nama našao izvještaj – pošto je to dokument Parlamenta, mi smo to sami sebi dali zadatak da ćemo u koordinaciji sa Predsjedništvom BiH, Vijećem ministara BiH i sa entitetima i entitetskim skupštinama i vladama osigurati informaciju pod:

Prvo, šta je precizno ko uradio u vezi sa prijemom u Vijeće Evrope. Dakle, entiteti i njihove vlade i šta je to uradilo Predsjedništvo BiH, odnosno Vijeće ministara BiH. Mi te informacije do danas nismo dobili. Ovo je već oktobar. To je dokument koji smo mi usvojili gotovo konsenzusom i nelogično je da mi te informacije nemamo. Ja, dakle, tražim da se to uvrsti u dnevni red. Hoće li to stići danas ili sutra ili prekosutra – ja mislim da ćemo mi prvi put možda ući zasjedanje jedne sedmice do vikenda, pa do vikenda, pa da vidimo šta ćemo raditi. Ali, ne bismo trebali napustiti poslaničke klupe dok ne dobijemo ono oko čega smo se dogovorili. Ako to ne dobijemo od Predsjedništva BiH, od Vijeća ministara BiH, od vlada, parlamenata, entiteta, bojim se da ćemo doći u poziciju da devalviramo vlastite dogovore. U vezi s tim je, naravno, činjenica da bi bilo korektno od strane predsjedavajućeg delegacije u Vijeću Evrope, gospodina Bičakčića, da podnese u toku ovog zasjedanja informaciju o tome na koji način bi on obrazložio rezultate rada Bosne i Hercegovine i državnih institucija BiH, entitetskih i svih inih institucija koje su onom dokumentu pomenute, kako je predstavio rad naših institucija na pripremi za ulazak u Savjet Evrope. Ja očekujem jedan takav izvještaj. Bilo je u novinama, ali to nije dovoljno, mi smo Parlament. Mi moramo dobiti izvještaj te delegacije. Mi smo obavezali tu delegaciju da podnese izvještaj.

Drugo, očekujem izvještaj od predstavnika MIP-a, gospodina Prlića, koji je imao vrlo značajne kontakte, koliko smo pratili u štampi, za vrijeme zasjedanja Generalne skupštine UN-a, imao jedan zapaženi istup, kontakte sa državicima iz cijeloga

svijeta. Bilo bi sasvim uredu da Parlament bude obaviješten na tragu kakve politike danas BiH može izgraditi svoju poziciju. Ja sam zapazio da je on pomenuo da je, recimo, ključni problem kući ljudi, izbjeglica i raseljenih. Ovdje vidim danas Prijedlog zakona o imigraciji i azilu BiH. Mislim da bi, u tom kontekstu, bilo važno njegovo obraćanje Parlamentu i informacija o tome šta je tamo rekao i kakvi su kontakti na razini delegacija koje su tu bile tu.

I treće što želim da postavim kao problem i kao pitanje. Ja sam na prošloj sjednici, zahvaljujući informaciji koju sam dobio od dopredsjednika, gospodina Nevena Tomića, rekao da me raduje da je Vijeće ministara BiH zvanično prihvatilo inicijativu koju su dala četiri poslanika i koju su gospoda Banjac i Žigić uputili u oba doma Parlamentarne skupštine BiH, da nam se predoči informacija o ekonomskoj i socijalnoj situaciji u BiH i mjerama koje namjeravaju Vijeće ministara BiH i druge institucije preduzeti u nadležnostima državnih organa Bosne i Hercegovine. Ja mislim da je korektno, radi digniteta oba doma i radi digniteta Kolegija, da se odgovori dokle je se stiglo u tom radu, jer je dovoljna informacija bila, a sad je ovdje i ministar Kurtović. Mislim da bi gospodin Kurtović trebao da kaže šta se to radi na tom planu. Ja sam danas pokušao da dobijem informaciju od Agencije za statistiku. To je zvanična institucija BiH, jedna od rijetkih koje imamo. Moram reći da mi je odgovoreno i, evo, sad bih želio da javno prezentiram tri biltena ove agencije i ne znam da li je iko od poslanika formalno dobio ova tri biltena, a mi smo poslanici koji trebamo na osnovu statistike, na osnovu kretanja u privredi, na osnovu socijalne situacije, itd., uvidom u cjelinu odnosa u BiH da ozbiljno razgovaramo o problemima koji su u BiH. Sumnjam da je ijedan poslanik vidio do sada ove dokumente. Možda u Kolegiju. Ali ako ima neki poslanik, kolega ili kolegica, ako su vidjeli ovo, bilo bi mi zadovoljstvo da zajedno prokomentiramo to, možda na nekoj od narednih rasprava. Ali ja sam zatražio od Agencije da mi kažu zašto to nemaju poslanici. Oni su rekli da dostavljaju stručnim službama Vlade, Vijeća ministara BiH, da su to svega tri biltena i da ih ne dostavljaju, ustvari, Parlamentu, nego Kolegijumu. Ja sam tražio da se to ispravi, da se ubuduće svaki poslanik, nas 42, informiše o bitnim stvarima za odlučivanje koje se tiču područja razvoja našeg društva i stanovništva, i zaposlenosti i ekonomije itd. Uz ostale informacije Vijeća ministara BiH, smatram da bi bilo korektno danas da dobijemo informaciju kada će na dnevnom redu biti ekonomska politika u BiH iz nadležnosti državnih institucija. Ja molim gospodina Kurtovića ili Tomića da nam odgovore danas, da kažu imaju li namjeru uopće do kraja godine to staviti na dnevni red. Ako oni neće dostaviti te materijale, koliko znam, po našem Poslovniku, ako se ne varam, onda ćemo mi kao poslanici prikupiti sve relevantne dokumente, dostaviti ih poslanicima, pripremiti izlaganje i predložiti prijedlog zaključaka. Jer mi jednostavno sebi ne možemo dozvoliti da nam prođe vrijeme ovdje, da nikada ne razgovaramo o ekonomskim problemima zemlje, o ljudima, od čega žive ljudi. Ovo je stvarno postalo potpuno jedna pričaonica koja ničemu ne vodi. Nijedan relevantan dokument iz nadležnosti BiH koji se tiče ekonomske politike i socijalne situacije u zemlji mi nismo imali na dnevnom redu. Ja jednostavno imam pravo da to tražim. Vjerujem da dijelim i Vaše mišljenje. Uostalom, Vi ste svi to podržali. Kolegij je to podržao. Vrijeme je da Vijeće ministara BiH na to odgovori.

I na kraju, ja tražim od Kolegijuma našeg doma, ali i od Kolegijuma Doma naroda da odgovore da li to znači, što nema u dnevnom redu usaglašenog prijedloga tačke dnevnoga reda, Programa rada Parlamenta BiH, da je Parlament odustao od vlastitog programa rada? Da li to znači da Kolegij nema nikakvu soluciju kako izaći iz temeljne tačke, kako se organizovati u radu, i o čemu razgovarati u narednom periodu? Rečeno je, nemojte više da govorimo do kraja godine. Govorićemo o tome

do 2000. godine. Ali, molim vas, mi nikakvo ovlaštenje nismo dali Kolegijumu da pred nas ne dostavi, da pred poslanike ne dostavi sve inicijative i prijedloge da dođemo do konsenzusa, da dođemo do svog vlastitog programa o radu.

Evo, postavićemo pitanje odgovornosti Vijeća ministara BiH. Uredu, i to je sasvim korektno. Mi smo to već otvorili. Postavljamo pitanje u kontekstu Ustavnog suda BiH, šta će se dogoditi s tim Vijećem ministra BiH u tih mjesec, dva dana? Ali mi kao Parlament moramo osigurati svoje vlastite funkcije bez programa, bez Poslovnika i bez našeg vlastitog angažmana, od tog nema ništa. Molim vas da odgovori Kolegij i ja predlažem, u ime, ja još ne mogu da predlažem pojedinačno pauze, ali predlažem jednu pauzu, nakon rasprave o dnevnom redu, od 30 minuta da se Kolegij oko ovih pitanja usagласi, nazove telefonom ili pošalje službeno zahtjev Vijeću ministara BiH, Predsjedništvu BiH, sjedne zajedno Kolegij i odluči šta, ustvari, očekujemo mi od ovog Parlamenta. Kakvo je to permanentno zasjedanje u kojem su izostale sve tačke koje se tiču života građana BiH? I naravno da podržavam da dnevni red, kako je predložen od strane Kolegija, bude poštovan. Ne mogu da shvatim da se nešto stavi na dnevni red, a potom se to povlači. I, s druge strane, nekorektno je prema Poslovniku. Ako je sedam dana minimum da dobijemo informaciju i da o njoj raspravljamo, nekorektno je da danas imamo na dnevnom redu usaglašene tačke za koje pet puta prije početka sjednice nemate ni pismeni ni usmeni odgovor od Vijeća ministara BiH i nemate nikakav dokument o kojem smo mi raspravljali. Ipak su ovo ljudi koji su došli iz cijele BiH. Posvetili su ovaj dan svom radu. Pozvali smo goste da o tome razgovaramo, pozvali Vijeće ministara BiH, a mi otvaramo raspravu o nečemu čega uopšte nemamo. I za mene to uopće nije prihvatljiv metod rada Parlamenta. To sve govori o tome da bez programa rada idete kao bez kormila na nekom brodu za koji ne znate gdje će udariti. Ja mislim da nema razloga da to tako doživljavamo dalje i zato tražim da se Kolegij odredi prema ovim inicijativama koje podnosim kao poslanik ovog Parlamenta.

MIRKO BANJAC:

Uvaženi poslaniče, davno je isteklo vrijeme. Stvarno ja nisam znao jesu li ovo poslanička pitanja ili je rasprava o dnevnom redu jer je bilo i jednog i drugog. Želim da Vam kažem, gospodin Dokić, pa gospođa Suada. Samo da odgovorim poslaniku. Ovdje postoje dokumenti, zaključci koji su na vrijeme dostavljeni Savjetu ministara BiH i, ako treba da se umnože, mogu se i umnožiti. To nije sporno. Mi kao Kolegijum nemamo te snage, ni fizičke koju ne želimo upotrebljavati, ni bilo koje druge da ih namolimo da to urade. A razloge zašto to nisu uradili ne znam. Naravno da ćemo prihvatiti sugestije da uđu tačke u dnevni red. Mi smo se rukovodili sljedećim, ako nemamo materijale da vam pošaljemo, o čemu ćemo pričati, da ne bi bilo ono što kolega poslanik kaže: pričaonica. To je razlog skidanja sa dnevnog reda. Ništa nemamo protiv da se te tačke stave na dnevni red, ali morate znati da mi kao Kolegij nismo dobili u predviđenom roku i traženom roku materijal i da je s naše strane korektno da to ne radimo.

Druga stvar, što se tiče programa rada, ja želim, stvarno, obzirom da je ovdje bilo upućivanja na zaključke Parlamenta, želim i uvaženog poslanika da uputim na zaključak Parlamenta koji, kad je u pitanju program rada, glasi: da do kraja desetog mjeseca Savjet ministara BiH dostavi svoj usaglašen program i da se na temelju tog programa i inicijativa poslanika, Kolegijuma, poslaničkih klubova izradi prijedlog programa rada. Do danas nije ništa došlo. (Upadice) Pazite, garancije su ono što je predložio gospodin Tokić da otvorimo raspravu, da vidimo, i garancije su te da Savjet ministara BiH izide i kaže šta se to događa pod tim tačkama. Jer ja ne znam, ja ne

mogu da nagađam sada i Kolegij ne može da nagađa šta je razlog, šta se to događa. Naravno, i ja se ne slažem s ovim da pet minuta ili pola sata ili sat pošto je krenula sjednica stiže dopis. Tu ste apsolutno u pravu. Ja Vas molim, dok dam riječ, da ove Vaše prijedloge usaglasite sa Sekretarijatom da bi mogli biti uzeti u razmatranje.

Hvala vam lijepo. Poslanik Dokić, pa poslanik Suada Muminagić, zatim poslanik Špirić.

**BRANKO DOKIĆ:**

Uvaženi predsjedavajući, kolegice i kolege poslanici, cijenjeni gosti, mislim da je preambiciozno da, usvajajući dnevni red, mi istaknemo niz problema koje jedna Skupština u svom dvogodišnjem mandatu rješava. Dajte da imamo to u vidu. I da bi se pridržavao onoga što hoću da sugerišem, preći ću odmah na veoma konkretno.

Podržavam prijedlog gospodina Tokića da se Izvještaj o radu Ministarskog vijeća ne skida sa dnevnog reda. Ali, očigledno je da mi današnju sjednicu ne možemo ni završiti. Moj prijedlog je da ta tačka dnevnog reda ne bude danas već da bude u nastavku ove sjednice. Dakle, predlažem da je uvrstimo u dnevni red i da se u jednom razumnom roku zatraži od Ministarskog savjeta BiH i izvještaj i rasprava o njemu. Jer sve ovo što je do sada rečeno u kontekstu rada Ministarskog vijeća i ono o čemu smo do sada pričali, to će možda biti i predmet jedne cjelodnevnog rasprave na Skupštini BiH.

Drugo što bih predložio da uđe u dnevni red, bez obaveze da danas razmatramo, već da ostane za taj nastavak jeste program rada do kraja ove godine. Mi program rada, uz malo dobre volje, uz minimum dobre volje, naglašavam sad, korigujem, uz minimum dobre volje možemo usvojiti u onoj formi u kojoj će to biti dovoljno da ispunimo prvi uslov Komisije iz Savjeta Evrope za prijem u Savjet Evrope. Dakle, onaj ko nije spreman na taj minimum on nas, onda, obmanjuje oko želje da hoćemo da stvorimo uslove da budemo što prije primljeni u Savjet Evrope. Dakle, predlažem da i ova tačka uđe u dnevni red, a da bude u nastavku i da se oko tog minimuma dogovorimo. Hvala lijepo.

**MIRKO BANJAC:**

Hvala. Poslanik Suada Muminagić.

**SUADA MUMINAGIĆ:**

Kolege poslanici, gospodo predsjedavajući, nisam sigurna da sam dobro shvatila da li je tačka 5. prijedloga skinuta sa dnevnog reda: Odgovor Centralne banke BiH na zaključak Predstavničkog doma?

**MIRKO BANJAC:**

Nije skinuta s dnevnog reda. Usaglašena je. Greška u čitanju, to će biti pročitano, nije skinuto.

Poslanik Špirić.

**NIKOLA ŠPIRIĆ:**

Gospodo predsjedavajući, kolege i kolegice poslanici, cijenjeni gosti. Ja mislim da svi oni koji su prošlo zasjedanje Predstavničkog vijeća Parlamentarne skupštine BiH pratili i možda negdje i osjećali ono što sam tada zahtijevao, možda nije uredu, evo, danas su došli u situaciju da se uvjere da smo kojim slučajem imali prijedlog ili inicijativu za opoziv Ministarskog vijeća ili za smjenu Savjeta ministara, onda bismo danas imali taj izvještaj o kojem smo se prošli put sporili. Mi danas ne



možemo raspravljati o izvještaju. Jer, po Bog zna koji put Vijeće ministara BiH ne osjeća potrebu da na takav način komunicira sa Predstavničkim vijećem Parlamentarne skupštine BiH. Ne osjeća potrebu ni da podnese informaciju o finansijskom dijelu vezano za Pakt o stabilnosti za jugoistočnu Evropu na koju je ukazao kolega Tokić. Ne osjeća obavezu da podnese izvještaj za informaciju koja je, nažalost, potresla demokratsku Evropu i demokratski svijet vezano za hapšenje prvog saradnika, prvog teroriste svijeta, u BiH. Ne osjeća potrebu da građanima BiH kaže hoće li biti gore ili bolje i šta je u nadležnosti Vijeća ministara BiH.

Zato samo predlažem preformulaciju tačke dnevnog reda, da stoji: Pokretanje inicijative za smjenu Savjeta ministara BiH ili opoziv, ne znam šta je po zakonu i po Ustavu. U sklopu toga će vjerovatno biti pisanih informacija i tragova i možda se to završi u naredne dvije ili tri sjednice, ali uglavnom da pokažemo da je Vijeće ministara BiH ili Savjet ministara BiH organ kojeg imenuje ili bira Predstavničko vijeće Parlamentarne skupštine BiH i da se jednom u ovoj državi stvari poredaju onako kako to Ustav BiH nalaže.

Dakle, tražim da se uvrsti tačka dnevnog reda: Izvještaj o Paktu stabilnosti – finansijski dio. Osvrt na provođenje Odluke Ustavnog suda BiH, takođe. Informaciju o prijemu, novu tačku dnevnog reda, u državljanstvo BiH Amdouni Nefteza. Pod 12., Izvještaj Delegacije BiH u Savjetu Evrope i ostalih delegacija vezano za članove međunarodnih komisija iz ovog Parlamenta, a, evo, sad ću reći zašto.

Postoji jedna komisija Parlamenta Predstavničkog vijeća Parlamentarne skupštine BiH koja učestvuje u radu Srednjoevropske inicijative. Imali smo dogovor prije mjesec i po dana da bi jedna parlamentarna delegacija trebala da ode na jedan međunarodni skup. Danas sam saznao da poslanici, hajde da kažem pod navodnicima, iz Federacije BiH, nisu imali sredstava i da zato nisu išli ni ovi drugi poslanici koji su imali obezbjeđena finansijska sredstva, ali mi nismo dobili tumačenje zašto se ne ide i ko je donio odluku da naše prisustvo uopšte nije dobro. Nažalost, ponavlja se situacija – imamo 6. oktobra poziv, Parlamentarna konferencija CEI u Pragu. Jedan od poslanika iz reda bošnjačkog naroda je otkazao. Ja sam juče bio u Sarajevu, pa su mi rekli da se putuje sutra ujutro, pa sam se vratio u Banja Luku da bi se pripremio, a onda sam saznao da Avdo Čampara obavještava, znate, pošto nije delegacija kompletna, pa kaže: gospodin Avdo Čampara dogovorio 2. oktobra sa Nedžadom Rajkovićem, prvim sekretarom Ambasade BiH u Beču koji pokriva i Češku da bude u službi prevodioca delegacije u Pragu. Gospodo, ili će delegacija BiH nastupati kao tim ili je bolje da ne ide. Zato govorim da je dobro da i gospodin Bičakčić i gospođa, kako se zove, Ibro je to dobro rekao, Mediha Filipović, podnesu izvještaj jer se u posljednje vrijeme raspravlja o pisanim materijalima. Moramo jasno vidjeti šta je stav parlamentarne delegacije BiH. Ima li ona uopšte snage da ima stav ili su to pojedinačni stavovi. Ukoliko BiH, ovakva kakva jeste Ustavom i Daytonom zacrtana, želi da ima svoju budućnost. Pošto se to lomi na Komisiju u kojoj jesam – ja sam rekao da se karta vrati. Žao mi je, naravno, radi države domaćina da ne prisustvujemo, ali to još jednom govori sa kojom dozom ozbiljnosti najviši organi, pa, evo, i Kolegij Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH tom problemu daje pažnju.

I vezano za prijedlog Kolegiju da se Prijedlog zakona o praznicima BiH, kako sam ja shvatio, razmatra u izdvojenom postupku.

**MIRKO BANJAC:**

Ne. Kolegij nije postigao saglasnost ali će, obzirom da jedan član Kolegija traži da ide tačka u dnevni red, glasaće se o njoj odvojeno od usaglašenog dnevnog reda.

NIKOLA ŠPIRIĆ:

Naravno, analizirajući dnevni red, ja predlažem da, naravno, postoji potreba i mislim da niko od poslanika ne želi da to spori, da se donese Zakon o praznicima Bosne i Hercegovine. To je neosporno. Predlažem da se provede ustavna procedura o pribavljanju ustavnog osnova za donošenje Zakona o praznicima BiH, te da se do pribavljanja ustavnog osnova ovaj Prijedlog zakona skine sa dnevnog reda. Ali da bi bio na liniji onoga što sam rekao da treba nešto uraditi, Vi znate da je pre možda nepunih dvadeset dana u posjeti najvišem državnom rukovodstvu BiH bio gospodin Holbruk, da je tada Predsjedništvo BiH, bar je to javnosti prezentirano na jedan način koji oduševljava, prihvatilo da državni praznik BiH bude datum potpisivanja Daytonskog sporazuma kada je stvorena ovakva BiH. Taj predlog je naišao na oduševljenje predsjednika jedne najrazvijenije države svijeta i čini mi se da su neke čestitke u tom pravcu upućene, predsjednika SAD. Da su razmijenjene neke note građana Daytona koji se dive takvom potezu najvišeg državnog rukovodstva, pa ja predlažem da za početak to premostimo, da u vidu skupštinskog zaključka izglasamo odluku da se taj datum proglasi državnim praznikom Bosne i Hercegovine, da barem jedan praznik imamo dok se ne postigne ovo usaglašavanje oko ustavnog osnova za donošenje Zakona o praznicima BiH.

Hvala vam lijepo.

MIRKO BANJAC:

Molim Vas, poslaniče, da dostavite svoje prijedloge Sekretarijatu kako bih ja mogao staviti na glasanje.

Da li se još neko javlja za diskusiju po dnevnom redu? Ima li još neko? Nema. E sad možemo prići. Molim vas, ja predlažem da se na sljedeći način glasa. O usaglašenom dnevnom redu od strane Kolegijuma, kao cjelini, a onda posebno kako su poslanici predlagali da idemo tačku po tačku. Imate li primjedbi na ovo što sam rekao? Ne može drukčije. Nema primjedbi. Tokić nešto diže glavu, ja sam mislio da hoće nešto reći. Poslanik Tokić.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Ja bih jedino zatražio, je li postoji predstavnik Vijeća ministara BiH? Ovdje su vrlo konkretna pitanja postavljena i prije izjašnjavanja, obzirom na zahtjeve i raspoloženje većine poslanika, trebao bi predstavnik Vijeća ministara BiH da izađe da nešto kaže. To čisto radi pristojnosti, a ne očekujem da se nešto bitnije može reći, ali čisto radi uljudnosti, radi pristojnosti. Postavljeno je od strane nekoliko poslanika pitanje Vijeću ministara BiH i elementarna pristojnost, bonton zahtijeva da sad predstavnik Vijeća ministara BiH kaže nešto. Ja mislim da nema puno što reći, ali bilo bi dobro da pokuša odgovoriti na ova pitanja. I vezano za inicijativu, odnosno za diskusiju gospodina Špirića. Ja bih samo ovdje rekao da je očito, kao jedan od predlagača Zakona o praznicima, očito da postoji potreba da se vodi rasprava o tome da se pokuša to pitanje inicirati i rješavati ovdje, i u tom kontekstu, obzirom na sugestiju Ustavne komisije, ja, kao predlagač, u ime Kluba poslanika Socijaldemokratske partije, prihvatam da se danas govori o Nacrtu zakona o praznicima i da u tom kontekstu se testiraju različita mišljenja vezano za moguće zajedničke praznike bez ulaženja u sadržaj što je i na liniji ovoga što je i Špirić rekao. Dakle, ne forma prijedloga, nego forma nacrtu da se obavi rasprava obzirom na niz nejasnoća, a prisutnu medijsku pažnju za sve to.

MIRKO BANJAC:

Hvala lijepo poslaniku. Da li neko iz Savjeta ministara BiH želi govoriti? Koliko sam vidio reakciju, kažu dopis je tu. Prema tome, tu ne mogu ništa promijeniti. Imam reakciju, gospodine poslaniče – kažu da ima, dopis smo dobili, pročitan je i kažu nemaju šta reći. Prema tome, ja moram ići ka usvajanju dnevnog reda. Dakle, nemate primjedbu, koliko vidim, niko na predloženi način rada oko usvajanja dnevnog reda. Čitam usaglašeni dio dnevnog reda od strane Kolegijuma.

1. Usvajanje zapisnika sa 9. i 10. sjednice Predstavničkog doma,
2. Prijedlog zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine,
3. Prijedlog zakona o rješavanju problema 2000. godine u Bosni i Hercegovini,

Špiriću, možda samo trebaš čitati, a sav je tu. Ne, ne, ne, to sve piše tu, samo trebaš vidjeti pod kojom je tačkom, samo redosljed. Ja nisam znao da treba sve reći. Ja sam mislio da se nešto i podrazumijeva. (Upadice) Rekao sam prvo. Znači, niste ni vi čuli da sam rekao prva. Evo, sad ću ja opet reći prva.

#### **Dnevni red**

1. Usvajanje zapisnika sa 9. i 10. sjednice Predstavničkog doma,
2. Prijedlog zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine,
3. Prijedlog zakona o rješavanju problema 2000. godine u Bosni i Hercegovini,
4. Prijedlog zakona o imigraciji i azilu Bosne i Hercegovine,
5. Izvještaj Komisije o ustavnim i pravnim pitanjima o provođenju procedure glasanja o Nacrtu zakona o osnivanju zajedničkih policijskih snaga za suzbijanje terorizma, međuentitetskog kriminala i neovlaštene trgovine drogom,
6. Odgovor Centralne banke BiH na zaključak Predstavničkog doma broj 03-152/99 od 3.9.1999. godine,
7. Poslanička pitanja i prijedlozi.

To je dnevni red koji je usaglasio Kolegij. To je naš prijedlog. Naravno, o njemu ćemo se prvo izjasniti i onda o svakoj dodatnoj tački koja je ovdje govorena i izjašnjavaćemo se.

Ko je za prijedlog dnevnog reda, pardon, koliko je prisutnih, molim da se utvrdi. 31. Hvala vam lijepo. 31 prisutan.

Ko je za ovaj prijedlog dnevnog reda?

Apsolutno ide dopuna. Ovo je samo usaglašeni dio.

27.

Ko je protiv? 4. To je 31.

Nema potrebe po entitetima zbog broja. Ovaj dio dnevnog reda je usvojen.

Prelazimo na prijedloge poslanika. Poslanik Sejfidin Tokić predložio je da se uvrsti Izvještaj o radu Savjeta ministara BiH u kome je, odmah da kažem, sadržana i druga tačka koju je Tokić potencirao, a to je u vezi sa Odlukom Ustavnog suda BiH jer je to u istom dopisu pod ovom tačkom otišlo, znači, tu se podrazumijeva rasprava i o tome, pa predlažem, poslaniče, da prihvatite ovo.

Ko je da se ova tačka stavi na dnevni red? Izvještaj i analiza rada Savjeta ministara BiH sa posebnim osvrtom na Odluku Ustavnog suda BiH. Poslanik traži da se o tome glasa. Je li tačno, poslaniče? O tom po tom, ja čitam šta je čovjek predložio. Poslaniče, ja se izvinjavam ako je krivo da vidimo šta je.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Ne, ne, ja samo želim pojasniti, mislim da je na toj liniji diskusije i ovog prijedloga bio i gospodin Dokić. Mi insistiramo da se Vijeće ministara BiH, rasprava o radu Vijeća ministara BiH stavi kao tačka dnevnog reda na ovoj sjednici. Ako Vijeće ministara BiH do dolaska te tačke dnevnog reda ne dostavi, to je bio moj prijedlog, ne dostavi izvještaj, ne bude spremno da odgovori na obavezu koju je Predstavnički dom utvrdio na prošloj sjednici, u okviru ove sjednice, onda se u okviru te tačke dnevnog reda provodi procedura opoziva Vijeća ministara BiH koje, inače, ni sam više ne vjerujem u njihov status izuzev toga što još imaju potrebu da se predstavljaju po svijetu kao najrazličitiji ministri, kopredsjedavajući, dopredsjedavajući i ne znam ni ja šta sve, i u tom kontekstu, ova tačka dnevnog reda, po nama, mora imati svoje mjesto u okviru današnje sjednice. Inače ćemo doći u paradoksalnu blokadu da Vijeće ministara BiH čestit izvještaj, inače, nije dostavilo svo vrijeme svog trajanja. Na bazi svog nerada produžava svoj mandat do ne znam ni ja dokle.

MIRKO BANJAC:

Hvala lijepo. Ja mislim da smo se razumjeli. Dakle, tu nije nikakav problem bio. Poslanik Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Ja bih zamolio kolegu Tokića da probamo uskladiti ovaj prijedlog za koji će se glasati. Nadam se da nam je stalo do toga da izglasamo da Izvještaj uđe u dnevni red. Postoji samo mala razlika između onoga što sam ja predložio i onoga što je on predložio. Moj prijedlog je, još jednom ponavljam, da to uđe u dnevni red današnje sjednice. Ali, očigledno je da mi ne možemo danas o tome razgovarati. Ja ne želim bez dvojice kopredsjedavajućih da razgovaram na tu temu jer smatram njih najodgovornijim, kao prvim ljudima, najodgovornijim i za neuspjeh i najzaslužnijih za uspjeh koji su oni postigli. Zbog toga, ja bih molio da, ako možemo, da se usaglasimo i vas pozvao da glasamo za prijedlog da to uđe u dnevni red i da se o tome raspravlja u nastavku o čemu će nas predsjedništvo izvijestiti do kada da im damo rok, a onda ćemo mi imati pravo i moralno i svako drugo da zauzimamo stavove, ako ih ne bude, prema njima. Ja bih molio, ako hoćemo da to prođe, bojim se da ćemo se pocijepati, pa nećemo postići ono što želimo, čini mi se, jednako.

MIRKO BANJAC:

Ima redoslijed. Poslanik Divković. Poslanik Tokić je nešto htio reći.

SEJFUDIN TOKIĆ: (govori smjesta)

Ja sam samo govorio o ovoj sjednici.

MIRKO BANJAC:

Jasno, sve je jasno. Znači, vas dvojica ste, ustvari, isto mislili.

IVO DIVKOVIĆ:

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo. Ja hoću da podsjetim predsjedavajućeg da njegov prijedlog da se posebno glasa, da li da se u dnevni red uvrsti Prijedlog zakona o praznicima Bosne i Hercegovine, na osnovu Poslovnika, čini mi se da nije uredu, iz prostog razloga što mi imamo poslovničku odredbu koja kaže da prijedlog zastupnika, kad su u pitanju zakoni, ukoliko u roku od mjesec dana, čini mi se, Vijeće ministara BiH ne da svoj stav oko tog zakona, po automatizmu se stavlja na dnevni red. Prema tome, treba vidjeti, ako je to po automatizmu, onda se nemamo šta izjašnjavati. Mislim da ga treba staviti na dnevni red. Isto tako, cijenim da ovaj ukupan dnevni red, prihvatam ovo što smo već izglasali, to je sastavni dio današnjeg dnevnog reda, ali i sve ostalo što je ovdje dato u prijedlogu dnevnog reda treba biti u sastavu dnevnog reda 11. sjednice ovog Zastupničkog doma, a ta 11. sjednica može da se održi u dva djela, pri čemu ćemo u prvom dijelu ići ovim redoslijedom kako smo usvojili, a u drugom dijelu ćemo raspravljati ove stvari koje danas ne bismo stigli raspravljati. I to je moj prijedlog.

MIRKO BANJAC:

Poslaniče, u redu je to. Samo da Vam kažem, upravo tako, mi smo i shvatili ove prijedloge kao sastavni dio dnevnog reda. Da li će to biti završeno danas ili poslije, o tom po tom. Što se tiče ovog Vašeg stava oko (Upadica). Mi moramo svaki prijedlog posebno glasati. Jer glasa se o prijedlogu Kolegijuma, usaglašenom. To je poslovnički. Dalje se glasa o prijedlogu svakog poslanika. Prema tome, biće glasno. Niko nije rekao da je skinuto s dnevnog reda. Biće glasano, a kako će proći na dnevnom redu, to ćemo vidjeti. Nije sporno da će biti glasano.

Izvolite, poslaniče Čaršimamoviću.

TARIK ČARŠIMAMOVIĆ:

Ja bih samo zbog jedne stvari htio da podsjetim ovaj uvaženi dom i mislim da ima stenogram, da sam ja upravo na prošloj sjednici zasjedanja Parlamenta predlagao ovakvu stvar da raspravljamo o Vijeću ministara BiH, zajedno sa ustavnim osnovom i da to bude u kontinuitetu sjednica. Dakle, sad hoću samo da dopunim, da bismo mi trebali uz ovo utvrditi datum do kada Vijeće ministara BiH treba da nam odgovori da ne bismo ostali opet dugo. Moj prijedlog je sedam dana, najduže. Dakle, neka bude najduže sedam dana i neka Vijeće ministara BiH u tih sedam dana – ja nisam imao priliku da ...

MIRKO BANJAC:

Sedam dana smo im i dali. Upravo tako, kako je prošli put predloženo. Evo, imamo predstavnika Savjeta ministara BiH, prema tome, saglasni smo mi s tim što Vi kažete. Ovo je prošli put otišlo upravo tako kako ste rekli.

MIRSAD KURTOVIĆ:

Nažalost, u malo nezahvalnoj funkciji, obzirom da oba kopredsjedavajuća nisu tu. Ja bih želio, prije svega, da dam jedno objašnjenje i obrazloženje. Na prošloj sjednici Parlamentarne skupštine BiH, ovog doma, ja nisam prisustvovao zato što uopšte nisam bio pozvan. Provjerio sam, i ostali ministri nisu bili pozvani. Došli su i

bili prisutni samo članovi Vijeća ministara BiH koji su u isto vrijeme poslanici, odnosno zastupnici.

Drugo, vezano za izvještaj i analizu rada Vijeća ministara BiH – ja bih želio jednu stvar da kažem. Niko iz Vijeća ministara BiH ne bježi od izvještaja i sa velikim zadovoljstvom, bar ja shvatam, kao jednu veliku obavezu da Vijeće ministara BiH kaže Parlamentarnoj skupštini BiH šta radi, kako radi i dokle su i kakvi problemi koje ima u svakodnevnom radu. Prvi put sam danas upoznat, odnosno, kad sam vidio dnevni red da se ovo tražilo od Vijeća ministara, a onda sam pokušao da dođem do informacije kojim putem i kako je to traženo. Gospodine predsjedavajući, Vi ste poslali samo dvojici kopredsjedavajućih pismo, gospodinu Silajdžiću i gospodinu Mihajloviću i tražili ste izjašnjenje po dvije tačke. To je pitanje izvještaja i analize rada Vijeća ministara BiH. I drugi da se Savjet ministara BiH očituje, odnosno da izvrši izmjenu i dopunu zakona o Vijeću ministara BiH u duhu sa odlukom Ustavnog suda BiH. Obje ste tražili tačke da se odgovori u roku od sedam dana. U međuvremenu, kad ste Vi poslali, Vijeće ministara BiH nije održalo nijednu sjednicu. Prema tome, ja bih zamolio, stvarno, da bez obzira što je situacija kakva je, ja bih zamolio bar osnovne elemente, hajde, nekakve vremenske tolerancije da se ovdje uvaži i da pokušamo da nađemo neko rješenje tako da Parlamentarna skupština BiH dobije izvještaj od Vijeća ministara BiH, a Vijeće ministara BiH da dobije vrijeme kako bi to moglo da uradi što tražite od nas. Ja bih toliko samo.

Još jednu stvar koju bih htio da dodam. Odluku Ustavnog suda BiH i vi ste dobili tek negdje, ja mislim, u drugoj polovini mjeseca septembra. Nismo mogli nikakav potez da uradimo jer nismo imali odluku. Bila je agencijska vijest koja se mjesec dana prije te odluke, koja je zvanično objavljena, nagađala na ovaj ili onaj način. Ja vam odmah mogu reći da je Vijeće ministara BiH, u duhu sa preporukom, odnosno Odlukom Ustavnog suda BiH već napravilo prijedlog izmjena i dopuna Zakona o Vijeću ministara BiH i vjerovatno da će prva ili neka od prvih sjednica Vijeća ministara BiH biti isključivo posvećena tom pitanju. Ja bih zamolio vas, kao poslanike, i Predstavnički dom da imate u vidu i da ovo shvatite kao jedan tjesnac vremenski koji nije, nažalost, našom krivicom već zbog obaveza koje su nastale.

Hvala vam lijepo.

**MIRKO BANJAC:**

Ja moram odgovoriti uvaženom gospodinu ministru. Ovdje je dopis. Ovdje je ko ga je primio, ovdje je datum. Inicijativa Kluba poslanika SDP-a je poslana vama 22.9., a danas je 5.10. Tražen je rok da informaciju dostavite do 1. oktobra. Evo piše. Ja ne znam, gospodo, ja sam stvarno iznenađen. Mi smo odavde očekivali, ako pošaljemo obojici kopredsjedavajućih – ja nisam u praksi vidio da vi kad pišete Predstavničkom domu, vi pišete predsjedavajućem, što je sasvim logično, a ne pišete svim poslanicima. Tako i mi pišemo kopredsjedavajućim, a ne pišemo svim ministrima. Ili treba, ja ne znam, moguće je i to, ja neću da ulazim u takve stvari. To je sad mišljenje gospodina poslanika Tokića. 17.9., znači, još prije toga, evo dopisa gdje smo tražili u vezi zakona izjašnjavanje Savjeta ministara BiH, 17.9., još daleko ranije. Evo, ovdje sve stoji. Dalje, ja moram i sad redom tako, 20.9., isti dan, poslate su ove dvije tačke koje ste pročitali. Evo, primio Kabinet, evo, vidite kad je primio, u 10 sati. Imamo čak i to. Naredio sam Sekretarijatu da mora i vrijeme da napiše jer sam znao da će danas doći do ovakve stvari. Svi dopisi su ovdje i sa datumima. Svaki dopis je imao više od 14 dana. Prema tome, uvaženi gospodine, Vaše primjedbe ne stoje. Ali, zašto je tamo nešto zatajilo, ja to ne znam. Ja stvarno ne mogu o tome da govorim.

NIKOLA ŠPIRIĆ:

Dame i gospodo, da bi ovo veselje bilo potpunije, ja predlažem, ovo je ozbiljna stvar i mislim da je neozbiljno ponašanje, pre svega poslanika. Ja predlažem da ovaj parlament napiše jednu notu Vijeću ministara BiH, da se ne sekira, jer dok je ovoga parlamenta, biće i ovo vijeće, i ovakvog rada Parlamenta. Da se ljudi ne sekiraju. Normalno je da Vijeće ministara BiH korespondira, odnosno Vijeće ministara BiH ili Savjet ministara BiH korespondira sa Predstavničkim vijećem Parlamentarne skupštine BiH. Samo u izuzetnim slučajevima može Parlamentarna skupština BiH da traži neka pojašnjenja u slučaju hitnosti postupka. Ovdje se mi pozivamo, znate, da li smo im se obratili sedam dana ranije ili kasnije, ima li vremena ili nema vremena. Pošto nećemo da radimo u interesu građana koji su nas birali, pošto želimo da sačuvamo politički kolorit BiH koji je tragičan za narod BiH, predlažem da im napišemo da se ne sekiraju i da rade po starom, a da mi pređemo na ostale tačke dnevnog reda. Hvala vam lijepa.

MIRKO BANJAC:

To u vidu zaključka, je li? A nije. Ja sam mislio da je zaključak u pitanju.

BRANKO DOKIĆ: (govori smjesta, ne čuje se dobro)

Ja bih molio predsjedavajućeg da stavi na glasanje prijedlog .... izvještaj o radu Ministarskog vijeća BiH i analize. Hoćemo li mi to danas i kad ćemo uraditi, to ćemo se dogovoriti kad to dođe na dnevni red.

MIRKO BANJAC:

Ja se zahvaljujem, samo mi omogućite da to još i stavim. Evo, odmah sad to radim. Dakle stavljam na razmatranje tačku dnevnog reda koju su predložili poslanici Tokić i Dokić: Izvještaj i analiza rada Savjeta ministara BiH sa posebnim osvrtom na Odluku Ustavnog suda BiH, da objedinimo to jer smo tako i zaključili.

Ko je da se ova tačka uvrsti u dnevni red? Ko je za? 20.

Ko je protiv? 3.

Konstatujem da je dobila većinu ova tačka sa 20 glasova za, 3 glasa protiv i 8 glasova uzdržanih.

Idemo u drugi krug. Iz Federacije BiH, ko je za ovu tačku? 12. Ima potrebnu većinu.

Iz Republike Srpske? 7. Ima i tu potrebnu većinu.

Ova tačka se uvršćuje u dnevni red kao 8. tačka.

Molim vas da se Sekretarijat pažljivo vodi jer moramo kasnije integralni dnevni red dostaviti poslanicima jer ćemo morati napraviti pauzu da se odštampa dnevni red. Idemo dalje. Molim vas da Sekretarijat da vodi brigu oko redoslijeda.

Drugi prijedlog poslanika Tokića je bio da se u dnevni red uvrsti Izvještaj u vezi zahtjeva Kluba poslanika SDP BiH oko izdavanja pasoša turskom državljaninu – bosanskom, ovo je odlično, oko izdavanja pasoša gospodinu Abduniju. Vi ste informaciju dobili oko toga – pardon, zahtjev Kluba poslanika, znači, imate materijal.

Ko je za da se ova tačka uvrsti u dnevni red? 23.

Protiv? Recite mi protiv.

8 uzdržanih.

Konstatujem da je ova tačka dobila većinu u prvom krugu.

Iz Federacije BiH, ko je za? 11. Ima potrebnu većinu.

Iz Republike Srpske? 11. Ima potrebnu većinu.

Dakle, i ova tačka se uvrštava u dnevni red pod rednim brojem devet. (Upadice) Kao tačka dva. Dobićete prečišćen dnevni red. SDP. Inicijativa je njihova i ne bi trebalo da ostane – saglasan sam da nema potrebe da stoji – da li se Klub SDP-a slaže s tim da se briše ovo na prijedlog SDP-a, jer je sad postala naša zajednička tačka. (Polemika). Dobro. Nećemo da brišemo. Idemo dalje.

(Polemika)

Ja vam moram reći, mi smo, kao Kolegijum, svoje rekli. Ali, vidite, poslanik ima pravo da predloži tačku i mi smo je uvažili. Glasalo se i šta sad možemo. Idemo dalje.

Stavljam na glasanje Prijedlog zakona o praznicima BiH. Oprostite, Nacrt promijenjeno je. Nacrt zakona o praznicima BiH.

Ko je za da se ova tačka uvrsti u dnevni red? 13.

Nije dobila potrebnu većinu.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo poslanici. Očito je da ovdje prvo Kolegijum ne izvršava svoju osnovnu obavezu. Ja bi vas podsjetio da prema Privremenom poslovniku jedna od vaših obaveza jeste da obezbijedite da sve poslaničke inicijative dođu na dnevni red, a Kolegijum se ovdje postavlja u funkciju da sprečava da poslaničke inicijative, prijedlozi zakona dođu na dnevni red.

Drugi segment koji bih ovdje istakao jeste da očito poslanici, niz poslanika, počev od ovih koji su suzdržani kad su u pitanju desetina miliona maraka, kad je u pitanju terorizam, kad su u pitanju državni praznici, kad su u pitanju najbitnija pitanja ove zemlje. Očito je da poslanici očekuju da neko drugi rješava ta pitanja. Naime, može ako to Predsjedništvo BiH nešto kaže, ako Holbruk dođe pa kaže, a ne može ako u okviru ovog Parlamenta se pokušava inicirati rasprava o Zakonu o praznicima. Ja mislim i zahtijevam da u zapisnik uđe da su ovim narušena ustavna prava poslanika i mi ne prihvatamo ovaj ishod glasanja i svakako ćemo iskoristiti svoja prava da u skladu sa Ustavom i u skladu sa Privremenim poslovnikom ovo pitanje ponovo dođe na dnevni red. Prava poslanika ne mogu biti osporena na ovakav način kako su ovdje osporena ni od Kolegija ni od ove parlamentarne većine.

MIRKO BANJAC:

Molim vas, dajem pauzu od 10 minuta i tražim da Sekretarijat donese Privremeni poslovnik i pročita odredbu o dnevnom redu. Ostaćemo u sali.

Gopsodo poslanici, obzirom da u dvorani ima 30 poslanika, možemo nastaviti sa radom. Nakon pauze nismo postigli saglasnost. U Poslovniku stoji odredba da se dnevni red usvaja na početku sjednice. Obzirom da je tačka dobila 13 glasova, dakle, nije dobila dovoljno glasova da uđe u dnevni red. Tačka nije ušla u sastav dnevnog reda. Predlagač ima pravo žalbe preko Ustavne komisije i organa. To je za sada tako. Izvolite.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Obzirom na činjenicu da je Kolegij dužan obezbijediti da poslaničke inicijative bez odlaganja i zakonski projekti koje poslanici i zastupnici predlažu dolaze na razmatranje ovog visokog doma, i obzirom da je u Službenom glasniku BiH, br. 4., strana 36. jasno definisano da nakon što Ustavnopravna komisija da preporuku da bez odlaganja rasprava o zakonskom projektu ide na Predstavnički dom – ja taj zaključak imam – i obzirom da ovim se dovodi de facto do farse pozicija poslanika/zastupnika, prije nego što nastavimo dalje svoju proceduru, ja bih zatražio da se svako pojedinačno izjasni. Obzirom da je ovo drastičan primjer da je zakon više



od tri mjeseca u proceduri, obzirom da sva javnost piše o tome, a Parlamentarna skupština BiH, Vijeće ministara BiH diskutuje o tome, Predsjedništvo BiH diskutuje o tome, Holbruk diskutuje o tome, Klinton šalje čestitke, a Predstavnički dom blokira ovu inicijativu. Ja bih zatražio da shodno Poslovniku izvrši se pojedinačno glasanje o ovom prijedlogu.

MIRKO BANJAC:

Hvala lijepo.

IBRAHIM SPAHIĆ:

Ne, ne, dozvolite prije izjašnjavanja (polemika). Gospodine predsjedavajući, pošto ste mi dali riječ želio bih da skrenem pažnju da smo mi iz razloga ovakvih – nemogućih situacija u koje upadamo u odnosu na zakone i osnovu ulogu ovog doma, a to je, ipak, zakonodavna uloga, nije nikakva druga uloga nego zakonodavna primarno, tako piše u Ustavu, donijeli ovaj zaključak. Ja sam pokušao u pauzama da skrenem pažnju da smo mi vodili raspravu u tome da se spriječi, da se devalvira pozicija poslanika koji ima pravo, mogućnost i obavezu i to mu je glavna dužnost da predlaže zakone i da daje inicijative, itd. Ako se suspenduje naš zaključak na ovaj način da se izjašnjavamo o dnevnom redu, o tački koja je po prirodi stvari automatski na dnevnom redu, onda ćete vi, i kao Kolegij, moći svaki put sve ono što smo mi dogovorili jednostavno da prolongirate u nedogled. Nema osnove da se poslanički klub ili poslanik žali Ustavnoj komisiji i da traži ispravku postupka jer je u postupku samom dogovoreno, i to je bila potpuna saglasnost, više nije ni važno ko je predložio, da li je gosp. Rakić, da li je gosp. Lagumdžija ili neko treći, Bogićević, predložio ili neko od ovih ljudi s desne ili lijeve strane ili Vi lično, ali mi smo se dogovorili da se sa ovim zaključkom osigura dignitet zakonodavnog rada ovog parlamenta. Ja predlažem da, ako ne možemo razgovarati razložno i ako ćemo se nadmudrivati da pročitamo, da nam se ponovo podijeli taj zaključak jer je to čista stvar kao suza. Ovaj zakon kao i svaka druga inicijativa poslanika, kad prođe određeno vrijeme, je na dnevnom redu. O tome se ne može ponovo izjašnjavati. Druga je stvar kad dođe to na dnevni red kako će ko zauzeti stav. Hoće li predložiti, kao gospodin Špirić, da idemo na prijedlog da je to 21., hoće predložiti 6, 25. itd. ili koji drugi datum u novembru ili u maju. Ovdje je problem, jednostavno, da se ne može diskutovati o stvari o kojoj smo se mi izjasnili u proceduri. Zato smo tražili da se objavi u Službenom listu ovaj zaključak kao dokument koji nadomješćuje odnos Vijeća ministara BiH, sjećate se dobro šta je tad bilo, i samoga Parlamenta. Ja vas molim da, poštujući vlastite odluke, ponašamo se u skladu s tim. Ja ne mislim da je potrebno izjašnjavanje, što predlaže gospodin Tokić, svakog poslanika pojedinačno. Mislim da je potrebno da poštujuemo Zaključak koji smo mi donijeli.

MIRKO BANJAC:

Vi smatrate da tačka može da uđe na dnevni red?

IBRAHIM SPAHIĆ:

Ja smatram da je tačka ušla i da se ne može – bez glasanja jer tako stoji u Zaključku.

MIRKO BANJAC:

Staviću na glasanje taj Vaš prijedlog.

IBRAHIM SPAHIĆ:

Nije to prijedlog. Ja predlažem da vi ne diskutujete o tome.

MIRKO BANJAC:

Ne može, gospodine, tako. Kršite Poslovnik, ne možete tako.

IBRAHIM SPAHIĆ:

Ne, ne, to ne krši Poslovnik.

MIRKO BANJAC:

To je drugo. Molim vas, samo prije toga – Vi možete, gospodine poslaniče, staviti na dnevni red da smatrate da ova tačka bez glasanja može da uđe na dnevni red. To možete staviti. Ali u Poslovniku, koji je stariji od Zaključka, dragi gospodine, stoji da se dnevni red usvaja na početku sjednice i da u toku sjednice, citiram: svaki poslanik može predložiti izmjene i dopune dnevnog reda, pardon, dopune dnevnog reda, ne izmjene.

Zamjenik predsjedavajućeg Genjac, pa Mišo Deretić, pa Vito Rakić. Član Sekretarijata ne može da diskutuje na Parlamentu. Ne može.

HALID GENJAC:

Poštovane kolege, ja bih vas podsjetio mi smo Zaključak o inicijativama poslanika u pogledu donošenja zakona, prijedloga i nacрта usvojili prevashodno sa namjerom da upravo dignitet poslanika zaštitimo i da prohodnost procedure i inicijativa poslanika pospješimo i omogućimo da se ukloni bilo koja prepreka da se sve inicijative poslanika nađu na dnevnom redu. To nam je, zaista, bila namjera. Međutim, zaista stoji u Poslovniku i to, takođe, čuva dignitet poslanika da se o dnevnom redu, na kraju krajeva izjašnjavaju poslanici. Ja mislim da mi moramo sačuvati integritet nas poslanika i u jednom i u drugom pogledu. Ja mislim da je dobar pristup da se o ovom prijedlogu, o ovoj tački dnevnog reda izjasnimo pojedinačno, ali bih pozvao poslanike sve da imaju u vidu obje ove činjenice koje smo sami izglasali i da ostanemo dosljedni. Hvala.

MIRKO BANJAC:

Poslanik Deretić, pa poslanik Rakić.

MIODRAG DERETIĆ:

Uvaženi kolege poslanici, uvaženi gosti, gospodine predsjedniče, ja ću, zaista, biti sretan čovjek ukoliko u toku današnjeg dana, do kraja radnog vremena, koje je obično nama negdje, praksa je bar do 19 časova smo završavali ove sjednice, ako, zaista, usvojimo današnji dnevni red. Nisam se uopšte imao namjeru po ovoj tački danas namjeru javljati. Međutim, čak su i pojedini prijedlozi krajnje neozbiljni, dovode poslanike u nedoumice, itd. Ja samo molim uvažene kolege da čitaju Privremeni poslovnik. Glasali smo o Nacrtu zakona o praznicima BiH. Glasanje je, gospodine predsjedavajući, izvršeno. Ne možemo se vraćati sada. Uvažavajući sve ono što je kolega Tokić rekao, međutim, on je trebao predložiti prije glasanja da se glasanje vrši poimenično. S obzirom da to nije predložio, glasanje je izvršeno dizanjem ruku. Obavljeno je glasanje i zaista vas molim da se ne vraćamo na stvari o kojima smo se kao poslanici izjasnili. Hvala.

MIRKO BANJAC:

Vito odustaje. Ja molim gospođu Havel, ali ona je napustila salu. Ja molim Sekretarijat za ovo ponovno glasanje da zauzme stav i da odredi izvjestioca po tom pitanju na prijedlog gospodina Tokića. Znači, da se sastane Sekretarijat i zauzme stav o prijedlogu gospodina Tokića. Postoji li mogućnost da se ponovi glasanje pojedinačno ako je izvršeno već jednom glasanje? Molim da se Sekretarijat izjasni. Izjasnite se i dajte mi vašeg izvjestioca koji će dati vaš stav.

Evo, imamo gospodina Tokića, pa Špirića.

Mora Sekretarijat da se izjasni, pa vi ste kolektivno tijelo i recite. Samo u ime Sekretarijata ću prihvatiti. Jasno je to meni, ali ja hoću.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Predsjedavajući, samo da Vam pomognem u životu da ne padate u kontradiktornost.

MIRKO BANJAC:

Neću pasti, ne brinite Vi.

SEJFUDIN TOKIĆ:

O kontradiktornosti se radi, o sljedećem, niti sam se ja obraćao Sekretarijatu prvi puta ni drugi puta. Prvi put je Sekretarijat zauzeo vrlo jasan stav kad se tiče ovog stajališta oko ulaska u dnevni red – Vi to niste prihvatili.

MIRKO BANJAC:

To nije tačno.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Ja molim, ja sam legitimno iznio iznoseći ovaj primjer kao drastičan primjer jedne prekretnice u radu ovog Parlamenta. Poslije ovoga, ako se ovakva praksa ustanovi, slobodno križajte u Ustavu pravo poslanika da podnosi zakon. To pravo je ograničeno voljom, ili vas trojice, odnosno sad vas dvojice, ili ne znam ni ja koga. U tom kontekstu, ja želim da se zbog toga, a izražavajući i sumnju u glasanje, predlažem Predstavničkom domu da glasanje provede ponovo pojedinačno. To je legitiman prijedlog. Ako ćemo sad ići u takvu jednu vrstu nadmudrivanja, blokada, u kojima ne postoji mogućnost ovog prijedloga, onda ja, zaista, gospodine predsjedavajući, mislim da ne vršite osnovnu funkciju, a to je da dozvolite da svaka inicijativa svakog poslanika bude ravnopravna tretirana ovdje.

MIRKO BANJAC:

Gospodine poslaniče, ja Vas molim da ostanete tu. Imaćete priliku, evo, odmah. Imaju dvije replike. Da li je, po Vama, glasano o Predlogu zakona? Je li o Nacrtu glasano, po vama?

SEJFUDIN TOKIĆ:

Ja sam rekao da tražim da se glasanje provede pojedinačno.

MIRKO BANJAC:

Da li je to traženo prije početka glasanja.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Pa, pazite, ja ne mogu – poslušajte, ja ne mogu izraziti sumnju u glasanje prije glasanja. Ja nisam mogao pretpostaviti da će se to tako brojati. Ja iznosim dva argumenta. Jedno je sumnja u glasanje. Drugo, potreba da se po ovako suštinski bitnom pitanju statusa poslanika – svaki poslanik pojedinačno izjasni. I obzirom na činjenicu ...

MIRKO BANJAC:

Sporite li Vi da je glasanje neregularno?

SEJFUDIN TOKIĆ:

Ja sumnjam u regularnost glasanja.

MIRKO BANJAC:

Navedite činjenicu. (Polemika). Pa, kako da kažem, ako je neregularno, ja sam ga voljan ponoviti. Ja hoću da vidim gdje je neregularnost.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Ja tražim da se ponovi glasanje i onda ...

MIRKO BANJAC:

A koji su razlozi za ponavljanje?

SEJFUDIN TOKIĆ:

Zato što sumnjam u regularnost glasanja.

MIRKO BANJAC:

Koji su argumenti, izvinite, molim vas, recite, ja ću to uraditi samo mi podnesite argumente.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Nije dobro izbrojano. Ja ne mogu vjerovati da samo 12 poslanika ili 13 ...

MIRKO BANJAC:

Imamo dvije replike. Dobro, hvala lijepo, evo, sugestiju od Genjca si primio i nema problema, idemo dalje.

(Polemika)

Pomogao je Genjac i to je saradnja jedna, to ćemo vidjeti. Hajde, izvolite.

(Polemika)

Ništa, brojaćemo opet, šta ima veze.

TARIK ČARŠIMAMOVIĆ:

Dame i gospodo, ja mislim da stvarno ovakve rasprave nemaju smisla ili mi želimo da sa ovakvim raspravama ništa ne radimo, da raspravljamo o dnevnom redu ili nekim perifernim stvarima. Zašto to kažem? Ja neću da kažem da Zakon o praznicima BiH nije bitan. Jeste bitan i predlagan je i u onom planu rada Parlamentarne skupštine BiH do kraja godine. Ali vas molim, da bismo posao odradili danas zašto smo došli, da bismo završili bar nešto, da poštujemo nekakvu proceduru i da pređemo na dnevni red. Po ovom prijedlogu se glasalo i glasanje je izvršeno kako

je izvršeno. I o tome se danas, po meni, ne može više glasati. Onaj ko nije zadovoljan, ako su uskraćena prava, onda Kolegij, Sekretarijat mora da podnese odgovarajuće konsekvence i da da odgovor na to pitanje na sljedećem zasjedanju.

Dozvolite da završimo utvrđivanje dnevnog reda kako smo počeli. Po ovoj tački, po meni, se više ne može diskutovati. Ona je završena i da mi krenemo na dnevni red.

MIRKO BANJAC:

Hvala lijepo. Još jedna replika. Gospodin Deretić.

MIODRAG DERETIĆ:

Gospodine predsjedavajući, s obzirom da ja, zaista, nemam drugačijeg sredstva da izrazim svoje nezadovoljstvo načinom, ne samo vođenja ovoga doma, nego i načinom donošenja konačne odluke kada je u pitanju ova tačka dnevnog reda koja je, za mene, po Privremenom poslovniku završena i izglasana. Ja ovog momenta stavljam vama do znanja i ostalim kolegama da napuštam sjednicu dok se ne završi diskusija i eventualno nezakonito ponovno glasanje o ovoj tački dnevnog reda. Hvala.

MIRKO BANJAC:

Nema diskusije, gospodine poslanice, po ovoj tački dnevnog reda. Glasanje je za mene završeno i prelazimo dalje. Nemamo šta. Po ovoj tački zaključio sam diskusiju. Gospodine poslanice, nisam Vam dao riječ.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Vi niste iznad Poslovnika, niste iznad Zakona i niste iznad Ustava.

MIRKO BANJAC:

Ja Vam nisam dao riječ.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Ja u ime Socijaldemokratske partije tražim 10 minuta pauzu.

MIRKO BANJAC:

Može. Pauza 10 minuta.

/PAUZA/

(Poslije pauze)

Nastavljamo s radom. Imamo kvorum. Poslanik Tokić se javio za riječ.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Dame i gospodo poslanici i zastupnici, u ime Kluba Socijaldemokratske partije, uvažavajući cjelokupan rad današnjeg ovog Predstavničkog doma u kome nisu omogućene elementarne pretpostavke da ovaj dom ostvaruje svoju funkciju i u kome je na najdrastičniji način povodom dnevnog reda, a još prilikom slanja dnevnog reda, mimo Poslovnika, mimo zaključka Parlamentarne skupštine BiH, Kolegij uzeo za sebe da odvojeno predlaže dnevni red na što smo mi upozorili i glasali protiv. Imajući u vidu činjenicu da sa ukupnim dešavanjem kad prijedlozi Socijaldemokratske partije za raspravu o pitanjima rada i analize Vijeća ministara BiH, izvještaja u vezi izdavanja pasoša stranim državljanima i činjenice da je sa ovim posljednjim

glasanjem srušena osnovna funkcija poslanika, voljom Kolegija i parlamentarne većine, predstavnici Socijaldemokratske partije u ovom visokom domu, kao jedina parlamentarna stranka koja ima u svojim redovima pripadnike sva tri naroda, u toku današnjeg dana, bez prethodno pribavljenih mišljenja Ustavne komisije, OHR, ako treba i Ustavnog suda BiH, s aspekta ustavne pozicije poslanika, nije spremna učestvovati u ovom radu. Mislimo da tim svojim stavom na najbolji način izražavamo ono što je raspoloženje građana, naših birača i naroda i građana BiH.

MIRKO BANJAC:

Hvala lijepo. Šta je – replika Mišo, pa Spahić. Je li replika, Mišo? Replika.

MIODRAG DERETIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja ću samo napomenuti da, ipak, pojedini poslanici dobrano koriste, zaista, ovu govornicu za političku propagandu. Jer ja ne mogu ovdje, a da se ne osvrnem na činjenicu koju gospodin Tokić već nekoliko puta zna ponoviti, a to je da članovi njegove partije predstavljaju, dakle, članovi sva tri naroda. Pa i u partiji u kojoj sam ja ista je situacija, a sigurno je tako da ima ovdje puno partija koji su zastupljeni sa poslanicima i u kojima su poslanici sva tri naroda. S druge strane, mislim da nije korektno da se na ovaj način napušta sjednica Parlamenta iz prostog razloga što smo mi pod tačkom, ako se ne varam, molim vas, da me predsjedavajući ispravite, 9., usvojili Izvještaj u vezi zahtjeva Kluba poslanika SDP-a BiH. Dakle, mi smo to uvrstili i, gospodine Tokiću, o tome ćemo sigurno, budite sigurni, učestvovati i to vrlo žučno. Prema tome, ne mogu se složiti sa Vašim obrazloženjem da, između ostalog, želite da napustite ovu sjednicu, a da se dobrano krši Poslovnik koji je, istina, privremeni, koji je takav kakav jeste i kojega se, zaista, moramo svi pridržavati. Toliko.

MIRKO BANJAC:

Hvala lijepo. Je li replika? Replika. Ne znam ko kome sad replicira.

NIKOLA ŠPIRIĆ:

Dame i gospodo, pravo je, naravno, svake parlamentarne stranke da donese odluku kakvu hoće, kao što je dobro za sudbinu BiH da se poslanici i stranke u ovom parlamentu bore za svoje stavove. Ja znam jednu partiju, nažalost, čiji sam član bio, koja je u sebi imala i Srbe i Hrvate i Muslimane koji su se, nažalost, 1992. podijelili upravu na Srbe, Muslimane i Hrvate, uzeli oružje i međusobno se istrebljivali, nažalost, do potpisa Daytonskog sporazuma. Ne bih želio da takva sudbina ponovo zahvati one stranke koje naglašeno pričaju o toj multietičnosti. Ja sam pre zato da se građanski stil njeguje u svakom od nas. Da u svakom od nas ima pomalo svega toga, a ne da kažemo da pored mene sjedi Srbin, Musliman i Hrvat u istoj stranci pa kad dođe, nažalost, do onoga čemu je BiH bila izložena u posljednjih sto godina pet puta, opet se uvjerimo da takav jedan koncept, nažalost, u većini ne stanuje u ovoj državi. Ali, kakve će biti stranke i kakva će biti Bosna i Hercegovina, odrediće birači na predstojećim izborima. Nadam se da nećemo dugo čekati lokalne izbore u aprilu, a parlamentarne u septembru, naredne godine. Hvala vam lijepo.

MIRKO BANJAC:

Hvala Vam lijepo. Poslanik Spahić.

IBRO SPAHIĆ:

Poštovani gospodine predsjedavajući, dame i gospodo. Ja bih tražio, kao poslanik, da se pročita zaključak ovog parlamenta u vezi sa prijedlozima i nacrtima zakona i imam pravo na to. Ja molim da se pročita kao što ste Vi tražili pauzu, gospodine Banjac, da se razložnim ljudima koji ovdje sjede, gostima i ostalim pročita taj zaključak. Moguće je, kao što ste Vi pažljivo istražili u toku od dvije pauze od po 10 minuta i ne znam koliko vremena Poslovnik. Ja ne sporim Poslovnik. Naprotiv, na osnovu njega sam tražio da se neke inicijative naprave kao što je Evropska integracija, kao što je ekonomska politika, ali ja moram, kao poslanik, da kažem da je ovo trenutak kad treba odbraniti nas od nas samih. Ja molim da se pročita zaključak. Zaključak se može od Sekretarijata nabaviti i molim da u ime neko, hoćete Vi to pročitati, hoće li to neko od poslanika, molim da Sekretarijat iz Službenog lista dostavi Zaključak. Ako nije niko spreman, ja želim da ga pročitam, ako neće niko drugi. (Polemika) Onda Vi, gospodine Banjac, pročitajte Zaključak jer Vi ste, po definiciji Poslovnika privremenog, naš *speaker*. Dakle, onaj koji u ime nas, a ne u svoje ime, određuje sudbinu naših sjednica i njihov tok. Molim Vas da se ponašate u skladu sa ulogom *speakera*.

MIRKO BANJAC:

Slušajte, ja nisam znao, znači da, ubuduće, piše predsjedavajući crtica *speaker*. (Polemika). Ja Vas molim, gospodine, da se tako ne obraćate meni dok sam predsjedavajući. Ja Vama neću sigurno.

Evo zaključka i ja uvažavam prijedlog gospodina poslanika.

Na temelju članka 1., evo, ja sam dobio verziju hrvatskog jezika i čitaću onako kako piše, tako me je naučio Vuk Karadžić.

Na osnovu člana 1., tačka 3., Privremenog poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, Predstavnički dom na sjednici održanoj 10. februara 1999. godine donosi Zaključak.

Ovaj Zaključak odnosi se na predložene zakone, odnosno inicijative za donošenje ili izmjenu zakona ili drugih akata podnesenih Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH od strane poslanika, klubova poslanika, radnih komisija i drugih institucija Bosne i Hercegovine čiji predlagač nije Savjet ministara BiH i Predsjedništvo BiH, u daljnjem tekstu: prijedlozi zakona.

2. Predsjedavajući Predstavničkog doma će redovno upućivati Savjetu ministara BiH i drugim nadležnim institucijama BiH sve predložene zakone i zatražiti da svoje mišljenje dostave Predstavničkom domu u pravilu u roku od 30 dana, a izuzetno ako se po ocjeni Kolegija Predstavničkog doma radi o složenijim i obimnijim zakonima, u roku od 60 dana od dana njihovog dostavljanja ovim institucijama. Nakon proteka ovog roka, podneseni prijedlozi i inicijative će ići u redovnu proceduru utvrđenu Privremenim poslovníkom Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Ovim će se bez odlaganja otvoriti postupak razmatranja predloženih zakona u Radnoj komisiji za ustavne i pravne poslove i drugim nadležnim radnim komisijama Predstavničkog doma koje će o njima dati preporuke, a nakon toga na sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

3. Poslanici, klubovi poslanika i radne komisije Predstavničkog doma mogu, u slučajevima za koje cijene da su opravdani, predložene zakone upućivati na hitno razmatranje u Predstavnički dom u proceduri utvrđenoj Privremenim poslovníkom Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

4. Ovaj Zaključak stupa na snagu danom usvajanja u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.

5. Ovaj Zaključak objaviti u Službenom glasniku Bosne i Hercegovine.

Ja se izvinjavam, gospodine poslaniče, ja Vas lijepo molim da omogućite da radimo. Ovom prilikom mi moramo pročitati i član Poslovnika koji se odnosi na dnevni red. Jer upućuje ovaj zaključak na to, to se jako dobro vidjelo. A taj zaključak glasi, ja znam napamet, pa ću Vam pročitati (upadice). Replika, kome, meni. Nisam shvatio, ko je spominjao, oprostite, stvarno nisam shvatio, oprostite, ko je spominjao Vaše ime? Dobro, krive navode, uvažavam. Uvažavam. Dajte da ovo završimo i odmah ćemo. Molim vas, dozvolite mi da pročitam na zahtjev poslanika.

Dakle, u članu Privremenog poslovnika stoji da se dnevni red usvaja na početku sjednice. I, gospodo, kaže se da u toku sjednice svaki poslanik može tražiti dopunu dnevnog reda novim prijedlozima. Nađite to, a ovdje se to upućuje jer kaže, u skladu, po proceduri utvrđenoj Poslovníkom.

(Upadice).

Evo, da vidimo, vratićemo se odmah da poslaniku bude jasnije.

Nakon proteka ovog roka podneseni prijedlozi, inicijative će ići u redovnu proceduru utvrđenu Privremenim poslovníkom Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH. Ovo je čitava rečenica. Predlaže se i ide se na usvajanje dnevnog reda, jer se mora usvojiti. Išlo na usvajanje i vidite šta se dogodilo.

(Upadice: pročitajte Zaključak)

Pa, evo, čitao sam ga već jednom, živ bio. (Upadice – tamo piše da idu zakoni na radna tijela Ustavnoopravne komisije). Pa, pročitao sam. (Upadica: Ovaj zakon je prošao tu proceduru, prema tome ide ...) Hoćemo li još jednom? Ali, ljute se ljudi, kažu da im je naporno. Razumijete. Ja sam pročitao, tražili ste to od mene i ja sam to uradio. Gospodin poslanik Tokić – replika. (dobacivanja) Ja molim gospodina poslanika da se udostoji da dozvolimo poslaniku da govori. Molim Vas, nemojte to raditi, to ničemu ne vodi.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Ja sam za ovom govornicom, poštovane dame i gospodo, poslanici/zastupnici, izrekao činjenicu koja stoji. Socijaldemokratska partija je jedina parlamentarna partija koja u sastavu svog parlamentarnog kluba – prisutnog ovdje – ima predstavnike sva tri bosanskohercegovačka konstitutivna naroda. Ne sporim da Špirić u tome vidi tragediju. Ne sporim da neko vidi, ne znam ni ja, dobro u tome. Ja sam samo istakao to kao relevantnu činjenicu za ono što će Bosna i Hercegovina biti i ono što danas jeste. Ne u glavama prisutnih ljudi ovdje, nego u glavama ljudi koji žive širom BiH. Ne sporim ja, ja sam uočio i mi smo uočili da je visoka spremnost izražena kod predstavnika poput Deretića da žestoko raspravlja o kriminalu i korupciji prisutnoj u Federaciji BiH i obrnuto. Visoka spremnost prisutnih predstavnika vladajućih stranaka iz Federacije BiH da raspravlja o kriminalu i korupciji u Republici Srpskoj ili pak o nevraćanju izbjeglih i prognanih u dovoljnoj mjeri i na jedan i na drugi teritorij. Prema tome, to je sasvim uočljivo. Međutim, dozvolite, naše inicijative koje smo pokrenuli u ovom domu, uključujući i te pasoše, putovnice, putne isprave, uključujući kriminal i korupciju o Centralnoj banci, uključujući i rad Vijeća ministara BiH, podrazumijeva ono što sam rekao na početku da mi nemamo ništa veću žuč kad raspravljamo o kriminalu u Banja Luci nego što je u Sarajevu. Za nas kriminal nema nacionalnu osnovu. I ne želeći učestvovati dalje u iščitavanju zaključka koji je vrlo jasan i ne želeći dalje učestvovati u toku ovog rada, dok se ne stvore uslovi u skladu



sa onim što sam rekao da Ustavnopravna komisija da valjanost ovog prijedloga, ja, zaista, napominjem da mi, zaista, moramo, shodno obavezama koje imamo prema biračima, prema ovoj funkciji, prema ovom visokom domu, prestati danas učestvovati u ovoj farsu koja se dalje nastavlja.

Hvala vam.

MIRKO BANJAC:

Pomenuto je da, to je to, izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ:

Dame i gospodo, ja ne bježim od bilo koje riječi koju izgovorim za ovom govornicom izuzev da mi se ne spočitava ono što rekao nisam. Ja nisam rekao da je tragično zato što postoje multietničke stranke i zato što je stranka Socijaldemokrata takva. Ali sam rekao da znam jednu stranku u kojoj smo pre rata bili i ja i Tokić i bili njeni odbornici u Skupštini grada Sarajeva, koja je bila najmultietničnija stranka u Evropi i u svijetu, koja je, nažalost, kada je došlo do sukoba u BiH, upravo se podijelila po tim šavovima i došlo je do onoga do čega je došlo. Znači, dok neko ima potrebu da nas naznači – kaže, ja sam nezavisni novinar – da sebi neki prefiks, itd. otvara bespotrebnu sumnju. Zato sam rekao da ne želim, stvarno, jer cijenim ljude iz stranke Socijaldemokrata da se ta nesreća... Jer ja bih volio da mi neko da garanciju. Je li to jedina garancija da je u BiH nemoguće da se ponavljaju zla koja se u posljednjih sto godina pet puta ponavljaju ako neko ima multietničku stranku? Ali sam rekao da svaki od nas poslanika u BiH, pre svega, bez obzira iz koje je stranke, mora njegovati građanski pristup, da u njemu stanuje svega pomalo, ukoliko BiH želi krenuti naprijed. Nije dovoljno. Ja imam u svojoj stranci, kao i u svim ovim strankama, i Srba, i Muslimana i Hrvata. Sjedimo mi jedni do drugih i ovdje u ovom Parlamentu bez obzira iz koje smo stranke. Ali to, vidite, nije dovelo do prosperiteta. I zato molim da se ne stavlja ono što nisam rekao. Ne mislim da je tragično što postoje multietničke stranke. Mislim da je to dobro. Ali to nije jedino što će BiH odvesti u svijet prosperitetne budućnosti. Ja znam da se to bolje rentira u ovom trenutku pričati o tome nego raditi za dobrobit naroda. Mnogo je veća politička renta danas u BiH pričati o multietičnosti nego li čak raditi na stvaranju boljih uslova za sva tri konstitutivna naroda i oba entiteta u BiH. A kad ti rentijeri koji plaćaju te političare povuku finansijska sredstva, vrlo brzo ćete ih gledati u raznoraznim strankama koje imaju prefiks ovaj ili onaj, a najmanje multietnički. U tom smislu bih molio da se ne spočitava ono što nisam ili da se ne stavlja ono što nisam rekao. Zato sam malo duže objašnjavao.

Hvala vam lijepo.

MIRKO BANJAC:

Hvala lijepo na objašnjenju. Poslanik Dokić, pa poslanik Čaršimamović, a ovo replika. (Upadica Deretića: duplika). A nisam znao šta to znači, a sad znam.

MEDIHA FILIPOVIĆ:

Poštovani predsjedavajući, kolegice i kolege, molila bih prethodnog poslanika, ne znam, nisam zapamtila kako se zove, izvinjavam se, da se drži terminologije Daytonskog sporazuma. Na stranici 130. piše da u BiH žive Bošnjaci, Hrvati i Srbi i da ne upotrebljava vjerski izraz za bošnjački narod.

MIRKO BANJAC:

Je li Vi pitate mene može li se replicirati? (Smijeh). Hajde i mene upitajte nešto, gospodo. Ja ću prekinuti ove replike. Ovo ne vodi ničemu. Skratite na predviđeno vrijeme, poslaniče.

NIKOLA ŠPIRIĆ:

Ja se izvinjavam ako sam upotrebio termin koji stvarno iritira bilo koga. Ali molim prethodnu govornicu da pročita listu poslanika koji su prošli na izborima. Tamo piše ime i prezime poslanika Nikole Špirića. Nemojte da vam to smeta jer BiH, između ostalog, i radi toga se, nažalost kažnjava, nažalost, njeni građani. Nije vam problem to pročitati, uopšte, kao što nije problem ni meni pročitati Ustav i Daytonski sporazum. Ali izgleda da ovdje svako čita ono što mu odgovara. I to je problem Bosne i Hercegovine.

MEDIHA FILIPOVIĆ: (govori smjesta)

Samo da odgovorim. Ovo je bila samo ironija na gospodinovo nekoliko puta spominjanje moga imena koje uvijek pogrešno kaže. Htjela sam da vidi kako to izgleda. Očito da nije pročitao Daytonski sporazum kad govori stalno Muslimani...

MIRKO BANJAC:

Dobro. Hvala lijepo. Poslaniče Špiriću, ja Vas molim da upotrebljavate izraz. Primjedba je na mjestu i molim da se upotrebljava kako je napisano. Molim ubuduće. E sad replika, Mišo, dupla.

(Polemika)

Poslaniče, molim vas, zatražite riječ, nemojte me dovoditi u poziciju da Vas moram opominjati.

MIODRAG DERETIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolege poslanici, žao mi je što je gospodin Tokić sa članovima svoga Kluba izišao i napustio ovu sjednicu. Naime, ova moja duplika se upravo odnosi na njega. Ja se ne bih uopšte maloprije javio. No, međutim, evo, želio sam samo primjera radi da ukažem, zaista, na velike zloupotrebe koje trpi ovaj mikrofon koji se nalazi ispred nas. Naime, gospodin Tokić je rekao kad je spomenuo da u njegovoj stranci, dakle, on je spomenuo da su u njegovoj stranci predstavnici sva tri naroda. A poslije kad traži repliku, onda se ispravlja, ja govorim za predstavnike sva tri naroda u mom Klubu. Dakle, to je vrlo nekorektno. I da je on pomenuo Klub koji je sačinjen od predstavnika iz tri naroda, ja ne bih reagovao. Zato kažem, i to je, prije svega, predsjedavajući, kritika opet Vama koji morate, zaista, da reagujete na takve sitne provokacije.

MIRKO BANJAC:

Znači da mu kažem da nije to u njegovom klubu, nego u njegovoj stranci.

MIODRAG DERETIĆ:

Jest. Ne, on je tražio repliku, ali ne na način na koji je trebao tražiti. I još jedno, što se tiče ovoga naziva ja isto osjećam potrebu da repliciram poslaniku, gospođi Medihi, mislim da sam dobro rekao – ja, zaista, tu nisam u dilemi. Ja sam dobro pročitao Daytonski sporazum i ja kad spomenem narod uz koji sam odrastao, ja uvijek spomenem Muslimane, kao narod po popisu iz 1991. godine.

Hvala.

MIRKO BANJAC:

Ja se nadam da govorite iz 1991., ali, molim vas, da se ubuduće koristi – ovo je poslije Daytonskog sporazuma i zna se kako i ja molim poslanike da se na taj način ne sporimo oko tih stvari.

Poslanik Dokić, pa Vi. Ono je bila sve replika.

BRANKO DOKIĆ:

U svijetu ima mnogo, mnogo poroka. Piće je jedno od poroka. A prema narodnom vjerovanju, najbolje je piće kada zlu riječ progutate. Dobro bi bilo da su mnoge riječi danas izgovorene progutane. Kolege poslanici, skoro pa će četiri sata, mi nemamo usvojen dnevni red. Zašto se o tome malo ne zapitamo. Šta ćemo mi to danas uraditi? Hoćemo li uopšte usvojiti dnevni red? Mislim da bismo trebali svi da imamo odgovornosti, prije svega, prema samima sebi i da vidimo kako izići iz ove pat pozicije. Nismo mi prvi put došli u situaciju da se ne možemo saglasiti oko neke stvari, ali čini mi se prvi put uporno hoćemo da se istrijebimo ubjeđujući, ja ubjeđujući vas da sam u pravu, a vi ubjeđujući mene da sam u pravu. Mislim da to ne vodi ničemu. Prije svega, trebali bismo da cijesimo svako svoje vrijeme koje je najdragocjenije u svemu što imamo, zapamtite. Zbog toga bih sugerisao da ovu raspravu, zaista, prekinemo ne ulazeći u to ko je manje u pravu ko je više u pravu. Činjenica je da smo mi o jednom prijedlogu zakona glasali i da je rezultat glasanja takav kakav je. Glasanje je bilo regularno. To nije niko mogao osporiti. Mogu se ovi zaključci tumačiti ovako ili onako. Ja neću da ih tumačim. Jer nisam rekao da sam protiv zakona. Dajte, sledeća sjednica će biti relativno brzo i možda i veoma brzo. Stavićemo to ponovo na dnevni red, čuti obrazloženja, a već smo mnoga čuli koja i nismo imali u vidu kada smo glasali. I oni koji su sada protiv ovog nametanja nekog ponovnog glasanja su se prethodno izjasnili da su za zakon. Neki su čak glasali za njega. Dakle, očigledno da je nekome stalo da napravi pometnju. Ja sam i pročitao taj zakon, u međuvremenu, kakav je predložen i ubijeđen sam da neće biti mnogo spora oko toga kad dođe na dnevni red. Ali ako ga nismo imali tri i po godine koliko ovaj Parlament funkcioniše – tri godine i nešto malo više – dajte, budimo strpljivi dvadeset dana. Dakle, moj predlog je predsjedavajućem da se na ovo stavi tačka, da se ide na dalje inicijative oko dnevnog reda jer ovo je izglašano, molim vas. Nemojte dovoditi sada neke poslanike koji su glasali tako kako su glasali, pet minuta poslije da glasaju drugačije. Nemojte nas dovoditi u tu situaciju. Stavićemo ovo na sljedeću sjednicu na dnevni red i ubijeđen sam da će taj zakon relativno brzo biti usvojen. Možda među najbržim procedurama koje nam slijede.

Još jednom predlažem predsjedavajućem da oko ovoga stavi tačku dnevnog reda. Nema više ni replika i da idemo na sljedeće inicijative i da krenemo po dnevnom redu.

MIRKO BANJAC:

Ja moram poslaniku dati još jednom riječ i molim ostale poslanike da gospodin Čaršimamović bude zadnji govornik. Dajte da radimo.

TARIK ČARŠIMAMOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, ja sam ovo prijavio kao diskusiju. Ustvari više bi bila intervencija. Ali da ne bih stalno izlazio intervenisati, ja hoću ovo kroz diskusiju da kažem. Čitanjem zaključka kojeg ste Vi pročitali i Privremenog poslovnika kako ste ga pročitali, ja mislim da je ova tačka trebala da bude u prijedlogu i da se na

početku o njoj izjašnjavamo. Mislim da vi niste dobro postavili na početku dnevni red. Zašto to kažem! Kažem prije svega zato jer je zakon prošao proceduru koju je trebao da prođe. Bio je na Ustavnoj komisiji i Ustavna komisija dala o njemu svoje mišljenje. Dakle, on je trebao da bude uvršten. Osim toga, Vi ste u pozivu kojeg ste poslali 23.9. sa svojim pozivom stavili to u dnevni red. (Upadica: pročitajte šta tu dolje piše). Pročitao sam ja to ispod. Dakle, mi smo imali dva osnova da ga stavimo u paketu jer ste Vi pročitali da se dnevni red može dodavati ne može se mijenjati. Koliko sam ja dobro razumio. E sad, recimo da nisam dobro razumio, ja ne vidim stvarno razloga da mi četiri sata raspravljamo o ovoj tački. Mnogo jednostavnije je bilo da prihvatimo ponovno glasanje, pojedinačno glasanje. Ja nisam ubijeđen da bi iko promijenio svoje mišljenje. Dakle, rezultati glasanja bi bili isti, brojčano bi bili isti. Niko ništa ne bi promijenio ali mi bismo završili ovu tačku. Ja predlažem da mi, ipak, da bismo imali i dignitet ovog doma, da bismo nastavili sa radom, da mi izvršimo pojedinačno glasanje. Ja ću glasati onako kako sam glasao. Ne vidim zašto se neko treba plašiti toga. Ali razlog zbog čega to govorim je taj što mislim da ste Vi trebali da nam date ovaj cijeli dnevni red na glasanje, da o njemu raspravljamo, posebno kad smo uzeli u obzir tačku 9. i Vaše mišljenje i zaključak jer je prošlo Ustavnu komisiju.

Hvala.

MIRKO BANJAC:

Hvala lijepo.

Gospodine poslaniče, ja Vas molim, glasanje prije početka znači – ja Vas molim da to shvatite, nije traženo pojedinačno izjašnjavanje. Kad je već gotova stvar, prošlo pola sata diskusija poslije toga, onda se sjeti gospodin poslanik i kaže: ja bih pojedinačno. Ja postavljam Vama pitanje, ako to njemu dozvolimo, da li ću morati i nekom trećem koji kaže: hajmo sada i pismeno glasati, tajno, pismeno. Dakle, nema kraja toj priči. Obzirom da je procedura prošla, ja vas molim da se na to ne vraćamo. Ja Vas uvažavam i vjerujem da je ovdje puno ljudi za to da se donese zakon, ali Vas molim: dajte da shvatimo da se dnevni red usvaja na sjednici glasanjem. A ovdje se hoće bez glasanja, gospodine poslaniče, da se uvrsti u dnevni red.

TARIK ČARŠIMAMOVIĆ:

Ne, ne bez glasanja, ja nisam za to i mislim da to treba ići svaki put na glasanje. Ali mislim da je red da poslanik ima pravo da predloži zakon. Da se o tom zakonu izglasava i ne vidim razloga zbog čega ova Skupština treba toliko da diskutuje oko toga. Htio bih Vas podsjetiti da ste Vi nekoliko puta, uvažavajući Vas kao predsjedavajućeg, ponavljali glasanje jer niste bili zadovoljni. Ako ste Vi dali sebi to pravo kao naš, ja neću reći kao *speaker*, kao naš predsjedavajući, ja mislim da ima i poslanik takvo pravo da to uzme. Ali bih htio da se ova Skupština na ovako banalnom problemu ne razbija. Pazite, ja se sad tačno ne mogu sjetiti poslanika iz RS koji je rekao da će napustiti Skupštinu ukoliko se nastavi ovo. Na takav jedan prijedlog došao je vjerovatno odgovor iz SDP koji su rekli: ako se nastavi – dakle, mi se na banalnom pitanju, na pitanju ponavljanja glasanja cijepamo. Osim toga, ja ne vidim razloga zašto mi ne bismo i ponovili glasanje ako je to u interesu da imamo nešto završeno.

Hvala.

IBRAHIM SPAHIĆ: (govori smjesta)

Pošto je gospodin Kadić, Vi ste najavili da će zakasniti, predlažem da ne izlazi za govornicu, da se Ustavna komisija sastane u pauzi, pošto imamo sukob (upadice) poslovnika, da se vama pomogne, kao Kolegiju, i da biste nama pomogli da iziđe sa stavom Ustavna komisija.

MIRKO BANJAC:

Nije sporno. Idemo mi raditi dalje obzirom da je ovo, ali se slažem se Vašim prijedlogom.

IBRAHIM SPAHIĆ:

Gospodin Kadić je tu, neka se izjasni...

MIRKO BANJAC:

Idemo raditi. Idemo dalje.

(Polemika)

Ja nisam rekao da će se povući Ustavna komisija nego na pauzi prvoj...

Prijedlog gospodina Dokića je bio da se Program rada, gospodo, ja moram primijetiti, ja želim diskutovati ovog momenta kao poslanik.

Poštovana gospodo, kolegice i kolege,

Meni je žao, izuzetno žao, što moram reći da imam osjećaj da se ovdje namjerno opstruiše rad ovog Predstavničkog doma od strane pojedinaca i da ću ja iskoristiti pravo da to pred medijima javno kažem. Ne znam zašto. U više navrata sam želio, istinski želio, da dođemo do rješenja, da idemo raditi i onda neko koristi doslovno govornicu za lične promocije, za kojekakva politikanstva koja nemaju veze sa sudbinom ovog naroda. Ovom narodu treba hljeba i posla. Treba da radimo i donosimo zakone, a mi ovdje spravimo i spočitavamo stvari. Ovoga momenta se kaže da u sali nema kvoruma. Molim vas, zašto Sekretarijat mene ne obavještava o tome ako nema.

(Upadice)

Koga? 27 prisutnih. Pa koliki je, ljudi moji, kvorum?

(Upadica: nema iz Federacije BiH kvorum)

Molim vas, to je nešto drugo, gospodine, u prvom krugu – nije tačno da... Ponovo se, gospodo, od strane Sekretarijata vrše političke podvale. Zapišite ovo da sam rekao podvale. U Poslovniku piše da je kvorum 22. Ne kaže se da toliko mora biti iz RS ni toliko iz Federacije BiH. Vama je toliko jasno. Opominjem člana Sekretarijata koji je ovo izrekao. Ovo je druga opomena.

(Polemika)

(Upadica gosp. Genjca: postoji kvorum. Trećina iz Federacije BiH je prisutnih. I za drugi krug glasanja postoji kvorum).

Ne znam šta se ovo hoće. Jasno je da postoji. Ja se izvinjavam, ovdje se meni onemogućuje sa svih strana. Imaju neke stvari koje mi nisu jasne. Gospodo poslanici, molim vas, dajte da idemo raditi.

Predlog poslanika Dokića je bio da se u dnevni red uvrsti Program rada do kraja 1999. godine, kao tačka dnevnog reda. Dakle, Prijedlog programa rada – Branko, prijedlog ili nacrt. Ovdje mi je Sekretarijat dostavio pa čitam kako je dostavljeno. Izvoli.

BRANKO DOKIĆ:

Jedan od prvih uslova koje Savjet Evrope traži od nas, od ovog doma, da bismo uopšte došli na dnevni red za prijem u Savjet Evrope jeste da imamo program rada do kraja godine. Dakle, oni koji se zalažu, na riječima se zalažu svi, ali oni koji iskreno žele da dođemo na dnevni red, dajte da taj uslov zadovoljimo. Možemo ga zadovoljiti vrlo lako. Moj prijedlog je da to uvrstimo u dnevni red uz napomenu da taj prilagođeni prijedlog oko koga se možemo dogovoriti, a koji će zadovoljiti tu formu, se pripremi za nastavak ove sjednice. Dakle, ja sam siguran da današnja sjednica neće biti, neće se do kraja završiti sve tačke dnevnog reda. Dakle, da uđe i da se raspravlja na nastavku zajedno sa izvještajem i analizom o radu Ministarskog vijeća BiH.

MIRKO BANJAC:

Hvala lijepo.

Čuli ste prijedlog gospodina Dokića da ga ne ponavljam. Koliko u sali ima prisutnih? 26. Kvorum ima. Kvorum za glasanje je 26.

Ko je za prijedlog gospodina Dokića da ova tačka uđe u dnevni red, Prijedlog programa rada? 22.

Protiv? 4.

Suzdržana.

Glasamo po entitetima.

Iz Federacije BiH, ko je za? 10. Dovoljno.

Iz Republike Srpske? Dovoljno. Hvala. 11. Oprostite.

Ova tačka postaje sastavni dio dnevnog reda pod rednim brojem 10.

(Upadice).

Dobro, to će Sekretarijat. Nemojte sada, uglavnom ušla je pa ćemo mi morati napraviti pauzu da dnevni red ustrojimo.

Drugi prijedlog gospodina Dokića je već ušao, prihvaćen i mislim da nema potrebe da ga...

Sada prijedlozi gospodina Nikole Špirića. Gospodo poslanici, gospodo poslanici, gore, je li ima nešto sporno? Nema. Gospodin Špirić predlaže pokretanje inicijative za smjenu Savjeta ministara BiH.

Kvorum. Je li neko izišao? Nije. Znači, 26 je prisutno.

Ko je za prijedlog gospodina Špirića? 7.

Nema potrebe ići dalje. Tačka nije prihvaćena.

Drugi prijedlog gospodina Špirića je bio Izvještaj o Samitu Pakta stabilnosti za Jugoistočnu Evropu – finansijski dio. 26 je kvorum.

Ko je za? 20.

Ko je protiv? Nema.

Uzdržanih? 6.

Iz Federacije BiH, ko je za? 10. Dovoljno.

Republika Srpska za? 11. Dovoljno.

Molim vas, treći prijedlog gospodina Špirića jeste da se donese zaključak da se datum potpisivanja Daytonskog mirovnog sporazuma proglasi kao praznik BiH do donošenja zakona o praznicima. Jesam li dobro rekao? 26 prisutnih.

Ko je za prijedlog? Da ide na dnevni red, da. 13. Nije dobio većinu. Pola je tačno dobio. Fali 1. Nije dobio i ne može ići i nema potrebe da ide dalje.

Ova informacija oko Amdunija je ušla, Špiriću, to je u dnevnom redu.

Sledeći prijedlog gospodina Špirića je Izvještaj parlamentarnih delegacija BiH u evropskim tijelima i evropskim i ostalim međunarodnim tijelima. Znači, izvještaji.

Ko je zato da ova tačka uđe u dnevni red? 26 je prisutno. 24.

Po entitetima.

Iz Federacije BiH za? 11. Dovoljno.

Iz Republike Srpske za? 11. Prihvaćena ova tačka.

Više nije bilo, gospodine Špiriću, Vaših prijedloga.

Gospodin Spahić. Ovdje je, gospodine Spahiću, ja Vas molim da pomognete. Ovdje je prvo – ovo je pitanje – za kada će Savjet ministara BiH... Ne znam kako bi to stavio na dnevni red. Kaže, kada će Savjet ministara moći da nam dostavi izvještaj i analizu rada. To je ono što smo već stavili. Znači, to brišemo. Slažete se s tim?

Da se u dnevni red uvrsti Izvještaj Organizacionog odbora za završni dokument Pakta stabilnosti – to smo uvrstili. Hajde, formulišite tačku Vi, molim Vas. Ovdje ovako piše. Ja ne mogu – morate pomoći.

IBRAHIM SPAHIĆ:

U skladu sa zaključcima iz Rezolucije, realizacija (upadica: definišite tačku). Dakle, tačka dnevnog reda: Realizacija odluka iz Rezolucije ili zaključaka iz rezolucije o evropskim integracijama, jugoistočnom Paktu stabilnosti. To je suština.

MIRKO BANJAC:

Nemojte objašnjavati. Samo da definišemo tačku. Realizacija zaključaka iz Rezolucije o evropskim integracijama i Paktu stabilnosti.

IBRAHIM SPAHIĆ:

To je naša obaveza koju smo potpisali.

MIRKO BANJAC:

Branka, jeste li zapisali? Molim vas, znači Realizacija zaključaka iz Rezolucije o evropskim integracijama i Paktu stabilnosti.

Ko je za prijedlog gospodina Spahića? 20.

Po entitetima.

Iz Federacije BiH? 9. Nema potrebne većine. 9, šta ja mogu, ja tu ništa ne mogu uraditi.

(Polemika)

Molim vas još jednom da dignete ruku, ko je za?

(Upadica Genjca: nisam ja digao ruku)

10. Dobro, uvažava se intervencija. Dakle, imamo 10. Ima potrebna većina.

Iz Republike Srpske, molim? 12. Ima potrebna većina.

Idemo na sljedeći prijedlog gospodina Spahića. Ovo je nekako nezgodno formulirano. Kaže: da gospodin Bičakčić, kao šef Delegacije, podnese izvještaj – to je ono što je već usvojeno. Dobro je kad ste se usaglasili. To je uredu.

IBRAHIM SPAHIĆ (govori smjesta):

Da gospodin Prlić, takođe, podnese izvještaj ....mislím da to može pod istom tačkom.

MIRKO BANJAC:

Možemo. Dobro.

Oko programa rada već smo usvojili. Hvala vam lijepo. Ne, ne, ne, tačka je ušla u dnevni red. Gospodine Špiriću, ne znam stvarno, Vi ste veseo čovjek, ali dajte malo. (Dobacivanja). Znam da si umoran ali koliko sam ja? Moram pratiti šta ko kaže, a ti sad, oprost.

Ja vam predlažem da sada napravimo – Sekretarijat, koliko treba da se ove sad tačke i napišu, ukucaju i podijeli integralni tekst?

Molim vas, ima jedan prijedlog. Obzirom da smo stvarno izgubili puno vremena i to je sramota. Hajdemo početi redom, pa neka oni rade ovaj dio posla – Sekretarijat, a da mi radimo, ako se vi slažete. Ne slažete.

Evo, gospodin Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ:

Dame i gospodo, sramota za sramotu, a ljubav za ljubav. Ja mislim da granica izdržljivosti poslanika za kvalitetnu raspravu, takođe, postoji. Ja nisam za otaljavanje posla i da se tačke poredaju i da preko njih pređemo kao djeca preko snijega. Ja sam zato da se, kao što se može napraviti pauza, protiv koje ništa nemam, za vjerski obred, dobro bi bilo da vodimo računa o zdravlju da se napravi pauza za ručak i da se ozbiljno radi u ovom Parlamentu ukoliko plediramo da donosimo ozbiljne zakone i zaključke. Prema tome, lišite se potrebe ruženja jedni drugih da smo okasnili. Nismo mi izgubili vrijeme i kada smo raspravljali – ja ću vas upozoriti, juče sam imao informaciju u Sarajevu da će Socijaldemokrati praviti spektakl i napustiti Skupštinu. To su i uradili. Znači, pauza za ručak pa idemo dalje.

MIRKO BANJAC:

Hajde da se ovako dogovorimo. Obzirom da je Špirić u pravu da nešto jedemo. Ja nisam za to da prekinemo rad. Nismo ništa uradili.

Predlažem ovako. Sad su četiri sata. Da sat vremena damo pauzu.

(Polemika)

Hajdemo onda pola sata da ljudi nešto jedu. Pola sata pauza i u pola pet smo ovdje.

(Poslije pauze)

Da počnemo s radom.

Imam čast da u svoje i vaše ime pozdravim senatora i zamjenika ministra odbrane Italije i ambasadora Republike Italije u Bosni i Hercegovini.

Hvala lijepo što ste nam se pridružili u radu. Nama je to čast i zadovoljstvo. Nadam se da će to i za Vas biti jedno iskustvo da vidite kako radi Predstavnički dom našeg parlamenta.

Ja se izvinjavam, ako gospodu ne znate, gospodin senator i zamjenik ministra odbrane Masimo Bruti i ambasador Enriko Pjetro Marki. Gospođa ili gospođica je prevodilac. Hvala vam lijepo.

(Aplauz)

Gospodo poslanici, vi ste dobili usvojeni dnevni red. Jeste da smo se dugo dogovarali, ali na kraju smo napravili i veliki dnevni red. Nadam se da ćemo sada uspješno raditi.



### **Ad.1.Usvajanje zapisnika sa 9. i 10. sjednice Predstavničkog doma**

Oba zapisnika stavljam na raspravu. Ima li neko primjedbi na zapisnike?

Zapisnike ste dobili.

Ja još jednom naglašavam da ste dobili zapisnike.

Da li se neko prijavljuje?

Nema.

Ko je zato da se zapisnici u predloženoj formi usvoje u paketu, ko je za?

23 za, a prisutno je 24.

Ko je protiv?

Uzdržan? 1.

Znači, konstatujem da je za glasalo 23, uzdržan 1, protiv niko.

Po entitetima, nema potrebe. Mislim da ovo uključuje i jednu i drugu poslaničku većinu.

Konstatujem da su usvojeni zapisnici sa 9. i 10. sjednice.

Time zaključujem 1. tačku dnevnog reda i prelazimo na:

### **Ad. 2. Prijedlog Zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine**

Molim predsjednika Ustavnopravne komisije da podnese izvještaj Komisije. Nema potrebe? Je li podijeljen? Ima li potrebe da komentariše predsjednik. Nema.

Otvaram raspravu po ovoj drugoj tački dnevnog reda.

Ko se prijavljuje za raspravu? Izvolite. Kolegica Milenka Bošnjak.

Dobili ste na sto primjedbe na Prijedlog zakona o reviziji koju je podnijela gospođa Bošnjak.

**MILENKA BOŠNJAK:**

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, uvaženi gosti. Želim da iznesem primjedbe na Prijedlog zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine:

1. U članu 2. treba brisati riječ “ministar”, znači ministar nadležan za poslove finansija, jer ministarstvo finansija ne postoji na nivou institucija BiH.

2. U članu 6., pod tačkom 3., treba reći da se generalni revizor imenuje na tri godine, s tim da se svaki put imenuje iz drugog naroda.

3. U članu 9. da se briše tačka a), jer zadire u nadležnosti entiteta i u najmanju ruku nije razumljiva.

4. Član 11. treba brisati, jer može dovesti do zloupotrebe funkcije.

5. U članu 13., pod tačkom 5., u drugom i trećem redu treba brisati riječi “ministru nadležnom za poslove finansija”, jer ne postoji. U tački 6., umjesto broja 2005 treba da stoji broj 2002.

6. U članu 16., u tački 3., riječi “u ime Vlade” treba zamijeniti riječima “Savjeta ministara”. To isto treba učiniti u svim ostalim članovima.

7. Član 40. treba brisati, jer Agencija koja se spominje nije ustavna.

Toliko.

**MIRKO BANJAC:**

Poslanik, gospođa Rađević.

DESANKA RAĐEVIĆ:

Gospodo predsjedavajući, kolege poslanici, uvaženi gosti. Na Prijedlog zakona o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ja podnosim sljedeće amandmane, a dobili ste ih, ali ću ih, ipak, pročitati.

1. Treba promijeniti naslov zakona tako da glasi: “Zakon o finansijskoj reviziji rada institucija Bosne i Hercegovine”.

2. U članu 3., stav 1., treba da glasi: “Osniva se institucija za finansijsku reviziju rada zajedničkih institucija BiH” koja se naziva: “Kancelarija za finansijsku reviziju rada zajedničkih institucija BiH” (u daljem tekstu: Kancelarija za reviziju).

3. U članu 7., tačka 3. treba da stoji da mandat zamjenika generalnog revizora traje, takođe, tri godine.

4. U članu 10. treba dodati tačku 3. koja bi glasila: “Generalni revizor neće preduzimati nikakve aktivnosti vezane za nadležnost entiteta”.

5. U članu 13. u drugom retku iza riječi “sva” treba dodati riječ “zajednička”, a u trećem retku umjesto riječi “sudove i organe vlade i javne fondove” treba napisati riječi “Ustavnog suda, Savjeta ministara”.

6. U članu 14. treba brisati riječi “ministarstvo nadležno za poslove finansija”. To isto treba učiniti i u ostalim članovima gdje se tako naziva.

7. U članu 29., stav 2., tačku c) treba brisati jer zadire u nadležnosti entiteta.

Hvala.

MIRKO BANJAC:

Ko se dalje javlja za diskusiju po ovoj tački dnevnog reda? Gospodin zastupnik Bećirbašić.

SMAIL BEĆIRBAŠIĆ:

Cijenjene kolege, uvaženi gosti, gospodine predsjedniče, želim da u skladu sa članom 8. Privremenog poslovnika Predstavničkog doma podnesem sljedeći amandman na Prijedlog zakona o reviziji institucija BiH.

Amandman 1.

Iza člana 3. dodaje se novi član 4. koji glasi: “Ured za reviziju institucija BiH ima status pravnog lica. Sjedište Ureda je u Sarajevu”.

Toliko i hvala.

MIRKO BANJAC:

Hvala lijepo.

Ja molim sve poslanike da ovako uredno, kao što su do sada ovo troje poslanika, dostave u pisanoj formi svoje amandmane i time nam olakšavaju rad i brže ćemo raditi.

Ko se dalje javlja za riječ?

Poštovana gospodo poslanici, uvažena gospođa poslanik Suada Muminagić imala je prijedlog amandmana. Ona je napustila sjednicu u sastavu Kluba poslanika SDP-a. Moj prijedlog je da mi pročitamo amandmane. Nama je stalo do kvaliteta Zakona, bez obzira na napuštanje sjednice, ako ste saglasni. Vi ste dobili amandmane, pa nema potrebe da ih čitam.

BRAKO DOKIĆ (s mjesta govori):

Molim Vas, nemojte čitati amandmane onih kojih nema.

MIRKO BANJAC:

Dogovoreno, gospodine poslaniče, nema problema. Dogovoreno. Na legitiman je način dobijeno. Nije povučen amandman i ja ne bih zato što nije prisutan – ne stoji da on mora braniti, ako nije uvjerljiv, vi ćete se glasanjem izjasniti.

Idemo dalje.

Ja molim predlagača. On će valjda na kraju kad čuje sve. Molim vas, ja predlažem da predlagač zadnji govori. Neka čuje mišljenje poslanika.

Izvolite, gospodo poslanici.

Nema.

Ja predlažem da se predlagač izjasni o svim predloženim amandmanima.

Molim predstavnika predlagača da se izjasni. Dobili ste sve amandmane. Imamo amandmane četiri poslanika i peti iz Ustavne komisije.

NEVEN TOMIĆ:

Dame i gospodo, štovani zastupnici,

Zakon o reviziji institucija Bosne i Hercegovine je Zakon koji je dugo bio u pripremi i s kojim se prvi put susrećemo sa ovom materijom, to je, praktično, dio paketa reformi koji treba da vode BiH prema tržišnoj ekonomiji i prema elementima koji vladaju u demokratskim društvima u kojima djeluje i tržišna ekonomija. Iz tog razloga je bilo i u postupku predlaganja ovoga Zakona dosta otvorenih pitanja koja su danas zastupnici ovdje iskazali u svojim amandmanima koje smo mi zajedno sa našim konzultantima, koji su nam pomagali na izradi ovog Zakona, morali u najvećem dijelu odbaciti jer u suštini se radi o paketu. Oba entiteta donose Zakon o reviziji. Bosna i Hercegovina donosi Zakon o reviziji institucija Bosne i Hercegovine s ciljem uspostave ovih ureda za reviziju, generalnih revizora, ali isto tako sa ciljem uspostave koordinacijskog tijela koje treba da raspravlja najveći dio pitanja koja su i danas otvorena kroz ove amandmane. Toliko kao jedan uvodni dio. A sada bih oko konkretnih amandmana.

Amandman koji je Ustavna komisija dala, a on se pominje još u nekoliko ovih amandmana, a to je da se Zakon zove “Zakon o reviziji finansijskog poslovanja institucija BiH”. Taj amandman se ne može prihvatiti jer se ne radi samo o reviziji finansijskog poslovanja. Upravo ovo nije klasična inspekcija i klasična kontrola. Ovo je pitanje generalne revizije. Pitanje odita??? Nigdje on u svijetu nije isključivo finansijskog poslovanja. Pitanje je odluka koje su trebale, recimo koje su osnova za trošenje tih sredstava: da li su ih donijela meritorna tijela, kako su ona uspostavljena, da li su to bila legalna tijela itd. itd. Dakle, ne samo puka provjera koju bi jedna obična inspekcija utvrdila u smislu toga da li ima nekakva odluka sa pečatom itd. Dakle, revizor ulazi u puno višu analitiku nego što je klasično, tako da ostajemo iza prijedloga da se Zakon zove: “Zakon o reviziji institucija Bosne i Hercegovine”.

Poslanik Bošnjak Milenka:

Amandman br. 1. u kom se kaže da treba brisati riječ “ministar” jer ne postoji ministarstvo financija. Pa to nije ni rečeno. To je ministar nadležan za poslove financija. U ovom trenutku to je ministar Ašanin, jer se u njegovom ministarstvu nalazi Proračun. Sutra šta će biti, Zakon se neće mijenjati onda kada se mijenja struktura Vijeća ministara BiH ili nečega drugoga. Dakle, samo ministar nadležan za poslove financija, te se taj amandman ne prihvata.

U članku 6., pod točkom 3., treba reći da se generalni revizor imenuje na tri godine s tim da se svaki put imenuje iz drugog naroda. Praksa je, i to je ovdje ugrađeno, da se imenuje na pet godina kako bi prešao mandat Parlamentu. Mandat Parlamenta je 4 godine i na taj način se stvara jedna nezavisna pozicija generalnog revizora, a Predsjedništvo BiH je to koje donosi odluku. Predsjedništvo BiH donosi odluke konsenzusom i time je praktično zaštićen i ovaj redoslijed kojeg smatramo da ne treba stavljati u sami član.

Takođe, u članku 9. prijedlog je da se briše ova odluka, da se briše točka a) jer zadire u nadležnosti entiteta. Međutim, u članku 9., točka a) kaže: “da se predostrožnosti za osiguranja i ubiranja i čuvanja prihoda institucija BiH”. Prihod institucija, ubiranje prihoda je i to da li dotacija entiteta dolaze na vrijeme i kako dolaze. Da li se prihodi od administrativnih taksi ubiraju na način kako je to predviđeno Zakonom. Onda, isto tako, u kontroli drugih budžetskih korisnika koji su, recimo, Agencija za statistiku, danas je ovdje pominjana, na koji način ona dobiva sredstva i da li se ta sredstva na transparentan način i zakonski utemeljen način podnose pa iz tog razloga smatramo da član 9., točka a) treba da ostane.

U članku 11. stoji amandman glasi da bi trebalo brisati članak 11. jer on može dovesti do zloupotrebe funkcije. A članak 11. glasi: “Da funkcija generalnog revizora obuhvata sve funkcije koje su date generalnom revizoru po bilo kom drugom zakonu”. Drugim riječima, Zakon je ovdje pobrojao funkcije revizora. Međutim, isto tako, u nekim drugim *lex specialis*, posebnim zakonima se može revizoru dati nadležnost na neke poslove. E to je sad samo ovdje rečeno. Dakle, ono što drugim zakonima on bude ovlašten da je i to u opisu njegovog, da kažem, takvog radnoga mjesta i u tom smislu, također, mislimo da taj članak 11. treba ostati.

U članku 13. pod točkom 5. da se brišu riječi “ministru nadležnom za poslove financija” to smo rekli stav. Međutim, prijelazni rok koji je dat ovdje do 31. prosinca 2005. Prijedlog je u ovom amandmanu da stoji do “2002. godine” i to je bila jedna od naših intervencija kad smo radili na ovom Zakonu. Strani konzultanti su više bili da se taj prijedlog prolongira razloga toga dok se ne obuče ljudi, itd. Međutim, mi stojimo na stajalištu da bi ova predložena 2002. godina bila sasvim dovoljna – dvije godine prelaznog perioda i u tom smislu bismo ovaj amandman prihvatili.

Šesti amandman, u članku 16., u točki 3. “u ime vlade” treba zamijeniti riječima “Savjeta ministara”, to treba učiniti i u ostalim članovima. Mi ovdje dugujemo jednu ispriku koja nije tehnički unesena u ovaj Zakon. Naime, kada se u međunarodnom žargonu koristi termin vlada sa malim slovom “v”, da kažem, tako vlada podrazumijeva cjelokupan establišment koji provodi izvršnu vlast. Dakle, nije to vlada u smislu vlade one sa velikim “V” odnosno “Vijeća ministara”. I iz toga razloga ovaj se amandman djelimično prihvata u smislu toga da se u članku 2., kad se kaže “opće definicije” da se dodaje jedna, nakon ovih svih ovdje navedenih šta znači, da se dodaje “vlada” što podrazumijeva: Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara BiH, ministarstva i sve druge institucije izvršne vlasti na nivou zajedničkih institucija Bosne i Hercegovine. To je i onda – u tekstu ostaje ovo „vlada“ kao zamjena za taj dio. Dakle, to je više radi jedne, da kažem tako, komplementarnosti ovog Zakona sa sličnim zakonima u drugim zemljama.

I članak 40. da se prilagođavanje ovog Zakona, kada su u pitanju obavještajne agencije i agencije za zaštitu. Naime, ovdje se kaže da Agencija koja se spominje nije ustavna. Ovdje se ne spominje nijedna obavještajna agencija izrijekom nego obavještajne agencije, a njih ima, koliko nam je poznato, najmanje 3, ali ima ih sigurno i više. Neke su čak ušle i u proces privatizacije. Prema tome, mi se slažemo s tim da se ovaj članak 40. briše, a da se zakonima koji se budu uspostavljale, ako se

budu uspostavljale te agencije na nivou BiH, da se onda u tom zakonu napiše to prilagođavanje. Jer ovim člankom 40., u suštini, je samo ostavljena mogućnost da te institucije, kao korisnici proračuna, neće imati ista izvješća, da kažem tako, za javnost. Međutim, to se može reći i u lex specialis, prema tome, prihvatamo taj amandman da se članak 40. briše.

Kada su u pitanju amandmani poslanika Rađević:

Zakon o finansijskoj reviziji, to smo već rekli da ostajemo pri tekstu Zakona o reviziji.

Amandman 2. glasi: da se institucija zove “Kancelarija za finansijsku reviziju rada zajedničkih institucija BiH” u našim jezičkim dilemama mi smo samo ostavili da ured prevodimo sa kancelarija. Dakle, pitanje je pisma, a nije samo pitanje naziva, tako da vjerovatno u tekstu zakona koji bude na srpskoj verziji on će se zvati kancelarija kao što to već imamo slučaj i u drugim zakonima.

Amandman 3. da mandat zamjenika generalnog revizora traje, takođe, tri godine. Dakle, to je sukladno s onim što je bilo predloženo za generalnog revizora – dakle, tu ostaje pet godina i ne prihvaća se taj amandman.

Amandman broj 4. glasi: u članu 10. treba dodati točku 3. koja glasi: “Generalni revizor neće preduzimati nikakve aktivnosti vezane za nadležnosti entiteta”. Mi smatramo da to ne treba uopće stajati jer onda bi trebalo dodati i županija, i općina, i sela, i zaselaka. Entiteti imaju svoj zakon o reviziji. Prema tome, tim zakonom će biti regulirane nadležnosti entitetskih agencija. Koordinacijski odbor će biti na nivou BiH koji će jasno definirati njihove nadležnosti.

Zatim amandman - u članku 13., u drugom retku, iza riječi “sva” treba dodati riječi “zajednička”, a u trećem retku umjesto riječi “sudove i organe vlade, javne fondove” treba staviti riječi “Ustavnog suda, Savjeta ministara”. Sva ministarstva su zajednička ministarstva jer su ona ministarstva zajedničkih institucija, a sudovi i organi vlade, odnosno javne fondove, mišljenja smo da treba ostati jer nije samo Ustavni sud tu. Imamo i Sud za ljudska prava, da ne govorimo o nekim drugim, eventualno političkim, konotacijama itd. Prema tome, mislimo da ne treba pobrojavati nego jednom općom imenicom ostati na ovom stajalištu, sudovi i organi vlade, javne fondove.

Amandman 6. Opet ono ministarstvo nadležno za poslove finacija – to smo već rekli stajalište.

I u članu 29., stav 2., točku c) treba brisati jer zadire u nadležnost entiteta. U članu 29., stav 2., točka c) glasi ovako: Najvažnije funkcije koordinacijskog odbora su i ova točka c) su određivanje odgovornosti za vršenje revizije zajedničkih aktivnosti. Dakle, za vršenje revizije zajedničkih aktivnosti, što to govori koordinacijski odbor i u kome su predstavnici entitetskih revizija i ne smatramo da je to zadiranje u entitetske nadležnosti.

Zatim imamo amandman gospodina Smaila Bećirbašića koji, takođe, prihvatamo i to na sljedeći način: da se ne dodaje novi član 4., nego da u članku 3., iza točke 1. dodaje se točka 2. koja glasi: “Ured za reviziju institucija BiH ima status pravog lica”. Točka 3: “Sjedište ureda za reviziju je u Sarajevu, u sjedištu zajedničkih institucija” i točka 4. – bivša točka 2. postaje točka 4.

I imali smo amandmane zastupnika Muminagić Suade.

Također, vezano za naziv, u članku 2. kaže „institucija“ znači vlada, vladina agencija, vladino tijelo i vladina kompanija u kojoj Vlada ima dionice bez obzira na

veličinu tog udjela. Amandman je da se doda tekst: sve institucije BiH utvrđene Ustavom BiH i zakonom, zatim vladina agencija itd. itd. Ima osnova da se ovaj tekst prihvati kao poboljšanje ovoga teksta.

Amandman 2. U članku 2., izraz „revizija učinka osobe ili organa“ znači pregled ili ispitivanje svih aspekata rada te osobe. Ovdje riječ “rada” mijenja se riječju “poslovanja” svih aspekata poslovanja te osobe. Dakle, misli se na cjelokupno poslovanje tih osoba ili organa – amandman se prihvata.

Amandman 3. Da se član 4. mijenja i da glasi: Funkcija Ureda za reviziju i da vrši reviziju institucija Bosne i Hercegovine, se ne prihvata jer koncept revizije da postoji generalni revizor kao jedinka, a Ured je servis toga generalnog revizora. Prema tome, Ured ne vrši reviziju nego generalni revizor vrši reviziju a Ured je taj koji ga servisira.

To bi bilo blic stajalište vezano za amandmane koje smo danas primili.

MIRKO BANJAC:

Hvala vam lijepo. Poštovana gospodo poslanici, čuli ste. Očito je da vrijedi kad se malo umorimo, izgleda da smo onda mirniji i staloženiji i možemo raditi. I možda kad nas neki napuste da izgleda da ide bolje. Šalim se malo, ali nije na odmet, umorni smo svi.

Gospodo poslanici, imam još jedan prijedlog. Da danas radimo, recimo do 7 časova, do 19 časova i da nastavimo – biće mi drago ako završimo i ranije, ali mislim da bismo trebali raditi – nemojte do 6, danas nismo bili produktivni i mislim da nas je sramota šta – šteta što se sad ne prenosi sjednica. Ako nemate ništa protiv da najduže radimo do 7, a u 7 da prekidamo a o nastavku ćemo se dogovoriti.

Sada pitam predlagače amandmana, s obzirom da ovdje nema samo jednog predlagača, da li odustaju od svojih prijedloga, uvažavaju li objašnjenje? Ja bih molio da se izjasne predlagači.

Molim predlagače da li prihvataju stav predstavnika Savjeta ministara BiH. Evo, gospodin Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ:

Dame i gospodo, ja hoću samo da kažem da, inače, ne samo kod ovog Zakona nego kod svih zakonskih projekata gdje su u pitanju krovni zakoni, neke centralne institucije, agencije. Hoću da skrenem pažnju da bi možda dobro bilo voditi računa da se vrši decentralizacija ponekad tako bitnih funkcija. Ja mislim da i Banja Luka, evo, govorim u ime Banja Luke, odnosno Republike Srpske, a da ne govorim o ostalim gradovima u BiH, u entitetima, zaslužuje pažnju kad raspravljamo o tako bitnim pitanjima. Zato bih, evo, da se razmisli jednostavno da ove agencije za reviziju ili bilo koje druge agencije nađu mjesta ne samo u Sarajevu. Jer jedino decentralizovana – sjedište ovdje da – pa, dobro, ja hoću da kažem da je smisao toga da sve centralne institucije koje su locirane u Sarajevu sa stanovišta novog zapošljavanja, sa stanovišta prometa, kancelarija itd. imaju bitnog odraza za razvoj sredina gdje se lociraju. Mi taj segment ne smijemo prenegativirati kao poslanica u Predstavničkom vijeću Parlamentarne skupštine BiH. O tome ja govorim. Dakle, da bi dobro bilo razmišljati. Evo, ne insistiram konkretno kod ovih institucija, ali da bude pouka za dalje jer, vidite, govoriti o razvoju, skladnom razvoju entiteta BiH, a pledirati da sve što ima primisli neke centralizacije, vezano za Sarajevo, teško je politički braniti, u tom smislu. Hvala vam lijepo. Ne insistiram...

MIRKO BANJAC:

Ja sam shvatio da si pričao, ali nisi ništa predložio. Jesam li u pravu? (Za ubuduće). Dobro. Dobro.

Molim vas, predlagače pitam, koji su, naravno, prisutni, da li prihvataju stavove Savjeta ministara BiH, odnosno ovlaštenog lica?

Izvolite.

Kratka konsultacija, ako ljudi žele, nije na odmet ali nemoj da dajemo duge pauze. Pet minuta je dovoljno – da se ljudi konsultuju, nije sporno.

Dobro, dajem pauzu od pet minuta. Ali, molim vas, pet minuta.

DESANKA RAĐEVIĆ:

Zakon o reviziji institucija Bosne i Hercegovine – nije prihvaćen nijedan. Ja mogu od nekih da odustanem, od nekih ne, pa, ipak, moram onda redom da idem.

Amandman 1. kojim se traži izmjena u nazivu Zakona – ne odustajem od ovog amandmana iz najmanje dva razloga. Obrazloženje kojim je on odbijen da u okviru ovog poslovanja, da se ovaj zakon odnosi na razne odluke itd. koje su u vezi sa finansijskim poslovima, mislim da i one i samim time, svi papiri koji prate takve poslove podliježu finansijskoj reviziji. I drugi razlog da ne odustanem jeste što je stav Ustavne komisije otprilike ovakav kakav sam ja u ovom amandmanu tražila. To je vrlo vrijedan razlog da ne odustanem od ovog amandmana.

Amandman 2., to je, ustvari, moj amandman, termini „ured“ ili „kancelarija“, meni oba termina odgovaraju, oba su u sastavu moga jezika. Međutim, suština je da hoću da ovdje stoji „finansijsku reviziju“, a ne „ured“ ili „kancelarija“, meni je sasvim svejedno koji termin od ta dva stoji.

Amandman 3. gdje tražim da i zamjenik ima mandat tri godine – ostajem pri tome zato što, takođe, razlog kojim ste odbili taj amandman i meni i kolegici Bošnjak za generalnog revizora, mislim, ispreplitanje sa mandatom poslanika. I ovako se dobija ispreplitanje kao i sa pet godina.

Odustajem od amandmana 4. da se u tački 10. itd.

Peti amandman, ostajem pri tome da umjesto nabrojanja sudovi, organi vlade, javni fondovi itd. da umjesto svega toga stoji Ustavnog suda i Savjeta ministara. Razlog je, jer to jesu, zasada, zajedničke institucije BiH.

Amandman 6., odustajem.

Amandman 7. ,odustajem.

Hvala.

MIRKO BANJAC:

Dalje. Gospođa Bošnjak.

MILENKA BOŠNJAK:

Amandman 1., odustajem.

Amandman 2., ostajem, znači u članu 6., pod tačkom 3. treba da se generalni revizor imenuje na tri godine, s tim da se svaki put imenuje iz drugog naroda.

Amandman 3., odustajem.

Amandman 4., isto.

Amandman 5. je prihvaćen.

Amandman 6., ostajem. Znači, u članu 16., tačka 3., riječi „Savjet ministara“ treba da bude.

Amandman 7. je isto prihvaćen.

MIRKO BANJAC:

Hvala.

Amandman Bećirbašića je prihvaćen. Znači, nema potrebe.

Amandman Ustavnopravne komisije nije prihvaćen. Da li ćemo odustati? Ja nisam zato da odustanem, kao član. Mi smo se izjasnili i nemamo tu šta odustati. Mi možemo jedino ponovo zasjedati. I ako odustanemo, nismo ništa napravili, glasaće se isto. Nemamo razloga – glasaće se.

Što se tiče amandmana gospođe Suade, prihvaćena su dva amandmana. Jedan nije, ja nemam sada mogućnosti. Stavićemo na glasanje ovo što je prihvaćeno i ovo što nije. Pa mi moramo svakako staviti i jedno i drugo.

NEVEN TOMIĆ:

Može i vama pomoći da prodemo jednom kroz ove sve i da vidimo šta ostaje sporno, a šta nije sporno.

Mi ne možemo odustati od ovoga da je mandat 5 godina. Dakle, to automatski ona dva amandmana rješava i zamjenika jer je suština da taj generalni revizor bude nezavisan. Njegova nezavisnost, po tim mjerilima se smatra nezavisnost, da kažemo tako, od trenutne volje Parlamenta da li mu se sviđa ili ne sviđa njegov izvještaj. (upadice) Četiri godine je po Ustavu. Dakle, on je četiri godine po Ustavu i šta se može desiti? Može se desiti da se Parlamentu ne sviđa izvještaj o njegovom finansijskom poslovanju koji je napravio taj revizor i oni mijenjaju revizora, itd. To je jedan instrument zaštite. Dakle, da taj mandat bude pet godina.

Što se tiče ovoga što se odnosi na ovo nabranje. Tu, također, nije moguće nabrajati. Jer sam već rekao da imamo Sud za ljudska prava, imamo Ustavni sud. Ali, isto tako imamo Agenciju za statistiku, Odjel civilne avijacije, Agenciju za telekomunikacije itd., itd. Prema tome, trebalo bi svaki put onda amandmanski, odnosno ići na izmjene i dopune zakona - čitava procedura da bi se dala ovlast nekome da to izvrši. Tako da mislimo da u tom smislu ne treba mijenjati taj zakon.

Ono što bi se ovdje moglo prihvatiti (upadice: s mjesta). To je u onoj preambuli naprijed. Mi smo tamo dodali još, i time rješavamo ovo pitanje, iz amandmana 6., u ime vlade, ovo zamijeniti itd. Mi smo tamo rekli šta znači vlada malim slovima, kao jedna, da kažem tako, prepoznatljivost jer ovaj Zakon treba proći još dalje neke procedure po međunarodnim finansijskim organizacijama jer je to jedan od preduvjeta za dalje finansijske aranžmane BiH i sa MMF i sa Svjetskom bankom i sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj i oni moraju naći neke, da kažem tako, prepoznatljive termine. Zato smo mi tamo rekli, dodajemo, mislim da u članku 2., vlada, to podrazumijeva: Predsjedništvo, Vijeće ministara, ministara i ostale zajedničke institucije.

Kada je u pitanju naziv, mišljenja smo da bi se tu moglo možda ići isto na jednu, da kažemo tako, kompromisnu varijantu da se taj Zakon zove: Zakon o reviziji finansijskog poslovanja. Ne o finansijskoj reviziji jer je revizija, ustvari, finansijsko poslovanje. A zajedno uvažavajući ovo što je zastupnica rekla da je sastavni dio finansijskog poslovanja odluka od početka do kraja, s tim što, kažem, pošto je ovaj Zakon rađen uz veliku pomoć međunarodne zajednice, na engleskom jeziku se ne koristi taj atribut finansijsko nego samo revizija. Prema tome, predlažemo da se Zakon zove: "Zakon o reviziji finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine". Toliko.

MIRKO BANJAC:

Hvala.



Ima li još neko želju da učestvuje u raspravi? Nema. Mi moramo sada krenuti. Molim vas, ima jedno pitanje ovdje, ono je proceduralne prirode. Ja bih želio da ga zajedno riješimo. Ovdje se predlaže da svi amandmani koje je prihvatio predlagač uđu u sastav Zakona – da postanu sastavni dio Zakona jer ih je predlagač prihvatio. Međutim, poslanici ne moraju da o svakom amandmanu glasaju na taj način. To je sporno pitanje.

Polemika.

Ja samo pitam poslanike. Ako vi nemate ništa protiv, ja ću tako staviti. Ja pitam. Neko može reći: ja nisam za to i molim lijepo i imam pravo da glasam.

NIKOLA ŠPIRIĆ:

Dame i gospodo, da bismo riješili dilemu, ja sam da glasamo pojedinačno za amandmane, a, evo iz kojih razloga. Amandman u kojem se poziva da ima svojstvo pravog lica i da je sjedište u Sarajevu, ja predlažem amandman da ima svojstvo pravnog lica i da je sjedište u Banja Luci i da glasamo. Molim lijepo. Znači, definišem sada amandman o kojem želim da se izjasnimo. Ima svojstvo pravnog lica i da je sjedište u Banja Luci. Da stavimo ta dva prijedloga ravnopravno i da se izjasnimo. Molim lijepo.

(Polemika)

Ne, ne, ne. Zato što sam u pravu i hoću jednostavno da počnemo njegovati praksu, evo, od ovoga zakona. Znači, definišem amandman i tražim da se izjasnimo o amandmanu.

MIRKO BANJAC:

Ja mislim, ipak, da je najbolje da se o svakom amandmanu izjašnjavamo, pa ćemo vidjeti šta će postati sastavni dio. Šta da radimo? Hajde da idemo redom.

Milenka Bošnjak nije odustala od amandmana broj 2., a to ja čitam. Moraćete mi dozvoliti da čitam. Ne, ne, čim bude napisan, ja odmah stavljam na glasanje. Nema nikakvih problema.

U članu 6., pod tačkom 3. treba reći da se generalni revizor imenuje na tri godine, s tim da se svaki put imenuje iz drugog naroda.

Čuli ste. Radi se o mandatu od tri godine. Molim vas da se utvrdi kvorum. 24

Ko je za ovaj amandman broj 2. gospođe Bošnjak?

11. Amandman nije dobio potrebnu većinu i nije prihvaćen.

Drugi, u članu 13. pod tačkom 5. u drugom i trećem redu treba brisati riječi “ministru nadležnom za poslove finansija” jer ne postoji. U tački 6. umjesto broja 2005 treba da stoji broj 2002.

Koliko je meni poznato Vi ste odustali i ostali samo kod ovog drugog djela amandmana. (Upadica: drugi dio je prihvaćen). Ne, ne, u članu 13., pod tačkom 5., znači, tačka 5., Vi ste odustali, gospođe Bošnjak, jeste li odustali? Vi ste samo u tački 6., tačka 6., Vi ste ostali koliko je meni poznato. Jesi li u članu 13. odustala od stava? Čekaj, samo da vidimo da li je odustala. Ja mislim da je odustala. Ljudi, slušao sam, dajte mi mogućnost. Ovo je prihvaćeno da se glasa. Glasamo samo znači o drugom dijelu. Rekli smo da o svim amandmanima glasamo.

U tački 6., umjesto broj 2005 treba da stoji 2002, samo se zato glasa.

Ko je za?

(Polemika)

Za sve glasamo. Rekli smo za sve glasamo. Pročitali smo Poslovnik. Ovdje glasi ovako, gospodo (polemika). Dobro, dakle, prihvaćeno je, dakle, ali možda neki poslanici neće da to prihvate. Hoće. Znači, prihvaćen je ovaj dio.

Šesti amandman. U članu 16., u tački 3. “u ime vlade” treba zamijeniti riječima “Savjeta ministara”. To isto treba učiniti u svim ostalim članovima. Ostali ste kod ovoga amandmana.

Ko je za ovaj amandman?

24 su prisutna.

11. Nije dobio potrebnu većinu.

Amandman 7., član 40., treba brisati, jer agencija koja se spominje nije ustavna. Prihvaćen amandman.

Naziv zakona. Ovdje imamo kompromisno rješenje da li ćemo prihvatiti prijedlog predlagača – da li gospoda Rađević odustaje i prihvata Zakon o reviziji finansijskih poslovanja institucija Bosne i Hercegovine? Prihvaća.

Znači, amandman je prihvaćen.

U članu 3., stav 1. treba da glasi: “Osniva se institucija za finansijsku reviziju rada (upadice), onda je automatski, uredu.

HILMO NEIMARLIJA (govori smjesta)

... isto Zakon o reviziji finansijskog poslovanja institucija Bosne i Hercegovine. To je ustavna odrednica. To su zajedničke institucije što je neustavna odrednica. Ne dolaze u obzir zajedničke institucije kao neustavna odrednica.

(Polemika)

MIRKO BANJAC:

Vi tražite da se briše riječ “zajedničkih”. To je u skladu sa Ustavom. Ja mislim da ste Vi u pravu. Ne, ne, ne. Nemojte intervenisati, uredu je. Je li predlagač uvažava? Hvala. Slaže se i predlagač. U redu je.

Samo da vidim gdje smo stali. Sad ste me zbunili. Kako me uspijete zbuniti.

Idemo dalje. U članu 7., tačka 3. treba da stoji da mandat zamjenika generalnog revizora, takođe, traje tri godine. To je ono povezano sa ranije. Ne odustajete.

Ko je za? (Upadica: Jednom smo glasali i nije prihvaćen).

Nije prihvaćeno. Nema potrebe i to što kažete.

I u članku 13., u drugom retku iza riječi “sva” treba dodati riječ “zajednička”, a u trećem retku umjesto riječi “sudove i organe vlade, javne fondove” treba da stoje riječi “Ustavnog suda, Savjeta ministara”. Pitam predlagača, molim vas, može li? Prihvataš ili ne prihvataš? Stavljam na glasanje.

Ko je za? 10

Nije prihvaćen.

I ostalo ste odustali.

Amandman gospodina Smaila Bećirbašića je djelimično prihvaćen. Znači, umjesto u članu 3., u članu 4., a da ostane u članu 3.

Ko je za to? “Ured za reviziju institucija BiH ima status pravnog lica. Sjedište Ureda za reviziju je u Sarajevu”.

Ko je za?

(Upadica Genjca: Predlagač je prihvatio djelimično)

Ali je promjena toga i zato smo se izjašnjavali jer je promjena i nije prihvaćen kako je predložen.

(Upadica Genjca: Ali podnosioc amandmana se složio sa promjenom kako je prihvatio predlagač i to postaje sastavni dio.)

(Polemika)

NIKOLA ŠPIRIĆ:

Dame i gospodo, ja mislim da, ili treba ozbiljno raditi ili reći da na kraju svake rasprave ulazimo u neozbiljnu situaciju. O svim amandmanima smo se dogovorili da ćemo pojedinačno glasati i zato je definisan amandman kontra ovom amandmanu da se izjasnimo. Mene sada interesuje po kojem osnovu se predlagač slaže sa ovim, a ne slaže se sa ovim drugim kada je sjedište u pitanju. Šta može opredjeliti predlagača? I hoću jednostavno da se pojedinačno glasa.

NEVEN TOMIĆ:

Nema potrebe. Koliko me sjećanje služi, ali prije jedno tri sjednice, ako po brojevima idemo, ovaj parlament je usvojio Odluku o sjedištu zajedničkih institucija Bosne i Hercegovine, da je to ova zgrada i da je to ova zona u kojoj se trebaju smjestiti, nakon rekonstrukcije, sve zajedničke institucije. Generalna revizija je zajednička institucija i služi za reviziju zajedničkih institucija BiH. U Banja Luci je sjedište entitetske revizije. U Sarajevu, također, sjedište Federalne revizije. Dakle, uporište je u Odluci koju je ovaj parlament donio da je sjedište svih Ustavom i zakonima donesenim institucijama i onih koje ćemo donijeti kao zajedničke u ovoj zgradi.

MIRKO BANJAC:

Izvolite. Ima li još neko? Branko Dokić, poslanik Dokić.

BRANKO DOKIĆ:

Moja sugestija je da se ova dva prijedloga, na neki način, izmire. Ne bi bilo dobro da zbog neke stvari koja nije dobro proučena dođemo u situaciju da ne izglasamo Zakon. Zbog toga bih ja predložio da glasamo ili da se prihvati da je predlagač prihvatio prvi dio Smailovog prijedloga, a on je zaista bio u dva dijela, a to je da je ova, kako je to revizija i institucija, da je pravno lice, a o ovom drugom da glasamo zajedno ili drugo, ili uopšte da ne ulazi u prijedlog da ostane otvoreno pitanje, jer ako je ovako kao što kaže ministar Tomić, onda nema potrebe da to ulazi u Zakon. A o tim stvarima može se poslije raspraviti da li je to baš tako ili ne. Dakle, moja sugestija je da ne govorimo uopšte o sjedištu u ovom trenutku nego samo da kažemo da je to pravno lice.

MIRKO BANJAC:

Ako sam dobro shvatio poslanika Dokića traži se kompromisno rješenje koje glasi da gospodin Bećirbašić odustane od drugog dijela svog amandmana, a gospodin Špirić od cjelokupnog.

Špiriću, čekaj, daću ja tebi riječ. Sjedi malo. Odmah. Izvini, molim te, samo sekund.

Ja, ako sam shvatio kompromisan prijedlog, e sad, ja pozivam vas obojicu da se izjasnite o kompromisu. Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ:

Ja valjda ne trebam nikog učiti šta znači svojstvo pravnog lica. I kad neko ima svojstvo pravnog lica šta se poslije dešava u radu institucija itd. vezano za ono o čemu sam govorio. Ja predlažem da glasamo o oba amandmana. Amandman koji dobije potrebnu većinu će ući u sastav Zakona. Nisam zato da ovo uđe u tekst, a da o ovome, tobože, kao da vidimo u narednim... Maloprije Ibro kaže, hajde sad neka ovo prođe pa ćemo u narednim vidjeti. Prema tome, ja insistiram da se izjasnimo o amandmanima. Ne insistiram niti znam kakvo će biti definitivno rješenje. Nemojte kad dođemo u suštinsku stvar da se pravimo da nismo vješti o čemu se, tobože, radi. Svojstvo pravnog lica zna se šta je. Pravo na žiro račun i ostalo itd., itd. sve što vuče to što ide za sobom. Ja želim da upozorim da sve ono što ima svojstvo pravnog lica vuče za sobom i novu zaposlenost, i finansije, i ovo i ono. Zato sam ukazivao da decentralizovana Bosna i Hercegovina ima svijetlu budućnost. Centralizovana, nisam ubijeđen. Ali, da ne raspravljamo o tome, ja molim da se izjasnimo o dva amandmana. Ja ne odustajem od amandmana. Molim da se glasa.

MIRKO BANJAC:

I to što kažeš neću ja tebi zabraniti. Ja vas molim, ja mislim da se ovdje može naći kompromis. Ako je tačno ovo što je dopredsjedavajući Savjeta rekao, ako postoji Odluka gdje je sjedište zašto onda ići na ovo što je Branko rekao, ići komplikovati stvari. Bojim se da ćemo zakovati stvari ovdje i izgubiti vrijeme. Dajte, gospodo. Ja predlažem da i jedan i drugi odustanete od ovog drugog dijela amandmana. Evo, sad da malo ublažim.

(Špirić sa mjesta govori)

Šta bih ja ako je tako? (Polemika).

Ovako Spahić, Branković pa Vi. Ja moram redom ići.

IBRAHIM SPAHIĆ:

Ja predlažem ovako vrlo jednostavno. Gospodin Dokić je dao jedan vrlo razložen prijedlog. Vrlo razložen. On je rekao da ono što je suština prihvatanja, od strane predlagača sadržano u izjavi – molim vas, da je pravno lice ova institucija i da se podrazumijeva da smo donijeli prije tri sjednice Odluku i znam da je najglasniji bio gospodin Špirić i vjerujem da tu nema nikakvog spora. Nek se pogleda magnetogram ili stenogram, kako ga zovete, vidjet ćete da je to bila jedna vrlo dinamična, ozbiljna rasprava. Ja mislim da to možemo zaključiti i da prihvatimo da, ako treba o nečemu glasati, onda da izbjegnemo zamke i da prihvatimo izjavu predlagača i stav gospodina Dokića.

MIRKO BANJAC:

Poslanik – replika. Izvolite. Moram repliku dati, šta ćete.

NIKOLA ŠPIRIĆ:

Dame i gospodo, ja vas molim, ne treba gospodin Ibro da parafrazira jesam li bio glasan ili manje glasan. Ali sad mu moram objasniti šta je suština. Gospodine Ibro Spahiću, mi smo odustali od principa koji je bio Poslovníkom uređen, 2+1, dajući do znanja da imamo dobru volju da ovaj Parlament funkcioniše pa smo htjeli da to uredimo, bilo prijedlog i razmišljanje u vidu distrikta, pa kad ovo bude svih nas jer su institucije BiH izuzete, onda ovo možemo raspravljati. Ali se svugdje u demokratskom svijetu borba vodi oko kese i oko sredstava. Ja valjda ne trebam

ubjeđivati šta je svojstvo pravnog lica. Pema tome, mi se moramo naučiti da njeđujemo svaki dio BiH i jedan entitet i drugi i Sarajevo. Ako nismo spremni to da kađemo, a jasno je da nismo. I svaki ovaj zakon će biti na kušnji. Razumijete. Prema tome, vjerovatno ćemo mi otvoriti raspravu. Ništa nije zakovano u razvoju BiH. Zašto bi bilo? Zašto bi bilo zakovano, nije mi jasno. I onog trenutka kad mi budemo njeđovali takav stil onda ću ja vjerovati da je stvarno svima stalo do razvoja BiH. Ne morate mene ubjeđivati kakav sam bio na prošlim zasjedanjima. Ja znam o čemu sam raspravljao i šta je bila moja namjera. Ali ne mora uvijek proći mišljenje Nikole Špirića. Evo, imam amandman, izvolite se izjasniti protiv. Ne trađim ja da vodimo raspravu, samo da glasamo.

MIRKO BANJAC:

Poslanik – odustaje. Hvala lijepo. Poslanik Neimarlija odustje. Branko Dokić, da li odustaje od svog kompromisnog rješenja? Ne čuje me poslanik Dokić. Branko Dokić, da li odustaje od svog prijedloga ovog kompromisnog rješenja? Ne čuje me poslanik Dokić. Da li odustaješ od svog prijedloga kompromisnog rješenja ovog koje si predložio?

(Branko Dokić: s mjesta govori, ne čuje se. Ne vidim razloga da odustajem....)

Znači, ne odustaješ. Dobro, moram staviti i to na glasanje. Moram sve uvažiti. Molim vas, da li gospodin Bećirbašić odustaje od ovog drugog djela. Tada on postaje isti kao i Brankov prijedlog.

NEVEN TOMIĆ:

19. srpnja, dakle, sedmoga, usvojena je Odluka o utvrđivanju kompleksa zgrada i zemljišta za smještaj institucija Bosne i Hercegovine i njihovom statusu i uvjetima i načinu korištenja i objavljeno je u Službenom glasniku br. 12., u kome se kaže: “U zgradi iz točke 2. ove odluke biće smještene institucije Bosne i Hercegovine i to Parlamentarna skupština BiH i njezine službe, Predsjedništvo i njegove službe, Vijeće ministara i njegove službe, ministarstva, agencije i druge institucije Bosne i Hercegovine. U zgradi iz točke 2. odluke biće smještene i sve ostale institucije Bosne i Hercegovine utemeljene Ustavom BiH, zakonima BiH i odlukom nadležnih tijela institucija Bosne i Hercegovine”. Dakle, ovom Odlukom je praktično utvrđeno sjedište svih institucija, zajedničkih institucija Bosne i Hercegovine koju je ovaj parlament i, prema tome, i predlagač se rukovodio ovim što je ovaj parlament usvojio.

Ja predlađem, predsjedavajući, da, ako će se ostati konzistentno načinu raspravljanja amandmana, dakle, one koje je predlagač prihvatio da su prihvaćeni, a da se za ostale koji ostaju pri svojim amandmanima glasa, da se ide na taj metod.

MIRKO BANJAC:

Znate šta, gospodine Tomiću, problem je u sljedećem. Ono što ste Vi prihvatili, kao predlagač, ima poslanika koji ne prihvataju i ja ih ne mogu spriječiti.

NEVEN TOMIĆ:

Ali onda treba staviti taj amandman na glasanje. A ovo što je predlagač prihvatio to je prihvaćeno.

Poslanik Neimarlija.

HILMO NEIMARLIJA:

Kolege, kolegice poslanici, ja sam odustao od diskusije. Inače sam mislio da sa svoje strane kažem da podržavam prijedlog poslanika Dokića jer uključivanje amandmana koji je poslanik Špirić dao pretpostavljalo bi prethodno izjašnjenje o poništavanju, na neki način, i dovođenje u pitanje Odluke koju smo ranije donijeli, koja se tiče jednostavno odluke o tome da su sve institucije Bosne i Hercegovine smještene u ovaj prostor. Glasanje o ovom amandmanu impliciralo bi čitav niz tehničkih pitanja. Jer, ništa ne znači u Banja Luci. Kad se kaže u Sarajevu, ne kaže se u Sarajevu apstraktno nego u prostoru koji je vrlo precizno definiran ovom Odlukom. Stoga ne možemo rušiti na račun jedne odluke koja je definirala stvar i u smislu prostora kao određenog prostora za zajedničke institucije. Stoga se amandman formalno ne može izmjeriti.

MIRKO BANJAC:

Hvala. Dakle, ja pitam još jedanput poslanika Bećirbašića, možemo li uskladiti Vaš dio sa Dokićević? Ne može. Dobro, Vi ostajete. Dobro, hvala. Dobro, glasamo za amandman gospodina, on ne odustaje, prema tome, ne prihvata stav. (Upadice). Nemojte sad, ljudi, ja sam čuo dobro šta se dogodilo. Jesam li sad pitao, Ibro? Polako, Špiriću. Ja znam, umorni smo, ali polako. Nemoj da prekidamo, čovječe. Prekinuli smo, čitav dan smo izgubili nagađajući se.

Ko je za amandman gospodina Bećirbašića koji glasi da se u članu 3. dodaje novi član "Ured za reviziju institucija BiH ima status pravnog lica. Sjedište Ureda za reviziju je u Sarajevu". (Upadice) Gospodin Tomić je sad rekao da nema potrebe ovaj drugi dio jer je regulisan. Nemojte me, slušao sam sad čovjeka.

Ko je za, slušajte pa glasajte.

Amandman gospodina Bećirbašića. Ko je za?

(Polemika)

Dajte da čovjeku damo. Špiriću, molim vas. Mišo, imaš riječ, evo, izvoli.

MIODRAG DERETIĆ:

Ja sam ovoga momenta, zaista, imao kasno paljenje, ali sam razmišljao duboko o riječima koje je gospodin Neimarlija rekao. Izvinjavam se ako sam pogriješio u prezimenu. Gledajte, apsolutno se slažem sa obrazloženjem gospodina Tomića. No, međutim, ja sam sticajem okolnosti bio na jednom velikom sastanku i ja ne mogu poći od toga da je to generalni stav iza koga mi moramo stajati. Svojstvo pravnog subjekta će biti i primjera radi asocijacija, sportska asocijacija. Imaće sigurno svojstvo pravnog lica. To ne znači da ona apsolutno mora biti i imati sjedište u Sarajevu. Prema tome, (upadice), dobro, nije vladina institucija. Molim vas, hoćete li biti ljubazni i još jednom pročitati zaglavlje Prijedloga zakona o kojem mi sad treba da glasamo? Mene interesuje zaglavlje. Na temelju, gdje to stoji o čemu Vi sad pričate? Pročitajte, molim vas, zaglavlje. Iz zaglavlja se to ne vidi. (Upadica: preambula. Nema preambule). Tako je. Koji je pravni osnov za tu tvrdnju koju Vi sad ovdje iznosite. Hvala lijepo. U tom kontekstu, smatram da je apsolutno osnovano glasati i za drugi prijedlog, odnosno, prijedlog gospodina Špirića. Hvala.

MIRKO BANJAC:

Dobro, hvala.

Glasamo za prijedlog poslanika Bećirbašića.

Ko je za?

11 od 24 prisutna.

Amandman nije dobio potrebnu većinu. Nema potrebe glasati entitetski.

Amandman gospodina Špirića odnosi se na isto, da odmah i to završimo.

Ko je za? 11. Nijedan nije prošao. Ovo je najpravednije, ostaje tekst.

Dokiću, da li odustajete od prijedloga?

(Polemika)

Molim vas, pa mogu li ja malo? Gospodine Špiriću, pa nisi povukao prijedlog. Poslanik Dokić, da li želi da se glasa?

BRANKO DOKIĆ: (govori s mjesta)

Moj prijedlog je da se ova dva prijedloga pomire. Pošto se ova dva prijedloga nisu pomirila, ja nemam prijedloga.

MIRKO BANJAC:

Hvala lijepo. Nije ga ni dostavio što je po Poslovniku uredu pa ja ne bih ni dao da se glasa.

Mislim da je amandman Komisije za ustavna i pravna pitanja prihvaćen djelomično i mislim da Komisija može biti saglasna s tim.

2 amandmana gospođe Suade Muminagić su prihvaćena.

Saslušajte, Bože, gospode. Moramo uvijek imati SDP ovdje. U članu 2., izraz "Institucija" znači sve institucije BiH utvrđene Ustavom Bosne i Hercegovine i zakonom, zatim vladina agencija, vladino tijelo i vladina kompanija u kojoj Vlada ima dionice bez obzira na veličinu tog udjela. Ovdje ima sporno. Ja bih molio, ali nema predlagača. Ona piše vlada velikim slovom, a vidim da je u Vas malim.

(Polemika – smijeh)

To je sad jedan veliki problem. Izvolite.

NEVEN TOMIĆ:

Gospodine predsjedavajući, u tekstu amandmana nema riječi vlada nikako. Amandman glasi da se ispred onoga vlada, vladina agencija, dakle, malim slovima, ovo samo masnim slovima, sve institucije Bosne i Hercegovine utvrđene Ustavom BiH i zakonom i onda vlada ostaje u daljem dijelu teksta, dakle, dodaje se samo ispred toga ovaj tekst.

MIRKO BANJAC:

Ne, ne, razumjeli smo se. Ali šta ćemo sa ovim vlada sa velikim slovom?

NEVEN TOMIĆ:

Gdje je to? (Evo ovdje u zagradi) Ali to nije amandman.

MIRKO BANJAC:

Samo je ovo masnim slovima. Odlično. Hvala Vam lijepo.

Čuli smo prijedlog gospodina dopredsjedavajućeg, ko je za ovaj amandman, prihvatilo je i mislim da ga možemo prihvatiti. Hvala vam lijepo.

(Polemika)

Prihvaćen je. Idemo dalje.

U članu 2. izraz "revizija učinka" osobe ili organa znači pregled ili ispitivanje svih aspekata poslovanja te osobe ili organa. Umjesto riječi "rada" riječ "poslovanja". Mislim da to nije, poboljšanje je teksta. Je li uredu, poslanike pitam. Jeste. Hvala vam lijepa.

Glasamo o amandmanu broj 3. koji nije prihvaćen, a to je „Funkcija Ureda za reviziju je da vrši reviziju institucija Bosne i Hercegovine“. Nije prihvaćen.

Ko je za to da se prihvati?

Nije niko.

Hvala vam lijepo.

Time smo, gospodo, iscrpili sve. Sad imamo integralni tekst sa prihvaćenim amandmanima.

/Polemika/.

NEVEN TOMIĆ: (govori s mjesta)

U članku 2. na kraju teksta dodaje se “vlada”, znači Predsjedništvo BiH, Vijeće ministara BiH, ministarstva i druga izvršna tijela institucija BiH.

MIRKO BANJAC:

Ja mogu da prihvatim to, ali mora biti. Zna li zbog čega? Može doći do greške kod službe i onda dolazimo, jasno, to je jako važno, ja hoću da se to napiše.

Ko je za?

Mirković, javlja se za riječ. Izvoli.

DRAGAN MIRKOVIĆ:

Gospodine predsjedniče, uvaženi poslanici, ovakvo vođenje sastanka je u krajnju ruku neozbiljno. Ako smo dogovorili da svaki amandman ide u proceduru glasanja, onda ćemo svaki amandman glasati, a ne prihvatio je Ministarski savjet i to je u integralnom tekstu. Mislim da je u krajnju ruku neozbiljno.

MIRKO BANJAC:

Ja mislim da Vi, gospodine, niste gledali na stranu kad sam ja govorio. Ovdje se, gospodine, glasalo o svemu što su poslanici tražili da se glasa.

DRAGAN MIRKOVIĆ:

Osim onog što je gospodin Neven Tomić prihvatio kao integralni dio.

MIRKO BANJAC:

Imate li Vi, gospodine poslanice, nešto što biste Vi htjeli da se glasa?

DRAGAN MIRKOVIĆ:

Kako ne. Biće u sljedećoj tački.

MIRKO BANJAC:

To ćemo kasnije. Hvala lijepo.

NEVEN TOMIĆ:

U članku 2. na kraju teksta dodaje se tekst koji glasi: “vlada”, znači Predsjedništvo BiH, Vijeće ministra BiH, ministarstva i druga izvršna tijela zajedničkih institucija Bosne i Hercegovine.



MIRKO BANJAC:

Čuli ste. Ko je za? Hvala vam lijepo. Ko je protiv? Niko. Uzdržanih nema. Znači, jednoglasno prihvaćeno.

Stavljam integralni tekst Zakona na glasanje sa amandmanima koji su ovdje predloženi i usvojeni.

Ko je za?

21 od 24. Tri su uzdržana.

Ima li neko protiv? Oprostite. Pa vidim da nema.

Hvala vam lijepo. Nema niko. Ima li protiv još jednom pitam. Pa nema, nemojte, molim vas. Uzdržane smo proglasili.

Ima li neko primjedbu na proces glasanja? Nema.

Molim vas, po entitetima da glasamo. Molim vas, mora se ići po entitetima.

Iz Federacije BiH, ko je za? 10

Hvala.

Iz Republike Srpske? 10

Ima potrebna većina. Hvala lijepo.

### **Ad. 3. Prijedlog zakona o rješavanju problema 2000. godine u Bosni i Hercegovini**

Izvolite, gospodine. Zamjenik predsjednika Komisije će iznijeti stav Komisije.

DRAGAN MIRKOVIĆ:

Vrlo je nepopularno ovako dva puta zaredom izaći za govornicu. Ali, pošto je sticaj okolnosti takav, ja ću iznijeti par napomena koje su vezane za – Komisija za saobraćaj i komunikacije zakazana je uredno 30.9.1999. Upućeni su pozivi članovima Komisije. Međutim, na zakazani termin, po Prijedlogu ovog zakona Komisija nije održala sastanak iz razloga što nije bilo kvoruma. Stoga, apelujem na Kolegij da određenim mjerama sugeriše, utiče na aktivno učešće članova komisija, sad da ne budem samo apriori za Komisiju o saobraćaju i vezama. Zbog toga što nije održana ova Komisija, ja ću iznijeti neka manja zapažanja i moje primjedbe na Prijedlog ovog zakona.

Sam naziv Zakona, Zakon o rješavanju problema 2000. godine u BiH, za onoga ko nije upućen o čemu se radi, može da predstavlja jednu ovako olakšicu na srcu, pa kaže: ah, evo ga, dobar zakon koji rješava sve probleme 2000. Ali za one koji uđu u suštinu ovog zakona, može da se protumači kao problem koji nastaje u oblastima informatike, elektronike, telekomunikacija i kompjuterske obrade.

Stoga bih predložio da ovaj zakon ne ide u ovakvom nazivu, znači, da predlagač Zakona izmijeni naziv – predloženi naziv Zakona i da taj naziv glasi: “Zakon o rješavanju problema usklađivanja rada računara u 2000. godini”. Računara, opreme i šta sve ide u tom sklopu, jasno, softvera i hardvera.

Članom 12. ovog zakona predviđeno je da Zakon stupa na snagu danom donošenja, a po našem Privremenom poslovniku stoji da zakoni stupaju osmog dana od dana objavljivanja u Službenom glasniku.

To su dvije moje primjedbe koje smatram opravdanim i za predlagače ovako prihvatljivim.

MIRKO BANJAC:

Ja molim da se preda u pismenoj formi kako je predviđeno pa da glasamo.

Ja stavljam Zakon na raspravu. Javio se poslanik Dokić pa Rađević.

**BRANKO DOKIĆ:**

Dame i gospodo, ja znam da vam je svima strpljenje pri kraju, ali dajte da probamo danas još jedan zakon usvojiti. Odmah na početku da kažem da ja ne vidim svrhu ovog zakona, pogotovo u ovom trenutku. Ako je ovaj zakon i trebalo donositi, onda je to trebalo donijeti makar prije pola godine, ako ne i na početku ove godine. Ali, da ne ulazimo u to, da se ne zapetljavamo previše. Polazimo od toga da je potrebno taj zakon sad da usvojimo.

Ja imam nekolike primjedbe onda ako ga usvajamo. Prva primjedba je, kao što je i kolega Mirković isticao, na njegov naziv i zbog toga predlažem da taj naziv bude kratak i da to bude "Zakon o Y2K" kao što stoji u prvom članu. To je kod u svijetu potpuno prepoznatljiv. Ovo Y je od, je li, 2K je – K je prefiks od 10 na treću, a 2000 se može pisati kao 10 na treću i to je onda svakome jasno šta je. A dolje u članu 1. onda bi se pravila izmjena i to bi bio Zakon o Y2K, a u zagradi ako je potrebno da se kaže da je to možda, može biti, ovo što je Komisija za pravna i ustavna pitanja predložila, Zakon o rješavanju problema usklađivanja rada računara u 2000. godini u Bosni i Hercegovini. Dakle, ako je na jednom mjestu potrebno da se precizira šta je to, da to bude tako.

Sljedeća moja primjedba je na član 3., stav 4. Ovdje stoji nacionalni plan. Ja postavljam pitanje šta je to nacionalni plan. Ako je u BiH, onda bi to morali biti nacionalni planovi, a nema tih planova. Zbog toga predlažem, jednostavno, da to bude "BiH plan". To je skraćenica svega ovoga "BiH plan". Ja vas molim da me saslušate do kraja. To je član 3., 5. stav. i dalje u zagradi kaže, u daljem tekstu, „nacionalni plan“ da bude „BiH plan“, a podrazumijeva se ovamo.

Ja imam dosta primjedbi na neke jezičke konstrukcije kao što je npr. prodavac informatičke, elektronske ili kompjuterske opreme. Ne može biti elektronski ili kompjuterski. Može samo da bude elektronski i kompjuterski. Može da bude informatički ili elektronski, ali ova klauzula nikako ne stoji. Ima takvih još dosta. Ja nisam hitio da podvlačim. U svakom slučaju, bilo bi korisno da date nekom informatičaru ili elektroničaru da izvrši stručno lektorisanje.

To bi bilo to. Ostalo mislim da je prihvatljivo.

**MIRKO BANJAC:**

Molim gospodina Dokića da primjedbe da.

**DESANKA RAĐEVIĆ:**

U članu 2. Prijedloga ovoga zakona mislim da ima jedna tautologija „ovaj zakon primjenjuje se na cjelovitoj državnoj teritoriji BiH“. Predlažem da se izostave riječi: cjelovitoj i državnoj. Značenje ostaje potpuno isto i suštinsko, to je na teritoriji države Bosne i Hercegovine. Nema potrebe da stoji tautologija.

**MIODRAG DERETIĆ:**

Ja vezano za ovaj Prijedlog zakona, također, imam primjedbu i amandman na član 2. Ja ću ga doslovce pročitati i onda ću ga pročitati onako kako smatram da bi trebao biti.

Dakle, „ovaj zakon primjenjuje se na cjelovitoj državnoj teritoriji Bosne i Hercegovine“. Predlažem da glasi: Ovaj zakon se primjenjuje na teritoriji entiteta Republike Srpske i entiteta Federacije Bosne i Hercegovine koji čine Bosnu i Hercegovinu.

Na ovaj način smatram da je neophodno da se entitetima dadne onaj značaj koji je njima dat Daytonskim sporazumom i Ustavom BiH. Ne, to na prvi pogled samo tako izgleda da je u pitanju šija ili vrat – ja mislim sasvim drugačije. Upravo na ovakav način jer za mene je vrlo bitno, kao poslaniku, da se naznači šta to čini Bosnu i Hercegovinu pa čak i u ovakvom jednom zakonskom propisu.

IBRAHIM SPAHIĆ:

S obzirom da znam da je gospodin Deretić privržen Ustavu i zakonima i da je ekspert, ja bih samo htio da kažem da u Ustavu BiH, kao što znate svi, u svim dijelovima se kaže državu Bosnu i Hercegovinu čine entiteti itd., da ne nabrajam, a ne obrnuto, da entiteti čine državu. Takva ustavna kategorija još ne postoji. Ako se nađe negdje u Ustavu ili Daytonskom sporazumu, ja bih volio da to pročitam. Ali tako nešto ne postoji sigurno. Koliko mene može služiti memorija mislim da nije ni šija ni vrat nego je baš ono što jest u Ustavu i mislim da je vrlo korektno.

MIRKO BANJAC:

Mišo Deretić – replika.

MIODRAG DERETIĆ:

S obzirom na ovu opasku gospodina Spahića, ja svoj amandman samo malo mijenjam tako da bi i forma bila zadovoljena pa predlažem da isti glasi: Ovaj zakon se primjenjuje na teritoriji Bosne i Hercegovine koju čine entitet Republika Srpska i entitet Federacija Bosna i Hercegovina.

MIRKO BANJAC:

Dobro, hvala.

Ima li još neko ove amandmane?

Nema.

Predlagač neka se izjasni o amandmanima.

JADRANKO PRLIĆ:

Ovdje nazočni članovi Vijeća ministara BiH su razmotrili ove primjedbe i Prijedlog zakona predlažemo da glasi: Zakon o rješavanju problema 2000. godine u informacijsko-komunikacijskim sustavima u Bosni i Hercegovini. Premda može biti i ova varijanta koja je Y2K rečena, mada je ova mnogo jasnija da bude kao zakon.

U članku 2. da stoji tekst: Ovaj zakon primjenjuje se na teritoriju Bosne i Hercegovine.

Mislimo da je to kompromisni prijedlog koji pomiruje ustavnopravna, politička nadmudrivanja koja smo čuli tijekom rasprave. I da plan, da bude bh. plan i rješavanja problema 2000. što je predloženo u raspravi i mislim da na taj način dobija se zakonska osnova da se provedu ove mjere koje su navedene.

U članku 12. da se prihvati amandman koji kaže da Zakon stupa na snagu 8 dana nakon objave što je bila Vaša intervencija.

MIRKO BANJAC:

Hvala lijepo predstavniku predlagača. Ja pitam poslanike koji su predložili amandmane da li uvažavaju objašnjenje predlagača i da li odustaju? Rađević – odustaje. Mirković – znači, prihvaćen i ti si odustao. Dobro. Mišo Deretić.

MIODRAG DERETIĆ: (govori s mjesta)

Ja ne odustajem ... moj prijedlog je u skladu sa Daytonskim sporazumom i Ustavom BiH. Molim kako je predložen, entitet Republika Srpska se nigdje ne spominje.

MIRKO BANJAC:

Dobro, znam, vidim ovo. Poslanik Dokić, da li odustaje?

BRANKO DOKIĆ: (govori s mjesta)

Nemam od čega da odustajem.

MIRKO BANJAC:

Nije. Naslov je ono malo. Može i ovako i onako pa nisam shvatio da li ćeš odustati.

/Dokić govori s mjesta i ne čuje se/

Prihvaća se naslov. Hvala lijepo. Prihvaćeni.

(Polemika)

Ovo je nevjerovatna tolerancija.

Glasamo o amandmanu poslanika Deretića koji glasi da se u članu 2., da član 2. glasi ovako: Ovaj zakon se primjenjuje na teritoriji entiteta Republike Srpske i entitetu Federacije BiH ...

Poslaniče, ja znam šta piše.

(Polemika)

MIODRAG DERETIĆ: (govori s mjesta)

Ovaj zakon se primjenjuje na teritoriji Bosne i Hercegovini koju čine entitet Republika Srpska i entitet Federacija Bosna i Hercegovina.

MIRKO BANJAC:

Evo ovako: Ovaj zakon se primjenjuje na teritoriji Bosne i Hercegovine koju čine entiteti Republika Srpska i Federacija Bosna i Hercegovina.

Ko je za ovaj prijedlog?

11 od 23. Nije dobio potrebnu većinu.

Mislim da ste umorni. Mislim, stvarno, da ste umorni. Mislim, stvarno, da ovo nije uredu. Ja bi sada da još jedan zakon usvojimo da znamo ....

Dakle, ovaj amandman nije prihvaćen.

Predlažem sada da glasamo o cjelovitom zakonu sa prihvaćenim amandmanima.

Ko je za?

Ko je protiv?

Vi ste meni rekli da ima ukupno 23. Sad ima 24. Molim vas, sad ste mi rekli da je kvorum 23 i sad kad ide glasanje 24. Pa kako brojite! Još jednom. Ja se izvinjavam. Je li neko ušao? Koliko je prisutnih u sali. Sad ste mi rekli 23 glasa za i jedan čovjek diže ruku protiv. Pa kako njega računate? Koliko je u sali prisutno? 23.

Ko je za?

22

Protiv 1.

Molim vas, ko je po entitetima, iz Federacije BiH za?

10. Kaže 10.

Još jednom, molim vas, ima primjedba. 10. Dobro je.

Iz Republike Srpske? 10

Vi znate šta je Staljin rekao, nije važno ko glasa nego ko broji.

Hvala lijepo.

Zakon je dobio entitetsku većinu i ovaj Zakon je usvojen.

NIKOLA ŠPIRIĆ:

Dame i gospodo, ja imam jedan prijedlog, s obzirom da su prve tačke dnevnog reda zakonski projekti, što je sasvim logično, da poslanici odmorni razgovaraju o zakonskim projektima, da radimo kako radimo od 11 do 8 sati i da vidimo jesmo li u stanju dalje i do kada dalje raditi dalje, da ograničimo vrijeme. Ja mislim da – nisam siguran koliko ovo sve može da vodi nekom ozbiljnom radu dalje. Ako se Parlament dogovori da radimo dalje samo da ograničimo do kada ćemo raditi.

MIRKO BANJAC:

Molim vas, idemo na tačku 4.

Gospodo poslanici, ja sam vas pitao dokle ćemo raditi. Vi ste to meni rekli. Šta sad hoćete? Izvolite.

MIODRAG DERETIĆ:

Sledeći zakon o kome treba da se izjašnjavamo, zaista, mislim da će iziskivati puno više vremena od ovih pola sata što nam je ostalo na raspolaganju. U tom kontekstu, ja predlažem da mi sa ovom tačkom, dakle 3. tačkom dnevnog reda, zaključimo današnje zasjedanje i da nastavimo sljedeću sjednicu onoga datuma kako se dogovorimo.

IBRAHIM SPAHIĆ:

Ja se slažem da, također, molim vas, gospodine predsjedavajući, dame i gospodo i svi koji učestvujete u radu, posebno novinare koji ste pažljivi, ja se slažem potpuno pod jednim uslovom da sljedeća sjednica, kada bude zakazana, da, zaista, krene sa tačkom ovog Zakona i da se ne zapetljamo da ga odlažemo itd. Znači, da se obavežemo da će prva tačka dnevnog reda, ovaj zakon, i da nećemo ubacivati nove stvari dok ne završimo usvajanje ovog zakona. (Upadice) Dobro dnevni red, ali da ne bude opet ubacivanje trećih tema, razgovor cijeli dan, itd. To je jedna stvar.

Drugo, pošto imamo još vremena, tih petnaest minuta još koliko imamo, ja bih tražio od gospodina Prlića da nas obavijesti o stvarima o kojima smo tražili na početku informaciju. Pošto nema nikakvog smisla da ne dobijemo informaciju o pitanjima koja je on imao priliku da, na neki način, postavi na dnevni red u kontaktima sa partnerima u UN-u. Mislim da je to vrlo važno za ovaj parlament. Time možemo zaključiti ovu sjednicu. To je moj prijedlog, ako se, naravno, vi slažete. Mislim da je dobro da ministar vanjskih poslova podnese jednu kratku informaciju o tome. Ako želite to da prihvatite.

MIRKO BANJAC:

Mi nećemo završiti ovu sjednicu nego ćemo je prekinuti i nastaviti tu gdje smo stali. I neće biti promjene dnevnog reda. Mi sad imamo prijedlog... Izvolite.

(Polemika).

JADRANKO PRLIĆ:

Dame i gospodo zastupnici, ja ću dati samo kratku informaciju. Ja sam ovom prilikom, kako sam razumio, riječ je više o točki 12. Daću vam samo kratke informacije, pošto su neke aktivnosti u tijeku, tek da imate, samo otprilike, pregled u kom se pravcu čitav proces odvija.

Ovdje je nekoliko pitanja spominjano. Prije svega, kada je riječ o Vijeću Europe i prijemu u Vijeće Europe. Ja sam na zadnjoj sjednici Predsjedništva BiH informirao o stupnju realizacije obveza koje smo dobili kada je riječ o prijemu Bosne i Hercegovine u Vijeću Europe. Predsjedništvo je prihvatilo tu informaciju. Istina, u toj informaciji nisu obuhvaćene sve aktivnosti koje su provedene pošto Vlada RS nije u odgovarajućem roku dala informaciju s tim u svezi. Ono što je u ovom momentu najbitnije jeste nekoliko točaka koje su najurgentnije. Dvije od njih se odnose na ovaj parlament. Dakle, to je uvjet da Parlament regularno radi, da ima program rada o čemu smo već do sada govorili.

Druga bitna točka koja se odnosi na ovaj Parlament jeste usvajanje Zakona o imigraciji i azilu. To je sljedeća točka do koje smo došli na ovom zasjedanju Parlamenta.

Sljedeće jeste, najbitnije govorim, da se iščiste nastavni programi od onog tzv. ofanzivnog sadržaja jednih protiv drugih u nastavnim programima za osnovnu i srednju školu. Taj dio je, prema informacijama, iz oba entiteta učinjen.

I naredna jeste da se postigne poboljšanje kada je riječ o implementaciji odluka Komisije za ljudska prava i ombudsmana u BiH, te da se bilježi tendencija poboljšanja kada je riječ o povratku izbjeglica i prognanika u Bosni i Hercegovini. Premda kao jasan uvjet nije postavljen, ili se barem u razgovorima u tom pogledu nije postavljao kao precizan uvjet do određenog roka, jest i usvajanje Izbornog zakona. Ono što vas u ovom momentu mogu informirati jeste da se očekuje da će taj zakon krenuti u proceduru negdje krajem ovoga mjeseca. Tako barem informiraju odgovarajući međunarodni čimbenici koji su se uglavnom do sada i bavili pripremama ovog zakona, a vjerojatno ste informirani da je na zadnjoj sjednici Upravno vijeće za implementaciju mira u BiH zaključilo da bi ovaj zakon trebalo usvojiti do drugog mjeseca 2000. godine. Ukoliko bi se ove aktivnosti provele ovim tempom kojim sam govorio, smatram da je realno očekivati da Parlamentarna skupština Vijeća Europe, osnovno na sljedećem zasjedanju, a ono je u siječnju, dakle, u prvom mjesecu iduće godine, razmotri pitanje prijema BiH u Vijeće Europe. Znači, mi smo prvu fazu u tom procesu završili u prvom mjesecu ove godine kada je Komitet ministara prihvatio inicijativu i prenio nadležnost Parlamentarne skupštine Vijeća Europe.

Kada je riječ o odnosima sa Evropskom unijom, samo kratko, otvoren je politički dijalog kako smo vas informirali. Mi smo napravili posebnu informaciju o radu konsultativne radne skupine koja, zapravo, ima zadatak prilagođavanja ukupnog ekonomskog i pravnog sustava Bosne i Hercegovine za zahtjevima prijema u Evropsku uniju. Ova konsultativna radna grupa napravila je preporuke ali moram reći da sa radom u provedbi tih preporuka ne možemo biti zadovoljni. Nijedna razina organiziranja u BiH nije u dovoljnoj mjeri ispunila ono što se od njih očekivalo. Te su preporuke sasvim jasne. One su poslone i Vijeću ministara BiH i vladama oba entiteta. Međutim, reakcija je bila veoma spora i zbog toga smo morali odgoditi sjednicu konsultativne skupine koja je bila predviđena za početak ovog mjeseca za mjesec dana. Jer, ono što je trebalo učiniti nije učinjeno. Na ovaj način mislim da činimo apsolutno sebi medvjedu uslugu, dovodimo u pitanje ukupnu jednu dinamiku odnosa sa Evropskom unijom. Ja smatram, to ću predložiti na kraju, daću vam sve ove

preporuke tako da ih imate. One se odnose na sve oblasti, recimo, kada je riječ o stranim direktnim investicijama, bilateralni sporazumi o zaštiti, unapređivanju investicija, izbjegavanju dvostrukog oporezivanja, Zakon o politici direktnih stranih investicija, što je potrebno još učiniti u njemu, zadaci Agencije za promociju stranih ulaganja. Industrijsku strategiju treba sačiniti u oba entiteta. Treba regulirati unutrašnje tržište, predvidjeti odgovarajuće akte koji se odnose na konkurenciju i zaštitu potrošača u BiH, te reformu javne administracije, itd. U svim tim oblastima te preporuke uglavnom nisu sprovedene na razini entiteta, niti na razini Vijeća ministara BiH, premda su svi u odgovarajućem roku to dobili.

Vi ste informirani da je Komitet za opća pitanja, dakle, Generalno vijeće, sastavljeno od ministara vanjskih poslova, predvidjelo novi oblik ugovornog odnosa kao mogućnost za Bosnu i Hercegovinu, a riječ je o sporazumu o stabilnosti i pridruživanju. Već je za ovih pet zemalja u regiji, dakle Republiku Hrvatsku, Bosnu i Hercegovinu, SR Jugoslaviju, Republiku Albaniju i Makedoniju već sačinjena studija podobnosti. Ona se radi za Albaniju, s tim što neće biti u toj mjeri rezultati onakvi kakve barem Albanija očekuje. Dok još uvijek za Hrvatsku i BiH se nije pristupilo izradi te studije podobnosti ili *feasibility* studije u onom odnosu kakav vam je manje-više poznat. Naš cilj, koji smo bitno doveli u pitanje zbog ovih neodgovornih u odnosu prema zadacima konsultativne radne skupine, bio je da eventualnim pozitivnim izvješćem Evropske komisije o realizaciji ... pristupa, u studenom ove godine steknemo uvjete za izradu studije podobnosti za pripremu pregovora o ovom sporazumu za BiH.

Ovim sporazumom koji je sada predviđen mi, zapravo, možemo onu uobičajenu proceduru pridruživanja skratiti za oko dvije godine.

Želim još jednu stvar reći. Kada je riječ o Evropskoj uniji, nema više krupnih političkih odluka, niti konferencija za tisak niti velikog odlučivanja – mi jesmo dio Evrope i ostalo, ta je faza završena. Mi sada ispred nas imamo mukotrpan tehnički posao prilagođavanja od 23 različite oblasti predviđene Bijelom knjigom koja, eto, često se to ističe, sadrži oko 80 tisuća stranica.

Kada je riječ o Paktu stabilnosti. Mi smo imali niz aktivnosti u ovome razdoblju. Moram reći da smatram da smo postigli izuzetan uspjeh, zbog toga što je BiH postala predsjedavajući radnog stola za sigurnost. Za ekonomiju je to u prvoj rotaciji Makedonija, a za demokraciju je, sad se ne mogu sjetiti, ili je Mađarska ili Bugarska, dobro nije bitno, to ću vam reći kasnije. Bilo je dosta zemalja protiv toga prijedloga. Mi smo uputili jedan demarš glavnim gradovima tih zemalja. Ja sam održao nekoliko kontakata sa ministrima vanjskih poslova i zahvaljujući potpori i Organizaciji za evropsku sigurnost i suradnju BiH je dobila taj Radni stol. Ja sam sačinio informaciju i danas sam je uputio i Predsjedništvu BiH i Vijeću ministara BiH o oblicima našeg nastupa na predstojećem i prvom radnom stolu koji je održan u prošlom mjesecu zajedno sa prijedlozima našeg nastupa za ova predstojeća tri radna stola. Dakle, radni stol o demokraciji, radni stol o ekonomskoj rekonstrukciji koji se održava krajem ovog mjeseca u Bariju u Italiji. U sljedećem mjesecu je sastanak u Ženevi, to je radni stol o postojećoj demokraciji i ljudskim pravima, a nakon toga se održava radni stol u Oslu o sigurnosti u kojem će BiH imati funkciju kopredsjedavajućeg. U tom materijalu koji ću vam dostaviti nakon ove sjednice predviđene su osnovne točke našeg nastupa s tim što je na Predsjedništvu BiH da odredi predstavnike BiH i kada je riječ o radnom stolu u cjelini, a tako i radnim stolovima ove tri različite oblasti.

Mi smo predvidjeli, u skladu sa onim raspravama koje su vođene do sada, sa kojim inicijativama će se BiH pojaviti u sva tri ova okrugla stola. Recimo ekonomiji,

to je riječ o izgradnji bitnih koridora prometnih, plinovodu, daljoj liberalizaciji ekonomskih odnosa u regiji, borbi protiv korupcije i poduzimanju mjera kako bi se ovo područje učinilo atraktivnim za strana ulaganja.

Kada je riječ o sigurnosti, mislim da smo mi do sada imali jedini konstruktivan prijedlog, a to je smanjenje i proračuna i vojnih ekspertiva za 15% i to je do sada najkonkretniji prijedlog koji je jedna zemlja imala uopće kada je riječ o Paktu o stabilnosti s tim što je u tom kontekstu predviđen još čitav niz mjera. Jer stabilnost i sigurnost nije samo vojni element nego je borba protiv organiziranog kriminala. Mi smo, također, bili nositelji i aktivnosti da po prvi put se u Svjetskoj banci, zajednički, šest zemalja u regiji pojavi kao korisnik kredita u okviru projekta SECIA, izgradnja novih graničnih prijelaza u regiji koja bi bila osnova za sprečavanje krijumčarenja, nelegalne trgovine itd. Mislim da smo u političkom pogledu u tome, zaista, i tu rekli, u New Yorku, kada smo imali sastanak sa državnom tajnicom Madelaine Albright koja je naglasila tu jednu konstruktivnu ulogu koju je BiH igrala do sada.

Dakle, to su ove najkraće informacije koje su možda i dnevnog karaktera i zbog toga sam smatrao da je bitno da vas sa njima upoznam. Nakon ove sjednice ja ću vam dostaviti i ovo kada je riječ o *task forceu* i kada je o Stability paktu kao i aktualno stanje kada je riječ ispunjavanju uvjeta BiH za prijem u Vijeće Europe.

Hvala.

MIRKO BANJAC:

Hvala lijepo gospodinu ministru. Dakle, da opet ponovimo, ovo neće biti zamjena za tačku 12. Ovo je bilo samo pet minuta neki duži, po Rihteru ili Merkaliju, ne zna se sada, malo je duže bilo, ali imamo. Ja molim gospodina ministra da nam dostavite pismeno da poslanici mogu dobiti do nastavka sjednice.

MEDIHA FILIPOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolegice i kolege, samo jedno malo obavještenje. Prvo želim da se zahvalim Službi koja je ovako uredno i promptno dostavila prevod zaključaka glavnih izvještača Savjeta Evrope za Bosnu i Hercegovinu, gospodina Bloetzera i gospođe Hanneke Gelderblom-Lonkhaut na jezicima BiH, tako da ja pretpostavljam da ste to svi vrlo pažljivo pročitali i da ste upoznati sa svakom stavkom.

Želim vas izvijestiti da je glavni izvještač za ljudska prava izmijenjen, to više nije gospođa Gelderblom-Lonkhaut. Njena je stranka izgubila na zadnjim izborima i ona je povučena iz Savjeta Evrope i njeno mjesto kao glavnog reportera za ljudska prava preuzela je dr. prava iz Finske koja je bila predsjedavajući ekspertnog tima za ustavna pitanja pri finskom parlamentu, a zove se Anneli Jaattenmaki. Ona će doći 21. i 22. oktobra i biće gost BiH i imaćemo priliku da je vidimo.

Moj kratki prijedlog da, obzirom na uslove koje postavlja Savjet Evrope pred BiH u smislu njenog prihvatanja kao ravnopravne članice u dosta stavki se odnosi na entitetske parlamente, pa je moj prijedlog da preporuke, odnosno, cijeli izvještaj gospođe Hanneke Gelderblom koji se odnosi na ljudska prava bude upućen i entitetskim parlamentima tako da bi se entitetski parlamenti upoznali sa onim što su oni dužni učiniti u smislu ispunjavanja uslova. Dakle, sve one predmete koji nisu u nadležnosti državnog parlamenta moraju donijeti entitetski parlamenti, a jako bi im, pretpostavljam, pomoglo da budu upoznati sa ovim izvještajem.

Dakle, moj je prijedlog da se izvještaj gospođe Gelderblom, koji je sjajan, proslijedi na našim jezicima i parlamentima entiteta, Federacije BiH i RS.



MIRKO BANJAC:

Hvala lijepo. Ja predlažem Predstavničkom domu da prihvati ovaj prijedlog poslanice. Molim vas da se uputi Sekretarijatu, još prije dogovora oko nastavka rada, da vam kažem da se dogovorimo da Sekretarijat još jednom ažurira traženje izvještaja od Savjeta ministara BiH za tačku 6. i 7., zatim tačku 9., tačku 11. da parlamentarne delegacije trebaju dopuniti sve izvještaje koje nisu dopunili, molim vas da bi se tu pripremili, i tačku 12., da Savjet ministara BiH, takođe - da se uputi, dakle, pismeni dopis za tačke 6., 7., 9., 11. – ne, jedanaest se odnosi na nas i na Savjet ministara BiH i 12.

Molim vas, što se tiče Prijedloga programa rada, to treba da uradi Kolegijum sa predstavnicima poslaničkih klubova i poslanicima koji nemaju poslaničke klubove i da to bude do nastavka sjednice. Dakle, nećemo mijenjati dnevni red nego ćemo nastaviti sa tačkom četiri koja će postati tačka 1. kad krenemo u rad.

Predlažem da taj nastavak bude 19.10. u 11,30 minuta.

(Polemika)

Znate šta, sutra je Dom naroda, a ima nekoliko važnih stvari. Parlamentarna delegacija u subotu putuje 7 dana u Njemačku. Nemam ja ništa protiv. Izvolite, poslanice. Ja nemam ništa protiv ako se dogovorimo da ne prisustvujemo sjednici Interparlamentarne unije – dobro, tu smo da se dogovorimo.

RASIM KADIĆ:

Dame i gospodo, žao mi je što se moram javiti. Mislim da je u ovom trenutku nastavak sjednice ovog doma ključna stvar za rad ovog doma, ključna. Sve druge su sekundarne i Interparlamentarna unija, i pauze, i posjete delegacija i sve drugo. Ja tražim od Kolegija, ne mora se sada izjasniti, ali insistiram na nekom radnom zaključku da se Kolegiju obaveže da, u što je moguće kraćem roku, sazove nastavak ove sjednice. To predlažem i to nikako ne može biti 15 dana od danas.

Zahvaljujem.

MIRKO BANJAC:

Dobro, dobro, ja se slažem sa poslanikom i nema problema. Što se mene tiče, odgođiću put i ostaću. Nema nikakvih problema.

NIKOLA ŠPIRIĆ:

Dame i gospodo, ja se slažem sa prethodnim diskutantom. Ja mislim da ovaj parlament mora početi raditi stvari koje ga se tiču. Dobro bi bilo da mi radimo normalno i da je svaki dan neko iz Parlamenta BiH vani i da priča kako radimo. I zato mislim da imam razuman prijedlog da to – jer nema Kolegij više šta da usaglašava. Mi imamo dnevni red. Znači, ovo je nastavak. Ja mislim da mi ovo možemo nastaviti u četvrtak, petak, zavisi kad odgovara i mislim – ne znači da ćemo završiti naredne sjednice ako budemo ulazili u suštinske rasprave, ali barem moramo dati do znanja da hoćemo da radimo.

MIRKO BANJAC:

Gospodine Špiriću, budimo realni. Ja sam za to da nastavimo sad i sutra sam za to. Ali, pogledajte, mi možemo nastaviti i realno šta možemo uraditi. Ponovo srljamo. Evo, tačku 4. možemo nastaviti bez problema. Tačku 5. možemo nastaviti bez problema. Tačka 6. i 7. ne može, Vijeće ministara BiH nije dostavilo. Tačka 8. može. Sačekajte, molim vas, da vidimo šta možemo uraditi. Dalje, Izvještaj,

finansijski dio nemamo, ne može. Prijedlog programa ne može tako brzo. Ti misliš da smo se mogli tako brzo dogovoriti, ne bismo ni došli dovd dokle smo dogurali, ako može, ja sam za da prihvatimo onaj prijedlog i idemo s tim. Dalje, izvještaj parlamentarnih delegacija – koliko ima predanih izvještaja, pitam Sekretarijat. Nema nijedan, prema tome, ne može.

RASIM KADIĆ: (govori s mjesta)

Nema potrebe da gubimo vrijeme. Predložio sam vrlo konkretno da Kolegij u toku današnjeg dana ili sutra ujutro dogovori nastavak zasjedanja, ali tako da to bude najvažnija stvar.

(Polemika)

BRANKO DOKIĆ: (govori s mjesta)

Što prije, a najkasnije za 15 dana.

(Polemika)

MIRKO BANJAC:

Molim vas, prijedlog gospodina Špirića da nastavimo u četvrtak ove tačke koje možemo završiti.

(Polemika).

Mi ćemo vas obavijestiti o tome.

Sjednica završila rad u 19,00 sati.

K r a j

**MAGNETOFONSKI SNIMAK  
SA NASTAVKA 11. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA  
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH  
ODRŽANOG 13.10.1999.GODINE  
Sjednica je počela u 12,45 sati.**

Sjednicom je predsjedavao gospodin BANJAC MIRKO.

BANJAC MIRKO:

Poslanici, poštovani gosti,

Predlažem da nastavimo rad 11. sjednice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Ja vas sviju pozdravljam, posebno naše goste koji su danas prisutni sjednici, predstavnike sredstava informisanja, kopredsjedavajuće Savjeta ministara BiH sa ministrima i ostale goste iz međunarodnih organizacija koji su prisutni na sjednici.

Na nastavak ove sjednice je došlo 12 poslanika iz Republike Srpske i 21 iz Federacije BiH. Dakle, imamo kvorum - možemo raditi.

Odsustvo su najavili: Ivo Mijačević, zbog bolesti, a zbog službenog puta odsutni su: Ibrahim Spahić, Tarik Čaršimanović, Vito Rakić, Branko Dokić i Safet Oručević.

Ako ima još neko odsutan, nije najavio to svoje odsustvo. Dakle, niko drugi nije najavio odsustvo.

Prije početka rada na ovoj sjednici, gospodo, želim da vas obavijestim o sljedećem: Vi znate da je poslanik Kadić pri kraju našeg rada na prethodnom dijelu sjednice rekao da je naš prioritetni zadatak nastavak rada sjednice i da se tome treba podrediti. Odmah poslije toga održali smo Kolegijum i, naravno, jednoglasan zaključak Kolegijuma Predstavničkog doma je da je najvažniji posao nastavak rada ove sjednice. Naravno, iz tog razloga ja nisam otputovao, kao član delegacije, na sastanak Interparlamentarne unije. Dakle, to je razlog zašto nisam otputovao, jer jednoglasan stav, a i vaše traženje, bilo je da se sjednica u što kraćem roku nastavi. Dakle, otišla je nepotpuna delegacija i ja molim da se i to zna. Nadam se da tamo neće biti nikakvih zvaničnih stavova delegacije, jer ona nije potpuna.

Druga stvar, Predstavnički dom nije nikakve zvanične stavove utvrdio sa kojima bi se tamo moglo nastupiti. Molim da se to zna. Ovo govorim iz razloga što je bilo i ranije, o čemu ćemo, vjerovatno, biti obaviješteni, i istupa koji nisu usaglašavani na Predstavničkom domu niti u sastavu delegacija. Ja ne bih želio da se takva praksa pojavi sada i nadam se da se ona neće pojaviti. Ali, ako bi se pojavila, dakle, ja prihvatam nastupe gospode koja je otišla i smatram da je to uredu. Ali, molim, to su samo lične impresije i ne mogu biti stavovi delegacije obzirom da je nepotpuna. Moj razlog izostanka jeste prijedlog poslanika Kadića i stav Kolegijuma da je nastavak sjednice najvažnija stvar koju treba uraditi. I mi nastavljamo rad sjednice. Zato, dakle, nisam otišao na sjednicu Interparlamentarne unije.

Dogovorili smo se, da ne bi bilo objašnjenja zašto nisam otišao, sad razlog znate.

Mi nastavljamo rad sa četvrtom tačkom.

#### **Ad.4. Prijedlog zakona o imigraciji i azilu Bosne i Hercegovine**

Vi ste Prijedlog zakona na vrijeme dobili.

Prije nego što otvorim diskusiju po ovoj tački, vi ste danas još dobili materijale za dvije tačke dnevnog reda. To su za tačku 7. i tačku 9.

Da li ćete prihvatiti da danas raspravljamo o tim tačkama, obzirom da su izvjestioci po ovim tačkama prisutni? Materijali su došli danas, ako ćete prihvatiti, da izvjestioci ostanu, ako nećete prihvatiti, da odložimo to za neki nastavak u roku od jedan, dva, tri dana - kako se danas dogovorimo. Samo ne bih želio da ponovo bude spornih stvari - nismo dobili materijale, nećemo prihvatiti da se radi, itd.

Hoćemo li prihvatiti i raspravu po ove dvije tačke dnevnog reda za koje ste materijale primili sada - na sjednici?

Ko je za da prihvatimo raspravu po ovim tačkama?

Da pročitam, izvinjavam se, mislio sam da imate dnevni red.

Tačka 7. - Izvještaj u vezi zahtjeva Kluba poslanika SDP oko izdavanja pasoša. Materijal je stigao prije pola sata. Je li umnožen materijal? Ja sam naredio da se materijal dostavi. Došao je prije pola sata, gospodin Ašanin mi je uručio, iako tvrdim, gospodin Ašanin je ovdje, da je 5.10. poslan materijal. Sekretarijat nije zaprimio taj materijal, tako sam ja obaviješten. Umnožava se, je li?

Dalje, finansijski dio o Paktu stabilnosti. Gospodin Bičakčić je materijal dostavio. Jeste li dobili ovakve papire, pogledajte? To je dostavljeno. Hoćemo li raspravljati o ove dvije tačke?

Ko je za?

Molim vas, dvojica poslanika su se javila za riječ.

Izvolite, Špirić pa Bogićević.

**NIKOLA ŠPIRIĆ:**

Dame i gospodo poslanici, cijenjeni gosti,

Prošli završetak Predstavničkog vijeća Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sam shvatio da danas radimo po tačkama dnevnog reda koje su usvojene. Za neke imamo kompletne materijale, za neke nemamo. Dakle, nemoguće je sada ponovo se izjašnjavati hoćemo li glasati za dnevni red koji je usvojen. Mi smo rekli da nećemo imati princip da ubacujemo nove tačke dnevnog reda dok ne završimo ovo zasjedanje. Molim vas, nemojte nas iz Kluba predsjedavajućeg dovoditi u dilemu. Kad dođemo do tačke dnevnog reda, konstatovaćemo ima li materijala, nema li materijala, ima li podloga za validnu raspravu ili ćemo tražiti dopunski materijal. Hvala.

**PREDSJEDAVAJUĆI:**

Hvala lijepo. Tačno je tako usvojeno. Izvoli.

**BOGIĆ BOGIĆEVIĆ:**

Poštovani,

U cijelosti prihvatamo predloženi dnevni red uz molbu da se obavijesti Parlament o autentičnom tumačenju Zaključka Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u povodu spornog glasanja oko uvrštavanja u dnevni red Nacrta zakona o praznicima na 11. sjednici Predstavničkog doma. Zahvaljujem.

**PREDSJEDAVAJUĆI:**

Hvala lijepo.

Ovo je sada dopuna dnevnog reda, na što poslanik ima pravo. Poslovnički, čovjek ima pravo predložiti, u toku sjednice, dopunu dnevnog reda. Ima to pravo. To je druga stvar hoćete li vi sada za to glasati ili nećete. Ja sam dužan to staviti na glasanje. Poslovnik je to regulisao.

Molim vas, ko je za to? Molim vas, dajte kolegi Poslovnik da pročita.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici i poslanici,

Naša intervencija nije imala za namjeru remećenje daljeg dnevnog reda ovog zasjedanja. Može se sve. Može se i od ovog Parlamenta napraviti cirkus da se ponovo, nakon ustanovljavanja dnevnog reda, ustanovljava svaki put dnevni red prilikom svake tačke i mi smo protiv toga. Mi smo jedino tražili da se shodno dešavanjima na prošloj sjednici, kada je Zakon o praznicima, koji je Klub zastupnika SDP, putem svojih zastupnika, prije više od četiri mjeseca uputio u proceduru, ovdje mimo parlamentarne procedure predviđene Poslovnikom i mimo parlamentarne procedure predviđene posebnim zaključkom ove skupštine, izostavljen iz predloženog dnevnog reda. Shodno tome, zasjedala je Ustavnopravna komisija. U tom kontekstu, mi smo očekivali da će predsjednik Ustavnopravne komisije izvijestiti ovaj visoki dom, jer je to bio jedan od zaključaka u tom trenutku, o stavu Ustavnopravne komisije. Nije nam namjera, mi smo svu političku satisfakciju za taj zakon dobili i kroz prihvaćanje sadržaja tog zakona od strane Predsjedništva. Mi smo spremni da taj zakon ide na sljedeće zasjedanje. Mi nemamo namjeru ovdje sada remetiti ovaj dnevni red, utoliko prije što očito imamo pred sobom tačke dnevnog reda koje, bez obzira što materijal nije stigao, zahtijevaju raspravu ovog doma, jer imamo potpunu opstrukciju određenih struktura koje su zadužene da ovaj parlament izvještavaju, odnosno donose određene prijedloge određenih akata. U tom kontekstu, Ustavnopravna komisija je zasjedala i ja molim, tražim od predsjednika Ustavnopravne komisije da iznese zaključak u kome je očito da Kolegij, nakon procedure predviđene Poslovnikom i posebnim zaključkom, ima obavezu uvrstiti sve tačke dnevnog reda. O tome se radi i ja ne želim da se ovdje ponavlja politika vođenja Parlamenta koja je prepoznatljiva iz onih vremena kada se Parlament beskrajno pokušavao odugovlačiti.

Gospodine predsjedavajući, nije dopuna dnevnog reda nego samo informacija.

PREDSJEDAVALJUĆI:

Pod kojom tačkom?

Gospodine, ja Vas molim da me poštedite Vaših opservacija i kao poslanika Vas molim i mene kao poslanika i predsjedavajućeg da poštedite Vaših opservacija bilo koje vrste koje nisu u skladu sa dnevnim redom. Recite, pod kojom tačkom dnevnog reda želite da se to uradi, to će biti urađeno. Recite, želite li posebnu tačku? Jer je zaključak ovoga doma, na koga se Vi stalno pozivate, da se nastavi sa sljedećom tačkom. Sljedeća tačka je Predlog zakona o imigraciji i azilu. Ako imate prijedlog, pod kojom tačkom, recite, ja ću to uraditi. Ako imate posebnu tačku, recite, i to ću uraditi.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, pod istom tačkom o kojoj Vi već diskutujete 10 minuta i komentarišete svaki istup poslanika. Pod ovom tačkom pod kojom će u stenogram ući Vaša diskusija. Pod tom tačkom. Kako se zove ta tačka o kojoj ste Vi maloprije tražili izjašnjavaње poslanika i oduzeli ovom parlamentu najmanje 10 minuta?

PREDSJEDAVAJUĆI:

Kakvo izjašnjavanje?

SEJFUDIN TOKIĆ:

Evo sad, pod kojom tačkom Vi diskutujete?

PREDSJEDAVAJUĆI:

Gospodine, Vi meni osporavate da ja vodim.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Pod istom tačkom.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Vaša rasprava je zaključena, hvala Vam lijepo.

Predlažem da idemo po tački dnevnog reda, a to je Predlog zakona o imigraciji i azilu Bosne i Hercegovine, jer je to zaključak da nastavimo raditi.

Otvaram raspravu po četvrtoj tački dnevnog reda.

Izvolite, poslanik Malkić.

ABDURAHMAN MALKIĆ:

Gospodo predsjedavajući, gospodo poslanici,

Ja ću u ime Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil, podnijeti izvještaj o pokušaju održavanja par sjednica Komisije kako bismo podnijeli izvještaj Parlamentarnoj skupštini BiH, odnosno Predstavničkom domu po pitanju predloženog Zakona.

Napokon, poslije tri zakazivanja, održana je Komisija jutros i to sa potrebnim kvorumom, na kojoj je razmotren Predlog zakona o emigraciji i azilu Bosne i Hercegovine. Poslije rasprave, Komisija je načelno podržala potrebu donošenja Zakona o imigraciji i azilu, međutim, Komisija nije imala jedinstven stav kako o predloženim amandmanima tako ni o Prijedlogu zakona, kao ni o eventualnim primjedbama na članove Prijedloga zakona.

Prije nego što krenemo u raspravu po ovoj tački dnevnog reda, ja sam zahtijevao od Komisije, molio sam da Komisija izađe sa zaključkom po pitanju terorističkog akta koji se desio u Srebrenici u povodu pokušaja ubistva sekretara Skupštine opštine Srebrenica Muniba Hasanovića u zgradi Opštine Srebrenica. Ni po tom pitanju Komisija, odnosno pojedini članovi Komisije, nisu htjeli dati svoj prijedlog u vidu zaključka, kako bi Predstavnički dom, odnosno Parlamentarna skupština BiH donijela zaključak o osudi terorističkog akta u Srebrenici. Stoga vas molim da na ovoj sjednici donesemo takav jedan zaključak da osuđujemo sve terorističke akte na području Bosne i Hercegovine, a pogotovo ovaj koji se desio u Srebrenici.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Hvala lijepo.

Ko se dalje javlja za diskusiju?

Molim Vas, gospodine Malkiću, da Sekretarijatu date predlog Vašeg zaključka. Na kraju, može.

Ko se javlja dalje za diskusiju?

Poslanik, gospođa Jovanović, pa poslanik Deretić.

BRANISLAVA JOVANOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, kolege poslanici, uvženi gosti, želim da iznesem amandmane na predloženi Zakon.

Prvi amandman: U članu 1. predlaže se promjena stava dva, tako da glasi: “Sva lica koja nisu državljani nijednog od entiteta, odnosno Bosne i Hercegovine, u smislu Zakona o državljanstvu Bosne i Hercegovine, smatraju se strancima”.

Drugi amandman: U članu 21., stav 4., u petom redu, iza riječi “rješenja” stavlja se tačka, a brišu riječi: “a kopiju istovremeno šalje Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija Bosne i Hercegovine”.

Stav pet istog člana treba brisati.

Treći amandman: U članu 36., umjesto riječi: “Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija Bosne i Hercegovine”, treba staviti riječi: “Nadležni organi entiteta”.

Amandman četiri: U članu 48., stav 2. u trećem redu, umjesto riječi: “žalbenom savjetu utvrđenom u članu 53.”, treba staviti riječi: “Savjetu ministara Bosne i Hercegovine”.

I peti amandman: Član 53. treba brisati.

Hvala lijepo.

PREDSJEDAVALJUĆI:

Hvala lijepo. Poslanik Deretić.

MIODRAG DERETIĆ:

Poštovane kolege, predsjedavajući, uvažene kolege poslanici, članovi Ministarskog savjeta BiH i ostali gosti.

Ja, prije nego što bih, takodje, iznio amandmane na predloženi zakonski tekst, ustvari, ja sam se, prije svega, javio na repliku ili, preciznije rečeno, pojašnjenje izlaganja gospodina Malkića, kao predsjednika Komisije čiji sam ja član.

Naime, ja sam bio jedan od tih koji nije podržao njegov prijedlog za безусловnu osudu događanja u Srebrenici, već sam predložio, dakle, da nije sporna osuda, međutim, sugerisao sam na Komisiji da se pričekava zvanični izvještaj nadležnih organa – dakle, Ministarstva unutrašnjih poslova Republike Srpske, a nakon čega bi se odmah, kad se dobije taj izvještaj, na sljedećoj sjednici Komisije zauzeo stav po tome pitanju. Ovo iz prostog razloga što sam bio prisutan sjednici Skupštine Republike Srpske u nedjelju. Imao sam priliku da slušam po ovome pitanju kratku informaciju ministra unutrašnjih poslova koji se obavezao, u najkraćem mogućem roku, da će o ovome događaju dati detaljnu analizu. Dakle, kad je dobije, iznijeće je u javnost. Najbolja je namjera bila, nije namjera bila da se opstruiše u smislu osude tog čina, nego je namjera bila da raspolažemo sa relevantnim činjenicama na temelju kojih ćemo, kao Komisija, dati svoj stav, odnosno, predlog ovom Predstavničkom vijeću.

Sada što se tiče primjedbi na Nacrt zakona o emigraciji i azilu Bosne i Hercegovine, ja ću biti slobodan ovdje da istaknem:

U članu 3. treba dodati novi stav dva, koji glasi: “Poslove u vezi sa ulaskom, boravkom i kretanjem stranaca u Bosni i Hercegovini vrše nadležni organi u entitetima, ako ovim zakonom nije drugačije određeno”.

Član 2, odnosno tačka 2. U članu 7., iza stava tri, dodaje se novi stav tri koji glasi: “Na teritoriju Bosne i Hercegovine, bez pasoša i vize, a na osnovu lične karte, mogu ulaziti stranci iz susjednih država sa kojima su entiteti Bosne i Hercegovine uspostavili specijalne paralelne odnose”.

Tačka 3. U članu 32., umjesto riječi: “Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija Bosne i Hercegovine”, treba staviti riječi: “Nadležni organ entiteta”.

Tačka 4. U članu 38., u stavu 2., umjesto riječi: “Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija Bosne i Hercegovine”, treba staviti riječi: “Nadležni organ entiteta”.

Tačka 5. U članu 52., stav 1., treba brisati riječi: “žalbenom savjetu utvrđenom u članu 53.”, a umjesto njih staviti riječi: “Savjetu ministara”.U stavu 2. istog člana, u drugom retku, umjesto riječi: “žalbenom savjetu”, treba staviti riječi: “Savjetu ministara”. Hvala.

PREDSJEDAVALAČI:

Hvala lijepo. Gospođa Havel. Ja molim da se to preda tamo.

ANA HAVEL:

Cijenjeni zastupnici,

S obzirom da sam i ja član Komisije za ljudska prava i s obzirom na ovo što je gospodin Malkić rekao, osjećam potrebu da dam jedno pojašnjenje. Podržavam apsolutno osudu svakog terorističkog akta, pa i ovoga o kome je bilo riječi. Međutim, na Komisiji sam istakla, i to treba i ovdje očito ponovo ponoviti, da se to nije desilo prvi puta, ponoviću da je devet Hrvata stradalo smrtno u središnjoj Bosni, ponoviću da sam ovdje postavila delegatsko pitanje šta je sa istragom vezanom za ubistvo gospodina Joze Leutara, od kojeg je, evo, već više od pola godine proteklo, a nemamo nikakvih rezultata. Na to delegatsko pitanje nikad nisam dobila odgovor. Dakle, povodom ovoga slučaja mislim da se trebamo oglasiti za sve, a ne samo za ovo. I nije trebalo ovo da bude povod da se traži izjašnjavanje ovog parlamenta da se osude svi teroristički akti. Podržavam osudu svih terorističkih akata.

Hvala lijepo.

PREDSJEDAVALAČI:

Hvala lijepo. Poslanik Tokić, pa poslanik gospođa Balta.

Ja molim da se preda taj Vaš zaključak tamo, Komisiji.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući,

Ja ne mogu da shvatim da postoji sad mogućnost da se po ovoj tački dnevnog reda raspravlja o svim ovim pitanjima, ali kad ste već dozvolili tu mogućnost, ja mislim da osuda svih terorističkih akata na deklarativan način, na prostorima kojima političke stranke upravljaju, a to su iste političke stranke koje su dale i svoje predstavnike da predsjedavaju ovim visokim domom, u najmanju ruku znači ništa drugo nego jedno ponašanje koje ima dvostruki aršin. Jedno je deklaracija, a drugo je...na djelu. Tako da bih ja zamolio predstavnike većinskih političkih stranaka ovdje, koje imaju vlast i u Srebrenici i u središnjoj Bosni, i u Drvaru, i u Čapljini, i u Stocu i još na puno mjesta gdje će se u narednom periodu dešavati, da deklarativno ne osuđuju nego da poduzmu konkretne mjere, jer to je u vašoj moći. Nemate vi potrebe za deklaracijom.

A sada da se vratim na dnevni red primjećujući, naravno, da imate dvostruke aršine kad je mogućnost prezentiranja drugačijih političkih stavova mimo dnevnog reda, da podržimo, u ime SDP-a ovaj prijedlog Zakona o imigraciji i azilu, smatrajući da je krajnje vrijeme da takav zakon u ovom izvornom tekstu, kako je Vijeće ministara BiH utvrdilo, bude usvojen, jer je to jedan od onih uslova koji su neophodni za prijem u Vijeće Evrope. A stepenom kojim se približavamo ulasku u Vijeće



Evrope, ako budemo problematizirali ovaj zakon na način kako se problematizira ponovo izvorna nadležnost Bosne i Hercegovine u ovoj oblasti, Ustavom vrlo jasno razgraničena, mi nećemo uspjeti obezbijediti ništa drugo nego na rate obećavanje narodu kako ćemo biti u Vijeću Evrope. 1994. smo, odnosno vi koji idete u Strazbur, obećali za 6 mjeseci smo u Vijeću Evrope. Od 1994. do dan-danas, svakih 6 mjeseci, je li tako, gospodine Bičakčiću, obećava se narodu prijem u Vijeće Evrope. Pozivam, dakle, ovaj Visoki dom da izvorni tekst, kako je utvrdilo Vijeće ministara BiH, danas usvojimo.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Hvala. Gospođa Balta.

RADENKA BALTA:

Poštovano predsjedništvo, gospodo poslanici, poštovani gosti,

Nimalo me ne čudi start i početak rada ovog parlamenta zato što je postala navika da obično mnogo pričamo i nešto novo unosimo svaki put kad treba da se radi po dogovorenom dnevnom redu. Politizacija i osuda bilo kojeg terorističkog napada nije uopšte sporna. Da li ćemo ovim slučajem otvoriti široku raspravu o događajima na teritoriji Bosne i Hercegovine gdje ima mnogo napadnutih, mnogo ubijenih i mnogo povrijeđenih, vidjećemo, vjerovatno bi trebalo, predsjedavajući, da se izjašnjavanjem dogovorimo. Jer, ispolitizovati, to smo trebali davno prije ako ćemo uraditi i sve jednako na teritoriji Bosne i Hercegovine i stvarati uslove za ovako široke rasprave za dnevni red koji smo se dogovorili da ide onako kako treba.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Zakon o azilu je na dnevnom redu.

RADENKA BALTA:

Lijepo Vas molim, da završim. Tako je. Ja vas molim da ne pravimo nikakvu politizaciju. Osudićemo to kako je rađeno i prije.

Hvala lijepo.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Hvala.

Ko se dalje javlja za diskusiju u vezi tačke dnevnog reda, molim vas? Gospodin Malkić je lijepo rekao da će svoj zahtjev predložiti kasnije. I nemojte, molim vas, nisam namjerno osporio njegovu diskusiju zato što je rekao da će kasnije predložiti. Ali čovjek ima pravo da predlaže. Neću mu ja sporiti. Svi ćemo se izjasniti o predlozima. Prema tome, nije on otpočeo raspravu na tu temu.

Idemo. Ne smatram da sam dobio ijedan zaključak po tom pitanju, jer ga nisam dobio. Govorimo o Zakonu o azilu i imigraciji.

Ima li neko da se još želi javiti za diskusiju? Nema.

Molim predlagača da se izjasni o amandmanima koje su čuli.

SVETOZAR MIHAJLOVIĆ:

Mi nismo to dobili.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Molim službu da vam to odmah dostavi kako bismo mogli o svakom pojedinom amandmanu da znamo je li prihvaćen ili nije.

SVETOZAR MIHAJLOVIĆ:

Mi tražimo pauzu od 15 minuta da bismo mogli da se izjasnimo o amandmanima.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Dobro, dajem pauzu od 15 minuta da se Savjet ministara BiH izjasni.

Da nastavimo sa radom. Imamo kvorum u sali.

Molim predstavnika predlagača da izađe sa stavom.

MARKO AŠANIN:

Mi smo razmotrili sve predložene amandmane i uglavnom smo postigli saglasnost osim kod dva amandmana, da ih ne prihvatimo, dakle, nije postignuta saglasnost u Vijeću ministara BiH. Jedan dio smatra da treba prihvatiti amandman broj 2. poslanika Vite Rakića i amandman broj 1. poslanika Jovanović Branislave. Dakle, amandman broj 2. gospodina Rakića glasi da iza člana 7., stav 3. dodaje se novi stav 3. koji glasi: “da na teritoriju BiH, bez pasoša i vize, a na osnovu lične karte, mogu ulaziti stranci iz susjednih država sa kojima su entiteti BiH uspostavili specijalne paralelne odnose”, i amandman gospođe Jovanović, u članu 1. da se doda: “da sva lica koja nisu državljani nijednog entiteta, odnosno Bosne i Hercegovine, u smislu Zakona o državljanstvu BiH, smatraju se strancima”. Vijeće ministara BiH nije moglo postići saglasnost. Jedan dio je bio za to da se ova dva amandmana usvoje, drugi dio je bio za to da se ne usvoje. Odlučili smo da ostavimo to Skupštini da ona ocijeni, procijeni i donese odluku.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Hvala lijepa.

Mislim da je, gospodine Ašaninu, bila kriva interpretacija jer su ovo amandmani Vite Rakića koje je preuzeo poslanik Deretić kao amandmane. Da, da, to je uredu, preuzeo ih je poslanik Deretić.

Dobro.

Gospodin Silajdžić, kopredsjedavajući Vijeća ministara BiH.

HARIS SILAJDŽIĆ:

Gospodo poslanici,

Ja predlažem da se ovaj zakon usvoji. Obavještavam vas da smo radili na ovome više od godinu i po dana. Da je u izradi ovog prijedloga radio OHR zajedno s nama, Savjet Evrope, UNHCR i Venecijanska komisija. U toku rada, svi smo ponešto morali, na neki način, zaboraviti, odnosno, ustupiti, odnosno, napraviti kompromis. Vrlo teško smo došli do ovog prijedloga. Ponavljam, radili smo godinu i po dana sa svim institucijama koje su nam u tome mogle pomoći. Dakle, Venecijanska komisija, Savjet Evrope, OHR I UNHCR. Razmatrali smo ove amandmane, ali, evo, kao što je rekao kolega ministar, nismo se mogli složiti u tome. Dakle, ja bih zamolio i kolege u Vijeću ministara BiH i kolege poslanike da se vratimo na ono o čemu smo se već složili i dogovorili, kao Vijeće ministara BiH, a to je ovaj osnovni tekst. Otvaranje bilo kakvog problema ovdje može nas dovesti do toga da ne usvojimo ovaj zakon koji nam je svima jako važan.

Hvala lijepa.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Hvala lijepa.

Nije mi jasno da li ste se izjasnili oko amandmana poslanika Malkića? Nije prihvaćen. Dobro, da znam. Svi su drugi odbijeni.

Izvolite, poslaniče, izadite ovdje. Slabo ćemo Vas čuti, tu je problem.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Mene je, zaista, impresionirala ova gimnastika od stavova Ministarskog vijeća Bosne i Hercegovine. A ono što bih ja želio ovdje zatražiti od Vijeća ministara BiH, mislim da je to vrlo važno, da li sad Vijeće ministara, u ovim svim usaglašavanjima, je usaglašeno oko svog prijedloga koji je uputilo u proceduru. Da li stoji iza svog vlastitog prijedloga, jer, očito, ovdje gledamo nastavak neke emisije koja traje, neki su i sinoć gledali, ali koja traje već četiri, pet godina. Pa me interesuje taj stav s obzirom da mi nije jasno, između ovih usaglašanih i neusaglašanih stavova, da li Vijeće ministara BiH stoji iza svog vlastitog prijedloga? Da li je tu saglasno?

PREDSJEDAVAJUĆI:

Hvala. Kopredsjedavajući, gospodin Mihajlović.

SVETOZAR MIHAJLOVIĆ:

Dame i gospodo, poštovani poslanici, Savjet ministara BiH je, kao što ste čuli, dugo vremena usaglašavalo ovaj zakon. Nije bilo lako doći do jednog prijedloga koji je, inače, kompromisan. Ovaj prijedlog koji ste dobili je usaglašavan i na Ministarskom savjetu BiH i zajedno sa OHR-om i dugo je vremena bio zato što nismo mogli da se usaglasimo. Nisu svi stavovi mogli da budu prihvaćeni. Kao takav jedan kompromis, on je ponuđen Parlamentu BiH. Međutim, i Ministarski savjet BiH, naravno, stoji iza ovog predloga koji je vama dostavljen. Međutim, poslanici, po Poslovniku, naravno, imaju pravo kad dobiju nacrt ili prijedlog zakona da dostave svoja mišljenja i to izraze ovako kao što su neki poslanici iskoristili to svoje pravo i predložili. Otprilike, ovi predlozi koji su danas se čuli, jedan dio tih predloga je bio i ranije prisutan u Ministarskom savjetu BiH pa nismo mogli da postignemo jedan zajednički kompromis da to ugradimo u Prijedlog zakona. Čini mi se da je danas nešto od ovih predloga novo, što nije bilo u opticaju u diskusijama prilikom rasprave o ovom Nacrtu zakona. I normalno je da poslanici imaju pravo i da poboljšaju tekst zakona, ukoliko se, naravno, dobije većina u Parlamentu. I to je u nekoj normalnoj atmosferi i sasvim normalno da se tako i radi. Tek tada Parlament živi i radi u nekim normalnim uslovima. Dakle, i Ministarski savjet BiH, kad dođe do takvih amandmana, treba da se izjasni, da zauzme stav da li neki od amandmana poboljšavaju tekst Zakona i da li Ministarski savjet BiH može da postigne saglasnost da prihvati određene amandmane. Mi smo cijenili da ova dva amandmana koja su uložena, čini mi se, imaju mjesta da budu uključena u Zakon. Nažalost, nismo postigli saglasnost u Ministarskom savjetu BiH i čim nema saglasnosti (vi znate princip rada i Ministarskog savjeta BiH i Parlamenta BiH) u tom slučaju Prijedlog ne može da bude prihvaćen.

Samo da znate da smo mi u Ministarskom savjetu BiH ova dva amandmana raspravljali i o njima vodili raspravu. Jedan dio je prihvatio, drugi nije, a pošto nije prihvaćen jednoglasno, u tom slučaju, smatra se da amandman nije ni prihvaćen. Ali, naravno, na vama je stvar da kroz raspravu ubijedite jedni druge u valjanost ili nevaljanost određenog amandmana kako bi se mogao tekst Zakona poboljšati. Mi nemamo, naravno, nikakve ambicije da je ono što mi predložimo idealno, da je to

tako, onda vi ne biste ni raspravljali o tim zakonima. Onda bi to, po automatizmu, donosio Savjet ministara BiH. Savjet ministara BiH je samo jedna karika u tome, a vi ste ti na kraju koji presuđujete, donosite, odbacujete ili tražite neka kompromisna rješenja.

Dakle, ovo je materijal koji vam je ponuđen, a vi ćete o tome, na bazi ovoga što ste danas predložili, odlučivati. Ja bih volio da smo postigli saglasnost. Vjerovatno bismo onda i vama olakšali posao da bi lakše ovaj zakon bio usvojen. Ali, evo, na vama je da dalje vodite raspravu o ovim zakonima. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Hvala lijepo. Je li zadovoljan poslanik odgovorom?

SEJFUDIN TOKIĆ:

Ako je gospodin zadovoljan svojim vlastitim odgovorom, i ja sam.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Dobro. Znači, zadovoljni ste.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Nisam siguran da je gospodin zadovoljan.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Rekao mi je sada da jeste, znači da ste i Vi. Onda je sve uredu. Poslanik Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ:

Gospodo poslanici, cijenjeni gosti,

Evo, nažalost, nakon ove kratke rasprave, imam dojam da će i Zakon o imigraciji i azilu BiH dijeliti sudbinu, nažalost, svih onih zakonskih projekata u kojima ni Vijeće ministara BiH, ni poslanici nisu, rekao bih, bili realni i svjesni situacije i načina izvedene vlasti ili vlasti u Bosni i Hercegovini. Po ko zna koji put, zarad naše, možda, neodgovornosti, još jednom se podijelimo po istom principu, što nije nelogično. Mene bi, pre svega, interesovalo da je Ministarsko vijeće BiH reklo zašto odbija amandmane. Je li oni ne oplemenjuju tekst Zakona? Jesu li amandmani protivustavni ili smo ponovo, nažalost, došli u situaciju u kojoj imamo dva protiv jednog? I svugdje kad dodjemo u takvu situaciju gde se integrišu dva naroda protiv rješenja koje nudi treći narod, propašće zakonski projekat i biće u prilici predstavnik međunarodne zajednice da nameće rješenje. Ali ja vas molim da i o najsloženijim problemima otvorimo raspravu kako bismo došli do kvalitetnog zakonskog rješenja. Ne treba od građana Bosne i Hercegovine kriti zašto se ne može usaglasiti Ministarsko vijeće BiH i zašto, nažalost, mi ovdje nismo spremni da raspravljamo o suštini zakonskih projekata. Mene interesuje da Ministarsko vijeće BiH, od amandmana do amandmana, kaže: nije u skladu s Ustavom Bosne i Hercegovine. Naravno, niko neće gurati amandman koji je protiv Ustava Bosne i Hercegovine. Nije u skladu sa ovim zakonskim projektima, nije u skladu sa onim zakonskim projektima. Ne može ovakvo biti obraćanje poslanicima u Predstavničkom vijeću: znate, mi se nismo dogovorili, jer smo se preglasali, bolje rečeno, po nacionalnoj osnovi. I zato vas molim, dajte da vodimo računa da otvorimo raspravu po svim amandmanima - da li su ti amandmani na liniji da se napravi dobar zakon ili su oni na liniji, naravno, da Zakon ne prođe što bi za Bosnu i Hercegovinu bila otežavajuća okolnost. Ali ne treba ni

vješto skrivati ni pokušavati skrivati. Kad god budemo imali situaciju kojom se integrišu, po nacionalnom principu, dvojica protiv trećeg, bez obzira kojem narodu pripadali, neće taj zakon biti dobar za Bosnu i Hercegovinu. Samo, opet ću ponoviti, decentralizovana Bosna i Hercegovina ima budućnost, kakvu-takvu, i da kažem - svijetlu budućnost. Sve ono što liči na unitarizaciju bespotrebno je kazna u ovom trenutku, pre svega u ekonomskom smislu, za Bosnu i Hercegovinu.  
Hvala.

**PREDSJEDAVAJUĆI:**

Hvala. Replika - poslanik Tokić.

**SEJFUDIN TOKIĆ:**

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici,

Ja bih, zaista, zamolio gospodu koja izlaze ovdje, iznose svoje stavove, ne ulazeći u kvalitet svojih stavova, da ih nikako ne identificiraju sa stavovima naroda. Taj koncept kako su predstavljeni ti narodi kroz pojedine lidere, koncept je koji je doveo do ovoga i, dozvolite u ime SDP koji ovdje, u svojim redovima, u okviru Kluba zastupnika, ima pripadnike sva tri naroda, da se takve diskusije isključe utoliko prije što je ovo Predstavnički dom PSBiH i govori se u ime stranaka koje su delegirale, odnosno koje su dale liste kandidata. Ono što narod misli, to je otprilike ono što sindikati i Republike Srpske i Federacije BiH najavljuju, tako da nema baš puno veze ni sa ovom gimnastikom oko toga da li je Vijeće ministara BiH usaglašeno oko svog vlastitog stava, a pogotovo nema veze sa ovim što je gospodin Špirić govorio - dva protiv jedan itd. Ovdje se može govoriti o jednom protiv troje, a to je SDP protiv ova tri isključiva koncepta koja, evo, dominiraju svo ovo vrijeme dovodeći narode Bosne i Hercegovine do haosa. Je li tako, gospodine? Vama nedostaje treći.

**PREDSJEDAVAJUĆI:**

Doći će on, ne brinite Vi za njega.

Gospodo, ja ću iskoristiti priliku (daću Vam, poslaniče, repliku). Obzirom da sam jedan od onih i sada govorim kao poslanik, koji se zakleo na poštovanje Ustava Bosne i Hercegovine, a u smislu da tražimo svi i kunemo se u zakonitost ovoga rada, ja sam, ne zabrinut nego začuđen, zaprepašten i hoću da znam ko su ti ljudi, kako se zovu, kako im je ime koji rade u Savjetu ministara BiH, a neće da prihvate amandman I. od gospodje Jovanović, ako se zna da u tački 7. prvog stava Ustava Bosne i Hercegovine, pod a) kaže se: "Svi državljani bilo kojeg entiteta su samim tim državljani Bosne i Hercegovine". Dakle, da bi se steklo državljanstvo Bosne i Hercegovine, kreće se od entiteta prema državi i upravo amandman to govori i neko to neće. Da li je to put, gospodo, ka ukidanju entiteta ili nešto drugo? Molim da mi se odgovori imenom i prezimenom kao poslaniku, a ne kao predsjedavajućem, ko to derogira Ustav, a sjedi u Savjetu ministara BiH?

**NIKOLA ŠPIRIĆ:**

Meni je žao, replika ima smisla samo ako se diskutanti po redu pojave za govornicom. Nemam namjeru da zamjeram predsjedavajućem, ali hoću da kažem nešto kolegi Tokiću. Ja sam i prošli put, nažalost, govorio kada su Tokić i SDP napustili zasjedanje Predstavničkog vijeća Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine. Ja sam tada rekao, ja znam jednu multietničniju stranku čiji smo članovi bili i gospodin Tokić i ja, i bili njeni odbornici, koja je, nažalost, 1992.godine svojim

Srbima, Bošnjacima i Hrvatima podijelila oružje i prošli smo tako kao što smo prošli. Ja znam da se ova priča u očima, pogotovo međunarodne javnosti, a i jednog dijela napaćenog naroda u Bosni i Hercegovini, dobro orijentira i to samo funkcionerima stranke. Od ove Tokićeve priče, nažalost, narod bolje ne živi. Ja sam za to da svaki od nas njeguje stil u sebi - da ne mrzi ni Srbina, ni Bošnjaka, ni Hrvata, a ne da ih fizički poredamo jednog do drugog. I oko mene, gospodine Tokiću, sjede ljudi različitih nacija i narodnosti i meni apsolutno ne smetaju. Ali, koja je garancija da ta multietničnost, koju Vi nudite na ovakav način, praveći priredbu od zakonskih projekata, hrani građane Bosne i Hercegovine? Ja bih volio da to znam. I mislim da onog trenutka kad ono što ide prema stranci bude dolazilo do naroda, onda ću ja vjerovati u taj Vaš socijaldemokratski koncept. Kad ono što dobijete od međunarodne zajednice podijelite malo i građanima, pa osjete da od te socijaldemokratije imaju koristi, onda bi to moglo ličiti na priču za narod. A ovako je ovo priča za neku promociju koju, nažalost, svakih 20 ili 30 godina, radi nezrelosti, a pomalo i radi nesretnosti prostora i koncepta koji se nudi, platimo ovim ili onim. Ali ja Vas molim da govorimo o zakonskom projektu, da ne pravimo priredbu nego da analiziramo zakonski projekat. Mene interesuje da li su amandmani u skladu sa zakonom i Ustavom i zašto ih Ministarsko vijeće BiH ne prihvata?

Hvala.

**PREDSJEDAVALAČI:**

Hvala lijepo. Ja se izvinjavam kopredsjedavajućem, poslanik Muminagić je prije. Gospođa je u pitanju, nećete se ljutiti.

**MUMINAGIĆ SUADA:**

Po drugi put slušam gospodina Špirića. Spominje stranku u kojoj smo svi zajedno bili. Jesmo bili svi zajedno u toj stranci, a ja moram reći, 40 godina sam član te stranke. Meni niko nije podijelio oružje. Mojoj braći, koji su članovi te stranke, niko nije podijelio oružje. Pa da ne govorimo da je stranka podijelila oružje. Prošli put je bilo govora o podjelama. Da se stranka podijelila. Nije se stranka podijelila, već su neki ljudi otišli iz stranke. A mi smo govorili i govorimo onima koji su ostali, a ostali su multinacionalno.

**PREDSJEDAVALAČI:**

Hvala.

**NIKOLA ŠPIRIĆ:**

Sve dotle dok ne pređemo na raspravu o suštini, vjerovatno će biti polemika koje neće doprinijeti da raspravljamo o Zakonu koji je na dnevnom redu. Ja, koliko znam, Stranka socijaldemokracije je pokušala da skine breme neke odgovornosti stranke iz koje je nastala i uopće neću da ulazim u to. Nije ni meni niko, gospođo Suada, podijelio oružje, ali kad se zna, u vrijeme postojanja jednopartijskog sistema, kada je 90% ljudi iz ovog ili onog razloga bilo u toj stranci, nisu ovdje živjeli drugi ljudi sem svi mi zajedno. Nema trećih, četvrtih ili petih. Taj koncept koji je njegovan ovdje je rezultirao time čime je rezultirao. A da ne bismo ponovo, zarad ovog ili onog, ja Vas molim da govorimo o suštini, rasterećeni ideoloških konceptata u kojima pojedinci stanuju. Ako se građani na izborima izjasne za socijaldemokrate, molim lijepo, biće vlasti i radiće dok narod to bude želio. Ali nisam za to da pravimo priredbu od ove skupštine. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Tokić, replika. Ja vas molim, možemo li te replike privesti kraju? To ćemo posebno uvesti tačku - samo replike.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Ja, zaista, ne znam o čemu gospodin Špirić priča. Ja sam samo zamolio da, shodno parlamentarizmu, demokratskoj tradiciji, ne ponavlja neutemeljene, rekao bih, potpuno irelevantne formulacije poput "u ime srpskog naroda" ili u ime bilo kog drugog naroda. To je očito preuzeto iz te partije koju on stalno spominje, ne znam da li zbog nostalgije, samo je promijenio formulaciju. Tada je govorio "u ime radničke klase", a sad "u ime naroda". Govorite u ime Radikalne stranke, u ime SDS, a zna se kako su se legitimirale te stranke uključujući i sve ostale koje ovdje čine parlamentarnu većinu iz 1992.godine kad je to oružje bilo. Ako Vi želite da se o tome priča, ja ne želim. Ja mislim da Hag treba o tome sudski da provede istragu i odgovornost, a politički se trebamo okrenuti budućnosti. A budućnost je u multietničnosti. Dozvolite da mi zastupamo tu tezu. Ako Vi hoćete da ovdje javno promovirate jednonacionalnost kao princip, ja nemam ništa protiv, ali nemate pravo govoriti u ime naroda - nijednog.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Hvala. Kopredsjedavajući Silajdžić, pa poslanik - gospodja Jovanović.

HARIS SILAJDŽIĆ:

Dakle, rad na izradi Prijedloga ovog zakona bio je, naravno, javan. U radu su učestvovala naše institucije, institucije koje su zadužene u Evropi i u svijetu. Prema tome, na ovaj rad i na rezultat toga rada mogao je uticati, praktično, svaki politički faktor.

Izašao sam da kažem zašto ne bi trebalo ići u amandmane i zašto treba prihvatiti ovaj zakon. Zbog toga što, recimo, ja imam barem deset primjedbi na ovaj prijedlog zakona. Međutim, pravili smo ustupke svi zajedno i došli smo do rješenja pretpostavljajući da je u Vijeću ministara BiH predstavljena volja barem jednog dijela birača iz svih krajeva Bosne i Hercegovine i građana Bosne i Hercegovine. Mi nismo mogli bolje. Pomogla nam je međunarodna zajednica da taj naš prijedlog koliko-toliko usaglasimo sa standardima koji su danas u Evropi, jer nam je to svima cilj. Dakle, ukoliko otvorimo sva ova pitanja, ukoliko otvorimo raspravu o dva amandmana, možemo otvoriti još o deset amandmana, ali nama je cilj da usvojimo Zakon jer smo na tome radili godinu i po dana. Dakle, nemojte to izgubiti iz vida. Radili smo na tome jako dugo. Ovo je rezultat do kojeg smo došli. I molio bih poslanike da to imaju u vidu i da, ukoliko je moguće, danas završimo ovaj posao koji jako dugo traje i na kome je potrošeno mnogo vremena, energije i gdje su činjeni ustupci sa svih strana da bismo došli do završetka ovog projekta.

Hvala lijepo.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Hvala. Gospođa Jovanović. Dok gospođa izlazi, samo da kažem. Ja nisam dobio odgovor na moje pitanje, iako je amandman drugi, koji, takođe, nije usvojen, jasno definisan Ustavom. Ali, nedavanje odgovora, i to je odgovor. Izvolite.

BRANISLAVA JOVANOVIĆ:

Gospodo poslanici,

Uvažavajući jednoipolgodišnji rad Savjeta ministara BiH, uz savjete svih, spolja i iznutra, dozvolite da i gospoda poslanici dobiju malo više od deset minuta koliko ste vi razmatrali predložene amandmane. Ne odustajem, jer smatram da mogu doprinijeti samo kvalitetu Zakona. Vaše izlaganje - ne otvarati ovo ili ono pitanje, za mene nije dovoljno valjan razlog za odbijanje sve i jednog amandmana. Hvala lijepo.

PREDSJEDAVALJUĆI:

Molim.

Ima li još neko da se želi javiti za diskusiju?

Ministar Prlić, pa zamjenik ministra Božanić želi nešto da kaže.

JADRANKO PRLIĆ:

Mislim da se otvara rasprava o jednom zakonu, otvaraju se brojna pitanja koja su i politička i odnosi među strankama. Vraćamo se duboko, što nije nužno. Držimo se onoga što piše u Poslovniku. Amandmani su podneseni. Vijeće ministara BiH se izjasnilo o tim amandmanima i ja bih zamolio Parlamentarnu skupštinu BiH da se izjasni o podnesenim amandmanima. Ne znači ako Vijeće ministara BiH nije prihvatilo neki amandman, da ga neće prihvatiti, eventualno, Parlamentarna skupština BiH, ili ne. Što sad nekome da bude krivo ako neki stav koji je neko iznio nije prihvaćen. Zbog toga postoji Parlament da se Parlament o tome izjasni. I ja bih vas zamolio da se ova rasprava, ako je moguće, privede kraju i da se provede izjašnjavanje o amandmanima i izjašnjenju Vijeća ministara BiH. Svaka druga rasprava nas vodi samo u dijalog koji neće dati nikakav rezultat.

PREDSJEDAVALJUĆI:

Hvala lijepo. Zamjenik ministra, Božanić.

DRAGAN BOŽANIĆ:

Poštovana gospodo,

Želim da naglasim samo jednu činjenicu u izjavama predstavnika Savjeta ministara BiH. Tačno je da smo radili godinu i po dana i tačno je da smo tražili pomoć međunarodne zajednice. Ali i međunarodna zajednica i mi smo živi ljudi i vrlo jednostavan je odgovor na neka od vaših pitanja. Mi, o tački 1., tački 2., prvom i drugom amandmanu koje sada spominjemo, apsolutno nismo razgovarali. To je suština i najveći problem ovoga ovdje. Tačno je da smo mi iz niza prijedloga, tokom rada za godinu i po dana, izlučili ono što ste dobili vi na papiru. Ali o ovome nismo razgovarali. Lično mislim da su ti amandmani 1. i 2. vrlo praktični i vrlo ostvarljivi. Problem je što mi imamo različit pristup Ustavu Bosne i Hercegovine i onom dijelu Ustava koji se tiče specijalnih, paralelnih odnosa sa zemljama susjedima. Moram, takođe, da odgovorim da nije bilo u pitanju nadglasavanje jedan prema dva ili dva prema jedan iz jednostavnog razloga što se on tiče najmanje tri naroda u ovom zakonu. Tiče se specijalnih odnosa, paralelnih odnosa koje ima i Federacija BiH prema Hrvatskoj i Republika Srpska prema Jugoslaviji. Dakle, beneficiraju od toga, imaju dobrobit od toga i Bošnjaci i Hrvati u Federaciji BiH i Srbi iz Republike Srpske. Prema tome, to je moj lični stav i lično mišljenje. A kao što znate, Savjet ministara BiH o tome nije mogao postići konsenzus i, u skladu sa prethodnim



kolegom, Prlićem, slažem se da pređete na glasanje i da vi zauzmete stav oko onoga o čemu mi nismo imali zajedničko mišljenje.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Hvala lijepo, kad sam postavio pitanje, gospodine Božaniću, ja sam samo htio da znam ko je taj ko ne poštuje član 1. Ustava i član 3. Ustava gdje su regulisana oba amandmana na kojima niste mogli postići saglasnost. Oba su na tome zasnovana. Samo sam to htio. Ja neću komentarisati više, jer nema potrebe.

Molim drugog predlagачa, da li odustaje od svojih amandmana?

Da. Ne moraš izlaziti. Ne.

Malkiću, je li odustajete Vi? Odustajete.

Hvala lijepo.

Idemo glasati o amandmanima poslanika koji nisu odustali.

Dakle, glasamo o amandmanima gospođe Jovanović.

Amandman broj 1. Vi ste dobili sve. Je li treba čitati? Mislim da ne treba, imate pred sobom. Jeste li uspjeli naći to? Ili već unaprijed znamo kako će ko glasati. Ja bih molio, hoću li čitati amandmane? Ne treba.

Ko je za to da se prihvati amandman gospođe Jovanović - amandman prvi?

Ko je za?

Trinaest glasova za.

Protiv?

Četiri protiv.

Koliko ima prisutnih u sali? 32. Znači, 4 protiv, 13 za, to je 17 i 15 suzdržanih.

Ima li neko primjedbu na proces glasanja?

Nema.

Hvala vam lijepo.

Amandman nije prihvaćen.

Amandman broj dva gospođe Jovanović.

Ko je za?

Ja sam pitao treba li čitati? Pitao sam, ne mogu tu sad ništa promijeniti.

Devet glasova za.

Ko je protiv?

Pet PROTIV.

Uzdržanih 18.

Molim vas, nema potrebe po entitetima, jer to je sasvim jasno da nije prošlo.

Amandman tri gospođe Jovanović.

Ko je za?

Devet glasova za.

Protiv?

Šest Protiv.

Uzdržanih 17.

Nema potrebe po entitetima glasati, ni ovaj amandman nije prošao.

Amandman broj četiri gospođe Jovanović.

Ko je za?

Jedanaest za.

Protiv?

Četiri protiv.

Uzdržanih 17.

Nema potrebe glasati u drugom krugu, ni ovaj amandman nije prihvaćen.

Amandman broj pet.

Ko je za?

Deset za.

Protiv?

Jedan protiv.

21 uzdržan.

Ni ovaj amandman nije prošao i nema potrebe glasati u drugom krugu.

Time smo iscrpili amandmane gospođe Jovanović.

Gospodin Deretić.

Prvi amandman.

Ko je za?

Četrnaest za.

Protiv?

Četiri protiv.

14 uzdržanih.

Nije prošao, nema potrebe u drugom krugu glasati.

Amandman broj dva.

Ko je za?

Trinaest za?

Ko je protiv?

Pet protiv.

13 uzdržanih, jer je sad jedan napustio. Znači, kvorum nije 32 nego 31.

Tako da znate zašto je 13 uzdržanih.

Ima li primjedaba na proces glasanja?

Nema.

Amandman broj tri Deretića.

Ko je za? Kvorum je i dalje 31.

Devet za.

Ko je protiv?

Šest protiv.

16 uzdržanih.

Nema potrebe. Znači 9 za, 6 protiv, 16 uzdržanih. Nema potrebe glasati u drugom krugu.

Amandman broj četiri Deretića.

Ko je za? Glasa 31 ukupno.

Devet za.

Ko je protiv?

Šest je protiv.

16 uzdržanih. I ovdje 9 za, 6 protiv, 16 uzdržanih. Ukupno 31.

I ovaj amandman nije prihvaćen i nema potrebe glasati u drugom krugu.

Amandman broj pet Deretića.

Ko je za?

Deset za.  
 Ko je protiv?  
 Pet protiv.  
 16 uzdržanih.  
 Ni ovaj amandman nije prošao, nema potrebe glasati u drugom krugu.  
 Time smo glasali o svim amandmanima.

I sad glasamo o Prijedlogu zakona. Kvorum sada čine 32 poslanika. Glasamo za integralni tekst Zakona koji je predložio Savjet ministara BiH. Glasaju 32 poslanika koji su prisutni u sali.

Molim vas, ko je za?  
 Osamnaest za.  
 Ko je protiv?  
 Trinaest protiv.  
 1 uzdržan.  
 Glasamo po entitetima, jer je dobio natpolovičnu većinu u prvom krugu.

Iz Federacije BiH – ko je za?  
 Šesnaest za.  
 Ima entitetsku većinu iz Federacije BiH.

Republika Srpska - ko je za?  
 Nema potrebnu većinu iz Republike Srpske.

Zakon ide na usaglašavanje. Znači, Zakon nije dobio potrebnu entitetsku većinu u drugom krugu, ide na usaglašavanje, prema Poslovniku. Ja bih trebao sada da napravim pauzu od jednog sata da Kolegijum zasjeda, kao komisija, i da pokuša naći rješenje. Tako je poslovnički. I ja dajem pauzu do 3 sata i 20 minuta.

/PAUZA/

MIODRAG DERETIĆ:

Gospodo predsjedavajući,

Ja jednostavno, nažalost, ne mogu biti indiferentan s obzirom na glasanje povodom ovoga Zakona o imigraciji i azilu Bosne i Hercegovine, koji je, zaista, jedan od zakona koji moramo ispuniti, odnosno, usvojiti da bismo bili prihvaćeni, odnosno da bismo ušli u Savjet Evrope. Nažalost, ovo je samo formalno pokazivanje da su srpski poslanici iz Republike Srpske bili protiv ovoga zakona. Međutim, suštinski je situacija, nažalost, i jedan dio poslanika, moram biti iskren, odnosno, kolege, mislim da su iz HDZ-a, bili su za to da se amandmani koje su dali poslanici, dakle, srpski poslanici iz Republike Srpske, usvoje. Sve i jedan ovaj amandman ni na koji način nije derogirao postojeći Nacrt ovoga zakona. Dapače, duboko smo ubijedeni da bi usvajanjem ovih amandmana došlo do poboljšanja kvalitete ovoga zakonskog propisa. Međutim, sada je definitivno očito ko je taj ko opstruiše nedonošenje zakonskih propisa. Jer, ako neko želi i onemogućava da se uspostave, odnosno da ja, kao Srbin iz Republike Srpske mogu nesmetano prelaziti u Srbiju, odnosno iz Srbije da meni moj najbliži rod može preći bez pasoša, onda je apsolutno jasno šta se ovdje želi, ko kakvu igru igra i zato molim, jer, zaista sam očekivao da će ovi amandmani biti

usvojeni i da ćemo ovaj Nacrt zakona usvojiti bez ikakvih primjedbi. Nažalost, pokazalo se, ustvari, samo ono što mi svi dobro želimo da velika većina ovdje poslanika samo verbalno želi ulazak u Savjet Evrope, a kada želi da se da malo truda, da se napravi jedan mali napor i kompromis da bismo zaista to i ostvarili, onda se to na jedan eklatantan i primjeren način, koji smo sada ovdje vidjeli, osporava. Hvala lijepo.

**PREDSJEDAVAJUĆI:**

Molim vas, momenat, nisam još ništa rekao. Ima jedan problem. Ja bih molio Sekretarijat, molim vas, sjedite. Obzirom da se ovdje pojavljuju, stvarno, različite verzije, ja bih molio da nam se dostavi ovjerena verzija Poslovnika. Meni je skrenuo pažnju kolega Genjac da to ne piše ovdje. U ovoj verziji, stvarno, to ne piše da prvo imamo sat, pa onda tri dana. U ovoj verziji nema, a nije ni potpisano. Ima li potpisana verzija? Ima. Je li ima ova od sat vremena? Nema. U tom slučaju, ja ne mogu dati pauzu, povlačim. Ako nema ni u potpisanoj verziji. Evo, ima Genjac potpisanu verziju. Samo da pogledamo još jednom. Ne piše. Dobro, ne piše ni u potpisanoj verziji. Nema pauze. Dajemo pauzu od sat vremena.

Nastavljamo rad.

Predlažem, dakle, da idemo na petu tačku dnevnog reda.

#### **Ad. 5. Nacrtu zakona o osnivanju zajedničkih policijskih snaga za suzbijanje terorizma, međuentitetskog kriminala i neovlaštene trgovine drogom**

Pozivam predsjednika Ustavnopravne komisije da podnese izvještaj i onaj i današnji zajedno. Tako da udovoljimo poslaniku Tokiću da se ne ljuti. Ima li zamjenika predsjednika Komisije? Ko je? Sekretarijat, ko je zamjenik predsjednika Komisije? Što možemo? Samo možemo tu tačku skinuti, pa je odgoditi. Nećemo je skidati, idemo dalje, a čim uđe... Oba izvještaja ste dobili napisana. Prema tome, i ne mora da bude izvjestilac. Zašto bi morao? Isto mu se piše. Molim vas, ja ću kratko prepričati.

Kad je u pitanju Izvještaj Komisije o ustavnopravnim pitanjima o provođenju procedure glasanja o Nacrtu zakona o osnivanju zajedničkih policijskih snaga za suzbijanje terorizma, međuentitetskog kriminala i neovlaštene trgovine drogom, Komisija je ovako zauzela stav: da predsjedavajući tada nije utvrdio kvorum na početku glasanja i smatra se da je kvorum činilo 29 poslanika, što znači da je Prijedlog dobio većinu i trebalo je provesti, poslije toga, entitetsko glasanje. Obzirom da po entitetima nije provedeno glasanje, predlažem da sad provedemo glasanje i dopunimo to, a da vidimo kakva će sudbina dalje biti.

Ima li predlagač Zakona primjedbi i želi li govoriti?

Ima. Izvoli.

**IVO DIVKOVIĆ:**

Poštovane kolege, ja sam htio samo podsjetiti na Zakon obzirom da smo dosta davno raspravljali o ovom zakonu i bojim se da, ako bismo odmah ad hoc išli na glasanje, da se bar ne podsjetimo o čemu se radi - mnogi bi bili dovedeni u zabludu. Radi se, dakle, o Zakonu čiji je predsjedavajući pročitao naslov, a ovim zakonom se, znači, pokušava urediti i osnovati zajedničke policijske snage za suzbijanje terorizma i međuentitetskog kriminala, kako tu stoji. Te snage bi djelovale na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine i bile bi, po svom sastavu, multietnične. Njihova osnovna

djelovanja su, znači, i kriminal i suzbijanje kriminala i neovlaštena trgovina drogom. Ne treba pojašnjavati posebno koliko je opravdanje za organizaciono jačanje u svim segmentima države i entitetski, ali i na nivou Bosne i Hercegovine, za suzbijanje ovih pojava. Mi i u najnovije vrijeme po štampi čitamo kako je razgranata kriminalna mreža i međuentitetska i međudržavna, čitamo vrlo često o uspješnim, a vjerujemo da nisu sve uspješne akcije kad je u pitanju suzbijanje trgovine drogom itd. Zbog toga cijenimo da je neophodno donijeti, još jednom ponavljam, ovaj zakon pri čemu bi posebna uloga ovih snaga bila, jasno, u saradnji sa Interpolom. Mislim da su ova kratka obrazloženja dovoljna samo da se podsjetimo o suštini Zakona i da na neki način osvježimo sjećanja u smislu neophodnosti rasprave donošenja ovog zakona. Toliko i hvala lijepo.

**PREDSJEDVAJUĆI:**

Hvala lijepo.

Ima li još neko želju da nešto kaže? Nema.

Stavljam, dakle, ovaj Nacrt zakona na drugi krug glasanja. Glasanje je po entitetima.

Dakle, iz Federacije BiH, ko je za ovaj nacrt zakona?

Devet za.

Nema potrebnu većinu.

Iz Republike Srpske.

Ko je za?

Tri za.

Nema potrebnu većinu. Dakle, treba najmanje 10 i najmanje 5. Ovaj zakon ide na usaglašavanje. Ovo je sve prvi krug, a ide u drugi krug glasanja gdje trebaju dvije trećine da budu protiv. Znači, čuli smo. Dobro.

Molim vas, nema potrebe, u roku od tri dana, dobili smo konačnu verziju. Dali smo pauzu za ručak jer je ovdje bila primjedba da se dobije autentično sa potpisima onaj poslovnik, i dobili smo i tamo to ne piše ni šta možemo. Ne piše. Ima raznih verzija. Vjerovatno jezici nisu tu kompatibilni.

Molim vas, ovaj ide na usaglašavanje od tri dana. Ovo je entitetsko glasanje. Sve je uredu.

Ja sam mislio pod ovom tačkom da vam pročitam i mišljenje Ustavnopravne komisije o provedenoj proceduri glasanja oko utvrđivanja dnevnog reda na 11. sjednici. Međutim, predsjedavajući me je onemogućio jer ovdje stoji: "Za izvjestioca Komisije, na sjednici Predstavničkog doma, određen je Rasim Kadić". Nemam na to pravo, a mislio sam stvarno da to uradim. Nažalost, nemam na to pravo. Bio bi veliki prekršaj i ne mogu da mi Tokić stavlja to na dušu.

Hvala vam lijepo.

Prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda.

Sljedeća tačka je:

#### **Ad. 6. Izvještaj i analiza rada Savjeta ministara Bosne i Hercegovine.**

Molim vas, što se tiče ove tačke dnevnog reda, dobili smo pismo koje je potpisao kopredsjedavajući Savjeta ministara BiH, gospodin Svetozar Mihajlović. Da li je pismo podijeljeno? Nije. Može se pročitati. Mi smo, prema Zaključku na prošloj

sjednici (vidi se da smo malo nervozni ili previše odmorni), urgirali da nam se dostave materijali za tačke koje su ovdje dopisom i dobili smo odgovor od Savjeta ministara BiH. Piše: “U vezi sa aktom broj 01-02-170/99 od 20.09.1999.godine, obavještavamo vas o sljedećem: U toku su aktivnosti Savjeta ministara BiH na izradi Izvještaja o radu za period januar-septembar 1999.godine. Savjet je na svojoj jučerašnjoj sjednici razmotrio dosadašnju realizaciju ove obaveze i zaključio da će na svojoj sutrašnjoj sjednici, 14.oktobra, usvojiti ovaj izvještaj i dostaviti ga Predstavničkom domu.

Drugo, što se tiče provođenja Odluke Ustavnog suda BiH, vezano za Zakon o Savjetu ministara BiH, u toku je rasprava pred Savjetom o tekstu Nacrta zakona, o izmjenama i dopunama Zakona o Savjetu ministara BiH. Po utvrđivanju Nacrta, isti će biti blagovremeno dostavljen Predstavničkom domu u daljnju proceduru.

Kopredsjedavajući, Svetozar Mihajlović”.

Stavljam tačku na raspravu. Izvolite.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, poslanici,

U ime Kluba Socijaldemokratske partije, želio bih istaći opredjeljenje da postoje uslovi da se danas analizira rad Savjeta ministara BiH, odnosno Vijeća ministara. Činjenica današnjeg ponašanja i djelovanja Vijeća ministara BiH, koje nije dostavilo svoj usaglašeni Izvještaj, a i istupi u medijima, uključujući i onaj sinoćnji na TV BiH, daje sasvim dovoljno osnova da se pokrene postupak opoziva postojećeg sastava Vijeća ministara BiH. Agoniju koje ovo Vijeće ministara BiH kroz proces tranzicije, koji je potpuno zaustavljen, ne postoje ni adekvatne zakonske regulative. Mi još uvijek, kao država BiH, nemamo adekvatnu zakonsku regulativu ni u jednoj od bitnih oblasti, čak ni onu minimalnu koju je propisalo, kao uslov za prijem, Vijeće Evrope, izvjestioci za prijem u Vijeće Evrope iz Parlamentarne skupštine ove najstarije evropske integracije. U procesu provođenja Mirovnog sporazuma, u onim oblastima u kojima su odgovorne centralne institucije, uključujući i Vijeće ministara BiH, postignuti su nezadovoljavajući rezultati posebno u segmentu provođenja povratka izbjeglih i prognanih, odnosno u segmentu ostvarivanja prava na privatnu svojinu. Podsjećam da je povratak izbjeglih i prognanih jedna od bitnijih nadležnosti po aneksu 7. državnih institucija Bosne i Hercegovine. Što se tiče procesa uključivanja Bosne i Hercegovine u evroatlantske integracije, izuzev deklarativnog opredjeljenja, Vijeće ministara BiH nije postiglo adekvatne pomake, čak nije u stanju da usvoji svoj vlastiti program rada.

Nasuprot ovakvim rezultatima rada, Vijeće ministara BiH pokušava objasniti da su blokade u Predsjedništvu BiH i u ovoj Parlamentarnoj skupštini BiH, ako jesu blokade, dozvolite, gospodo, one dolaze od istih političkih snaga. Treba posjedovati visok stepen naivnosti pa tvrditi kako je Jadranko Prlić spreman da prihvati i usaglasi Zakon o imigraciji i azilu, a Ana Havel će to, kao u parlamentarnoj proceduri, odbiti i kolege iz HDZ ili, pak, kako će se gospodin Svetozar Mihajlović zalagati za jedno, a predstavnici Sloge u parlamentarnoj proceduri će biti protiv toga, ili, pak, što se tiče ovog segmenta informacija koje tražimo od Vijeća ministara BiH za izdavanje pasoša, kako je različit stav, navodno, Silajdžića, Kurtovića, onoga što predstavlja Koaliciju za cjelovitu i demokratsku Bosnu i Hercegovinu. Imajući sve ovo u vidu, mi tražimo da se otvori rasprava, i u ime Kluba Socijaldemokratske partije tražimo da se pokrene, u skladu sa Poslovníkom, izjašnjavanje ovog visokog Predstavničkog doma o opozivu postojećeg sastava Vijeća ministara Bosne i Hercegovine. Tu bi, naravno, kao argumentacija mogao ići jedan ignorancijski odnos koji Vijeće ministara BiH ima prema ovom visokom Domu. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Hvala lijepo.

Ovdje imamo i jednu poslovničku intervenciju člana Kolegijuma koji kaže: “Obzirom da nema materijala za tačku dnevnog reda, trebaju se skinuti sa rasprave”. To je intervencija gospodina Genjca meni sada. Ja se izvinjavam, Tokiću, daću riječ samo da kažem. Ja sam dužan reći sve ono što čujem. Mirkoviću, imaćeš priliku, nema problema. Samo da kažem: da li gospodin Genjac želi govoriti po tom pitanju ili odustaje? Želi govoriti.

HALID GENJAC:

Dakle, da ustanovimo princip da se može o tačkama razgovarati bez materijala. Može i to.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Znači, može i to. Dobro. Znači, on je odustao faktički.

Špirić se javio. Poslanik Špirić.

Sve uredu, samo da smo to utvrdili da ne bude nesporazuma.

NIKOLA ŠPIRIĆ:

Dame i gospodo poslanici, cijenjeni gosti,

Evo, ima nešto o čemu se ja i gospodin Tokić slažemo, s tim što je SDP BiH mlada pa faza vrenja traje po koju sedmicu, ali to ne smeta da bi došla na ideju koju sam predlagao pre dve sjednice Predstavničkog veća Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine u kojoj sam rekao da sam način ophođenja Vijeća ministara BiH prema Predstavničkom vijeću zaslužuje da se otvori rasprava i da se smogne snage da se barem otvori rasprava, bez obzira što je sasvim neozbiljno da nas dva puta pismeno obavještavaju kako nisu u stanju da usaglaise ili da napišu izvještaj o svom radu. Kamo puste sreće da su rijetke situacije kada mi tražimo pismeno obraćanje Vijeća ministara BiH, nego da nas svaki put, na svakom zasjedanju, informišu iz one materije za koju je Vijeće ministara BiH nadležno. Dakle, postoji mnogo razloga i mislim da ih ne treba svaki put ponavljati - od načina, uslova života građana Bosne i Hercegovine, od samog načina usaglašavanja Vijeća ministara BiH po principu kakav jeste, od načina izdavanja pasoša stranim državljanima o kojima ćemo govoriti u narednoj tački, što je, također, u nadležnosti, i niz drugih stvari.

Ali ja bih s ove govornice pokušao da umirim Vijeće ministara BiH i kažem im da mirno rade ili da mirno ne rade i dalje, jer je splet političkih faktora koji je birao ovakvo Vijeće ministara BiH takav da slobodno mogu gurati do narednih izbora. Treba li posebno govoriti o Vijeću ministara BiH koje je na neustavan način izabrano? Ljudi koji prihvate neustavan izbor, trebaju li govoriti o moralnom liku ili o moralnim potezima ministara, pa čak i kopredsjedavajućih, koji su i poslanici i ministri. I niz drugih stvari. Zato ja mislim da treba pokrenuti proceduru opoziva. Jer, vidite u čemu je stvar? S obzirom da je situacija takva kakva jeste, nju svugdje u svijetu, kad ne valja situacija, plati izvršna vlast. Taman i da je idealan Ministarski savjet BiH. I moramo se naučiti da je, shodno situaciji, izvršna vlast promjenljiva. Vidite, gospodin Silajdžić prije neki dan upozorava da bi poslanici trebali podnijeti ostavku. To je prvi put da čujem. Znae, trebali smo, kad ne radi Vijeće ministara BiH, svi mi podnijeti ostavku do Nove godine. Evo, ja se slažem da danas pokrenemo proceduru opoziva Vijeća ministara BiH. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Hvala. Kopredsjedavajući, gospodin Mihajlović.

SVETOZAR MIHAJLOVIĆ:

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo,

Mi shvatamo zahtjev Parlamenta da treba da uradimo Izvještaj o radu, ali morate imati u vidu da smo mi zahtjev za izvještaj skoro dobili i da smo mi odmah postupili po tome i dobićete kompletan izvještaj za period od 1.1. do 30.9. Znači, za jedan period koji je neposredno iza nas. Takav pisani materijal dobićete odmah u ponedjeljak. Biće dostavljen službi Parlamenta kako bi dalje to bilo u proceduri. Na bazi tog izvještaja, normalno, vi ćete voditi raspravu, ocijeniti, pojedini, i ministarstva i kompletan Ministarski savjet i stavljati, normalno, određene primjedbe i na bazi toga poslije usvojiti, odbiti ili tražiti dopune. To je sad stvar procedure u koju će ovaj izvještaj ući. Smatramo da je jedan ovakav materijal neophodan u pisanoj formi da biste vi mogli o tome detaljno raspravljati. Naravno, može se o radu Ministarskog savjeta BiH raspravljati i ovako kao što je predložio poslanik Tokić. Uvijek opozicija ima pravo, i ja da sam na mjestu gospodina Tokića isto bih to tražio, da poziciju tjeram da bolje radi, da donosi i ono što je moguće i nemoguće, ali to je stvar opozicije. Vjerovatno kad budu u poziciji, ako nekad budu, oni će isto imati svoju opoziciju koja će njih tjerati. To je tako u parlamentarnom životu svake zemlje, pa i ove Bosne i Hercegovine. Mi smatramo da smo dali dovoljno materijala Parlamentarnoj skupštini BiH da može da raspravlja i o ovim stvarima o kojima je neki poslanik ovdje govorio, čini mi se gospodin Špirić, da raspravlja i o materijalima koji život znače, o zakonskim projektima nekih koji su ovdje još u proceduri, a koji još nisu usvojeni ili još nisu došli na dnevni red. Ima problema u radu Ministarskog savjeta BiH i to velikih. Ti problemi nisu nešto specifično za Ministarski savjet BiH u odnosu na jedno i drugo vijeće, u odnosu na Predsjedništvo, itd. To je ta naša stvarnost u kojoj se mi nalazimo. Mi moramo biti objektivni. Ne možemo mi sad da izmišljamo nešto što je lijepo, a naša stvarnost, ovakva kakva jeste, očigledno da nije tako lijepa kao što bismo željeli. Nego, moramo upravo da postupamo onako kao što nam je u Dejtonskom sporazumu naloženo, da imamo Bosnu i Hercegovinu sa dva ravnopravna entiteta, sa svim ovlaštenjima koja imaju entiteti i sa onim ovlaštenjima koje ima Bosna i Hercegovina, odnosno nadležnostima koja su prenijeta na Bosnu i Hercegovinu.

Tu je problem što bi, očigledno, neko želio više tih nadležnosti na nivou Bosne i Hercegovine od onih koje Bosna i Hercegovina ima. Ne možemo mi da govorimo o nekim stvarima o kojima se ovdje govori. Taj život se uglavnom odvija u entitetima i entiteti imaju kompletno zaokruženo svoje i zakonodavstvo i sve ono što život znači i tranziciju, i zakone o privatizaciji koji su na djelu takvi kakvi jesu, itd. Na nivou Bosne i Hercegovine imamo nešto sasvim drugačije, neke okvirne zakone i nešto što, evo, još uvijek nije usaglašeno i ovdje. Svakako da, ukoliko se otvori ova procedura danas, rasprava, Ministarski savjet BiH je tu i da će, nadam se, uspjeti da odgovori na sva vaša pitanja koja budu, naravno, u nadležnosti Ministarskog savjeta. Nemojte od nas tražiti nešto što je u nadležnosti vlada entiteta. Tu moramo biti jasni. I da se svedemo samo na ono što je u funkciji Ministarskog savjeta, što je po Ustavu i zakonu rečeno da je djelokrug rada Ministarskog savjeta BiH. Vi ćete, takođe, dobiti vrlo brzo materijal vezano za izmjene i dopune Zakona o Savjetu ministara BiH. Ali, ponovo ovdje hoću da kažem da niko nije bio naivan i da nije znao, u to vrijeme kad je donesen Zakon o Savjetu ministara BiH, da to nije u skladu sa Ustavom. To je, takođe, bio jedan politički kompromis da dođu uopšte, da se može formirati



Ministarski savjet i da Ministarski savjet može raditi. Evo, sad se stižu uslovi da se taj zakon uskladi onako kako je rekao Ustav. Tvrđim da ćete vi upravo ovdje imati na Parlamentu puno problema da to uskladite da bude onako kako je to Ustavom rečeno. Bez i jednog političkog kompromisa i bez i jedne tolerancije, očigledno, mi ne možemo izaći iz ove deblokade. Koliko ćemo u tome uspjeti, to ne zavisi samo od Ministarskog savjeta BiH, to daleko više zavisi od vas ovdje i, normalno, od političkih lidera koji su obavezni i koji moraju voditi računa da moramo napraviti jedan iskorak i izvršiti deblokadu rada, ne samo Ministarskog savjeta BiH, nego svih institucija u Bosni i Hercegovini.

Hvala.

**PREDSJEDAVALAČI:**

Hvala kopredsjedavajućem, gospodinu Mihajloviću.

Da li se još neko javlja za diskusiju? Replika.

**NIKOLA ŠPIRIĆ:**

Dame i gospodo, ja hoću upravo o ovome o čemu je govorio kopredsjedavajući Mihajlović da kažem par riječi. Sve dotle dok je izvršna vlast u Bosni i Hercegovini sačinjena na ovakav način, Bosna i Hercegovina će biti kažnjena. Ovdje je rečeno da postoji vlast i opozicija. Ali, onda se mora građanima Bosne i Hercegovine jasno reći koja to koalicija vlada i iz koje koalicije proističe Ministarski savjet BiH. Mora se reći da su podudarne političke platforme stranaka koje su dale svoje ministre. Je li ista platforma razvoja Bosne i Hercegovine Koalicije Sloge i CD Koalicije? Primjera radi, Socijalističke partije Republike Srpske i Stranke demokratske akcije. Hoće li te dvije stranke uopće napraviti simbiozu koji vode Bosnu i Hercegovinu naprijed? Ovo su stvari o kojima se mora otvoreno porazgovarati. Bila je situacija takva kakva je bila i Ministarski savjet BiH je proistekao iz konglomerata stranaka takvih kakve jesu. Je li došlo vrijeme da se to redefiniše, da se barem po istim stranačkim programima biraju, što bi bilo logično ako ih stranke predlažu, ili je ovo konglomerat stranaka koji vodi Bosnu i Hercegovinu naprijed.

Dosta je više skrivanja. Bilo je diskusija koje mene svrstavaju u vladajuće stranke. Ja sam, moram vam reći, opozicija i ovdje i u Republici Srpskoj. Jasno. U ovoj koaliciji, u ovoj vladajućoj koaliciji, nema SDS-a, nema Radikala, nema Radikala Republike Srpske. Ima Koalicija Sloge i CD Koalicija. Ja vam tvrđim da ta dva bloka, bez obzira koliko ih međunarodna zajednica naslanjala jedne na druge, su puni konfliktnih interesa koji udaljavaju jedne od drugih i zato imamo polazna rješenja Ministarskog savjeta BiH koja ne vuku usaglašenim rješenjima. I, naravno, takva je situacija i u Parlamentu. Hoće li se smoci snage da se prije svega izabere u skladu sa Ustavom, da se redefiniše u smislu da barem polazne političke opcije imaju sličnosti da bi zajedno radile. Džaba mi glumimo pred međunarodnom zajednicom da su isti ciljevi i programi tih stranaka ako su suprotni za 180 stepeni. Ako nisu, onda te političke opcije moraju da izgrade platformu na kojoj se slažu i da guraju dalje. Ili da kažu da se razlikuju i da demisioniraju u interesu Bosne i Hercegovine. Hvala lijepo.

**PREDSJEDAVALAČI:**

Hvala. Ima li neko želju još da diskutuje? Nema. Izvolite.

BRANISLAVA JOVANOVIĆ:

Netačan navod. Nismo u Koaliciji.

PREDSJEDVAJUĆI:

Hajde da vidimo i netačan navod.

BRANISLAVA JOVANOVIĆ:

Kolegu Špirića bih samo ispravila - poslanici Socijalističke partije nisu glasali za sve ove u Ministarskom savjetu BiH i nismo u Koaliciji sa poslanicima iz SDA. I u ime poslanika Sloge tražim pauzu od 15 minuta. Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Hvala. Ja dajem pauzu 15 minuta. Ali vas molim, u 16,20 ovdje. Molim vas. Molim da se omogući rad u prostoriji. Molim službu. Nemojte mi u sali sjediti. Neka napuste salu. Molim vas, molim gospodu s kamerom da napuste salu, da mi ne ometaju rad. Ovi što prate sjednicu, ti ostaju, naravno.

U sali ima 29 poslanika. Bilo je pitanje poslanika Tokića. Pitao je koja je poslanička procedura oko opoziva, odnosno, raspuštanja Savjeta ministara BiH. Poslovnički. Odnosno pokrenuo je u skladu s Poslovnikom. Ja sam dužan da objasnim poslaniku da pod tačkom g), član 2. kaže: "Da je u našoj nadležnosti raspuštanje Vijeća ministara BiH nakon što mu oni koji su prisutni glasaju i izglasaju nepovjerenje." Da li ste Vi, gospodine, dakle, stavili taj Vaš zaključak na glasanje? Želite li da se stavi? Evo, ima poslanik riječ.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Cijenjene kolege, dame i gospodo,

Inicijativa koju je poslanik Tokić iznio je inicijativa poslanika u skladu sa Poslovnikom. Međutim, da mi sad ne bismo ušli u proceduralna pitanja poslanika, želim da kažem da inicijativa koju je iznio gospodin Tokić je inicijativa SDP-a. Dakle, grupe poslanika koja je ovdje prisutna i mi insistiramo, u skladu sa Poslovnikom, ukoliko je potrebno, definisaćemo koje tačke, da se Parlamentarna skupština BiH izjasni o našoj inicijativi za, kako Vi kažete tu, raspuštanje Vijeća ministara BiH, mada mislim da je prikladniji neki drugi naziv. Objašnjenje gospodina Mihajlovića je dalo dodatne razloge da ustrajemo na toj našoj inicijativi, odnosno zatražimo od Parlamentarne skupštine da se o tome izjasni. Razloga ima više. Želim da podsjetim da, kad je birano Vijeće ministara BiH, naš poslanički klub je bio protiv ovakvog izbora Vijeća ministara BiH i, između ostalog, zbog toga što smo tada naglašavali da se radi o protivustavnoj kategoriji. Odluka Ustavnog suda BiH je bila sasvim dovoljna da se Vijeće ministara BiH časno povuče, a ne da nam traži dodatno vrijeme. Takođe, moram priznati da se svaki dan desi nešto novo, pa koji god dan uzmete za primjer, možete vidjeti da ima dovoljno razloga. Jučerašnji dan, sam po sebi, bio je dovoljan da Vijeće ministara BiH ode sa mjesta na kojem sada sjedi. Kad kažem jučerašnji dan, navešću dva primjera: ono što smo mogli da vidimo u medijima, kao izjave pojedinih članova Vijeća ministara BiH, o susretu sa Kofi Ananom je u svakoj zemlji na svijetu dovoljno da ljudi odu. Ne Kofi Anan, čovjek je otišao, nego oni da odu s ovog mjesta na kojem su sada. To je brukanje države. Onakvo ponašanje koje smo mogli da vidimo poslije sastanka sa generalnim sekretarom Ujedinjenih nacija.

Nama ne treba nikakav izvještaj, nikakva analiza koja će nam unijeti dodatno svjetlo nakon izvještaja i analize, ko je imao dovoljno strpljenja i živaca, mogao je da

gleda sinoć na Televiziji Bosne i Hercegovine gdje su dva kopredsjedavajuća i jedan dopredsjedavajući na najbolji mogući način, a istovremeno i na najgori mogući način nam pokazali o čemu se radi. Sve to, samo po sebi, svaka od tih stvari ponaosob, je dovoljna da odu. Mi, takođe, želimo da se izjasni ovaj Parlament o ovome zato što, ne jednom, a juče je ponovljeno više puta i već je to postao manir, se iz Vijeća ministara BiH mogu čuti poruke da treba smijeniti i Parlament BiH i Predsjedništvo BiH i ne znam koga sve ne. Mi, zaista, mislimo da treba smijeniti one članove Parlamenta i da treba da odu, koji podržavaju ovakvo stanje u kojem se zemlja nalazi i ovakvo Vijeće ministara BiH. Mi želimo da se danas izjasnimo i, da ne bi bilo proceduralnih problema, želimo da izjašnjavanje bude po imenu i prezimenu. Ko podržava opoziv Vijeća ministara BiH sa obrazloženjem koje je dao gospodin, kolega poslanik, zastupnik Tokić i da se Parlament o tome izjasni da bismo fino malu jednu, tanku crvenu liniju povukli ovdje i vidjeli ko se nalazi s jedne strane linije, a ko s druge strane linije, ko podržava ovo što sad imamo, ovakvo Vijeće ministara BiH, a ko to ne podržava. Današnji dnevni red sjednice vrvi tačkama u kojima sve, ponaosob, svaka druga da budem precizniji, bi bila u svakoj zemlji na svijetu dovoljan razlog za ovakvu jednu inicijativu. Danas je, u svakom slučaju, za SDP, poslije Odluke Ustavnog suda BiH, ovo Vijeće ministara BiH, ova Vlada, zovite kako god hoćete, tehnička Vlada. Smijenili mi njih, opozvali, ne opozvali, danas mi dajemo političku ocjenu njihovom radu. Mi danas, ako usvojimo njihov opoziv, ja želim da se nadam da ima dovoljno svijesti među nama da to uradimo, mada sam očekivao da će Vijeće ministara BiH samo smoci dovoljno političke snage da izađe s ovim i da kaže: ljudi, ne može ovo više ovako. Pred ovaj Parlament, a ne pred televiziju da izlaze i da iz dana u dan objašnjavaju da ne može ovako. Mi želimo jasno, kad sutra ponovo budu dolazile izjave u smislu - svi smo krivi, mi smo pokušavali, Parlament nam se ne sviđa, itd. - da se zna ko u ovom Parlamentu stoji iza ovakvog Vijeća ministara. Mi ćemo, u svakom slučaju, kad Vijeće ministara BiH jednom izađe sa izvještajem i analizom, vjerovatno imati šta kazati na tu temu. Međutim, SDP-u je sve jasno. Nama nikakva analiza i nikakav izvještaj neće dati novo svjetlo na rad ovog Vijeća ministara. Šta mislimo konkretno o pojedinačnim akcijama Vijeća ministara BiH, moći ćete čuti od nas na sljedećoj tački kad budemo govorili o izvještaju, po zahtjevu Kluba poslanika, vezano za čovjeka koji je državljanin Bosne i Hercegovine, a uhapšen je negdje u svijetu kao terorista. Moći ćete da čujete od nas, takođe, šta mislimo o radu Vijeća ministara BiH kad čujemo odgovor Centralne banke BiH, odnosno, kad čujemo odgovor Centralne banke BiH da nemamo šta njih pitati nego da pitamo Narodnu banku. Moći ćete od nas čuti šta mislimo o razlozima za smjenu Vijeća ministara BiH kad budemo govorili o izvještaju o Samitu Pakta stabilnosti za jugoistočnu Evropu - finansijski dio. Moći ćete od nas da čujete razloge kad budemo govorili o tački 10. Prijedlog programa rada Predstavničkog doma PSBiH za period septembar-decembar 1999., podvlačim septembar je onaj mjesec koji je prošao iza nas, a mi sada usvajamo plan rada za onaj prošli mjesec. Moći ćete od nas da čujete, takođe, šta mislimo o razlozima za smjenu Vijeća ministara BiH ili raspuštanje, kako sam to čuo danas da se zove, kad budemo govorili o izvještaju parlamentarnih delegacija BiH u evropskim i ostalim međunarodnim tijelima. Moći ćete da čujete od nas o razlozima za smjenu i za raspuštanje i opoziv kad se bude govorilo o 12. tački - Realizacija zaključaka iz Rezolucije Evropske integracije Pakta o stabilnosti za jugoistočnu Evropu i moći ćete od nas da čujete razloge kada bude tačka 13., a to su poslanička pitanja i prijedlozi. I mogli ste, onaj ko je juče imao tu nesreću da je gledao emisiju na televiziji, mogao je da čuje obične ljude koje zaustavljaju na ulici i pitaju: šta mislite čime treba da se bave, ljudi kažu: treba da se bave onim od čega se

živi. Pošto ovo Vijeće ministara BiH, na ovom političkom konceptu vlasti i odnosa koji vladaju među njima ne može da se bavi pitanjima od kojih se živi, mi zato tražimo da se ovdje podvuče linija i da se vidi ko je za to da se nastavi, kao do sada, a ko je za to da se simbolično da do znanja - ovo ovako više ne može. Ja mislim da sam bio savršeno jasan što se tiče i poslanika Tokića i Bogićevića i Ive i Suade i SDP-a u cjelini.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Hvala Vam lijepo, poslaniče. Poslanik Branković.

NEDŽAD BRANKOVIĆ:

Ja iz par zadnjih rasprava ne mogu nešto da razumijem je li ovdje cilj rasprava o radu Vijeća ministara BiH ili o nekakvom prepadanju o tome ko je ko i za šta je ko i ko za šta nije. Ja bih molio da diskusije budu preciznije. Tema se tiče, odnosno, ova tačka dnevnog reda se tiče analize rada Vijeća ministara BiH, a ne ovdje nekakvog prozivanja stranaka pred javnosti, prepadanja ko je za ovakvo stanje, ko nije za ovakvo stanje. Nekakva crvena linija. Molim vas, budite precizniji i vratite se onoj tački o kojoj raspravljamo. Mi smo svi ovdje poslanici, članovi smo Parlamenta, a Vaše frustracije su stvar Vaših izbornih rezultata.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Hvala lijepo.

Gospodo, ja ako sam dobro shvatio poslanika Lagumdžiju, on traži pojedinačno izjašnjavanje. Evo, ima li još neko? Ja vas molim, ako neko želi diskutovati, to nije sporno. Ima li još neko želju da diskutuje? Nema. Preći ćemo na pojedinačno izjašnjavanje. A izjašnjavamo se, moram poslovnički kako piše, tako piše. I meni je nezgrapno što piše, ali tako piše. Znači, glasamo o raspuštanju Vijeća ministara BiH. To je prijedlog za raspuštanje Vijeća ministara BiH. Gospodin Tokić, gospodine Lagumdžija, je meni tražio da, u skladu s Poslovnikom, to provedem. Zašto mi Vi to osporavate, gospodine Tokiću? Ostajete li Vi kod Vašeg predloga ili se pridružujete predlogu poslanika Lagumdžije. Da čujem.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo poslanici i zastupnici,

Ne postoji jedan stav Lagumdžije, niti jedan stav Tokića. Mi smo insistirali da se, u skladu sa Ustavom, u skladu sa Poslovnikom

PREDSJEDAVAJUĆI:

Sad si spomenuo Ustav, ranije si samo Poslovnik.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Ja pretpostavljam, gospodine predsjedavajući, da Poslovnik nije suprotstavljen Ustavu.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Nažalost.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Ali, što se nas tiče, nama jedino para uši ovo "raspuštanje" s obzirom da su oni previše raspušteni i ovako. Ali svejedno. Raspuštanje, opoziv, nepovjerenje u skladu s

Poslovníkom, smjena u skladu s Poslovníkom - tačka koju ste Vi naveli. Mi tražimo da se pojedinačno izjasni svaki poslanik u ovom Parlamentu, uključujući i članove Vijeća ministara BiH koji su istovremeno i poslanici.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Definišite Vaš stav. Kako god hoćete, definišite ga. Ja ne bih želio da se ovdje proceduralno sporimo. Recite, definišite ga da ga mogu staviti na glasanje. Daću svima riječ. Definišite.

SEJFUDIN TOKIĆ:

U skladu s Poslovníkom.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Znači, raspuštanje Vijeća ministara BiH.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Tako je.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Molim. Izvolite.

MARKO AŠANIN:

Gospodine predsjedniče, dame i gospodo,

Mislim da stvarno nismo zaslužili da ovdje budemo vrijedani. Nikoga nismo vrijedali. Pokušavate ovdje nešto da napravite što nije, inače, po Poslovníku. Iskočili ste iz tačke dnevnog reda. Tačka dnevnog reda, zna se kakva je i na koji način je formulisana. Nadalje, mi stvarno imamo pravo da podnesemo Izvještaj i mislim da tek onda treba donositi odluku kada podnesemo izvještaj i odlučivati o nama šta smo radili i kako smo radili. A stvarno bih zamolio - nikakvog razloga nema niko da nas vrijeda. I to, molim vas, dajte, vodite računa o tome.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Hvala lijepo.

Ja bih samo želio, da ne bi bilo nesporazuma, a saglasan sam sa ministrom Ašaninom, da nema potrebe da se vrijedamo i da to nije na razini... Ali, gospodine ministre, svaki poslanik u toku sjednice može predložiti dopunu i ovo je dopuna koju ja mogu da prihvatim, ne mogu, nego moram po Poslovníku i sad hoću upravo to da pročitam. I ja moram to staviti onako kako oni traže.

Ima li još neko želju da diskutuje?

Ako nema, koliko tražite pauzu?

Pauza 10 minuta. U pet do pet nastavljamo.

/PAUZA/

Evo, zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Genjac, želi da govori.

HALID GENJAC:

Dame i gospodo, poštovane kolege i kolegice,

Mi smo na ovoj pauzi održali sastanak Kluba Koalicije za cjelovitu i demokratsku Bosnu i Hercegovinu. Ja iznosim stav Kluba poslanika o općoj atmosferi, o tačci koja je na dnevnom redu i naš stav u pogledu prijedloga. Naravno, ni poslanici Koalicije za cjelovitu i demokratsku Bosnu i Hercegovinu nisu zadovoljni radom i rezultatima Vijeća ministara BiH. Da je bila stvarna namjera da se doprinese kvalitetu rada Vijeća ministara BiH, prvo bi se sačekao, zaista, cjelovit izvještaj Vijeća ministara BiH i onda bi se o tom izvještaju Vijeća ministara BiH govorilo na način da se uvažavaju jednostavne činjenice. A te činjenice govore da Vijeće ministara BiH čini jedan broj ljudi koji su se trudili, ili se nisu trudili da Bosna i Hercegovina dobije svoje institucije i da Bosna i Hercegovina dobije svoje zakone. Neki su se trudili da Bosna i Hercegovina ostane prazna i sa institucijama i sa zakonima. Mi smo jako nezadovoljni učinkom nekih ministara i nekih članova, ali smo isto tako izuzetno zadovoljni angažovanjem drugih članova Vijeća ministara BiH koji imaju i inicijativa, koji su mnogo uradili, pa i više nego mnogi koji su diskutovali na temu životnih pitanja, i u toj oblasti su daleko više učinili. Da smo imali cjelovit izvještaj, mi bismo o tome imali priliku da kažemo i konkretno i ono što sad znamo, i bez tog izvještaja, ali da smo imali Izvještaj, imali bismo povod i činjenice pred kojima ne bismo mogli zatvarati oči. Naš je zaključak, stoga, da mi ne možemo podržati glasanje o nepovjerenju na način da se zatvaraju oči pred činjenicama, da se činjenice ignorišu i da se nekim totalitarnim pristupom, koji jednostavno ne može donijeti dobra, rješavaju ključna pitanja u Bosni i Hercegovini. Krajnje je vrijeme, oni koji kritikuju, da govore imenom i prezimenom, da upućuju kritike na adresu koja to zaslužuje, a mi ćemo svoj sud o članovima Vijeća ministara BiH dati kad već to bude prilika i kad to bude u interesu, zaista, da se to na produktivan način učini, a ne zarad isključivo kampanje. Dakle, Klub poslanika Koalicije za cjelovitu i demokratsku Bosnu i Hercegovinu ne može podržati pristup izjednačavanja, ignorisanja i zatvaranja očiju pred činjenicama.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI:

Hvala. Poslanik Kadić.

RASIM KADIĆ:

Imao sam potrebu da reagiram povodom nastavka ove sjednice, ali, nažalost, do toga nije došlo. Naime, želio bih da ukažem da je Kolegij Predstavničkog doma PSBiH, mimo odredaba Privremenog poslovnika, sazvao ovu sjednicu. S obzirom da nije ispoštovan temeljni princip prilikom sazivanja sjednice, a to je da, uz prijedlog dnevnog reda, svi poslanici dobiju i uvodne materijale za svaku predloženu tačku dnevnog reda. Takva pozicija, iako je ona u ovom trenutku samo formalna, dovodi ovaj Parlament u jednu situaciju pričaonice sa beskonačnim produžavanjem rasprave, sa raspravom povodom određenih tačaka, a koje nisu na dnevnom redu. Tako smo mi danas u prilici da formalno izvještaj, odnosno, nepostojanje izvještaja o radu Vijeća ministara BiH, kompenziramo raspravom o analizi rada Vijeća ministara BiH na bazi nepostojećeg izvještaja, nego na bazi, dozvolićete mi, i tu se malo razlikujem od prethodnika, i nekih televizijskih emisija. To ne može biti relevantna ocjena rada Vijeća ministara BiH.

Želim da kažem da pristup glasanju o nepovjerenju, kao jednoj od, možda, najznačajnijih političkih tačaka u svakom parlamentu, zahtijeva ozbiljnije suočavanje argumenata, zahtijeva izvještaj, zahtijeva stav Vijeća ministara BiH i zahtijeva, nakon toga, izjašnjanje. Sve to mi smo preskočili, a legitimno se, naravno, pojavio zahtjev

za glasanjem o nepovjerenju ili o raspuštanju, kako se ovdje govorilo. Zbog toga, ja bih želio, ukazujući na ovu jednu formalnu stvar, da ukažem i na činjenicu da i za neke druge tačke dnevnog reda koje se čak nalaze na današnjoj sjednici, mi nemamo relevantnih dokumenata koje nam je trebao pribaviti Kolegij, kao predlagač dnevnog reda, i bojim se da ćemo i povodom drugih tačaka dnevnog reda imati jednu raspravu koja će nas odvesti u političku kampanju i političko nadmetanje. To je, dakle, moja principijelna primjedba, a dr. Genjac je rekao suštinsku stvar u ime Koalicije za CD BiH.

**PREDSJEDAVAJUĆI:**

Hvala lijepo.

Mišo Deretić. Ja samo želim kratko odgovoriti poslaniku Kadiću. Kako tumačiti, gospodine poslanice, pravo poslanika da u toku sjednice može predložiti tačku dnevnog reda, ako prihvatamo stav koji ste iznijeli? Postavljam samo pitanje. Poslovnik to reguliše, ja mogu sad pročitati. Ovo je dnevni red koji je usvojen ovdje.

**MIODRAG DERETIĆ:**

Gospodine predsjedniče,

Ja sam se javio na repliku gospodinu Kadiću.

**PREDSJEDAVAJUĆI:**

Izvinjavam se, može li samo jedna rečenica? Ja se izvinjavam, dalje vođenje Skupštine preuzeće gospodin Genjac, obzirom da je u posjet došao ambasador Indije. Posjet je zakazan u 17,15 sati. Prema tome, ja vas molim da sjednicu dalje nastavi jedan od zamjenika.

**MIODRAG DERETIĆ:**

Gospodine predsjedavajući,

Pošto ću ja pola minute, molio bih da me, ipak, saslušate jer mislim da se, ipak, ova moja replika odnosi dobrim dijelom i na Vas. Naime, činjenica je ovo što je gospodin Kadić rekao da, zaista, dosta materijala mi ne dobijamo za sjednice, ali to nije prvi put. Moram, zaista, reći da je to otkad smo, valjda, počeli, otkad smo se svi ovdje skupili prvi put, a to je do današnjeg dana, nikada ne dobijamo materijale u cijelosti, nego dobijamo jedan veliki ili veći dio materijala i na samoj sjednici. Ja sam se javio za repliku samo iz razloga što je na prošloj sjednici ovog vijeća, koja je bila prije nekoliko dana, bio prijedlog da se sjednica održi 29. ovoga mjeseca. I zato sam se javio za repliku, jer je i gospodin Kadić upravo bio taj koji je insistirao da se sjednica Predstavničkog vijeća održi ove sedmice. Nažalost, ipak se pokazalo da nije bilo dovoljno vremena da se sve tačke pripreme i, evo, nažalost, upravo iz tih razloga smo se i našli u ovoj poziciji u kojoj se sad nalazimo. Dakle, ja za ubuduće molim Vas, predsjedniče, odnosno predsjedavajuće i Kolegij da ne zakazujete sjednice Predstavničkog vijeća ukoliko nisu sve tačke, koje su predviđene i koje su usaglašene, pripremljene, s jedne strane, izuzev, normalno, postoje određeni opravdani slučajevi kad je nekada i neophodno, u određenim slučajevima, da se mi ovdje nađemo. Dakle, to su izuzeci.

Samo toliko.

PREDSJEDAVAJUĆI  
HALID GENJAC:

Ja vas molim, gospodo poslanici, vrlo je teško udovoljiti svima ovdje i tu su dosta kontradiktorni stavovi. Od onog mora se to i to staviti na prvu sjednicu, pa kad stavimo, očekujući materijal u roku koji je propisan Poslovníkom, on ne dođe, onda nas kritikujete što smo stavili, pa kad skinemo, zato što nema materijala, onda nas kritikujete što smo to skinuli. Pa kad to vratimo nazad, onda nas kritikujete što smo to ponovo vratili nazad. Prema tome, vrlo je teško. Ali vas molim, uglavnom mi, kao Kolegijum, odluke donosimo konkonzusom i vrlo je malo naših odluka koje ne donosimo i vodimo računa o svemu ovome što vi govorite. Mislim da bi bilo dobro i ja hoću da vam kažem da današnji rad zaključimo sa ovom tačkom, ako ste saglasni, i da nastavimo sljedeće za sedam dana. Naravno, da damo šansu i Savjetu ministara BiH da podnese izvještaj. Da možda zamolim Klub SDP-a da podrži ovaj stav, ne insistiram, da, dakle, prekinemo sjednicu i nastavimo je sljedeće sedmice, u srijedu, u pola dvanaest, sa svim materijalima, ali da i Vijeće ministara BiH shvati šta mu je sad obaveza da tog dana mora dostaviti. A mislim da ćemo do tog dana imati sve materijale. Nikad nije kasno da ovo uradimo, ali sve što se radi trebalo bi raditi dostojanstveno i argumentovano. Meni se čini da bi to bio nekakav kompromis koji bi bilo moguće postići trenutno.

Poslanik Špirić je prvo tražio riječ, pa poslanik Lagumdžija.

NIKOLA ŠPIRIĆ:

Dame i gospodo,

Moje je viđenje ne da nije pripremljena tačka dnevnog reda, nego oni koji su izabrani od naroda nisu spremni da rade u interesu tog istog naroda. Ima dovoljno razloga, u diskusiji gospodina Genjca, da upravo danas radimo ovaj posao, jer koliko sam uspio da ga shvatim, kaže: CD Koalicija, takođe, nije zadovoljna radom Ministarskog savjeta BiH, ali samo pojedinih ministara, misleći, vjerovatno, na ministre koji nisu iz CD Koalicije. Koalicija Sloga, takođe, vjerovatno, ili misli da nije zadovoljna, ali da bi trebali izići, vjerovatno, ministri iz CD Koalicije. To je dovoljan razlog da se građanima kaže da je to neprirodan ambijent stranaka koje čine Ministarsko vijeće BiH koje sve čini da kazni Bosnu i Hercegovinu. Zato podržavam da se danas pojedinačno izjasnimo i mislim da nema mnogo argumenata da bježimo od očiju naroda i građana koji su nas birali. Ovo je drugi put, od izbora Ministarskog vijeća BiH, da imamo šansu da kažemo šta mislimo, prije svega, o radu Ministarskog vijeća BiH i o političkom konglomeratu opcija koje čine Ministarsko vijeće BiH. I zato predlažem da se pojedinačno izjasnimo, ako smo spremni. Vjerujte, ako ne bude spremnosti da se uhvatimo u koštac sa problemima i poslije izvještaja, koji može biti pisan na 100, 200 strana, ništa se desiti neće.

Hvala.

PREDSJEDAVAJUĆI GENJAC:

Hvala. Ima li još neko? Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Dame i gospodo, cijenjene kolege, gospodine dopredsjedavajući i predsjedavajući, s obzirom da ste ovdje iznijeli stavove CD Koalicije, malo pojašnjenje, istina, sa nekim nijansama unutar same CD Koalicije, želim da kažem, kao dopunu našeg obrazloženja i prijedloga, nekoliko riječi i da odgovorim na



prijedlog koji nam je upućen od strane dopredsjedavajućeg, dok Vi niste počeli predsjedavati, da odložimo sve za sedam dana. Prvo, mi nismo saglasni da se ovo odlaže i da se prekida sjednica, ne po ovoj tački, nego ni po jednoj narednoj. Mi insistiramo, dakle, da se glasa o našem prijedlogu o nepovjerenju Vijeću ministara BiH, što je ustavna kategorija na osnovu čega, ukoliko se izglasa nepovjerenje, slijedi raspuštanje Vijeća ministara BiH, odnosno njegova ostavka u skladu sa Poslovníkom i Ustavom. Mi tražimo, dakle, da se glasanje izvrši pojedinačno, da se izvrši danas, nakon okončanja rasprave o ovoj tački dnevnog reda. Zatim, mi tražimo da se rad Skupštine nastavi, da se pređe na sljedeće tačke dnevnog reda, neovisno o rezultatima glasanja, jer, kao što sam već rekao, što se nas tiče, ovo Vijeće ministara BiH je za nas, u svakom slučaju, već odavno postala tehnička vlada i ne mijenja stvar ništa sadržinski, niti čini izglasavanje njihovog povjerenja ili ne. On, u svakom slučaju, znači političko diferenciranje između nas ovdje i nas sviju zajedno prema opstajanju stanja koje imamo do sada. Pošto je ovdje naš prijedlog okarakterisan riječima da nam je, očigledno, bila, kako je rečeno - namjera da se ne radi, jer da nam je namjera da se nešto radi, onda bismo mi sačekali izvještaj. Mislim da je to klasično okretanje teza. Naime, naša je namjera očigledna da se nešto uradi, a namjera da se ništa ne radi je onih koji nisu napravili izvještaj do danas, odnosno, da vas podsjetim, ako slijedimo logiku koja se ovdje čula, mi možemo ovo Vijeće ministara BiH taman imati do sljedećih izbora, jer oni su nam već tri puta bili dužni dati izvještaj, nijednom ga nisu dosada dali, i mi ne vidimo apsolutno nijedan razlog koji bi nas ponukao na razmišljanje da je moguće od njih očekivati da dobijemo izvještaj. Međutim, gospodin Genjac, ispred CD Koalicije je iznio vrlo jasan i precizan stav koji nas je dodatno uvjerio u tome da treba izglasati nepovjerenje ovakvom Vijeću ministara BiH. Naime, tvrdnja da nam se neki sviđaju, a neki nam se ne sviđaju, s nekim smo zadovoljni s nekim nismo, je u svakoj zemlji na svijetu apsolutno dovoljan razlog da to Vijeće ministara BiH u cjelini podnese ostavku i da se proba naći grupa ljudi koja bi u cjelini bila jedna s drugima zadovoljna i pokušala da nešto uradi. Ako tako mogu reći, gospodine Genjac, Vama kao, ne predsjedavajućem, nego čovjeku koji je iznio stavove CD Koalicije, nažalost, vidite, htjeli Vi to ili ne, Vi ste jedan tim, ovo Vijeće ministara BiH, odnosno, treba tako da funkcionišete. Ukoliko ono ne funkcioniše kao tim, ne treba da radi. Vi ne možete nama prodati logiku po kojoj građani BiH se voze u avionima na kojima piše Bosna i Hercegovina, a onda Vi kažete: pilot nam se dopada, mehaničar na održavanju slabo radi, a kontrolor leta pokušava da sruši avion, ali mi tražimo da se to nastavi i dalje.

Dakle, mi ne sporimo da u Vijeću ministara BiH, kad dođe do pojedinačne diferencijacije, da tu ima ljudi koji su vrlo uspješno radili svoj posao, ima ljudi koji su željeli puno. Ova zemlja je puna ljudi koji pokušavaju puno, ali objektivno rade u jednom kontekstu koji ne može dati rezultat. I upravo da bismo zaustavili taj kontekst koji daje takav rezultat, u kojem svima nama prijeti da se srušimo zajedno s vama, mi ne želimo da budemo saučesnici u tome i zato tražimo da se priđe glasanju o našem prijedlogu i da se nastavi, u skladu sa usvojenim dnevnim redom, kako smo na početku ovog današnjeg zasjedanja rekli, odnosno na početku prošlog zasjedanja. U interesu svih nas je, uključujući i članove Vijeća ministara BiH, da ovakvo Vijeće ministara BiH prestane da funkcioniše na način na koji je to radilo do sada, a to se, nažalost, može uraditi jedino tako što će Vijeće ministara BiH da ode, u skladu sa Poslovníkom, i da onda vidimo šta ćemo dalje.

**PREDSJEDAVALJUĆI GENJAC:**

Hvala.

Naravno, uzdržaću se od replika da uštedim na vremenu, jer ova poređenja sa avionima i raketama, nisam baš do kraja bio u stanju da pratim, jer moraće se ponekad i mehaničar promijeniti pa da uspješan pilot vozi. Ali, da ne zadržavamo se na tome. Izvoli, gospodine Lagumdžija, replika.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Gospodine Genjac, želim da se konstatuje da ja rakete nisam spominjao.

PREDSJEDAVAJUĆI GENJAC:

U predizbornoj kampanji prošle godine bilo je raketa pa sam ja našao analogiju neku.

Dakle, prelazimo na glasanje na osnovu prijedloga poslanika koji glasi - ja imam ovdje pismeno prijedlog:

Poslanik Tokić - prijedlog: Zbog neizvršavanja obaveza prema Parlamentarnoj skupštini BiH koja je zahtijevala dostavu izvještaja, analize o radu Savjeta ministara BiH, predlažem da se u Parlamentarnoj skupštini BiH, u skladu sa Poslovníkom, pokrene postupak opoziva Savjeta ministara BiH. Tako sam dobio napismeno. Molim vas, ja sam ovo upravo naslijedio. Kasnije je gospodin Tokić, i ja sam to zapazio, predložio - modificirao prijedlog da se stavi na glasanje pitanje nepovjerenja Vijeću ministara BiH, u skladu sa Poslovníkom, naravno.

SEJFUDIN TOKIĆ:

Ja ne sporim da, zaista, postoji jedna škola koja ovaj Parlament stalno treba da dovodi u jedno haotično stanje, ali bih samo zamolio da, u skladu sa iznesenom diskusijom koja postoji u stenogramu, a provjerio sam kod većine, nema potrebe da je ponavljam, a vrlo ću je rado ponoviti ako treba, u argumentaciji koja se odnosila na tri bitna segmenta - to je odgovornost Vijeća ministara BiH u procesima tranzicije, zaustavljen je proces tranzicije. Ova zemlja živi na komunističkim zakonima u onoj partiji u kojoj je bio Špirić. Ova zemlja nije još prešla na tržište jer nema carina, nema adekvatne poreske reforme, u procesu Mirovnog sporazuma nemamo adekvatno provođenje Aneksa 7., izbjegli i prognanih. U procesu evroatlantskih integracija, uz Bjelorusiju i Jugoslaviju, mi smo jedina zemlja koja nije ušla u Vijeće Evrope, itd., itd. Prema tome, formulacija je, uz obrazloženja koja su dali poslanici - u ime poslanika Kluba Socijaldemokratske partije, prijedlog je da se pristupi glasanju o nepovjerenju, u skladu sa Ustavom i Poslovníkom, nakon čega će (otišao je Vaš kolega iz SDS-a, gospodin Banjac) doći do raspuštanja tog Ministarskog vijeća BiH. Eto. I mi tražimo da se pojedinačno glasa o tome. Argumentacija je navedena na široko, ali, pogledajte, ovo Vijeće ministara BiH, oni su sami za sebe, zaista, argumentacija. Eto.

PREDSJEDAVAJUĆI GENJAC:

Dobro. Ja samo da dodam da su gospodina Tokića podržale kolege iz SDS-a, pa se može taj prijedlog objediniti, ja mislim. Ispred Kluba poslanika SDS-a i Radikalne stranke, podržan je prijedlog.

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Gospodine Genjac, kakav je to način, ne možete tako voditi sjednicu. Ima Poslovník ovdje i to je skandalozno što Vi pokušavate.

PREDSJEDAVAJUĆI GENJAC:

Hoćete li riječ?

ZLATKO LAGUMDŽIJA:

Ma, ne pada mi napamet.

PREDSJEDAVAJUĆI GENJAC:

Hvala. Dakle, Sekretarijat mi je dostavio da su bila dva prijedloga - jedan od gospodina Tokića i drugi od gospodina Špirića, i ovdje stoji, kako mi je Sekretarijat dostavio, da je gospodin Špirić podržao prijedlog gospodina Tokića. Ja sam mislio da objedinim prijedloge, da ne pristupimo na dva glasanja.

Hvala.

Dakle, vi prisvajate svoj prijedlog samo za sebe.

Izvolite, gospodine Špiriću.

NIKOLA ŠPIRIĆ:

Dame i gospodo,

Ja mislim da je gospodinu Špiriću ovo treće zasjedanje i suviše je jasan, kao poslanik, vezano za rad Savjeta ministara BiH. Ja nijednog trenutka nisam pomenuo nijednu stranku, nego govorio kao poslanik, Nikola Špirić, i predsjednik, sad vas moram upoznati, Demokratske stranke za Banja Luku i Krajinu koja je, u Koaliciji sa SDS-om, ušla u ovaj parlament. Ja ću, kao poslanik, moram biti iskren, rado podržati svako rješenje koje vuče ekonomskom napretku Bosne i Hercegovine i njenih entiteta. Biću protiv svakog onog rješenja, bez obzira iz koje opcije dolazilo, koje kažnjava i entitete i Bosnu i Hercegovinu. Ali, nemojte kriti svoju neuspjelu simbiozu dvije koalicije koja godinu dana kažnjava i entitete i Bosnu i Hercegovinu. Ja se ne bojim da kažem da ću podržati prijedlog socijaldemokrata Bosne i Hercegovine. Mislim da socijaldemokrati nisu sramota Bosne i Hercegovine, nego oni koji kažnjavaju Bosnu i Hercegovinu, a to je vladajuća opcija Bosne i Hercegovine - SDA. I ne može se SDA kriti iza svega onoga što je kaznilo Bosnu i Hercegovinu, a pričaću vam poslije ove tačke. Vrata haškog kraja će se za mnoge morati otvoriti.

Hvala vam lijepo.

PREDSJEDAVAJUĆI GENJAC:

Prijedlog da se posebno glasa? Gospodin Branković.

NEDŽAD BRANKOVIĆ:

Koliko sam ja ovdje primijetio, vidim da sam bio u pravu kada sam u prošlom javljanju rekao da je priča o Vijeću ministara BiH, ustvari, indirektna priča o strankama. Ja bih, zaista, zamolio kolege poslanike da ovako slobodno ne uzimaju stranke u nekakve svoje lične ocjene, jer to je stvar malo širih rasprava, drugih tema i drugih mjesta. Mi jasno znamo kako se zove ova tačka. Ovaj prijedlog pojedinačnog izjašnjavanja, vjerujte mi, ja ne mogu do kraja da shvatim. Ovdje se iznose prijedlozi koji su, vjerovatno, bili nekad u praksi u nekim sistemima koje ja, objektivno, ne poznajem, kako odmah nekome suditi i nekome presuditi ukoliko ne čujemo njegovo izjašnjavanje. Evo, ja postavljam sebe u poziciju da se izjašnjavam o ovome što traže - o radu Vijeća ministara BiH. Ako bih glasao protiv Vijeća ministra BiH, to bi značilo da glasam protiv aktivnosti gospodina Silajdžića, njegovih paketa zakona o reformi pravosuđa, uspostavljanju granica i ostalih stvari. Kako to može biti ocjena o Vijeću ministara BiH, a da ne bude ocjena o nekim drugim stvarima. Zato, molim vas,

vi koji predlažete izjašnjavanje o radu Vijeća ministara BiH, više govorite o tome, a manje o politici i političkim konceptima. I, zamolio bih vas, da ovakve ocjene o strankama ne dajete tako olako.

Hvala.

#### PREDSJEDAVAJUĆI GENJAC:

Hvala. Ja nemam više prijavljenih. Pristupićemo prema prijedlogu poslanika gospodina Tokića i na način kako je zahtijevano - pojedinačno izjašnjavanje. Izjašnjavanje o prijedlogu o izglasavanju nepovjerenja Vijeću ministara BiH.

Dakle, ko je za nepovjerenje, ko je protiv nepovjerenja, ko je uzdržan? Molim vas, to su opcije. Za opredjeljenje i protiv nepovjerenja, da ne bude nesporazuma.

Idemo pojedinačno. Ja ću čitati jednog po jednog poslanika.

Alagić Raifa - protiv. Molim Sekretarijat da vodi evidenciju.

Bičakčić Edhem - nije prisutan.

Branković Nedžad – protiv.

Molim vas, koga prozovem, a ne javi se sa svojom opcijom glasanja, podrazumijeva se da je odsutan. I to će ući u zapisnik o glasanju.

Čaršimamović Tarik - odsutan.

Čolo Alma - protiv.

Filipović Mediha - protiv.

Genjac Halid - protiv.

Jahić Adnan - protiv.

Kadić Rasim - suzdržan.

Neimarlija Hilmo - protiv.

Oručević Safet – odsutan, opravdano.

Pamuk Mustafa - protiv.

Silajdžić Haris - protiv.

Spahić Ibrahim - odsutan.

Bogić Bogićević - za.

Lagumdžija Zlatko - za.

Ivo Mijačević - odsutan.

Muminagić Suada - za.

Divković Ivo - za.

Tokić Sejfudin - za.

HDZ Havel Ana - protiv.

Zovko Ljubomir - protiv.

Pašalić Ivica - odsutan.

Prlić Jadranko - protiv.

Skopljak Pero - odsutan.

Tomić Neven - završena procedura razrješenja poslanika. Kod gospodina Jadranka Prlića još nije završena procedura zamjene poslanika. Tomić Neven, dakle, više nije poslanik.

NHI Ivo Lozančić - odsutan.

Bećirbašić Smail - protiv.

Karić Munira - protiv.

Malkić Abdurahman - suzdržan.

SRS Balta Radenka - za.

Mirković Dragan - za.

Deretić Miodrag - uzdržan.

Bošnjak Milenka - uzdržana.  
 Dokić Branko - odsutan.  
 Jovanović Branislava - uzdržana.  
 Rakić Vito - odsutan.  
 Banjac Mirko - odsutan.  
 Perkanović Mara - za.  
 Rađević Desanka - uzdržana.  
 Špirić Nikola - za.

Dakle, 9 je bilo za nepovjerenje.

14 je bilo protiv nepovjerenja.

6 uzdržanih.

Prema tome, prijedlog je prilično malu manjinu glasova dobio, nažalost.

Hvala.

Ima li neko primjedbu na glasanje, molim vas? Hvala. Molim da se zapisnički konstatuje.

Sad imamo jedan prijedlog, molim vas, da se nastavak sjednice zakaže za sedam dana, da se sve tačke pripreme na adekvatan način - kakav je i bio dogovor na Kolegiju. Da se razmatraju tačke koje su spremne sa materijalima. I jedan prijedlog je da se nastavi sa radom. Molim vas.

Dakle, jedan prijedlog je da se nastavak sjednice nastavi - treći nastavak u današnji dan u pola dvanaest.

Drugi prijedlog je da se nastavi sa radom.

Molim vas, pitam poslanike, ko je za to da se prekine u ovom trenutku i da nastavak sjednice bude za sedam dana. Da se sve tačke pripreme. Ko je za, molim vas?

22 za.

Ko je protiv, molim vas? Ko je protiv da se prekine sjednica i da se nastavi za sedam dana. Ko je protiv, molim vas?

Dovodim glasanje do kraja. Molim poslanike da budu pažljivi i da prate rad sjednice. Prvi prijedlog je bio da se rad sad prekine i nastavi za sedam dana. Za taj prijedlog je glasalo 22.

Ko je protiv, molim vas?

Šest.

Hvala.

Dakle, većinom glasova smo ustanovili. O tačnom početku nastavka, obavijestićemo poslanike. Molim vas, ima jedna intervencija.

Poslanik Kadić.

**RASIM KADIĆ:**

Ja se izvinjavam zbog ove intervencije. Ja pozivam Kolegij Predstavničkog doma, kao predsjednik Ustavne komisije, upozoravam Kolegij Predstavničkog doma da nastavak sjednice ne može biti nastavljen na bazi onih dokumenata koje smo dobili po zahtjevu SDP-a. To nisu dokumenti koji, u potpunosti su odgovor Vijeća ministara BiH na ono što je sadržano u tački dnevnog reda - Izvještaj u vezi zahtjeva SDP-a Bosne i Hercegovine. To je samo dio iz zahtjeva SDP-a i mi bismo se ponovo mogli naći u jednom ćorsokaku i ponovo bismo mogli doći u poziciju prekida rasprave na Predstavničkom domu.

PREDSJEDAVAJUĆI GENJAC:

Hvala. O nastavku sjednice ćete biti obaviješteni.

Sjednica je prekinuta u 17,45 sati.

**MAGNETOFONSKI SNIMAK  
SA NASTAVKA 11. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA  
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BiH,  
održane 27.10.1999. godine sa početkom u 12.00 sati**

PREDSJEDAVAJUĆI

MIRKO BANJAC:

Obzirom da u dvorani imaju 33 prisutna poslanika, možemo nastaviti rad 11. sjednice Predstavničkog doma. Pozdravljam sve prisutne poslanike i goste. Hvala lijepa što ste se odazvali u ovako velikom broju.

Iz Republike Srpske sjednici prisustvuje 14 poslanika, iz Federacije BiH 19, ukupno 33. Imamo kvorum. Evo ovog momenta 34. Znači, iz Federacije BiH 20. Imamo kvorum i možemo pravovaljano raditi.

Predlažem da nastavimo rad tamo gdje smo prošli put stali. Prije toga, želim da vas upoznam da je komisija u sastavu predsjedavajući i dva zamjenika predsjedavajućeg obavila usaglašavanje stavova oko Prijedloga zakona o imigraciji i azilu i Prijedloga zakona o osnivanju zajedničkih policijskih snaga za suzbijanje terorizma međuentitetskog kriminala i neovlašćene trgovine drogom. Vi ste izvještaj primili u radnom materijalu, s tim da vam želim skrenuti pažnju da je u prvom dijelu, kad je u pitanju Prijedlog zakona o imigraciji i azilu, greškom izostavljena jedna rečenica, a to je da u tekstu Prijedloga zakona o imigraciji i azilu koji je od prvog glasanja dobio većinu, to se misli na ovaj prijedlog, komisija nije postigla saglasnost, naravno, nije postigla saglasnost ni oko amandmana, jer je to bio razlog za nepostizanje konkretne saglasnosti. Za Zakon bez amandmana je bio gospodin Genjac, sa amandmanima gospodin Skopljak i ja, ako vam to nešto znači.

Prema poslovničkoj proceduru, predlažem da prvo obavimo drugi krug glasanja po ovom, da bismo završili posao sa tim tačkama i onda da nastavimo rad.

Vi znate da je u prvom i drugom krugu glasanja važno da vidimo koliko iz entiteta ima protiv, pa ćemo obaviti samo glasanje na tom nivou, jer je to važno da li je zakon dobio ili nije dobio prolaz.

U dvorani ima 34 poslanika. Molim vas, da li je tačno? Tačno je. Znači, ima prisutno 34. poslanika. Ko je za?

**MUMINAGIĆ SUADA**

Kolege poslanici, cijenjeno predsjedništvo,

Prije nego što krenemo na izjašnjavanje, da bi nam bilo jasno kako smo radili, molim vas da nam objasnite, ili meni da objasnite ako je drugima jasno, zašto ste usaglašavali amandmane. Ja sam sebi zabilježila, kad smo glasali, da amandmani nisu prihvaćeni. Shvatila sam da Zakon nije dobio potrebnu entitetsku većinu i da bi se o Zakonu trebalo izvršiti usaglašavanje, a ne o amandmanima.

### **PREDSJEDAVALA**

Mislim, vi ste u pravu da je trebalo, ali da bi se postigla saglasnost, uvažena gospođo poslanice, potreban je i kompromis. Problem za postizanje kompromisa bili su amandmani i, znači, nismo se imali oko čega usaglašavati, ako ništa nećemo mijenjati, jer stanje bi ostalo nepromijenjeno. Bespredmetno je usaglašavanje, ako nema, nego ono što je tu. Mora se nešto mijenjati ili oduzimati, dodavati i oduzimati. Ako ostaje isto, onda nema potrebe usaglašavati. Kako možemo usaglasiti nešto što je nepromjenjivo i kao takvo nije moglo da dobije prolaz. Znači, usaglašavanje podrazumijeva kompromis između strana u usaglašavanju.

### **MUMINAGIĆ SUADA**

Ja, koliko se sjećam, mi smo se izjasnili oko amandmana i nisu prihvaćeni. Za mene je glasanje o amandmanima završeno. Sad je trebalo pokušati usaglasiti zakon.

### **PREDSJEDAVALA**

Vi ste u pravu, ali u međuvremenu ja sam postigao dogovor da se odustane od svih amandmana, izuzev dva, što je, dakle, nova situacija i mi ni tu nismo postigli saglasnost i upravo zato je to bilo, znači, nije identična onoj prvoj, ali nije ništa sporno, oko konkretnog teksta glasano je i nije postignuta saglasnost.

### **MUMINAGIĆ SUADA**

Onda ste nam u izvještaju trebali napisati oko koja dva amandmana ste se usaglašavali, pa da znamo.

### **PREDSJEDAVALA**

Dobro, tu ste u pravu, ali mi smo i oko toga postigli saglasnost. Piše koja tačno, broj 1. Branislava Jovanović i 2. Miodrag Deretić. Piše upravo to što ste čitali.

### **DOKIĆ BRANKO**

Uvaženo predsjedništvo, dame i gospodo, bez obzira na proceduru, moja bi sugestija bila da, ukoliko je moguće, danas dođemo do još jednog zakona u okviru Skupštine i, vjerovatno, u tom kontekstu je Kolegij razmatrao ne samo ono što prošli put nije dobilo svu potrebnu većinu, već i ono što je bilo na dnevnom redu, iznalazeći mogućnost da se stvore uslovi da ovaj zakon bude prihvaćen u Skupštini. Zbog toga bi moja sugestija bila da, ukoliko kod prvog glasanja Zakon ne dobije potrebnu većinu u oba entiteta, da se nastavi rasprava vezano za dva amandmana koja su prihvaćena od dvojice kopredsjedavajućih, da li odmah ili da se napravi još jedna diskusija oko toga.

Mislim da bi bilo korisno da pokažemo da smo spremni da kompromisima dolazimo do rješenja.

## **PREDSJEDAVALJUĆI**

Hvala lijepa. Ovog momenta javlja se za riječ zamjenik predsjedavajućeg, gospodin Genjac.

HALID GENJAC

Dame i gospodo, poštovani poslanici,

Ja mislim da je ovo sasvim umjesna primjedba poslanice Muminagić. Ja sam uložio primjedbu na zapisnik sa usaglašavanja. Mi zarad buduće prakse, zarad poštivanja procedure moramo voditi računa o tome. Zapisnik je bio sačinjen na način da neko iz Kolegija prihvata amandmane, neko iz Kolegija ne prihvata amandmane. Predmet usaglašavanja komisije, u čijem svojstvu je nastupio Kolegij, je samo ona odluka, onaj zakon ili ono što dobije na parlamentu većinu. Predmet usaglašavanja je bio Zakon predložen od strane Vijeća ministara i usaglašen na Vijeću ministara. Taj Zakon je dobio većinu i to je bilo predmet usaglašavanja. Ja sam bio za takav zakon da se usvoji, nismo postigli saglasnost, bilo je članova Kolegija koji nisu bili za to da se takav zakon usvoji.

Napravljena je ispravka u tekstu, nakon te intervencije, međutim, razgovori o amandmanima, da li ih neko prihvata ili ne prihvata, od onog trenutka kad oni ne dobiju većinu, oni su stvar slobodnih razgovora. Ja uvažavam napore da se taj zakon donese, međutim, da poštujemo proceduru, da poštujemo Poslovnik i mi danas imamo obavezu da se izjasnimo o Prijedlogu zakona u formi koji je došao usaglašen od strane Vijeća ministara BiH i molim vas da se držimo procedure.

PREDSJEDAVALJUĆI

Hvala lijepa.

Ja sam ohrabren izjašnjavanjem uvaženog zamjenika, jer insistira na provođenju procedure što je jako važno. Mislim da usaglašavanje nije potrebno ako se ne može mijenjati u onome što je izglasano, to je jedna poslovnička nedorečenost, jer ako sve ostaje status quo, onda, oko čega se usaglašavamo, gospodo. Onda da ostane tako, onda nema potrebe, onda gubimo vrijeme. Mislim da je umjesna primjedba gospodina Dokića i mislim da je umjesna primjedba poslanika Dokića. Ja sam mislio predložiti da dobijemo mišljenje o njegovom prijedlogu Ustavnopravne komisije. Uvaženi zamjenik Genjac je insistirao na onome kako piše u Poslovniku i ja ću se toga držati apsolutno, nije sporno. Tu nema nikakvog spora.

Stavljam na glasanje Zakon o imigraciji i azilu u predloženom tekstu kakav je dobio natpolovičnu većinu u prvom krugu, tako da znate šta ste stavili.



## ŠPIRIĆ NIKOLA

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo poslanici,

Zakon o imigraciji i azilu nije nebitan Zakon za državu BiH, zato bih vas molio, kao i uvijek do sada, da potražimo, vezano za ove amandmane, sugestije i načelna mišljenja kancelarije OHR-a. Radi se o amandmanima koji su sa Ustavom i Dejtonskim sporazumom, i nemojte da previše žurimo u svemu što bi moglo ličiti na neki kompromis, da se još uvijek ne izjašnjavamo, da ne zakivamo situaciju, nego da od najviših predstavnika koji su ovdje svakodnevno prisutni u našem radu i daju korisne sugestije, zatražimo viđenje da li su ti amandmani u koliziji sa Ustavom BiH i Dejtonskim sporazumom, a ja vas ubjeđujem da nisu i da, zarad naizgled marginalnih stvari koje jesu suštinske stvari za donošenje takvog zakona, ne lomimo stvari preko koljena. Nije nebitno, hajmo se izjasniti pa će jedni biti za, a jedni protiv. Postoji li, uopšte, volja u Parlamentu za kompromis. Mora se građanima BiH objasniti zašto se ne prihvata amandman. Je li ovakvim načinom požurivanja glasanja kažnjena BiH, ubjeđujem vas da jeste. Nije baš nebitno, je li tako, mi smo vas preglasali i nećemo, tobože, amandman poslanika iz Republike Srpske. Recite nam zašto ste protiv? Molim vas, i gospodin iz OHR-a da kaže, kao što u nizu zakonskih pojekata nam kažu, da li je usaglašeno ili nije i da se očituje oko ovog problema. Ja mislim da moramo stati sa podvalama. Ubjeđujem vas da se radi o klasičnoj podvali i zato nisam za to da se izjašnjavamo, ako smo mogli čekati deset dana, čekajmo i naredno zasjedanje i tražimo saglasnost kancelarije OHR-a, ne saglasnost, nego mišljenje.

### PREDSJEDAVALAČI

Ja vam moram reći, nismo mi u obavezi da se na ovoj sjednici, na nastavku izjašnjavamo, obaveza ne postoji. Poslovnički, ja to mogu odgoditi i to mi niko ne može osporiti, ali ne vidim razloga, iako smatram opravdanim što je govorio poslanik Špirić, oba amandmana su vezana za izričite ustavne nadležnosti, i ja sam pribavio Sporazum o paralelnim odnosima između SRJ i Republike Srpske, set stoji, međutim, ako, ne znam, poslanice Špiriću, da li tvoja sugestija znači da tražiš izjašnjavanje? Hoćemo li se danas izjašnjavati o tome, da li to tražiš?

### NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja mislim da je bolje još usaglašavati.

### PREDSJEDAVALAČI

Dogovoreno. Nemam poslovničku obavezu da to danas stavim. Ja sam mislio, obzirom da smo mi završili i nas trojica više nemamo o čemu o tome razgovarati, jer stojimo na različitim stanovištima. Jedan član Komisije apsolutno je protiv dva amandmana. Mi smo odustali, nas dvojica, od svih ostalih izuzev ta dva, to je takvo stanje. Ta dva amandmana stoje. Nema potrebe, znate ih, gospodine, poslanici znaju, dobili ste ih, ja ne vidim razlog. Vi znate o čemu se radi. Radi se o tome da građani SRJ i RH, prepričano kratko, mogu ulaziti na teritoriju BiH bez pasoša, sa ličnim kartama, znači, i drugi da se kao uslov za sticanje državljanstva primijeni onaj stav Ustava gdje se kaže: državljanstvo entiteta podrazumijeva državljanstvo BiH. Znači, da je izvorno državljanstvo entiteta za priznavanje državljanstva BiH. To je ustavna

odredba. Možemo te ustavne odredbe ovje pročitati, možda je to važnije nego čitanje amandmana.

Da li poslanik Rakić smatra da je važnije pročitati amandmane ili ustavne odredbe? Nema potrebe, znači odustao je.

HALID GENJAC

Ponovo apelujem na proceduru. Mogao si mi to i šapnuti. Na dnevnom redu mi nemamo raspravu o amandmanima i raspravu o Zakonu. Predmetni zakon je bio na tački dnevnog reda i obavljena je rasprava. U svim takvim situacijama, poslovnička je obaveza da se nakon usaglašavanja Kolegija, u svojstvu komisije obavi izjašnjenje, i to je sva priča. Ovi uslovi su se stekli, budući da je Kolegij, u svojstvu komisije, obavio usaglašavanje. Protekao je i rok od tri dana, najduže od tri dana da se izvrši usaglašavanje i mi imamo uslove da se izjašnjavamo o Zakonu.

Prije izjašnjavanja bio je prijedlog poslanika da se odgodi izjašnjenje. Mislim da taj prijedlog treba staviti na glasanje, to je za to da se odgodi izjašnjenje ...

PREDSJEDAVAJUĆI

Poslanik Špirić traži da se izjasnimo ko je za to da se odgodi izjašnjenje. Prije glasanja

\_\_\_\_\_:

Ja još jednom sugerišem ... da vjerujemo da visoki predstavnik neće usaglašavati stavove ...

NE ČUJE SE IZLAGANJE

PREDSJEDAVAJUĆI

Hvala lijepa, to je Vaše mišljenje.

Gospodine Špiriću, u međuvremenu, formuliši prijedlog da znam sa Sekretarijatom, da znam tačno, da li si tražio usaglašavanje sa OHR-om i da vidimo šta je, koliko je na čemu.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo, zastupnici i poslanici,

Zaista apelujem da ne pravimo kaos od Parlamenta. Mi imamo vrlo mali broj zakona koje je Vijeće ministara BiH u svom radu usaglasilo. Vaša odrednica jeste da pokušamo tom Vijeću ministara BiH, to što je usaglasilo, da ti zakoni dobiju svoj epilog u parlamentarnoj proceduri. Ja ne bih želio trpiti u javnosti, kao član

Parlamenta, kritiku koju će gospodin Silajdžić sutra, možda sam sebi davati, reći će da je sebi nešto predložio, kao predsjedavajući Ministarskog vijeća, a Parlament se još nije izjasnio. Gospodo, Vijeće ministara BiH je za svoj rad usaglasilo sedam zakona. Jedno je da produži rok važenja pasoša, jedno je da uskladi da dolazi 2000. godina, itd., ali to minimalno što je usaglasilo, što je, po meni, ispod svih minimuma, dajte da dobije svoj epilog u Parlamentarnoj skupštini BiH i to dobija epilog sa aspekta odgovornosti, ako usaglašen prijedlog Vijeća ministara BiH danas ne može dobiti svoju potrebnu većinu, onda je to kriza Vijeća ministara BiH. Onda nemojte o prijedlozima zakona Vijeća ministara BiH biti protiv ... za produžetak statusa ovakvog Vijeća ministara BiH, onda nije nešto u redu. Zbog toga, molim vas, i ja uvažavam intenciju gospodina Špirića, i kad dobije svoj epilog, parlamentarno izjašnjavanje, ostaje Vijeću ministara BiH da pokuša doći do novog rješenja, ali daj da mi ne zaustavljamo u Parlamentu jednu proceduru koja je vrlo jasno usaglašena.

Ja insistiram da se, shodno poslovničkoj proceduri, izjasnimo i da prijedlog Vijeća ministara BiH dobije svoj epilog u Parlamentarnoj skupštini BiH.

Proces usaglašavanja, potrebe usaglašavanja po ovom pitanju, o stotinama drugih pitanja ostaje zadaća vladajućih političkih stranaka koje imaju parlamentarnu većinu u ovom domu i koji imaju svoju većinu i u Ministarskom vijeću BiH i koje imaju svoju većinu u Predsjedništvu BiH, to je za nas isti politički koncept, samo u tri varijante, dajte da formalno završimo izjašnjavanje o ovom zakonu.

#### PREDSJEDAVALJUĆI

Replika, izvolite.

Ja sam mislio prozvati kopredsjedavajućeg, gospodina Mihajlovića da se izjasni, jer je bilo nesporazuma oko, nije postignuta saglasnost Savjeta ministara BiH oko amandmana, nije postignuta saglasnost.

#### NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja hoću da budem do kraja jasan i da javnosti bude jasno o čemu se radi. Tražimo mišljenje OHR-a, pošto se radi o zakonskom projektu, pa ako treba i Venecijanske komisije, da se vidi zašto amandmani koji su u skladu sa Ustavom i Dejtonskim sporazumom nailaze na odbojnost bošnjačke strane. Nemojte nas optuživati za opstrukcije jer niste u pravu. Ja molim samo da se OHR izjasni i, ako treba, Venecijanska komisija da kaže. Amandmani jesu u skladu sa Ustavom ili su protiv Ustava BiH. Ako su u skladu sa Ustavom BiH, onda, gospodo, morate priznati da vršite opstrukciju i da zakonski projekti nailaze, bez obzira što poslanici raspravljaju u duhu Ustava i Dejtonskog sporazuma, na odbijanje na ovakav način, zato tražim stranku da se izjasni preko OHR-a i, ako treba, i Venecijanska ...

#### PREDSJEDAVALJUĆI

Bio je jedan od prijedloga, obzirom da ne moramo staviti tačku na dnevni red danas, da li da je stavimo ili ne. Izjašnjavanje ću staviti, to je uredu, ali prekidam raspravu, jer nema smisla dalje. Molim, koliko je poslanika, 33 ili 34, sada mi recite. 34, znači. Molim vas, ko je za to da se odgodi izjašnjavanje?

XXX

Ako Vijeće ministara BiH povlači ovaj svoj prijedlog iz procedure, onda nema logike da se izjašnjavamo. Ako se ...

NE ČUJE SE IZLAGANJE

PREDSJEDAVALAČI

Ja mislim da je na mjestu primjedba. Nema nikakvih problema. Ima li mogućnost da čujemo stav Vijeća ministara BiH.

SVETOZAR MIHAJLOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo,

Vijeće ministara BiH je predložilo ovaj zakon. Mi nismo ovaj zakon povukli. Mi smo prošli put pokušali da se izjasnimo o predloženim amandmanima na ovaj zakon. Nismo prihvatili predložene amandmane iako je

MIHAJLOVIĆ SVETOZAR

Različita je rasprava vođena u Savjetu ministara BiH, ali hoću da vam kažem da je Savjet ministara BiH došao do određenog kompromisa i predložio ovaj zakon, što ne znači vi u Parlamentu trebate od slova do slova da prihvatite ono što je predloženo. Naravno da mi nemamo te ambicije da donosimo idealne zakone. Svako od vas kad razmatra određeni ponuđeni tekst, ima viđenje da se taj tekst eventualno poboljša, naravno, što to mora dobiti parlamentarnu većinu ovdje. Mislim da se ponuđeni amandmani, ili dio tih amandmana, trebaju razmatrati na Parlamentarnoj skupštini BiH i ne samo po ovom zakonu, nego po svim zakonima koji se ponude. Treba otvoriti jednu parlamentarnu raspravu, jer ona je poželjna u Parlamentu. Da ne gledamo stvari samo crno bijelo. Logično bi bilo da se o ponuđenim amandmanima vodi rasprava, usaglašava, kontaktira između poslaničkih klubova da se dođe do pravog rješenja, to je svrha, po mom viđenju, pošto sam ja bio u prošlom sazivu član Narodne skupštine RS i logično je da se kroz te kontakte dođe do poboljšanja teksta zakona. Nemojte na Savjet ministara BiH sad prebacivati odgovornost, je li Savjet ministara BiH ovo ili ono. Savjet ministara BiH je vama ponudio tekst ponuđenog zakona koji imate pred vama i mi smo taj zakon usaglasili i nemamo namjeru da ga povlačimo, a na vama je da poboljšate tekst, naravno, ukoliko dobijete parlamentarnu većinu za to poboljšanje.

Ja ovdje vidim da se vi u osnovnom tekstu svi slažete. Znači da zakon nije sporan u ponuđenom tekstu. Imaju samo dva sitna poboljšanja. Vjerovatno ja smatram da su to poboljšanja, ne mora značiti da svi koji trebate da se dogovorite smatrate ili ne smatrate i da taj zakon usvojite i skinete ga već jednom i idete dalje u proceduru. Dajte malo više saradnje, ako po Poslovniku predsjedavajući ima te mogućnosti da to ili odgodi ili nastavi usaglašavanje do narednog parlamenta što bi bilo dobro, zaista,

da stvari ne gledamo crno bijelo, nego da u interesu svih nas ovdje nađemo rješenja koja će odgovarati svima.

#### PREDSJEDAVAJUĆI

Ja bih želio da pitam gospodina kopredsjedavajućeg, ja vas molim. Osnovni tekst i nije bio sporan. Mi smo predlagaču uputili dva, više amandmana. Odbacili ste sve, ali oko dva ključna amandmana nije Savjet ministara BiH postigao saglasnost.

Savjet ministara BiH oko konačnog teksta, konačnog govorim, nema saglasnost. Da li sam u pravu? Pitam, nemojte vas da pitam, ja pitam kopredsjedavajuće.

#### MIHAJLOVIĆ SVETOZAR

Po proceduri, pošto nije postignuta saglasnost, znači da amandmani nisu prihvaćeni, ostaje osnovni tekst.

#### PREDSJEDAVAJUĆI

Hoću odgovor. Nema više diskusije i ja stavljam na izjašnjavanje, čovjek je rekao sve.

Imamo se izjasniti. Dakle, nije povučen, kako smo čuli, prijedlog, od strane predlagača. Ovdje ima, gospodin Špirić je dostavio meni svoj prijedlog zaključka da se odloži izjašnjavanje o Zakonu, obzirom da nismo obavezni danas o njemu raspravljati na istoj sjednici, Zakon o imigraciji i azilu dok OHR ili Kancelarija visokog predstavnika ne daju mišljenje o ustavnosti amandmana, usklađenosti amandmana sa Ustavom BiH, amandmana, znači, 1. gospođe Rađević i 2. gospodina Deretića.

Ko je za to da se odloži ovo, prisutna su 34 poslanika, ovo izjašnjavanje za sledeću sjednicu? 10. Ko je protiv? Da se odgodi izjašnjavanje, naravno, čuli ste formulaciju. 14. Prijedlog da se odgodi nije dobio potrebnu većinu. Nema potrebe ići na entitetsko glasanje. Ja stavljam. Počeo je proces glasanja, čim završim dat ću ti riječ.

Ko je za to da se prihvati Zakon o imigraciji i azilu kako ga je predložio Savjet ministara BiH? 20 za. Ko je protiv? 11 protiv, 3 su uzdržana glasa. Ima li neko primjedbu na proceduru glasanja? Nema. Sada vas pitam, po entitetima, da se još izjasnimo. Ko je protiv ovog zakona iz RS? 10. Ima više od dvije trećine, nije zakon dobio, ali brojat ćemo glasanje do kraja. Ko je protiv iz Federacije BiH? 1. Zakon nije dobio potrebnu većinu i nije prihvaćen Zakon o imigraciji i azilu.

Idemo na drugi Zakon. To je Zakon o osnivanju zajedničkih policijskih snaga za suzbijanje terorizma, međuentitetskog kriminala, i neovlaštene trgovine drogom. Ko je za ovaj zakon u predloženoj formi? 17. Nije dobio natpolovičnu većinu, dobio je tačno pola. Mora biti protiv po entitetima, to se mora provesti od kraja do kraja. Ko je protiv iz RS? 10. Iz Federacije BiH, protiv. Obzirom da Zakon nije dobio

mogućnost prolaska zbog dvije trećine delegata iz RS koji su glasali protiv, Zakon nije prihvaćen.

Oprostite, gospodine, poslaniče, molim vas, pročitajte Poslovnik, mora biti dvije trećine protiv iz entiteta u drugom krugu i zato se mora provesti glasanje do kraja iz entiteta.

Sad možemo davati riječ. Ja se izvinjavam, gospodine Tokiću, prvo Deretić, pa vi.

DERETIĆ MIODRAG

Uvažene kolege predsjedavajući, vi, kolege poslanici,

Evo, ovo možemo uzeti kao jedan eklatantan primjer kako se želi opstruisati kod donošenja vrlo bitnih zakonskih propisa koji su, između ostalog, i pretpostavka za prijem BiH u Savjet Evrope. Osjećao sam potrebu da ovo kažem iz razloga da i predstavnici iz međunarodne zajednice vide da situacija nije takva kakvu je žele poslanici iz reda bošnjačkog, veliki broj poslanika iz reda bošnjačkog naroda, prikazati. Formalno pravno, poslanici iz RS, srpski poslanici iz RS su bili protiv ovog zakonskog propisa, Zakona o imigraciji i azilu, samo iz razloga što nije postojala dobra volja da se prihvate dva predložena amandmana koji su u skladu sa Ustavom BiH. Nisu se željela prihvatiti ova dva amandmana, jer upravo iz reda bošnjačkog naroda, velikog dijela poslanika, se ide da se i formalno, jer ja to tako lično doživljavam i za to sam glasao protiv tog zakona, pokidaju veze između Srba s jedne strane i s druge strane Drine, to je suštinski problem. Ne postoji dobra volja. Ne postoji dobra volja za kompromisom, iz tog razloga smo mi u ovoj poziciji, pa molim uvaženu gospodu iz međunarodne zajednice da ne polazi uvijek od toga da su srpski poslanici ti koji opstruiraju rad.

PREDSJEDAVALAJUĆI

Ja molim poslanika da prekine ovu raspravu. Ovo nije sadržaj tačke. Molim Vas, prekinite. Ovako ne mogu dozvoliti raspravu. Ja se izvinjavam.

MIODRAG DERETIĆ

Gospodine Banjac, budite ljubazni pa mi dozvolite. Ja imam pravo, kao poslanik, da iznesem i obrazložim iz kojeg razloga sam glasao protiv Zakona o kojem se glasa. Molim Vas, nemojte mi to uskraćivati, to je moje ustavno pravo.

PREDSJEDAVALAJUĆI

Glasanje je završeno, poslaniče, morate to shvatiti.

Tokiću, možemo li mu dati repliku. Ne da čovjek. Ja vas molim da ovo privodimo kraju. Nemojte sad da političke rasprave vodimo ovdje.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, ja Vas molim da konzistentno nastupate kod svakog poslanika i kod svake diskusije poslije. Ja Vas, zaista, upozoravam i tražim da ovdje niko ne govori, niti može govoriti u ime srpskih poslanika. Ovdje su se takmičile i prisutne su političke stranke, a tu gimnastiku, kako neko pokušava objasniti, da se glasanjem protiv zakona, glasa za prijem u Vijeće Evrope i to poslije zakona gdje su predstavnici istih koalicija, gdje sjede poslanici, usaglasili u tom Vijeću ministara BiH taj zakon ...

PREDSJEDAVAJUĆI

Molim vas, ja Vam moram uskratiti i njemu sam uskratilo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ne možete mi uskratiti.

PREDSJEDAVAJUĆI

Kako ne mogu?

SEJFUDIN TOKIĆ

Ne možete. Ne možete za to što Vi nemate prava da zloupotrebljavate predsjedavajuću funkciju. Imate obavezu da svakog poslanika ravnopravno tretirate.

PREDSJEDAVAJUĆI

Zaključujem ovo.

SEJFUDIN TOKIĆ

Ne zaključujete.

PREDSJEDAVAJUĆI

Prekinut ću sjednicu.

SEJFUDIN TOKIĆ

Prekinite sjednicu slobodno. Ne smije niko u ovoj sali govoriti u ime srpskih, hrvatskih ili bošnjačkih ... samo u ime, i prekinite sljedeći put kad neko bude tako govorio.

PREDSJEDAVAJUĆI

Prekinuo sam ga.

SEJFUDIN TOKIĆ

Socijaldemokratska partija ima i Srbe i Hrvate i Bošnjake i ne dozvoljavam da iko maše tom etiketom.

PREDSJEDAVAJUĆI

Gospodine, ja sam prekinuo i njega i Vas. Gospodine Tokiću, ubuduće lakše.

ALMA ČOLO

Molim vas, ja sam se davno javila za riječ i htjela sam da govorim o tome da imam osjećaj da ste nas vratili u prošlu sjednicu. Mi raspravljamo ovdje o amandmanima o kojima smo se izjašnjavali prošli put. Vijeće ministara BiH je imalo šansu da te amandmane ugradi u Zakon o imigraciji i azilu, da prihvati vaše amandmane i da ti amandmani postanu sastavni dio Zakona. Vijeće ministara BiH to nije uradilo. Mi smo se izjasnili o amandmanima i nismo ih prihvatili. Sada nas vraćate ponovo u istu situaciju, ponovo da raspravljamo o opravdanosti vaših amandmana. Ja i dalje imam argumente koji su protiv tih amandmana, a to su da se pitanje ulaska sa ličnom kartom u neku državu reguliše međunarodnim sporazumom ...

PREDSJEDAVAJUĆI

Vi ste svoj stav iznijeli glasanjem. Hvala vam lijepa. Na ovu temu glasanje je završeno, samo ako može nešto drugo.

HILMO NEIMARLIJA

Gospodo predsjedavajući, kolege poslanici,

Ja prvo izražavam osobni protest zbog načina na koji je predsjedavajući danas otvorio i vodio ovaj nastavak 11. sjednice. Bez obzira na prekidanje poslanika u poodmakloj fazi njegove diskusije, dozvolio je, ne poštujući proceduru, da se izriču prvo politički stavovi i mišljenja koja se ne mogu tek tako prekinuti i prešutjeti. Da se izriču ocjene koje su vrlo sporne i problematične za ovaj Dom i, na kraju, da se proceduralno završene stvari vraćaju. Hvala Vam lijepa. Gospodine predsjedavajući, Vi ste zatražili da vam obrazložim svoj protest zbog načina na koji ste Vi vodili.

PREDSJEDAVAJUĆI

Izrazili ste protest.

HILMO NEIMARLIJA

Nisam obrazložio. Prvo je načelna primjedba. Načelna je primjedba kad je poslanik Špirić rekao, tražeći da se proceduralno vrati nešto što je završeno, da se radi o podvali. Ko je kome podvalio?

PREDSJEDAVAJUĆI

Jesam li ga zaustavio?

HILMO NEIMARLIJA

Niste tada.

PREDSJEDAVAJUĆI

Nisam tada.



HILMO NEIMARLIJA

Niste zaustavili Deretića kad je kazao, dao sa svoje strane neku vrstu obrazloženja, u smislu da neprihvatanje amandmana znači da Bošnjaci time hoće da prekinu veze između Srba s jedne i druge strane Drine. Zakon o azilu ne regulira prava Srba nego državljana BiH i Tokić je opravdano reagirao. Mi ne predstavljamo u Domu Parlamenta, u Domu naroda PSBiH, delegati nastupaju s pravom i obavezom da predstavljaju narode.

Samo kao ilustraciju, molim vas. Kolega Tokić je više puta opravdano i umjesno upozorio poslanike uglavnom iz RS-a.

PREDSJEDAVALJUĆI

Hvala lijepa. Oduzimam Vam riječ.

HILMO NEIMARLIJA

Zamolio bih ja i Tokića da ne govori da je SDP stranka sva tri naroda.

PREDSJEDAVALJUĆI

Hvala Vam lijepa, poslanice, ne mogu više.

Prelazim na sledeću tačku dnevnog reda. Jedni bi da pričaju, pa da i oni vrijeđaju, pa bi i drugi da to rade, pa jedne da ne prekidamo, druge da ne prekidamo, itd.

## **Ad.2. Izvještaj i analiza rada Savjeta ministara BiH**

Molim predstavnika Savjeta ministara BiH da podnese izvještaj.

SVETOZAR MIHAJLOVIĆ

Poštovano predsjedništvo, cijenjeni poslanici, dame i gospodo,

Savjet ministara BiH, saglasno odredbama Ustava BiH i Zakona o Savjetu ministara BiH i ministarstvima BiH, odgovoran je Parlamentarnoj skupštini BiH za provođenje politike u oblasti svojih utvrđenih prava i dužnosti.

U okvirima navedene odgovornosti, Savjet ministara BiH podnosi izvještaj o svom radu za period januar – septembar o.g. koji ste vi dobili prije par dana.

U izvještajnom periodu Savjet ministara BiH, obavljajući poslove iz svoje nadležnosti, suočavao se sa određenim problemima koje su otežavale i usporavale efikasnost njegovog rada, a koje su, manje više, svima poznate. Prvenstveno mislimo na činjenicu da BiH još uvijek nije u stanju da opstane bez međunarodne pomoći, podrške, još uvijek nedovoljan nivo međusobne tolerancije i povjerenja, kao i na nedovoljnu izgrađenost institucija BiH i njihovu razgraničenost u odnosu na

ovlaštenja entiteta. Među navedene probleme svakako spada i nepostojanje pravne države, što se, svakako, ogleda u djelimičnom ili potpunom nepoštovanju i neizvršavanju određenih, zakonom i drugim pravnim aktima, utvrđenih obaveza.

Uprkos navedenim teškoćama, Savjet ministara BiH je, u izvještajnom periodu, ostvario određene rezultate. Ti rezultati se ogledaju prvenstveno u normativno pravnoj djelatnosti, utvrđivanju nacрта pojedinih zakona i donošenju odluka u postupku provođenja tih zakona i drugih utvrđenih obaveza iz svoje nadležnosti, u njihovoj operacionalizaciji kao i razmatranju i adekvatnom rješavanju svih aktuelnih pitanja na dnevnom redu ovog organa.

Logično je i prirodno da se u izvršavanju svojih obaveza ne može uvijek postići puna saglasnost, odnosno konsenzus, zbog različitih, često suprotnih interesa naroda koji predstavljaju članove Savjeta ministara BiH i suprotnih viđenja jednog istog pitanja ili problema. Međutim, vidljiva je tendencija sve većeg stepena usaglašenosti članova Savjeta prilikom donošenja odluka. Izvještaj koji je pred vama poslanicima nudi jedno objektivno stanje po oblastima, jedan pregled onog što je stvarno urađeno za proteklih devet mjeseci i on se može različito ocijeniti, zavisno od pristupa.

Imajući sve u vidu, ali zaista sve, i subjektivne i objektivne okolnosti koje utiču na rad Savjeta, kao i potreban nivo razumijevanja tih okolnosti, izvještajni period je sigurno uspješan period. To nikako ne znači da on nije mogao biti i uspješniji.

Daljim razvijanjem ... procesa potpune, a ne djelimične ili selektivne implementacije Dejtonskog mirovnog sporazuma, daljom demokratizacijom u svim segmentima života i djelovanjem u razvoju tržišno orjentisane i samoodržive privrede, u jednoj uzročno ... vezi, a ovi rezultati će biti, nesumnjivo, veći i značajniji. Opštem napretku doprinijet će, nesumnjivo, i sve što je dosada urađeno u procesu realizacije Pakta stabilnosti i približavanju evropskim integracijama, čime će BiH zauzeti u Evropi mjesto koje joj zaista i pripada.

U ime članova Savjeta ministara BiH, zahvaljujem se na pažnji i želim da u jednom konstruktivnom postupku predočeni izvještaj razmotrite.

**PREDSJEDAVALAČI**

Gospodin Silajdžić se javio.

**HARIS SILAJDŽIĆ**

Zahvaljujem se. Ovdje se ne radi o riječi, nego o izlaganju i to izlaganje će uzeti malo vremena. Smatramo da je došlo vrijeme da se neke stvari izlože. Dosada, kao što znate, nismo koristili to pravo i tu obavezu da malo detaljnije porazgovaramo o Vijeću ministara BiH.

Povodom Izvještaja o radu i Programu rada Vijeća ministara BiH, smatram razložnim da ukažem na nekoliko bitnih pitanja koja imaju značaja kako u analiziranju onog što je ili što nije urađeno u proteklom periodu, tako i u

procjenjivanju realnih mogućnosti za djelovanje Vijeća ministara BiH u narednom razdoblju.

Osnovni problem koji limitira Vijeće ministara BiH u vršenju njegovih nadležnosti i odgovornosti je u konceptualnom odstupanju od ustavnih odredbi, kojima je regulisan pol. za Vijeće ministara BiH i njegove funkcije, sastav i odnos prema drugim institucijama BiH.

Ustavni sud je, kao što znate, već ocijenio da postoji neusaglašenost Zakona o Vijeću ministara BiH sa Ustavom BiH. Ja vrlo argumentovano iznosim konstataciju da niti jedna ustavna odredba o Vijeću ministara BiH nije doslovno realizovana. U strukturi zakonodavne i izvršne vlasti, Vijeće ministara BiH, za razliku, molim vas da to uočite, za razliku od Parlamenta BiH i Predsjedništva BiH, jedina je institucija kod koje Ustav nije utvrdio paritetni sastav, niti je u sistem kod donošenja odluka ugrađen konsenzus ili veto. Osim obaveze da Vijeće ministara BiH sačinjavaju u određenoj srazmjeri iz oba entiteta, Ustav ne postavlja nikakva druga ograničenja. Prema Ustavu, koncept Vijeća ministara BiH postavljen je slično poziciji vlade u modernim evropskih sistemima. S obzirom da Predstavnički dom PSBiH potvrđuje sastav Vijeća ministara BiH, na prijedlog predsjednika Vijeća, kao mandatar, jasno je da bi Vijeće ministara BiH, po sastavu i programskoj orijentaciji, trebalo da održava rezultat izbora za Predstavnički dom.

Prema Ustavu, Vijeće ministara BiH je organ izvršne vlasti, na čiji personalni sastav bitno utiče mandatar, vodeći računa o političkim opcijama stranke ili koalicije koja je na izborima dobila većinu u Predstavničkom domu PSBiH. U takvoj situaciji, Vijeće ministara BiH svoje odluke donosi po postupku koji ne predviđa konsenzus ili veto, to znači da primjer da zakonski projekat ne može biti blokiran već u Vijeću ministara BiH, nego da prijedlozi zakona koje Vijeće ministara BiH utvrdi prostom većinom moraju doći pred Parlamentarnu skupštinu BiH, a tek tada u parlamentarnoj debati i odlučivanju mogu biti aktivirani ustavni mehanizmi zaštite vitalnih interesa. Prema Ustavu, sve bi trebalo biti tako kako sam rekao. U praksi, međutim, ništa nije postavljeno na taj način. Naprotiv, kreiran je jedan novi koncept Vijeća ministara BiH u koji su ugrađeni i elementi pariteta i konsenzusa i veta, što u praksi dovodi do blokada u radu Vijeća ministara BiH. Jednostavno, mimo Ustava, u Vijeće ministara BiH su preneseni odnosi koji su projektovani za Predsjedništvo BiH i Parlament BiH. Taj koncept nije kreiralo Vijeće ministara BiH, kao što znate, uspostavljen je prije nego što je formirano Vijeće ministra BiH. Ta kreacija, koja znači bitno odstupanje od Ustava, na izvjestan način je nametnuta od Ureda visokog predstavnika, koji je popuštajući pred jakim pritiscima pojedinih političkih frakcija, tražio kompromisno, a ne ustavno rješenje. Zbog toga je Vijeće ministara BiH komponovano na paritetnoj osnovi, a njegov sastav ne izražava izborni rezultat u Predstavničkom domu nego izraz političkog stanja i odnosa zatečenih u vrijeme potpisivanja Dejtonskog sporazuma i tendencije da se ti odnosi trajno zadrže.

Uvođenjem pariteta u sastav Vijeća ministara BiH i uvođenjem konsenzusa i veta u donošenju odluka iz nadležnosti Vijeća ministara, umjesto operativnog izvršnog organa, stvorena je još jedna institucija u kojoj se primjenjuju sve one blokade koje su karakteristične za Parlamentarnu skupštinu BiH i Predsjedništvo BiH, iako za to ne postoji ustavni osnov. Upravo zato Vijeće ministara BiH se nalazi u komplikovanijoj i težoj situaciji od one u kojoj se Predsjedništvo BiH i Parlamentarna

skupština BiH nalaze. Za Predsjedništvo BiH i Parlamentarnu skupštinu BiH, kao što znate, predviđeni su instrumenti deblokade, radi zaštite vitalnih interesa.

Međutim, pošto Ustav nije predvidio instrumente blokade u donošenju odluka iz nadležnosti Vijeća ministara BiH, ponavljam, Ustav nije predvidio instrumente blokade u Vijeću ministara BiH. Nisu Ustavom predviđeni ni načini rješavanja situacija stvorenih u Vijeću ministara BiH. Praktično govoreći, ako u Parlamentarnoj skupštini BiH dođe do blokade, propisana je prilično jasna procedura i postupak usaglašavanja, isto tako i sa Predsjedništvom BiH. Mnoga pitanja već godinama čekaju da dođu na dnevni red Vijeća ministara BiH, jer se prilikom sastavljanja dnevnog reda ne može postići konsenzus. Ustavom takav konsenzus nije ni predviđen, ali on je instaliran Zakonom o Vijeću ministara BiH i on je posljedica paritetnog sastava Vijeća ministara BiH. Kao kopredsjednik Vijeća ministara BiH, pokretao sam inicijativu da se razmatra 138 zakonskih projekata, od kojih sam nekoliko desetina podnio u obliku prednacrtu ili nacrtu svima vama. Većina tih prijedloga nije ni razmatrana, jer se već u pripremi sjednica o njima nije mogao postići konsenzus radi uvrštavanja u dnevni red. To nije rezultat neke lične netrpeljivosti između ljudi koji čine Vijeće ministara BiH, niti je posljedica personalnih relacija. Razlog takvog stanja je bitno odstupanje od koncepta Vijeća ministara BiH koji je definisan Ustavom. Članovi Vijeća ministara BiH ponašaju se u skladu sa tim deformisanim konceptom. Oni nisu odgovorni većini u Predstavničkom domu PSBiH i ne predstavljaju tim koji je okupio mandatar. Oni su odgovorni političkim frakcijama koje su izdejsstvovale ovu neustavnu kreaciju Vijeća ministara BiH i koje na taj način kontrolišu rad Vijeća ministara BiH. Po pravilu, u Vijeću ministara BiH se već unaprijed prelamaju oni odnosi, one opcije koje se kasnije eksponiraju u Parlamentu BiH ili Predsjedništvu BiH. Ne tvrdim da u pojedinim slučajevima članovi Vijeća ministara BiH bar povremeno, djelomično, ne pokazuju određenu samostalnost u donošenju odluka, naročito kada je riječ o pripremi prijedloga zakona, međutim, u takvim slučajevima te zakone očekuje parlamentarna blokada i to smo danas dobro vidjeli.

Htio bih da podsjetim samo na primjere zakona koji su na Vijeću ministara potpuno usaglašeni a na prošloj i ovoj sjednici Parlamenta nisu prihvaćeni.

Ja potpuno shvatam da u normalnim uslovima otvaranje pitanja povjerenja Vijeću ministara BiH znači izraz demokratske parlamentarne prakse, ali u ovoj situaciji, eventualne personalne promjene ne bi donijele nikakav bitno novi kvalitet. Bilo ... kao i personalni sastav Vijeća ministara našao bi se u istoj ili vrlo sličnoj situaciju, upravo zbog odstupanja od ustavnog koncepta ove institucije. Samo ukoliko se uspostavi koncept Vijeća ministara BiH, na onaj način na koji je to Ustavom definisano, moguće je očekivati značajnije, pozitivne promjene u njegovom funkcionisanju, što će se pozitivno odraziti na rad ostalih institucija.

Prilika da se reafirmiše Ustavom utvrđeni koncept Vijeća ministara BiH, otvoreno je odlukom Ustavnog suda BiH, odnosno promjenom Zakona o Vijeću ministara BiH. Treba imati u vidu da nova zakonska rješenja o Vijeću ministara BiH predstavljaju eminentno političko pitanje. Zato smatram da nije najcjelishodnije rješenje da nova zakonska rješenja u Vijeću ministara BiH priprema i predlaže samo Vijeće ministara BiH. Mislim, da bi se došlo do kvalitetnijih rješenja, ukoliko bi

priprema ovog zakona bila povjerena parlamentarnim grupama, ne može sve biti na Vijeću ministara BiH.

Kad je riječ o Programu rada Vijeća ministara u narednom periodu, smatram da težište aktivnosti treba usmjeriti na pripremu i donošenje onih osnovnih zakona koji će formirati barem elementarni pravni okvir, neophodan za, prije svega, ekonomske reforme, obnovu zemlje, povratak prognanih i raseljenih u skladu s Aneksom 7., jačanje zakonitosti i borbu protiv korupcije, kao i svi drugi vidovi organizovanog kriminala, uspostavljanje i funkcionisanje neophodnih institucija na nivou države, prilagođavanje ukupnog sistema u svim oblastima u onim standardima koji znače definitivnu orijentaciju za ulazak u evropske integracije. Ove ciljeve jednostavno nije moguće ostvariti ukoliko ne budu pripremljeni i usvojeni odgovarajući zakoni BiH.

Dao sam inicijativu za pripremu i donošenje 138 zakona, od kojih je većina, bar prema mišljenju pravnih stručnjaka koje sam konsultovao, veoma bitna za stvaranje jednog pravnog ambijenta u kojem će se ubrzano odvijati pozitivni procesi i normalizirati ukupno stanje. Nažalost, izostale su reakcije na te inicijative. Meni je jasno da one političke partije i političari koji, što otvoreno, što prikriveno, ne žele normalizaciju, niti bilo kakvu reintegraciju BiH, ne reaguju na ove inicijative, to mi je sasvim jasno i prirodno. Nije mi, međutim, sasvim jasno zašto one političke stranke i njihovi lideri koje u načelnim diskusijama podržavaju pozitivne procese, normalizaciju stanja i reintegraciju BiH na osnovama Dejtonskog ugovora, ne daju podršku konkretnim zakonskim rješenjima na konkretan način.

U Parlamentu BiH, sticajem okolnosti, govoreći o Vijeću ministara BiH, nije baš sasvim jasno ko je pozicija, a ko je opozicija. Svaki član Vijeća ministara BiH može računati da ima bar tri parlamentarne frakcije koje su, sa njegovog stanovišta, opozicija. Međutim, ovdje ima stranaka i poslanika koji sebe deklarativno smatraju opozicijom. Oni su vrlo kritični prema Vijeću ministara BiH i to je razumljivo, jer je to ključna funkcija.

**PREDSJEDAVAJUĆI**

Ja molim poslanika da se usmjeri na izvještaj o radu.

**HARIS SILAJDŽIĆ**

Izvinjavam se, ovo je izlaganje. Ja sam najavio izlaganje i ja ću završiti svoje izlaganje u vezi sa radom Vijeća ministara BiH.

**PREDSJEDAVAJUĆI**

Kao poslanik ili kao kopredsjedavajući.

**HARIS SILAJDŽIĆ**

Kao kopredsjedavajući.

Ima stranaka ovdje koje sebe deklarativno smatraju opozicijom. Oni su vrlo kritični prema Vijeću ministara BiH i to je razumljivo, jer je to ključna funkcija opozicije, ali mi još uvijek ne živimo i ne radimo u normalnim uslovima i zato bi bilo

realno očekivati konstruktivan pristup opozicije. Pod tim smatram da bi bilo logično, na pojedinim zakonskim projektima koji su im dostavljeni, očekivati podršku onih koji su na načelnoj raspravi, naročito kada to prenosi televizija, zdušno se zalažu upravo za one principe i ciljeve koji su sadržani u prijedlozima pojedinih zakona, takve prave podrške, ipak, nema. Činjenica je da nikad nisam dobio nijednu pismenu ni usmenu primjedbu na nacрте zakona koje već šaljem godinama svakom poslaniku, uključujući i nacрте 21 zakona koje sam dostavio u svojstvu poslanika u avgustu o.g. Iz toga se može izvući zaključak da su oni koji su tražili da se glasa o povjerenju Vijeća ministara BiH, također, bili zadovoljni tim nacртima. Kako onda objasniti njihovu inicijativu o glasanju o povjerenju? Kako objasniti činjenicu da je opozicija zatražila glasanje o povjerenju Vijeća ministara BiH u momentu kada se Vijeće ministara BiH saglasilo o jednom vrlo važnom zakonskom projektu, a taj isti zakon Parlament BiH je odbio. Danas je taj isti zakon Parlament BiH ponovo odbio i ja očekujem da sad ponovo opozicija traži povjerenje Vijeće ministara BiH, pošto je to Parlament odbio. Da se razumijemo s kim ovdje treba razgovarati. Ja razumijem da parlamentarne stranke između sebe ne razgovaraju, ali se ne može stalno preko Vijeća ministara BiH razgovarati između sebe. Vijeće ministara BiH je usaglasilo Zakon. Parlament ga je odbio. Opozicija traži povjerenje Vijeća ministara BiH. Kakve logike ima tu? Šta se hoće s tim? Inače, radi se o jednom dosta negativnom pristupu kada je taj dio Parlamenta BiH u pitanju. Kako objasniti da jedan veoma uspješno urađen posao, kao što je organizacija Samita Pakta stabilnosti u ... dobija priznanja i čestitke iz cijelog svijeta, dok opozicija pokušava da cijeli taj posao prikaže u krajnje negativnom svjetlu.

Kako objasniti jedan veoma krupan i rijedak rezultat kao što je strano ulaganje u Željezaru Zenica, koje dosada predstavlja najkrupnije ulaganje u Federaciju BiH, pojedini opozicioni lideri nastoje obezvrijediti i minimizirati. To nije odgovoran politički pristup. U situaciji u kojoj se nalazimo, svako može doprinijeti da bude još gore, ali od svih nas, neovisno da li se smatramo opozicijom ili pozicijom, očekuje se da već sada, a ne nakon nekih novih budućih izbora, učinimo koliko možemo da bude bolje, jer bez ... doprinosa i konkretnog postupanja svakog od nas u Vijeću ministara BiH i u Parlamentarnoj skupštini BiH. Ako je prioritetni zadatak Vijeća ministara BiH i Parlamenta BiH da se hitno donesu bar neophodni zakoni, onda je odnos svakog od nas, prema svakom pojedinom zakonskom prijedlogu, mjerilo doprinosa i lične odgovornosti.

Od 138 zakona, ponavljam, 138 zakona koje smo inicirali ovdje, za koje smatram da su neophodni i da su u korist svakog pojedinog građana BiH, Ured visokog predstavnika je kao minimum označio 21 zakon i ta lista vam je dostavljena. Pokazaćemo elementarnu odgovornost, ako zakone sa te liste usvojimo do kraja godine. To više nije pitanje dobre volje, to je pitanje izvršavanja obaveza u skladu sa Madridskom deklaracijom.

Među strankama i političkim opcijama koje su ovdje zastupljenje postoje brojne i krupne razlike. Ipak, uz sve te razlike, vjerujem da postoji jedna tačka oko koje možemo postići konsenzus, a to je da ne budemo siromašni. Prije tri dana, na platou ispred ove zgrade, evo i sada, okupile su se desetine hiljada ljudi. Njihov osnovni zahtjev je bio da imaju posao i da dobiju plaće za ono što rade. Niko ne može reći da je to neuvjeren, neopravdan ili nerealan zahtjev.

Institucije BiH, prije svega Vijeće ministara BiH, ovaj parlament, imaju odgovornost u pogledu tih zahtjeva, bez obzira kako ko od nas tumači i shvata nadležnosti entiteta i nadležnosti države i mi, zaista, imamo i ustavnu, političku i moralnu odgovornost prema svim građanima BiH, iako entiteti pretenduju na ključne nadležnosti u ostvarivanju ekonomskih reformi i realizaciji programa rekonstrukcije i obnove, pokazalo se da to breme ne mogu iznijeti ako djeluju odvojeno, ako uzurpiraju kompetencije države BiH i njenih institucija. Apsolutno je jasno da bez značajnih stranih ulaganja, BiH ne može izaći iz ovog stanja i krenuti putem ekonomskog prosperiteta. Ponovit ću, bez stranih ulaganja, ne možemo izaći iz ove situacije, ali isto je tako jasno da strani kapital neće doći ako se za to ne ispune neophodni uvjeti i ne stvori odgovarajući ambijent. Prije nego što ulože svoj kapital, stranci postavljaju pitanje kakve mi to zakone imamo. Mi možemo samo odgovoriti da većinu zakona, zakona koje normalne zemlje imaju, mi nemamo, da u mnogim oblastima još uvijek primjenjujemo zakone koji su doneseni u prethodnom, sasvim drugačijem ekonomskom sistemu, da su neka od ključnih ekonomskih pitanja regulisana entitetskim zakonima i to na različit način. U ovakvoj situaciji će teško doći do realizovanja značajnih stranih ulaganja. Neke rezultate imamo. Međutim, ne treba podržavati i održavati iluziju da strani kapital jedva čeka da dođe u BiH i još je štetnije plasirati tezu da nam strani kapital ne treba i da sopstvenim snagama zatvoreni u entitete možemo osigurati bolji život i prosperitet.

Pogledajmo strukturu zemalja iz kojih su do sada vršena ulaganja u Federaciji BiH, danas smo to imali na dnevnom redu Vijeća ministara BiH. Preko 69% ukupnih ulaganja dolazi iz Kuvajta. Mi priznajemo status velikog ulagača toj zemlji u razvoj BiH, ali istovremeno se moramo upitati zašto ne pristiže kapital iz ekonomski najrazvijenih zemalja, zašto ne pristiže kapital iz zapadne Evrope u koju se želimo integrisati, ima samo jedan odgovor. Nismo ispunili sve one preduvjete koji su neophodni da privuku strani kapital.

Da bi iznio i ilustrovao kako to izgleda, otprilike, iznijet ću primjer postupanja Vlade RS, mada sličnih primjera mogu navesti i u Federaciji BiH. Nedavno je Vlada RS donijela, u Službenom glasniku je objavila odluku o neprihvatanju odluke Vijeća ministara BiH o zabrani uvoza određenih proizvoda životinjskog porijekla u BiH. Kako od Vijeća ministara BiH tražiti da funkcioniše uspješnije, ako entitetska vlada misli da može jednostrano suspendovati odluke Vijeća ministara BiH. Osim toga, ovim ... izvršena podjela cjelokupnog ekonomskog sistema, jer su, praktično, uspostavljena dva različita uvozna režima po entitetima i to je svakodnevna praksa. Još je drastičniji zaključak Skupštine RS objavljen 11. oktobra o.g. kojim entitetska Skupština sa 1.1.2000. godine stavlja van snage sve akte BiH, koji se prema Ustavu BiH primjenjuju na osnovu kontinuiteta. To je neustavno, to je neodrživo i to je još jedna barijera stranim ulaganjima, upravo to je razlog da do kraja o.g. usvojimo bar ovaj minimalni paket sa 21 zakonom, koji predlaže Ured visokog predstavnika. Istovremeno, predlažemo da entiteti bez odlaganja započnu pregovore o dodatnim nadležnostima institucija BiH i tako realizuju izričitu ustavnu obavezu. Dodatnim nadležnostima, naročito u ekonomskoj sferi, neophodni su za uspostavljanje jednog normalnog privrednog sistema i ukupnog ambijenta za strana ulaganja. Ponavljam, ovo nije nikakva nova inicijativa, jer je Ustavom izričito utvrđena obaveza entiteta da odmah poslije Dejtona pristupe razmatranju i delegiranju dodatnih nadležnosti, neophodnih da institucije BiH uspješnije djeluju u pravcu ekonomske reforme i obnove i rekonstrukcije cijele zemlje, i naše inicijative na ovom Parlamentu nikada

nisu naišle na podršku. Kako Vijeće ministara BiH može raditi poslije toga. Besmisleno je promovisati tezu kako želimo da se ekonomski integrišemo u Evropu, a istovremeno ne činimo ništa ili ne činimo dovoljno da se unutar BiH ekonomski integrišemo. Nešto nije uredu u toj logici.

Gospodo poslanici, ovih nekoliko pitanja koja se odnose na objektivne uvjete u kojima je Vijeće ministara BiH djelovalo i na pretpostavke za njegov uspješniji rad u predstojećem periodu, iznio sam bez pretenzija da dajem cjelovitu analizu na situaciju, koja se neminovno reflektuje na Vijeće ministara BiH. Bila mi je namjera da izdvojim nekoliko značajnih pitanja koja je moguće riješiti u relativno kratkom vremenu, ponavljam, moguće ih je riješiti u relativno kratkom vremenu, a od nas zavise dalji koraci ka ukupnoj normalizaciji stanja u zemlji.

Pritisak na Vijeće ministara BiH je razložen u onoj mjeri u kojoj iza tog pritiska stoje namjere da se zaustave negativni trendovi i da se ubrzaju pozitivni procesi i da se dosljedno provodi Dejtonski sporazum. Ukoliko se, pak, traži dežurni krivac za sve probleme koje na svojoj koži osjećaju građani BiH, onda je izabrano pogrešno mjesto, to Vijeće ministara BiH, jer se stvarni centri moći koji bitno utiču na stanje u zemlji još ne nalaze u institucijama sistema. Neki od tih centara ne samo da su locirani izvan institucija, nego su izvan granica BiH. To ne govorim da bih opravdao Vijeće ministara BiH, nego da bismo na objektivnan način ocjenjivali odgovornost svih faktora, i vanjskih i unutrašnjih, koji utiču na stanje u BiH.

Donošenjem Programa rada, obezbjeđuje se jedna od značajnih pretpostavki za uspješnije funkcionisanje Vijeća ministara BiH i na taj način Parlamentarne skupštine BiH.

Vijeće ministara BiH ima sposobnosti da taj program realizuje, ali ima i razloga da očekuje saradnju i podršku svih poslanika i Parlamenta u cjelini, jer je to bitan uvjet u vremenu koji je pred nama da realizujemo obaveze od kojih zavisi da li će svi građani BiH živjeti bolje. Od nas zavisi, u dobroj mjeri, da li će građani BiH živjeti bolje, što je jedina mjera kojom se procjenjuje i rad institucija i doprinos svakog pojedinca.

Ja se zahvaljujem na pažnji.

**PREDSJEDAVAJUĆI**

Hvala vam lijepa, pauza do 15 do 2.

/PAUZA/

Počinjemo rad. Ja molim gospodu da zauzmu mjesta. Može li da sjednemo?

Prije nego što stavim Izvještaj na raspravu, pitam članove Savjeta ministara BiH, da li neko želi još govoriti u vezi Izvještaja o radu?

**SVETOZAR MIHAJLOVIĆ**

Dame i gospodo,



Ja neću govoriti o Izvještaju o radu, jer ja sam u uvodnom izlaganju rekao da u Izvještaju o radu, što smo imali to smo i rekli, dali smo u Izvještaju i očekujemo od vas da kroz jednu konstruktivnu raspravu dođemo do određenih zaključaka, poslije toga, šta nije bilo dobro u radu ministara i šta treba popraviti, da bismo u narednom periodu mogli ispravljati neke stvari, uočene slabosti u radu ministara u ovom izvještajnom periodu koji ste vi dobili.

Moram ovom prilikom, rekao bih, da repliciram gospodinu Silajdžiću koji je u svom govoru ovdje iznio, ne Izvještaj o radu, nego čini mi se da njegovo izlaganje nema nikakve veze sa Izvještajem o radu, nego je iznio jednu projekciju, svoje viđenje organizacije Savjeta ministara BiH, što, naravno, nije bila tema današnje tačke dnevnog reda. Iznio je jedno mišljenje lično, bez konsultacije i bez stava na Savjetu ministara BiH. To mišljenje gospodina Silajdžića, na neki način, je u raznim varijantama dosada preporučavano, ali ovog puta gospodin Silajdžić je otvorio karte i rekao sve ono što misli o Savjetu ministara BiH. Gospodin Silajdžić je u svom izlaganju iznio jedne želje koje nemaju osnova sa Dejtonskim sporazumom i sa Ustavom BiH. Drugo su želje, a drugo je jedna stvarnost, a ta stvarnost je Ustav BiH i tog Ustava moramo se svi držati.

Mi znamo da je Zakon o Savjetu ministara BiH, nema potrebe da se u to ubjeđujemo, neustavan u određenim odredbama i da je Ustavni sud BiH poništio, odnosno, dao nalog da se u roku od tri mjeseca, odnosno do nove godine, usaglasi Zakon o Savjetu ministara BiH, ali govoriti da Savjet ministara BiH bude na principu Vlade BiH, da Savjet ministara BiH ima mandatara, da Savjet ministara BiH bude podloga izbornim rezultatima u Parlamentu, to je nešto što zadire daleko, daleko od onoga što mi imamo. Ne možemo mi graditi BiH na takvim viđenjima i BiH graditi kao zajednicu na ovakav način kao zajednicu ravnopravna dva entiteta i ravnopravna tri naroda. Na tom principu se moramo učiti da radimo i na tom principu, kao što su to Dejton i Ustav BiH rekli, mi moramo regulisati i odnose u zajedničkim institucijama BiH pa i u Savjetu ministara BiH što ne treba da bude nikakav izuzetak. Iz tog razloga, mislim da bi bilo dobro da se izlaganje gospodina Silajdžića razmotri se sa više aspekata, jer on ima duboku političku pozadinu. Ta politička pozadina, po mom ličnom mišljenju, ne doprinosi razrješavanju ovih problema koje mi sad imamo u svim institucijama BiH. Ukoliko hoćemo bolje narodima BiH, ukoliko hoćemo deblokadu institucija BiH, a one su očigledno sad u jednoj krizi, moramo pokazati više strpljenja i interesa i držati se onog što je Dejton i Ustav rekao. Ukoliko izađemo iz ustavnih okvira, onda nastupa nešto što vjerovatno niko ne bi želio od nas, a to je da radimo bez zakona, da radimo mimo onoga što nam je jedino ostalo, a to je da se striktno držimo Dejtona i Ustava koji je, praktično, propisao Dejton. Iz tog prijedloga ja odbacujem diskusiju gospodina Silajdžića i takva diskusija nema veze s ovom tačkom dnevnog reda. O tome će vjerovatno biti govora kad se bude govorilo o programu, odnosno o inicijativi za rekonstrukciju Ministarskog savjeta BiH, gdje ja, također, imam svoje sasvim drugačije mišljenje u odnosu na ovo što je gospodin Silajdžić rekao. Odbijam ovo što je gospodin Silajdžić rekao, jer to je nešto vjerovatno što gospodin Silajdžić zastupa u ime svoje stranke. On svojom diskusijom želi da mi svi postanemo članica njegove stranke, to je, naravno, apsurd u ovakvoj Parlamentarnoj skupštini BiH, koja je, kao što znamo, višestranačka.

PREDSJEDAVAJUĆI

Hvala lijepo gospodinu kopredsjedavajućem. Jedna informacija. Kolegijum smatra da ćemo danas raditi do 5 časova i tu prekinuti, dokle stignemo, jer ne možemo se više iznurivati do te mjere i nastaviti sledeće sedmice, obzirom na okolnosti kakve jesu. Da li ste protiv takvog stava? Nemate ništa. Hvala vam lijepa.

Ima li još neko iz Savjeta ministara BiH da nešto kaže, da bih mogao staviti tačku na diskusiju. Ostali iz Savjeta ministara BiH, žele li govoriti? Ne. Hvala vam lijepa.

Stavljam Izveštaj o radu Savjeta ministara BiH na diskusiju.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo, zastupnici i poslanici,

Ova zadnja Vaša rečenica, predsjedavajući, kad ste pitali članove Vijeća ministara BiH da li imaju šta dodati, otprilike bi trebalo da znači da se slažu, naravno, u logičnoj elaboraciji to ... sa Silajdžićem ili sa Mihajlovićem ili sa samim sobom ili sa Izveštajem. Sastavni dio Izveštaja jesu i ova koja su trebala pojasniti rad Vijeća ministara BiH. Ja moram reći da su oni daleko bolje pojasnili djelovanje Vijeća ministara BiH nego sam papir. Naravno, ja bih istakao da je Socijaldemokratskoj partiji bilo jasno da Vijeće ministara BiH, ni kada je birano na konceptu na kojem je zasnovano, neće moći dati adekvatne rezultate, da Vijeće ministara, zasnovano na Zakonu o Vijeću ministara BiH, za koji su glasali predstavnici većine istih političkih stranaka koje sjede ovdje, zasnovani na Zakonu koji je protiv Ustava i da govorimo o našem stavu sa prošle sjednice Izveštaj o radu o Vijeću ministara BiH, nažalost, neće dati nikakvog novog svjetla na djelovanje tog vijeća i moguće efekte djelovanja tog vijeća.

Socijaldemokratska partija će stoga iskoristiti ovo zasjedanje da ponovi tri bitna segmenta u kojem BiH dopustivo kasni, između ostalog, i zbog odgovornosti Vijeća ministara BiH. Kad govorim o Vijeću ministara BiH, govorim o političkom konceptu stranaka koje su identične i u parlamentarnoj većini ovog doma i u Predsjedništvu BiH.

Prije nego što istaknem te bitne tačke, mi ne prihvatamo tu vrstu političke naivnosti, kako navodno Vijeće ministara BiH jeste dobro, samo ću citirati gospodina Silajdžića "nešto nije uredi sa Parlamentom". To da nešto nije dobro sa Parlamentom, Silajdžić je vjerovatno mislio na samog sebe, jer on, i pored svih ustavnih, zakonskih pretpostavki, nije moguće da sjedi istovremeno i u Parlamentu BiH i u Vijeću ministara BiH. Ja ovu njegovu formulaciju adresiram prvenstveno na logiku da je samom sebi rekao da nešto nije uredi, i nije uredi. Na tome SDP insistira na konceptu većine u Parlamentu. Koncept većine je duboko zasnovan na dvostrukim kriterijima. Dvostruki kriteriji jesu da će Vijeće ministara BiH mjesecima usaglašavati i usaglasiti na kraju mali broj zakona, potenciram na brojki sedam je zakona usvojeno u Vijeću ministara BiH, usaglašeno u Vijeću ministara BiH, za ovu, evo, skoro kalendarsku godinu.

Za ulazak u EU, prema ekspertskim mišljenjima, potrebno je oko hiljadu zakona. Prema ovoj gospodi, prema ovom stepenu, 120 godina treba da BiH uđe u EU.

Stoga, mi kao SDP nismo spremni podržati ovakav izvještaj. Nismo spremni zato što u procesu tranzicije, pogotovo u ekonomskoj sferi, nisu provedeni suštinski procesi koji bi BiH trebalo da uključe u pluralno društvo. Ova zemlja je još uvijek zasnovana na ekonomskim zakonima iz jednog partijskog perioda. Očito, to je manje smetalo Vijeću ministara BiH, odnosno političkom konceptu na kojem djeluje Vijeće ministara BiH, od potrebe da se brže ulazi u ove procese.

Nismo zadovoljni sa odgovornostima Vijeća ministara BiH u provedbi mirovnog sporazuma, pogotovo u kontekstu zadataka iz segmenta povratka izbjeglih i prognanih, tu ima jedna vrlo štura formulacija koja ide da je Ministarstvo, odnosno Vijeće ministara BiH provodilo značajne aktivnosti kojima se reguliraju pitanja izbjeglica i raseljenih lica, te pratilo i radilo informacije o stanju u toj oblasti. Ja, zaista, mislim da nijedan moralno politički svjestan čovjek nema pravo glasati za takvu formulaciju u Parlamentu, s aspekta problema koji postoje u toj oblasti. Podsjetit ću vas, to je prvenstveno problem centralnih institucija BiH. Nismo zadovoljni da svakih šest mjeseci dobijamo informaciju, a vjerovatno ćemo i danas dobiti informaciju, što od ministra vanjskih poslova, što od delegacije koja ide u Strazbur, to su isti politički koncepti, isti politički ljudi, iz istih političkih struktura. Kako smo sve bliži Vijeću Evrope i kako je to samo za narednih šest mjeseci, još nešto trebamo da uradimo da bismo ušli u tu najstariju evropsku integraciju. Mi nismo spremni prihvatati takvu sporost u rješavanju ovih pitanja, a zauzvrat, od političkih stranaka koje su glasale za sastav Vijeća ministara BiH, slušati stalne floskule o navodnim nacionalnim interesima, diskusije za koje sam ja vjerovao da nakon tragedije koncepta zbog kojeg je i nastao rat, a to je, na ovim područjima Evrope, jedan narod, jedna stranka, jedan vođa, da neću više slušati, u isto vrijeme, kad ovdje okupljeni Srbi, Hrvati i Bošnjaci govore o tome da su gladni.

Stoga, SDP će glasati protiv ovakvog izvještaja, jer on ne odgovara obećanjima, zadacima i obavezama koje je Vijeće ministara BiH obećalo pred Parlamentom BiH i koje je preuzelo obzirom na ukupnu situaciju u BiH.

Par riječi o izlaganju gospodina Silajdžića.

Prepoznatljivi ton u kome je svako kriv izuzev gospodina Silajdžića, koju već slušamo decenijama, mi smo čuli ovdje da priznanje da Izvještaj kaže o tome da Vijeće ministara BiH nije ništa uradilo ili je nedovoljno uradilo. Citiram gospodina Silajdžića: “zauzvrat nam nudi obećanje da u narednom periodu, u ovom konceptu, neće biti ništa urađeno, ili će biti vrlo malo urađeno”, i nakon svega toga nismo sve čuli, ni ličnu odgovornost, niti potrebu za ličnom odgovornosti, nuđenja su druga rješenja. Navodno opozicija je kriva. To se čulo ovdje za ovom govornicom. Krivi su entiteti. Ako zagusti pred TV kamerama, krive su kolege u Vijeću ministara BiH. Sve je spremno da se odbrani, samo za to da se ostane u jednoj fotelji, u jednom konceptu u kome i nakon ovakve diskusije i nakon ovakvog socijalnog stanja u BiH sve se može promijeniti, ali gospodin kopredsjedavajući će ostati. Mi smo protiv takvog koncepta. Mi smo za to da, nakon svega, što su sama dva kopredsjedavajuća protivustavna, rekli ovdje da zaista trebaju odstupiti. To bi moralno načelo zahtijevalo od njih. Glasamo protiv Izvještaja, a o povjerenju Vijeću ministara BiH izjasnili smo se na prošloj sjednici. Mi mislimo da ovakvo Vijeće ministara BiH više nije nikome potrebno, izuzev samim njima, da bi se međusobno titulisali, na bazi čega su izmislili

kao jedinu zemlju u svijetu u kojoj imamo dvoglavu vladu, odnosno troglavo Vijeće ministara BiH. Protiv smo ovog izvještaja zbog obaveza koje imamo prema glasačima, zbog ljudi koji su bili ovdje. Od Parlamenta BiH očekujemo da se sa istim stepenom odgovornosti ponaša prema ovom izvještaju.

## IBRO SPAHIĆ

Gospodo predsjedavajući, žao mi je što ne mogu reći gospođe i gospodo predsjedavajući, jer kod nas nema ni zrna poštivanja ravnopravnosti, da konačno Parlamentom BiH predsjedavaju gospođe poslanici, valjda će to novo vrijeme donijeti i novi koncept parlamentarne demokratije.

U vezi sa pitanjem Izvještaja o radu Vijeća ministara BiH koji je zahtijevan kao jedna logična posljedica ekonomske i socijalne situacije u BiH i koji se očekivao prije glasanja o povjerenju Vijeća ministara BiH, došli smo u prirodnu, paradoksalnu poziciju da, nakon neizglasavanja nepovjerenja, izglasavanjem, uslovno rečeno, povjerenja, diskutujemo o Izvještaju Vijeća ministara BiH. To je priroda i karakter ovog sistema koji počiva na temeljno, dobro odbačenim sastavnim dijelovima Opšteg mirovnog sporazuma od strane samog Ustava, kao, također, dijela Mirovnog sporazuma, kao Aneksa IV. Pošto nisu svi aneksi tretirani ravnopravno, a čak ni međunarodne konvencije koje podrazumijevaju jedan racionalan odnos u izgradnji ovakve jedne neobične tvorevine kao što je postdejtonska BiH, na četvrtu godišnjicu Dejtonskog mirovnog sporazuma i Pariške saglasnosti, mi se nalazimo u poziciji da prvi put imamo na jednoj sjednici, ne znam da li ćemo stići do pet sati, ali Izvještaj i Program o radu Vijeća ministara BiH, to je jedina ohrabrujuća činjenica u odnosu na Izvještaj i u odnosu na Program.

Problem Vlade BiH, Vijeća ministara BiH, da ne bi neko, kao krivi navod, tražio interpretaciju, problem Vijeća ministara BiH nalazi se u neskladu sa onim što je ustavnim uređenjem, koje je sasvim nesporno, govorilo o jednom drugačijem konceptu i karakteru vlasti, koji podrazumijeva da postoji neko ko vodi Vijeće ministara BiH i da postoji neko ko je tim u Vijeću ministara BiH, koje odgovara Parlamentu BiH. Pošto je to Ustavni sud BiH rekao, volio bih da o tome više ne diskutiramo nego da slijedimo odluku Ustavnog suda, kao zakonodavno tijelo, i što prije usvojimo Zakon o Vijeću ministara BiH, u skladu sa zahtjevom Ustavnog suda BiH. To bi prva stvar trebala da bude u Izvještaju Vijeća ministara BiH. Taj bi odnos, vjerovatno, onda razriješio mnoge dileme. Ne bi se moglo dogoditi da gospodin Mihajlović odbacuje, u odsustvu ili u prisustvu, govor gospodina Silajdžića, jer različito gledaju na budućnost Vijeća ministara BiH i na koncepte, tada bismo morali, naravno, saslušati gospodina Lagumdžiju i njegov koncept, konačno, na čemu počiva, tako da bismo mogli uporediti, recimo, 3-4 koncepta, a imamo, što bi rekao gospodin Prlić, i mi svoje mišljenje povodom svih ovih različitih mišljenja, ali ga nećemo ovog puta reći.

Što se mene tiče, želim da kažem da je sasvim jasno da u BiH nemamo Vijeće ministara BiH, ni vladu. Mi imamo jedan politički zbir mogućih rješenja za Vijeće ministara BiH, kako bismo održali sliku da postoji Vijeće ministara BiH koje je izvršni organ ovog tijela Parlamentarne skupštine BiH. Mi nemamo vladu koja ima ikakve osnove, koja bi trebala da bude vlada eksperata, koja bi se bavila ekonomijom, vlada koja bi se bavila, kao i svaka druga vlada u svijetu, pitanjima koja su, sasvim

prirodno, namijenjena jednom takvom tijelu. Zbog toga, naravno, da postoji uvijek dvostruki osjećaj nezadovoljstva, što organ koji je dužan da predlaže zakone nije u stanju s tim zakonima čak da izađe pred Parlament u normalnoj proceduri, jer je zamka uvijek u dvostrukoj, rekao bih, nadležnosti političkih partija, poslanika i ljudi koji su delegirani i poslani da predstavljaju taj jedan politički ambijent u tzv. Vijeću ministara. Zašto je to tako? Moguće je kada izađe kopredsjedavajući gospodin Mihajlović i kaže da stoji iza jednog zakona, da mrtvi hladni poslanici, bez obzira kojeg dijela, odbiju prijedlog da se praktično glasa, iza čega stoji čovjek koji je u ime Vijeća ministara BiH izašao s tim prijedlogom, i da niko ne postavi pitanje povjerenja toj vladi, jer po prirodi stvari, za tako ozbiljne zakone koji su dio Madridske deklaracije, dio ulaska u Vijeće Evrope BiH za koji postoji opšti politički konsenzus da jednostavno to postaje sasvim prirodan proces u odnosu parlamenta i vlade. Ta vlada ne izražava, ustvari, nikakve odnose političke u Parlamentu BiH. Ona izražava političke odnose, političkih partija, koje su izvan dodira sa onim što je stvarnost i realnost u samom Parlamentu BiH. Inače, ne bi bilo logično da se na prošloj sjednici izgleda, faktički, povjerenje Vijeću ministara BiH, već na nastavku te sjednice diskvalifikuje to Vijeće ministara BiH i njegov prijedlog za jedan od strateških zakona za ulazak u VE i u vezi sa realizacijom osnovnih, temeljnih interesa građana BiH.

Što se tiče informacije koju smo dobili, najbolnije je tu što se ovdje govori o projektima i brizi za povratak ljudi kućama, a, ustvari, nema ni pomena o tzv. procesu ... kao štrajkovi, kao spontani povratak i kao, još gore, spontani odlazak iz BiH, svjesni odlazak iz zemlje koja ne nudi nikakvu osnovicu, da bismo vidjeli kakve su to, ustvari, strategije, kakve su mogućnosti razvoja ove zemlje i kakva je, ustvari, sigurnost ekonomska, socijalna, obrazovna i kako god hoćete u svakom dijelu BiH. O tome nema ništa u Izvještaju Vijeća ministara BiH. Zato ja tražim da se vrlo jasno pokaže da li, ustvari, mi imamo išta manje od ove obaveze koju ja želim predložiti Zastupničkom domu PSBiH. Kao poslanici, dužni smo tražiti da Vijeće dopuni svoj izvještaj, u najmanju ruku, sa vrlo jasnim statističkim pokazateljima. Prošli put sam pokazao da postoji Agencija za statistiku i da pokriju statistikom ekonomski razvoj u BiH ili ... da pokriju statistikom stvarne podatke o odgovornosti pojedinih ministarstava i nadležnosti državnih institucija BiH u određenim oblastima. Postoje dijelovi Izvještaja koji su vrlo pregledni, vrlo korektni i koje treba podržati. Tamo gdje se govori u dijelovima koji se odnose na funkcionisanje pojedinih ministarstava, naravno, Ministarstva vanjskih poslova i Ministarstva ekonomije, jako dobro se vidi kako se servisiraju dugovi, npr., ali se ne vidi kakve su konsekvence u ekonomskom razvoju BiH danas u vezi s tim, jer prosto se to ne smatra za potrebnim Parlamentu BiH.

Drugi dio koji bi trebalo dopuniti u ovom izvještaju jeste onaj dio koji se odnosi na naše obaveze koje smo mi preuzeli. Nije dobro da nama Vijeće ministara BiH predočava zadaće, obrnuto, Parlament treba da predočava zadaće Vijeću ministara BiH.

Mi smo tražili od Vijeća ministara BiH, ne čekajući jesenje štrajkove, još, kako bih rekao, neko duboko ljeto, ne u kasno, već na početku samog ljeta. Ovdje su tražila četiri poslanika, obadva doma su to prihvatila, potpisali gospodin Žigić i gospodin Banjac zahtjev Vijeću ministara BiH da se na prvoj mogućoj jesenjoj sjednici kad budemo zasjedali, Vijeće ministara BiH odredi prema onome što se zove

ekonomska strategija, kakvo je socijalno stanje stanovništva u BiH i da izađe s tim prijedlogom. Prije više od dva mjeseca smo dobili potvrdu od predsjedavajućeg ovog kolegija i od Vijeća ministara BiH, gospodina Kurtovića, da je Vijeće ministara BiH to prihvatilo i da će izaći s tim ovdje pred Parlament BiH. Do današnjeg dana, nema riječi o tome u Izvještaju. Nema riječi u Programu i meni se postavlja sledeće pitanje. Može Vijeće ministara BiH nastaviti kao politički organ da djeluje u ovim odnosima snaga u BiH, ali ne može Vijeće ministara BiH predlagati zakone, ako ne može da predoči sliku Parlamentu o ekonomskoj i socijalnoj situaciji u zemlji.

PREDSJEDAVAJUĆI

Ja Vas molim da privodite kraju diskusiju.

IBRO SPAHIĆ

Da nama gospoda iz Vijeća ministara BiH, gospodin Kurtović, pošto su oba kopredsjedavajuća otišla da usaglase svoje stavove u vezi sa govorima koje su nam održali, da nam predoče jasno kada će doći na dnevni red Parlamenta BiH ono što su se obavezali staviti, umjesto onoga što čujemo sa štrajkova, da čujemo nešto i ovdje o tome, o stvarnoj ekonomskoj situaciji u BiH, iz čega moraju proizaći zakoni, uredbe, odluke i stvarna uloga Vijeća ministara BiH i entitetskih vlada. Ja sam čuo u posljednje vrijeme da su dva entitetska premijera izjavili da smo mi među najrazvijenim zemljama, da oni donose blagostanje BiH. Pošto nema nikoga drugog osim ta dva entiteta, jer je BiH sastavljena od dva entiteta, ja razumijem njihov optimizam u tom dijelu njihove nadležnosti, ali ne razumijem nikako da Parlament BiH ne može nikako da nađe uslove da Vijeće ministara BiH podnese izvještaj o onome što je bitno za samu BiH.

PREDSJEDAVAJUĆI

Hvala vam lijepa, poslaniče.

IBRO SPAHIĆ

Samo jednu rečenicu. Ja potpuno želim izraziti povjerenje u one ljude koji vjeruju da ovo neće ostati, ipak, gluho doba i da ovaj Parlament neće sebi dopustiti luksuz dok jednostavno ne stvori uvjete da da zadaću Vijeću ministara BiH da uradi ovaj program koji je predočio i da koriguje Izvještaj u mjeri u kojoj je to nužno na temelju diskusije našeg Parlamenta, ali bih želio upozoriti na jednu činjenicu. Ovdje je rečeno da je BiH nesporno sačinjena od dva entiteta i tri konstitutivna naroda, to je tačno po Ustavu, ali tačno je, u stvarnosti, da entiteti nisu uskladili od četiri godine zakone niti Ustave, niti jedan niti drugi sa Ustavom BiH. Tačno je da je na Ustavnom sudu BiH slučaj konstitutivnosti naroda. Tačno da entiteti nisu obavili svoje zadaće, skupštine entiteta i drugo, tačno je da u BiH svi narodi, znači, svi građani su u neravnopravnom položaju i zato bih vam htio skrenuti pažnju, to je politička, ekonomska i socijalna obaveza Parlamenta, a to što već imamo 21 ili 138 predloženih zakona u proceduri, trebalo bi dovesti u ovu ravan. Neka Parlament naloži Vijeću ministara BiH, prihvatajući ovaj izvještaj, uz sve korekcije koje su nužne da jednostavno izađe sa jednim jedinim papirom, a to je da kaže da li mogu Vijeće ministara BiH i Parlament BiH uopće savladati ovakvu ekonomsku i političku

situaciju ukoliko ne bude ovaj parlament spreman uopće savladati ovakvu ekonomsku i političku situaciju, ukoliko ne bude ovaj parlament spreman prihvatiti zakone koje je ponudilo Vijeće ministara BiH, usaglašene sa OHR-om do ove današnje sjednice.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo poslanici,

S obzirom da imamo obiman izvještaj i da imamo dopunsko izlaganje kopredsjedavajućeg i usmeno izlaganje drugog kopredsjedavajućeg, možda bi bilo logično da se da više od pet minuta.

PREDSJEDAVALJUĆI

Deset minuta, samo Vi nastavite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Uklopit ću se u deset minuta.

Ja mislim, dame i gospodo, ko je pažljivo imao vremena da pročita izlaganje gospodina Harisa Silajdžića da je ovo bazičan dokument na bazi kojeg Vijeće ministara BiH treba da ode. Sad ću da pročitam ono što je ponudio, prije svega, Haris Silajdžić. Citiram dio izlaganja gospodina Harisa Silajdžića koji delegitimiše Vijeće BiH. Prvo kaže: Ključni problem u funkcionisanju Vijeća ministara, ključni nisu vezani za njegov personalni sastav, npr. smatram da su gotovo svi članovi Vijeća ministara, znači nisu svi, ali gotovo svi jesu, nastojali da odgovore djelu i da ... izvršavaju obaveze koje stoje pred Vijećem ministara. Također, smatram da većina članova Vijeća ministara, čuj većina, ima potrebne sposobnosti, stručne i organizacione, koje ih čine kompetentnim za oblasti u kojima rade. Osnovni problem, jer Silajdžić govori samo o problemima, jer mi hoćemo da znamo da Vijeće nije u stanju da izvršava svoje obaveze koje limitira Vijeće ministara BiH u vršenju njegove nadležnosti i odgovornosti i u konceptualnom odstupanju od ustavnih odredbi kojima je regulisan položaj Vijeća ministara BiH, njegove funkcije, sastav i odnos prema drugim institucijama BiH. Prema Ustavu, sve bi trebalo da bude kako sam rekao. U praksi, ništa nije postavljeno na takav način. Možete li imati crnju konstataciju od ove rečenice? Naprotiv, kreiran je jedan novi koncept Vijeća ministara BiH u koji su ugrađeni elementi pariteta i veta, što u praksi dovodi do blokade u radu Vijeća ministara BiH. Mimo Ustava, u Vijeće ministara BiH su preneseni odnosi koji su projektovani za Predsjedništvo BiH i za Parlament BiH. Citiram dalje: “mnoga pitanja već godinama čekaju da dođu na dnevni red Vijeća ministara, jer se prilikom sastavljanja dnevnog reda ne može postići konsenzus da to pitanje bude uvršteno i razmatrano na Vijeću ministara”, to je ono na šta mi ukazujemo već godinama, a ne samo na ovaj period u kojem podnose izvještaj. “Ne tvrdim da u pojedinim slučajevima”, čuj pojedinim, “članovi Vijeća ministara bar povremeno ili bar djelimično ne pokazuju određenu samostalnost u donošenju odluka, naročito kada je riječ o pripremi prijedloga zakona”. U ovom parlamentu govori Silajdžić, kao predsjedavajući, “cijenjeni Parlament” sticajem okolnosti nije baš sve sasvim jasno ko je pozicija, a ko opozicija. Ja jesam opozicija u Parlamentu, a nisam opozicija BiH,

nego Vijeću ministara BiH na čijem čelu je gospodin Haris Silajdžić i nije tačno, gospodo, da se ne zna ko je pozicija, a ko je opozicija.

Izborni rezultat, odnosno stranke koje su verifikovale Vijeće ministara BiH jesu CD Koalicija, Koalicija Sloga i HDZ. Sve ostalo je opozicija u Parlamentu. Sad pada ona teza na koju su se, nažalost, vadile pojedine opozicione stranke, uz djelomičnu podršku međunarodne zajednice da se osnovni krivac iz ovog parlamenta izmjesti a to je bila SDS. Pokazalo se da smo lagali predstavnike međunarodne zajednice, jer, evo, gospodo, godinu i po dana imate većinu i nije se maklo od onoga, ili barem takva je ocjena gospodina Silajdžića. Međutim, “ovdje ima stranaka i poslanika koji sebe deklarativno smatraju opozicijom”, ne znam na koga misli, valjda na CD Koaliciju „jer su sastavljeni od više stranaka. Oni su vrlo kritični prema Vijeću ministara BiH i to je razumljivo jer je to ključna funkcija opozicije, ali mi još uvijek ne živimo i ne radimo u normalnim uslovima i zato bi bilo realno očekivati konstruktivan pristup opozicije. Pod tim smatram da bi bilo logično na pojedinim zakonskim projektima koji su im dostavljeni očekivati podršku onih koji se u načelnoj raspravi”, sad gledajte dodatka “naročito kada to prenosi TV zdušno zalažu upravo za one principe i ciljeve koji su sadržani u prijedlozima pojedinih zakona. Ipak takve podrške nema, jer pojedini nosioci opozicione politike pokušavaju igrati na kartu, što gore, to bolje“. Uvjeti u kojima se nalazi BiH, u najmanju ruku, nije korektno jer u stvarnosti ta deviza glasi: što gore svima, to bolje njima, ne znam na koga misli. Ovdje je kopredsjedavajući gospodin Silajdžić, ja sam opozicija, ja nisam blizu kese kao što je blizu gospodin Silajdžić od '91. godine. Ja nisam blizu korupcije, kriminala, afera na koje, nažalost, ukazuje međunarodna zajednica. Nisam u situaciji da donosim zakone, ili nisam bio među onima koji su podgrijavali korupciju i terorizam u BiH, itd., klasična zamjena teza. Na kraju, što je jako bitno, što je posebno bitno, što bi moglo da derogira okosnicu ili ... Dejtonskog mirovnog sporazuma jeste, govori Silajdžić “iako entiteti pretenduju na ključne nadležnosti u ostvarivanju ekonomskih reformi i realizaciji programa rekonstrukcije i obnove, pokazalo se da oni to ne mogu iznijeti ako djeluju odvojeno, uzurpiraju kompetencije države BiH i njenih institucija”. Mislim da je ovo ključ izlaganja gospodina Silajdžića i to potvrđuje moju tezu da, nažalost, dok je gospodin Silajdžić kopredsjedavajući, projekat pomirenja, integracije, zaživljavanje integralnih funkcija BiH koje nudi Dejtonski sporazum će, ili biti usporen ili znatno otežavan. Tako, gospodo, vi koji simbolišete politiku unitarizacije i revizije Dejtonskog sporazuma, morate shvatiti da se protiv takve politike morate boriti da bi svim građanima BiH bilo bolje.

Ja moram da kažem, možda nekad i ne s razlogom, gospodin Silajdžić je simbol podjele, a ne simbol izgradnje povjerenja. Možda to nekad i nije dobro opravdanje i nije dobar razlog, ali onaj ko hoće da pomogne BiH sam će da se povuče ako želi da integrativne funkcije zažive.

Hoću sad da govorim o Izvještaju. Na 10. strani, iako mislim da je ovo integralni dio Izvještaja, ovog izlaganja kaže: izvještajni period karakterišu početne, ali stvarne makroekonomske reforme privrednog i društvenog sistema BiH. Ja vas sad pitam da ljudi pročitaju Dejtonski sporazum i da stvarno vide šta pripada entitetima, a šta pripada BiH kao međunarodno priznatoj državi. Je li to stvarno obaveza Vijeća ministara BiH?



Na 15. strani kaže: propisan je protokol o razumijevanju između OHR-a i Ministarstva u vezi organizovanja povratka izbjeglica iz SRJ u SRJ. Mislim da je ovo trebalo malo bolje obrazložiti i na kraju se pominje projekat povratka deficitarnih stručnih kadrova. Ja bih volio da sam upoznat s tim projektom, bar kao poslanik. Ja pojma nemam, a i većina od nas ne zna koji su to projekti, a, između ostalog, funkcija i uloga je da se o tome informišemo i na kraju ću reći da, što se mene lično, kao poslanika, tiče, neću podržati Izvještaj. Dodatni razlog da ga ne podržim je istupanje gospodina Silajdžića i gospodina Mihajlovića, to je dodatni razlog zašto ga neću podržati i ukoliko ovaj izvještaj ne bude danas prihvaćen, bez obzira što je prošli put glasano o povjerenju Vijeća ministara BiH, ukoliko ne prođe Izvještaj, Vijeće ministara BiH može, zahvaljujući svom ovakvom radu, da se zahvali Parlamentu na strpljenju.

## JADRANKO PRLIĆ

Dame i gospodo, zastupnici,

Privremena izborna komisija je uvažila moj zahtjev da se razriješim kao poslanik, tako da istupam kao član Vijeća ministara BiH. Mislim da je bitno u ovoj fazi rasprave reći nekoliko riječi, da pokušamo, na neki način, usmjeriti daljnji tijek rasprave, kako bi on bio što konstruktivniji, kako bismo danas dobili jednu kompetentnu ocjenu i o radu Vijeća ministara BiH, s jedne strane, i s druge strane, što je možda još bitnije za sve nas, da bismo dobili jednu mjerodavnu ocjenu ovog doma o Programu rada Vijeća ministara BiH. Osnovica Programa rada Parlamenta BiH jeste, pored ostalog, sadržana u tom programu rada. Kroz taj program rada se, zapravo, ocrta stajalište svih nas ovdje koji sjedimo i naš odnos prema Dejtonu i prema Mirovnom sporazumu i prema Ustavu. Zbog toga smatram da danas pred vama i ovaj materijal koji jeste izvješće i program rada stvaraju kompetentnu osnovu za raspravu. Čini mi se, ako to mogu reći, da danas slušamo neke rasprave koja su u prethodnoj raspravi, ta su pitanja riješena. Mnoge diskusije slične na prijedajtonske rasprave i ta su pitanja apsolvirana. Očigledno je da mi u mnogim elementima danas nastavljamo borbu za iste političke ciljeve samo drugačijim sredstvima i to, objektivno, usporava čitav proces. Ovo je mjesto na kome se mora govoriti i o tim pitanjima. Da li je neko za ili nije, neka pokaže kroz program rada, da li je za ovaj zakon ili ne, da li je za ovakvo rješenje ili nije za takvo rješenje. Kroz to se pokazuje da li smo mi spremni raditi u skladu sa onim što nam je, na kraju krajeva, i narod dao povjerenje.

Kad je riječ o zahtjevima prema Vijeću ministara BiH da budu vlada, oni jesu u mnogim vlada, ali upitajmo se da li bi Vijeće ministara BiH imalo bolji rezultat da je bilo kao vlada, po onom sustavu parlamentarna većina, premijer i ostalo. Šta bi to Vijeće ministara BiH moglo uraditi na terenu? Mi moramo imati u vidu kakva smo mi država i kako smo nastali. Dio ljudi je bio i u prvom sazivu parlamenta koji se nisu mogli sazvati nikako. Skupljali smo se po hladnim sobicama Muzeja. Vijeće ministara BiH je dva puta sjedilo u Muzeju i jednom u Lukavici, da bi danas se pošlo raditi na neki normalniji način. Ja smatram da, ako je i jedna tekovina bitna, onda je to da se, ipak, uspostavlja povjerenje, da se mnogo profesionalnije radi. Neke stvari koje su izgledale nemoguće da se mogu dogoditi prije 3-4 godine, možda one nisu

spektakularne, danas su normalne stvari. Svaki dan u Ministarstvo vanjskih poslova ulazi 50-ak Srba i 60 Bošnjaka i 30-ak Hrvata koji rade zajedno, a mogli bi raditi i bolje, a to su neke stvari koje su učinjene. Ja bih vas zamolio da imamo svi u vidu jednu dinamiku ukupnog procesa. Ja razumijem polazišta kojima i opozicija i kvaziopozicija i pozicija sa nedefiniranim statusima, ali bih zamolio da, ipak, nastojimo održati minimum koji je nužan da bi se stabilnost sustava održala. Nikome neće predstavljati olakšanje ukoliko mu se pokaže da je u pravu, ako proces ne bude išao naprijed. Ja smatram da će današnja rasprava doprinijeti da idemo naprijed. Ja kažem mi nismo zemlja kao što su druge. 36 stranih vojnika ovdje, dvije tisuće stranih policajaca, pogledajte koliko međunarodnih predstavnika oko nas. Više je prevodilaca eksperata, nego što eksperata što imamo u domaćim institucijama i Vijeća ministara i ostalog.

Mi ćemo pokazati da li smo za Dejton ili ne kroz raspravu o Programu rada. Dejton ima svojih sivih zona koje nije do kraja regulirao. One se mogu prevladati samo ukoliko postoji spremnost u ovom parlamentu da se nađe odgovarajuće rješenje. Mislim da nikome ovdje koji sjedimo nije u cilju da nešto ne funkcionira, nego da nađemo način da nešto funkcionira, to je jedan pristup i drugi je, postoje veoma jasni zahtjevi našeg približavanja EU. Mi nemamo više prostora za neke velike političke odluke. Mi smo te političke odluke donijeli. Ostalo je samo možda i dosadan krvav tehnički rad na prilagođavanju našeg sustava u skladu sa zahtjevima Bijele knjige, da prilagodimo 23 oblasti. Mi ne možemo zadovoljiti postojeće zakonodavstvo nekim bitnim zahtjevima međunarodnih konvencija. To su sve elementi temeljem kojih je sačinjen ovaj program rada kao određeni kompromis koji nas može vući naprijed. Ja želim reći još jedan stav.

Govori se često o strukturi Vijeća ministara BiH, o konsenzusnom odlučivanju. Ja smatram da konsenzus nije problem odlučivanja ni Vijeća ministara BiH ni ministarstava. Mi u principu, imamo, recimo, Ministarstvo vanjskih poslova, kolegij na kojem je od 20 do 30 pitanja, sve odluke se isključivo donose konsenzusom. Konsenzus, sam po sebi, nije problem kada postoji bazično povjerenje među ljudima i kada postoje identični ciljevi koji se trebaju ostvariti. Ni struktura nije sama po sebi problem. Problem su tri nedostatka koja smo imali dosada koja su bila najizraženija neposredno nakon Dejtona, ali još uvijek su izuzetno prisutna. Prvi je nedostatak političke volje, s jedne strane, ili prejaka politička volja da se nešto učini, s druge strane, i jedno i drugo mogu biti pogubni u određenim momentima. Drugi nedostatak jeste nedostatak institucija. Mi sve institucije ponovo tražimo. Nama nema ko kopirati ove materijale dok nismo napravili ove službe koje sjede ovdje. Parlamentarci su se skupili, sjeli bi, ali niko nije imao da vodi ni zapisnik u to vrijeme. Bitna stvar je bila nedostatak institucija kojih danas, ipak, ima više. Vi danas imate u ovim materijalima izvješće tih institucija koje su, ipak, neki posao napravile. Treća stvar jeste nedostatak znanja koji je izuzetno prisutan u institucijama, pogotovo u kombinaciji prva dva faktora. Mislim da u svim ovim aspektima se bilježi napredak. Ja bih zamolio zastupnike, dojučerašnje kolege i kolegice da se baziramo na Izvješću i na Programu rada, jer Vijeće ministara BiH je organ koji provodi politiku u skladu sa smjernicama koje mu daje Parlament. Ja očekujem da ćemo dobiti jasne smjernice u tom pogledu.

**PREDSJEDAVAJUĆI**

Hvala lijepa.

## BRANKO DOKIĆ

Na početku svoje diskusije ispričat ću vam jednu anegdotu, vezanu za druga Kardelja. Drug Kardelj je sreo svog školskog druga iz osnovne škole koji se poslije dužeg vremena vratio poljoprivredi i požalio se Kardelju da ima problema da mu je jedna krava jako bolesna. Pitao je Kardelja koji, naravno, sve zna, može li mu nešto sugerisati. On je rekao da ima jednu dobru ideju. Stavi nekoliko dana obloge s lijeve strane glave i nakon tri dana dođi kod mene pa da vidimo kako se stvari odvijaju. Nakon tri dana, njegov drug je došao i rekao da se stanje pogoršava i on mu je rekao: sad stavlja obloge s desne strane i bit će sigurno bolje i za pet dana dođi na Kranjsko Brdo da vidim kako se stvari odvijaju. Druga nije bilo dugo. Nakon 15-ak dana on ga sretne i pita ga veoma znatiželjno šta se desilo sa kravom, a on sav potišten, nažalost, krava je uginula. Onda on njemu kaže “šteta, tako sam imao divnih ideja”. Otprilike, sve ovo što se dešava oko Ministarskog vijeća BiH me podsjeća na ovu anegdotu i često slušam ovdje, i za ovom govornicom, niz raznih, veoma dobrih ideja, ali stvari ne idu kako valja, očigledno je da bi se nešto moralo mijenjati.

Međutim, sugestije koje dolaze i koje su izgovorene iza govornice, čini mi se da idu u potpuno pogrešnom pravcu. Neki od ovih su, po mom dubokom ubjeđenju, zamijenili teze. Ako prijedlozi Savjeta ministara BiH ne prolaze i parlamentarci ih ne prihvataju, onda, čini mi se, da je u svijetu praksa, ne da parlamentarci podnose ostavku, jer oni ne mogu da podnesu ostavku, nego ostavku podnosi Ministarski savjet, odnosno vlada ili parlament izglasava nepovjerenje vladi. To je pristup koji je u svijetu. Mi se borimo da kroz Evropu uđemo u svijet. Trebalo bi sad analizirati stvarno gdje su te dobre ideje i šta te dobre ideje nude. Ja ću pokušati da usmjerim pravac razmišljanja u jednu stranu. Meni se čini, i kada je u pitanju, sada govorim o radu Ministarskog savjeta BiH. Kada je u pitanju Ministarski savjet BiH da on često svojim idejama guši ono što treba da radi, da te ideje, ne samo da prevazilaze njihove kompetencije, nego prevazilaze i mogućnosti i podvukao bih ono što je maloprije gospodin Prlić govorio, čini mi se da je u tom kontekstu, a ja ću parafrazirati. Stvar je kompetencija i stvar je shvatanja realnosti i kakva smo mi, prije svega, država, kakvo je Vijeće. Ono je takvo kakvo je i za njega treba tražiti rješenja i praviti projekte, a onda, prevazilazeći svoja ovlaštenja, idući dalje od onoga što je Ustavom definisano i Vijeće samo sebe dovodi u situaciju da te odluke ne mogu prolaziti, jednostavno se guši.

Nije rješenje samo u promjeni organizacije, ovih ili onih ovlaštenja. Ja ih ne bih htio da polemishem sa onim idejama koje su ovdje izrečene od dvojice kopredsjedavajućih i mi saznajemo jednu poraznu činjenicu da dva prva ministra u Ministarskom savjetu BiH sasvim oprečno razmišljaju o ključnim stvarima i pomalo iznenađuje da u okviru Izvještaja o proteklom radu iznose neke nove ideje o tome kako bi bilo, šta bi bilo kad bi bilo. U svakom slučaju, to nije prihvatljivo. Ono što ja, zaista, ne mogu da prihvatim i što bih htio ovdje da podvučem u okviru ocjene o radu Ministarskog savjeta BiH jeste činjenica da, po meni, nedostaje koordinacija sa Parlamentom.

U okviru pripreme zakonskih projekata, ubijeđen sam, kada bi bila veća koordinacija sa poslanicima i poslaničkim grupama o samom nacrtu zakona, u toku njegove pripreme, da bi mnoge stvari išle lakše i na samom Parlamentu.

S druge strane, mislim da nedostaje dovoljno koordinacije između Ministarskog vijeća BiH i vlada entiteta i tu se onda prepliću nadležnosti, da li je za to nadležan entitet ili je nadležan Savjet ministara BiH. Mislim da tu mora da bude uspostavljena koordinacija i sigurno je da, ukoliko tu dolazi do preuzimanja nadležnosti, a kada je to na štetu zajedničkih institucija, kao što je gospodin Silajdžić podvukao jednu ili dvije stvari, a odnose se na RS, da je to predmet koji se može analizirati, da su poslanici ti koji trebaju da budu obaviješteni o svemu tome.

Ja se ponovo radujem činjenici da će Ministarski savjet BiH biti uspostavljen prema Ustavu BiH i da je to obaveza koja se mora uraditi do kraja o.g., a onda će biti do kraja o.g. prilike o svakom resornom ministru i o kompletnom ministarstvu. Bit će prilike da diskutujemo i o njihovim konkretnim rezultatima.

U cilju, neću reći reći odbrane, ali na neki način jeste Ministarskog savjeta BiH, mislim da bi trebalo, i mi poslanici bismo trebali da imamo u vidu šta je to što oni mogu, a šta je to što ne mogu. Mislim pozivanje i prozivanje njih za ono što se dešavalo danas ovdje do podne, mislim da to, zaista, nije u velikoj, nije krivica do njih, nije posljedica njihovog slabog ili dobrog rada, više je to rezultat slabog rada vlada entiteta, jer za ekonomska pitanja, kao što vam je poznato, to su zaduženi, kompetentne su i zadužene vlade entiteta u znatno, znatno većoj mjeri nego što je to Ministarski savjet BiH.

Na kraju da podvučem, uz izvjesne rezerve prema Izvještaju koji smo imali prilike da dobijemo prije ove sjednice i ja mogu da kažem da je dosta stvari, u okolnostima koje su i urađene, ali još jednom naglašavam zabrinjavajući, zaista, zabrinjavajući je pristup dvojice prvih ministara u Ministarskom savjetu BiH i to je dokaz da ima mnogo stvari koje ne valjaju.

## PREDSJEDAVALJUĆI

Hvala lijepa.

## VITO RAKIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo poslanici,

Mi danas imamo pred sobom Izvještaj Ministarskog vijeća BiH o radu u ovih 8-9 mjeseci otkad je ovo Ministarsko vijeće BiH dobilo povjerenje ovog Parlamenta BiH. Nažalost, mi se nalazimo u jednoj situaciji da moramo jasno razdvojiti dvije stvari. Mi imamo Izvještaj o radu Ministarskog vijeća BiH, izvještaj o radu pojedinih ministarstava i imamo kao referat gospodina Silajdžića kako on na sve to gleda i kako on zamišlja BiH i kako zamišlja dalje funkcionisanje. Mi moramo te dvije stvari razdvojiti i o tim stvarima tako i raspravljati. To ne možemo raspravljati u paketu. Mislim da iza toga ne stoji kompletno Ministarsko vijeće, a Ministarsko vijeće je nama dostavilo pismeni izvještaj i ja mislim da to tako moramo razmatrati.

Ako posmatramo Izvještaj Ministarskog vijeća BiH, ja bih rekao nekoliko stvari. Složio bih se u dijelu sa gospodinom Spahićem, ne bih to komentarisao. Mislim da se mogu izbaciti određeni brojevi podaci, određeni pokazatelji, da ne

kažem, od investicija itd. koji su mogli ovdje da budu prisutni i da možemo dati oko toga ocjenu. Zato bih nešto više rekao o Ministarstvu za spoljnotrgovinsku politiku, odnosno Ministarstvu za spoljnu politiku. Taj izvještaj je dat dosta iscrpno, međutim, mislim da neke stvari nisu jasno naglašene, ili neke stvari gdje je odgovorno Ministarsko vijeće BiH nisu do kraja definisane u BiH i da tu mi značajno zaostajemo, ili da kažem, stvara se jedan veliki spoljnotrgovinski deficit koji se ne može više podnijeti i koji će nas dovesti u katastrofalnu situaciju. Mislim da se mora napraviti jedna analiza, tamo je rečeno, na jednom mjestu da se formira baza podataka itd., ali se mora napraviti jedna analiza, posebno odnosa sa svakom državom, jer mi se nalazimo sad u takvoj situaciji da su neke države povlaštene u BiH, a s druge strane, upadamo u jedan strahovit deficit i da sa tim državama imamo, sa strane, BiH bezvizni odnos, a s druge strane, mi moramo, kad ulazimo u tu državu, moramo tražiti vizu. To je jedan primjer, a tako mislim da treba napraviti jednu analizu detaljnije i u tom smislu mislim da se moraju donijeti neke mjere.

Mislim da Ministarstvo za spoljnu trgovinu i ukupno Ministarsko vijeće BiH moraju donijeti mjere spoljnotrgovinske politike. Ne bih ih obrazlagao dalje, zna se šta je to. Moraju donijeti mjere kako ubrzati osnivanje slobodnih zona, industrijskih zona, itd. Moraju donijeti mjere za unapređenje investicionih radova u inostranstvu. Moraju donijeti mjere za unapređenje izvoznih usluga i drugih izvoznih tokova BiH, mjere i sistem zaštite u funkciji unapređenja izvoznih tokova i posebno ono na čemu zaostajemo su mjere i stvaranje ambijenta u oblasti registrative za unapređenje izvoznih poslova.

Mi kažemo svijet je prema nama otvoren. To nije tačno. To je potpuni protekcionizam. Mi kažemo, imamo preferencijale sa EU. Izvršite malo analizu. Za što imamo preferencijale? Imamo na građu, imamo na odlivak, imamo na ... Izvršite analizu dalje sa drugim državama, šta smo napravili. U kojem smo mi odnosu? Mi se ponovo vraćamo, pored naših tehnoloških resursa i drugih, na balvan, na livenje, rudu, kopanje, itd. Je li to stvaranje ravnopravnog odnosa prema drugim državama i stvaranje jednog ambijenta, da ova privreda koja je stvarana za jedno daleko veće tržište, naše tržište, hvala Bogu, takvo je, kakvo je, sa ovakvim standardom još je manje. Sa onim što država nije uradila da domaća privreda mora najmanje 50% učestvovati u obnovi infrastrukture BiH, nego se natiču uglavnom strane firme, pripremaju se tenderi tako da rade samo strane firme i pitamo se zašto ovi ljudi stoje ovdje. Stoje zato što nemaju posla. Mislim da se na tom planu mora više uraditi i sveobuhvatnije raditi.

Dao bih još jednu primjedbu na Izvještaj Ministarstva za inostrane poslove. Mislim da se trebao dati jedan detaljniji izvještaj o pokrivenosti mreže DKP-ovima, jedna struktura ukupna, itd., da, ipak, mi to znamo da imamo jer to nije precizno dato i mislim da se tu mora daleko više odraditi da se poboljša situacija na tom planu. To je po Izvještaju, i uz ove primjedbe i ono što bi trebalo doraditi, ja da kažem, u ovim uslovima i uslovima kako smo mi ukupno radili i što reče gospodin Prlić, iako nisam bio u prošlom sazivu, mislim da, ipak, se i bolje radi, više se razumijevamo i stvara se veće povjerenje, uz malo više volje, mi smo mogli donijeti više zakona i danas onaj zakon je mogao biti donesen da je bilo malo više volje ili da smo sjeli tamo kad smo pravili pauzu i porazgovarali između sebe, kao ljudi, mislim da bismo to završili.

To su bile moje primjedbe na Izvještaj. Izvještaj kao takav, ja bih vas, kao poslanik, da kažem, uz sve ove primjedbe, i prihvatio kao neko prelazno rješenje, jer mora doći do izmjene Zakona o Ministarskom vijeću BiH, vjerovatno rekonstrukcije ili izbora novog Ministarskog vijeća, ali o tom po tom, to ćemo vidjeti kako ćemo riješiti do kraja godine jer to je predviđeno i u planu.

Što se tiče izlaganja gospodina Silajdžića, ja moram tu reći nekoliko stvari. Gospodina Silajdžića znam dosta dugo. Učestvovao je u stvaranju partija '90. i '91. Učestvovao je u vlasti kao ministar inostranih poslova BiH, učestvovao je u stvaranju nezavisne BiH, učestvovao je u ukupnom ovom našem konfliktu koji je trajao ovoliko koliko je trajao. Učestvovao je u koncipiranju, donošenju i potpisivanju Dejtonskog sporazuma, a sad bih rekao, izašao je sa jednom platformom za reviziju Dejtonskog sporazuma. Ja mogu shvatiti da se ova govornica može koristiti kao jedna tribina, da se iznose političke opcije i politička razmišljanja o pojedinim stvarima, ali da se ide u, jednim dubokim projektom, reviziju onoga što je, po mom mišljenju, definisano Ustavom i Dejtonskim sporazumima, neprimjereno je od kopredsjedavajućeg Vijeća ministara BiH i mislim da to nije prvi put. Mnogo puta pojave se izjave u štampi u tom smislu ili u javnim, raznim javnim raspravama. Mislim da to i takav način istupanja ne pridonosi povjerenju, ne pridonosi zbližavanju, nego se ponovo ide majorizacijom, da se stvara ono što neko misli da želi da bude takva BiH. Mi se moramo vratiti izvornim principima kako je formirana ova BiH i ta BiH, odnosno ova BiH, može se razvijati samo na tim principima.

## PREDSJEDAVALJUĆI

Replika.

## HARIS SILAJDŽIĆ

Prvo da kažem da mi se neka razmišljanja gospodina Rakića, posebno kad je u pitanju vanjska trgovina, registrativa, da bih se složio s njima, da je to potrebno. Ne znam koliko sam bio jasan, bez ovoga danas što govorimo i ovog programa rada nema investicija. Ako nema investicija nema posla. Možemo se složiti da ne budemo siromašni. Bit ćemo ako to ne uradimo danas. Pred nama je odgovornost.

Što se tiče ovog drugog, gospodin Rakić je rekao da sam učestvovao u konfliktu, to je eufemizam za ono što se događalo na ovim prostorima. Ja vjerujem da sam učestvovao u odbrani ove zemlje koja je bila napadnuta.

Također je gospodin Rakić iznio mišljenje da ja ovdje ovim mojim izlaganjem, koje je moje, odmah da se razumijemo, da sam time iznio program revizije Dejtonskog sporazuma. Ja bih zamolio gospodina Rakića da kaže u kojem dijelu ja tražim reviziju Dejtonskog sporazuma. Nabrojao sam, naprotiv, neka mjesta gdje se revizija vrši, ali ne u pravcu nikakve integracije, nego dezintegracije BiH, ne u pravcu integracije nego dezintegracije BiH. Ne u pravcu integracije naše u Evropu, nego dezintegracije BiH i isključivanje iz evropskih tokova. Te sam primjere nabrojao, bilo ih je i prije i ima ih u oba entiteta i o tome sam javno govorio. Prema tome, obzirom da je to jedna vrlo važna, ozbiljna tema, revizija Dejtonskog sporazuma, molio bih gospodina Rakića da kaže u kojem dijelu, na kojem mjestu sam ja u mom izlaganju pomenuo reviziju Dejtonskog sporazuma i na koji način?

## PREDSJEDAVAJUĆI

Hvala lijepa.

## SUADA MUMINAGIĆ

SDP je svoje viđenje i odnos prema radu Vijeća ministara BiH iskazala na prošloj sjednici, a ja sada želim da dam jedan osvrt na dio izlaganja koje je kopredsjedavajući Silajdžić posvetio opoziciji, posebno na ovaj dio, pošto smo mi dobili pisano to izlaganje, lakše je da pročitam. Na stranici 5. gdje se kaže, nije mi, međutim, sasvim jasno zašto ove političke stranke i njihovi lideri koji u načelnim diskusijama podržavaju pozitivne procese, normalizaciju stanja i reintegraciju BiH na osnovama Dejtonskog ugovora, ne daju podršku konkretnim zakonskim rješenjima koja idu, upravo, u tom pravcu.

Drugi dio, da ne čitam sve nego samo da kažem ovo što je „da pod tim smatram da bi bilo logično na pojedinim zakonskim projektima koji su im dostavljeni očekivati podršku onih koji se u načelnoj raspravi, naglašavam ovo u načelnoj raspravi, naročito kad to prenosi TV zdušno zalažu upravo za one principe i ciljeve koji su sadržani u prijedlozima pojedinih zakona, ipak takve podrške nema, jer pojedini nosioci opozicione politike pokušavaju igrati na kartu što gore to bolje itd. Ovo što sam pročitala želim da komentarišem.

Za ove kvalifikacije, naravno, znate da sam u tim kvalifikacijama prepoznala moju stranku SDP, za ove kvalifikacije trebalo bi sagledati listu zakona koje je Vijeće ministara BiH predložilo Parlamentu, raspravu o tim zakonima u komisijama i na sjednicama Vijeća, doprinos koji je dat kroz amandmane, sadržinu tih amandmana. Da li su značili poboljšanje ili miniranje teksta zakona i konačno samo glasanje o zakonima pa bi došli do pravog zaključka da li ove kvalifikacije stoje.

Isto tako, trebalo bi pogledati našu raspravu i zalaganje oko donošenja Programa rada. Oni koji prate rad Parlamenta, ne mislim samo na medije već .. dok je prenošeno na cjelinu javnosti, mislim da će doći do zaključka da te kvalifikacije za SDP ne stoje. Primjer je konačno ovaj posljednji zakon o kojem smo se sad izjašnjavali i neka ga Vijeće ministara BiH pogleda, ko je dao podršku rješenjima koja je Vijeće ministara BiH predložilo, a ko nije, iako je zakon u samom Vijeću ministara BiH usaglašen, gdje sjede predstavnici stranaka koje čine Vijeće ministara BiH.

Kopredsjedavajući Silajdžić je, kao poslanik, ne kao kopredsjedavajući, ne ispred Vijeća ministara BiH, predložio cijelu listu zakona i sad iz izlaganja vidim da on očekuje konstruktivan pristup opozicije i podršku, čak šta više, očekuje pismene ili usmene prijedloge poslanika. Ja sam se malo zamislila nad ovim pristupom. Ne mogu da dođem do ovog zaključka do kojeg je on došao, ako nije bilo reakcija na prijedloge tih zakona da je to oponiranje, odnosno da to nije konstruktivan pristup, da nije realizacija principa za koje se zalažemo, jer ti zakoni još nisu došli na dnevni red. Inače, ako bi se drugačije pristupilo, onda bi opozicija meni djelovala kao bivši socijalistički savjet, a ja, vjerujte, u tome imam iskustva, koji je vodio prethodne rasprave o zakonima i davao svoje sugestije i primjedbe i unaprijed obezbjeđivao podršku zakonima u delegatskoj strukturi. Koliko ja znam, u ovoj parlamentarnoj

demokratiji, mi treba drugačije da radimo i, hvala Bogu, i radimo i opozicija ima mogućnost, pa i SDP ima mogućnost da o tim zakonima kaže svoju riječ onda kad dođu na dnevni red, a što se tiče opredjeljenja za njih, to smo izrazili kod donošenja programa rada. Uzgred da kažem, kad opoziciona stranka kao što je SDP, u redovnoj proceduri predviđenoj Poslovníkom, predloži zakonska rješenja onda ne možemo da dobijemo što je Poslovníkom predviđeno i našim zaključkom, onda ne možemo da dobijemo reagovanje Vijeća ministara BiH i njihov odnos prema tim zakonima. Sad se postavlja pitanje ko je tu konstruktivan.

Pokušaji da idemo sa zakonima, zakonskim rješenjima onih problema koje smo smatrali da su gorući, a da ne mogu, a da se u Vijeću ministara BiH oko njih ne mogu da usaglase, ovdje su za ovom govornicom, ne znam koju riječ da kažem, ali ovdje su okarakterisani kao nepotrebni i osporeno nam je pravo da na takav način, bez prethodnog usaglašavanja izlazimo sa prijedlogom zakona, vi se toga dobro sjećate, a mi smatramo da je ovo mjesto gdje možemo pokušati da postignemo saglasnost. Onakvi smo kakvi smo, saglasnost će doći ili ne, ali takvo nam je Vijeće ministara BiH.

U izlaganju smo, kao opozicija, dobili sugestije kako bi konstruktivna opozicija trebala da djeluje, a da bi njen pristup bio prihvaćen kao konstruktivan. Pošto se SDP ne ponaša na takav način, ispada da je jedan od, ili glavni remetilački faktor uspješnog rada ili dobre saradnje Vijeća ministara BiH, a hoću odmah da kažem, čak i ovdje u Parlamentu, na jednoj sjednici koju smo napustili, rečeno je: vidi, kako fino radimo kad odu ovi koji su otišli. Kad to pogledamo i kad pročitate ove sugestije date za poželjno djelovanje konstruktivne opozicije, čovjek ne može da se ne upita, a gdje je to.

Što se tiče Programa rada Vijeća ministara BiH mi ćemo svoj odnos dati kad budemo raspravljali o Programu rada Parlamenta BiH koji je predviđen u dnevnom redu ove sjednice.

## HARIS SILAJDŽIĆ

Tražio sam repliku, ali, evo, da kažem da je neko maloprije pomenuo da nema dovoljno kooperacije, saradnje i to je tačno. Također je rečeno da na dnevnom redu još uvijek nisu ovi zakoni, pa kad budu došli na dnevni red, onda ćemo o njima diskutovati. Što se mene tiče, gospodo, na dnevnom su redu, kao kopredsjednik Vijeća ministara BiH, iz opozicije još i ranije, od februara '97. godine, tražim institucije BiH, zakone BiH. Danas smo u situaciji da nam međunarodna zajednica mora reći kako to treba da imamo da bismo imali normalnu zemlju, da bismo dobili investicije, da bi nas tretirali kao normalnu zemlju. Tačno je da se ova opoziciona stranka u posljednje vrijeme konstruktivnije ponaša. Gdje ste bili '97. godine, gdje ste bili '98. godine? Zašto ni u jednom trenutku niko, ni pismeno ni usmeno, nije rekao ama baš ništa o mojim prijedlozima. Ja ne očekujem od onih koji su, naravno, na onoj drugoj strani, oni imaju svoju političku opciju i to je meni sasvim normalno. Govorim o onima od kojih sam očekivao da pomognu projekat institucija BiH, zakona u BiH. Inače, kako se moglo desiti da danas raspravljao o onome o čemu smo trebali raspravljati '97. godine.



U Parlamentu BiH, odnosno u okviru koalicije, od '97. godine smo raspravljali o ovim problemima, ali smo bili usamljeni tu. Oni koji su ovdje vrlo dobro se sjećaju. U zgradi DPO-a, u proljeće '97. godine, raspravljali smo o granicama o čemu ćemo sada raspravljati, naravno, i nadam se donijeti zakon što prije.

O reformi pravosudnog sistema, '97. u proljeće, pa sam svima podijelio nacrt zakona ili prednacrt, kako god hoćete. Nikada nijedne riječi. Ne radi se samo o ovoj govornici. Radi se o tome da onome ko ima tu inicijativu, ko želi nešto uraditi, treba pomoći na neki način i reći: možda je ovo dobro, možda i nije, i čak sam nudio da to ne budu moji prijedlozi, da budu bilo čiji prijedlozi, samo da ih BiH ima. Danas smo u situaciji, ne samo da nećemo ući u Evropu, nego ćemo biti zadnji u toj kompoziciji zato što nemamo minimalni ustavnopravni okvir. Ko je odgovoran, neka se prepozna. Odgovorni smo pred građanima BiH za to, samo jedna zemlja ima 69% investicija, što znači da nemamo povjerenje međunarodnih investitora, a bez toga nema pokretanja privrede.

Što se tiče ovih ljudi koji sjede ovdje, ovih koji su mi pomagali od '97. godine da stavim ovo na dnevni red, oni su učinili svoje i dali su mi podršku. Šta mislite zašto je to tek danas na dnevnom redu? Da smo izašli u jedan front i rekli međunarodnoj zajednici '97. ili '98. godine: to nama treba, davno bi to bilo na dnevnom redu. Šta mislite zašto nije? Zato što nije bilo aktivne podrške i zbog toga je tek danas na dnevnom redu, kasnimo bar dvije godine.

#### PREDSJEDAVAJUĆI

Replika.

#### IVO DIVKOVIĆ

Dame i gospodo, ja nemam naviku niti želju da repliciram, u principu, jer mislim da replike osim što pred kamerama ovako efektno djeluju, nemaju neki pozitivan rezultat za rad sjednice pa ni ove, ali čovjek ne može, a da ne reagira na istupanje gospodina Silajdžića vezano za opoziciju. Čini mi se, a to je asocijacija na jednu sinočnju emisiju na televiziji, kad je jedan sindikalni lider, ne slažući se sa premijerom, rekao “najbolje da ja podnesem ostavku”. Tako se i meni čini oko svega ovoga, kad bi opozicija podnijela ostavku sve bi bilo u Parlamentu izuzetno i ova država bi, izgleda, dobila sve one zakone koji joj trebaju, itd. Međutim, to nije, nažalost, tako. Ovo meni liči na discipliranje opozicije, a od toga neće biti baš neke koristi, jer ovu opoziciju se ne može na taj način disciplinirati i nije jedini problem ovdje opozicija i nemojte Izvještaj Vijeća ministara BiH i rezultate, a i ono što niste uspjeli uraditi adresirati prema opoziciji, jer to je zamjena teza.

Mi ovdje ne možemo prihvatiti ocjenu da ne pomažemo institucijama BiH, kako je to rečeno, da zažive, naprotiv, sve što radimo, zastupnici iz SDP-a, pa i ja osobno, radimo upravo u tom pravcu. To što se ne slažemo ili imamo drugačija mišljenja ili viđenja zakonskih projekata, programa, itd., to je jedna druga tema i to se ne može osuđivati na ovakav način. Ja se, recimo, a i SDP do kraja sa gospodinom Silajdžićem slažemo, kad je on konstatovao u svom izlaganju da je Vijeće ministara BiH u blokadi, kad je konstatovao da trebaju promjene, mi smo rekli, i gospodin

Tokić je rekao, mi za ovo Vijeće ministara BiH nismo ni glasali, ne iz personalnih razloga, nego nismo glasali zato što smo i tada tvrdili da neće uspjeti da realizira projekat zbog kojeg ga biramo. Gospodin Silajdžić predlaže novi zakon o Vijeću ministara BiH. Mi se i sa tim slažemo. Nisam siguran da li se slažemo kakav to zakon treba biti. Gospodin Silajdžić govori o konstruktivnoj opoziciji. Mi smo vrlo konstruktivni, ali samo u smislu upravo onog o čemu smo govorili, a to je predlaganja zakonskih rješenja koja su, po nama, Ustavom i Dejtonskim sporazumom u nadležnosti ove institucije i koja treba da služe razvoju institucija BiH i ulasku ove zemlje u integracije o čemu stalno pričamo. Nemojte da ovaj izvještaj o Vijeću ministara BiH i naša ocjena da Vijeće ministara BiH nije ispunilo svoj zadatak, kao krivica se prebaci opoziciji, to je, ponavljam, zamjena teza.

## PREDSJEDAVAJUĆI

Poštovana gospodo, poslanici, iskoristit ću svoje poslaničko pravo da repliciram, jednostavno, na navode sa kojima ne mogu da se usaglasim, i kao čovjek, i kao poslanik u ovom visokom domu. Zašto je stanje ovako kako jeste, mi smo danas dobili političku lekciju, a ne izvještaj. Ja takav koncept ne mogu da prihvatim, jer on ne vodi nikud. Ovdje, gospodo, ne postoji usaglašen pravno politički koncept BiH kao države, jer jedni kažu da je treba da ima više nego što je ima u Ustavu i Dejtonskom mirovnom sporazumu, a drugi kažu da je ima manje, i jedni i drugi su podjednako opasni za BiH, i jedni i drugi učestvuju u rušenju države BiH i ugrožavaju mir na ovim prostorima. Mi imamo stihijnost na svim nivoima, jednostavno, niko to neće da prihvati kao činjenicu, a to je tačno. Zašto je imamo? Zbog toga je imamo što prvo Savjet ministara BiH, a to se danas lijepo vidjelo, ne funkcioniše iako tvrde da dobro i izvanredno funkcionišu, a najbolje se to vidjelo iz izlaganja gospodina Silajdžića i gospodina Mihajlovića. Dva dijametralno suprotna izlaganja, dva totalna neslaganja, govore o situaciji koja se tu nalazi. Šta ja mislim o izlaganju gospodina Silajdžića i zašto želim da mu se obratim lično? Gospodine Silajdžiću, ja mislim da ste Vi izvanredno govorili. Više nema potrebe da nijednu rečenicu ja kažem izuzev da se čuje Vaše mišljenje na čitavoj teritoriji BiH i svima će biti jasno koje su sporne i neuralgične tačke za rad organa, kako Savjeta ministara BiH, tako i Predstavničkog doma ovog parlamenta. Ja bih želio da se Vaše izlaganje u cjelini prenese na svim televizijama BiH. Ja jedino mislim da će se tada sasvim jasno znati šta se događa i zbog čega se događa, a mislim da treba da bude i korektno prevedeno međunarodnim organizacijama i predstavnicima koji prate rad Parlamenta, to je to i Vi imate pravo na svoje mišljenje i ja Vam ga neću nikad osporiti, druga je stvar u kojoj mjeri ja to hoću ili mogu prihvatiti. Htio bih ja, gospodine, prihvatiti sve dobre ideje, ali ono što ne može biti prihvaćeno i što nije u skladu ni sa Dejtonskim mirovnim sporazumom ni sa Ustavom BiH, ja nikad prihvatiti neću. Šta to nije? Evo jedna stvar, i da nema nijedne druge, da ne uzimam vrijeme, to nikad neću prihvatiti. Vi biste htjeli, gospodine, umjesto Savjeta ministara BiH, vladu zasnovanu na parlamentarnoj većini, nikad to neće biti. Neće biti, jer to ne žele, niti mogu prihvatiti druga dva konstitutivna naroda ovdje u BiH. Oni to ne mogu da prihvate. Bez obzira šta mi to mislili ili ne mislili o tome. Ovdje ne može biti majorizacije. Ovdje ne može biti restauracije bivše BiH. Mi možemo da prihvatimo i gradimo dejtonsku BiH, onakvu kakvu je svijet priznao i kakvu je svijet odobrio. Mi to možemo prihvatiti. Ja to hoću prihvatiti i ja hoću da učestvujem u takvoj BiH.

Mislim da je krajnje vrijeme, i ja Vas iskreno molim, u smislu stvaranja daljeg povjerenja među narodima BiH, da ne spominjete agresiju. Čiju agresiju i na koga? Ko je taj tvorac, da se vrati tamo da kaže da je RS fašistička tvorevina, nastala agresijom SRJ na BiH? Mi hoćemo da ta tvrdnja stoji negdje u nekakvom dokumentu, bez obzira kako se taj dokument zvao i hoćemo da gradimo povjerenje. Vi ponovo spominjete agresiju, dakle, Vi ste jedan od pristalica navodne agresije, ja sam napao sam sebe. Ako nešto imate protiv drugih država, poštedite toga srpski narod u BiH, ukoliko mislite da treba da zajedno živimo i ukoliko želite dati svoj konstruktivan doprinos zajedničkom životu na ovim prostorima. Istinski želim da vi to uradite, jer to jedino može pomoći da počne kvalitetnija izgradnja povjerenja na ovim prostorima.

Evropa. Evropa nas može prihvatiti samo onakve kakve nas je priznala. Priznala nas je u Dejtonu kao dva entiteta i tri suverena naroda sa nadležnostima entiteta, sa pravima naroda i mi takvi moramo u Evropu i takvi jedino možemo u Evropu. Nema sreće ako se jedan narod na ovim prostorima ne slaže sa koncepcijom druga dva naroda, onda nema sreće. Ako se dva naroda ne slažu sa koncepcijom jednog naroda, opet nema sreće. Mi moramo sjesti i dogovarati se. Jedino tako možemo doći do kompromisa i do onog što svi želimo, a to je trajan mir. Mir se ne rađa i ne stvara svađama i nikad se svađajući nećemo pomiriti. Ja bih želio da se pomirimo i da nikad više ne vratimo se na ono vrijeme koje je bilo devedesetih godina na ovim prostorima, zbog toga, prije svega, mislim da Savjet ministara BiH, o čijem Izvještaju danas raspravljamo, nije imao kompetentne izvjestioce po Izvještaju koji je dostavio, jer su to bila politička obraćanja, a ne pojašnjenja onoga što nam je napisano. Ja takav pristup ne mogu prihvatiti. Reagovao sam kao predsjedavajući i usmjeravajući Vašu diskusiju, molim Vas, govorite u vezi sa Izvještajem, a bile su političke platforme na djelu. Ja jednostavno to ne mogu prihvatiti kao poslanik, a, naravno, da sam to prihvatio kao predsjedavajući. Hvala vam.

ALMA ČOLO

Ja mislim da smo mi skrenuli ovdje sa tačke dnevnog reda, jer koliko ja vidim ovdje se radi o Izvještaju o radu Vijeća ministara BiH. Ja bih htjela da repliciram predsjedavajućem ...

PREDSJEDAVAJUĆI

Poslaniku.

ALMA ČOLO

Vama kao poslaniku, da smo mi ovdje dobili politički jedan izvještaj, političku lekciju, a ne izvještaj o radu. Cijela rasprava ide ka tome da je izlaganje gospodina kopredsjedavajućeg Vijeća ministara BiH i gospodina Svetozara Mihajlovića sastavni dio ovog izvještaja, molim vas, to ovdje nigdje ne piše. Molim vas, mi danas ovdje raspravljamo o Izvještaju o radu Vijeća ministara BiH i ovdje kao poslanici u Parlamentu treba da damo ocjenu o radu tog Vijeća ministara BiH. Ja ne mogu kao

poslanik da se zapitam šta smo mi uradili da stvorimo pravni okvir da ovo Vijeće ministara BiH radi u skladu sa Ustavom i zakonom, jer je Vijeće ministara samo donijelo svoj Zakon koji je neustavan ili je to uradio Parlament BiH. Ovaj parlament je donio taj zakon, i time stvorio kočnicu u radu Vijeća ministara BiH. Ja ne mogu da se ne osvrnem na izlaganje nekih ljudi koji su prije mene govorili da je Vijeće ministara BiH dovelo do ovakve ekonomske i socijalne situacije u zemlji. Šta smo mi kao poslanici u Parlamentu BiH radili da BiH uđe u Vijeće Evrope? Hoće li ulaskom u Vijeće Evrope ovoj zemlji biti bolje. Ja vjerujem, ja se nadam, kao čovjek koji živi od svog rada, da će ulaskom u Vijeće Evrope BiH biti bolje, a mi nismo donijeli nijedan zakon kojim ćemo omogućiti ulazak BiH u VE. Cijeli danas dan sjedimo ovdje, a nijednu odluku nismo donijeli. Šta smo, molim vas, danas uradili ovdje, a spremni smo svi da kritikujemo rad Vijeća ministara BiH. Ja nisam njihov advokat niti želim da branim njihov rad, niti uopšte nastupam sa pozicija, nekakvih odbrambenih pozicija njihovog rada, ali želim, kao čovjek, da razgovaramo o tome da li smo mi stvarno svi potpuno čisti da možemo samo na kritički način govoriti o radu Vijeća ministara BiH. Maloprije je gospodin Jadranko Prlić rekao: dajte nam instrukcije, stvorite nam uslove za rad. Jesmo li im dali ikakve instrukcije osim samo da kritikujemo? Najlakše je samo kritikovati, a ništa konkretno nego samo govoriti o govoru gospodina Harisa Silajdžića i skrenuti sa Izvještaja o radu. Molim vas, dajte, kao Parlament, da damo ocjenu šta su oni uradili i jesu li trebali uraditi bolje i jesu li trebali uraditi više i dajte im neke instrukcije da nastave sa svojim radom do rekonstrukcije Vijeća ministara BiH. Znamo da ovakvo Vijeće ministara BiH neće moći ostati. Mi moramo izmijeniti zakon koji smo mi donijeli.

PREDSJEDAVAJUĆI

Replika.

HARIS SILAJDŽIĆ

Vi ste maloprije isto rekli da sam ja odstupio od Dejtonskog sporazuma, a poslije nikakvog primjera nisam čuo, a volio bih da čujem.

PREDSJEDAVAJUĆI

Rekao sam.

HARIS SILAJDŽIĆ

Koji primjer, moliću lijepo. Sastav Vijeća ministara BiH, je li to.

PREDSJEDAVAJUĆI

Apsolutno.

HARIS SILAJDŽIĆ

Sastav Vijeća ministara BiH nije u skladu sa Dejtonskim sporazumom, nego, kao što ste objasnili, da to druga dva naroda nikad neće dozvoliti, to je politička volja. Ako govorimo o Dejtonskom sporazumu paritet je obezbjeđen za Parlament BiH, Dom naroda PSBiH i Predsjedništvo BiH, a ne za Vijeće ministara BiH. Pogledajte malo Dejtonski sporazum, ja ne odstupam od Dejtonskog sporazuma ni u jednom trenutku. Govorili ste da sam iznio političku platformu, pa, naravno da sam

iznio. Naravno da je riječ o politici. Govorim o Vijeću ministara BiH, o radu Vijeća ministara BiH, da ne govorim o politici bilo bi malo čudno, naravno da je to moja politička platforma. Želim da govorim o tome. Ne vidim, ukoliko ćemo imati ovako paritetno Vijeće ministara BiH, ne vidim čemu izbori, neka mi to neko objasni. Možemo se odmah dogovoriti iz jednog naroda dva, iz drugog dva, i iz trećeg dva i imamo Vijeće ministara BiH. Čemu izbori, onda? Da ne gubimo vrijeme na izborima. Ja nisam odstupio od Dejtonskog sporazuma ni u jednom trenutku, a politika da. Hoćete da razgovaramo o konkretnom. Hoćete li pojedinačno šta je ko uradio, vrlo sam spreman? Ako želite to. Ako želite o politici, iznio sam svoje mišljenje.

#### PREDSJEDAVAJUĆI

Ja neću iskoristiti priliku, rekao sam da se samo Vaš govor čuje u onom izvornom obliku kako ste ga iznijeli.

#### ČARŠIMANOVIĆ TARIK

Gospodine predsjedavajući, ja sam iskoristio svoje pravo na repliku da bih dobio pravo na riječ. Ovdje poslanici izgleda trebaju imati način kako će dobiti pravo na riječ i da sad to ne bi bio samo izgovor, ja stvarno imam repliku, gospođa Muminagić je rekla da je neko izjavio, poslije odlaska SDP-a, sad je lakše raditi. Ja bih htio samo gospođu da podsjetim da poslije izlaska poslanika SDP-a, ja sam izašao za ovu govornicu i izrazio svoje neslaganje sa situacijom koja je stvorena i oni su morali izaći i tražio sam da se glasanje ponovi. Ne bih trebao to, a pripadam Koaliciji CD. Trebali bi da znaju da poistovjećuju sa situacijom, sa onim što se desilo i da trebaju da znaju šta se desilo i poslije njihovog odlaska. To je ta replika. Ja bih vas sad zamolio da nastavim sa onom svojom riječi, jer sam pokušao replikom doći do svog prava da govorim.

#### PREDSJEDAVAJUĆI

Ja nemam ništa protiv Vašeg prava, ali morate me razumjeti, poslaniče, da su se već još dvojica ljudi javili za replike i dvojica za diskusije.

#### ČARŠIMANOVIĆ TARIK

Onda to shvatite kao moj prigovor o načinu kako vodite sjednicu. Potpuno se slažem sa gospođom Čolo da mi danas u ova četiri sata nismo donijeli nikakvu odluku, nikakav zaključak niti smo govorili o Izvještaju Vijeća ministara BiH, nego smo stalno replicirali na nivou političkih platformi. Ovo je Parlament BiH koji treba, prije svega, da stvori uslove za život ljudi u BiH. To se postiže izglasavanjem zakona, to se postiže kooperativnim radom, a ne postiže se političkim platformama. Ja vas molim da nastavim sa riječi. Zamolit ću i gospodina Tokića da mi da pravo na riječ.

Vratio bih se na ono o čemu govorimo. Mi govorimo o Izvještaju Vijeća ministara BiH. Ako bismo taj izvještaj gledali tehnički, mi bismo ga morali prihvatiti i reći ću vam zbog čega. Taj izvještaj je pobrojao aktivnosti koje je Vijeće ministara BiH uradilo. Međutim, mi nemamo objektivnog mjerila da ocijenimo taj izvještaj, jer ne postoji program Vijeća ministara BiH na osnovu kojeg bi to radilo. Slažem se i sa onima koji pokušavaju apsolutno mjeriti ovaj izvještaj. U apsolutnom mjerilu, mi

bismo morali iskazati zadovoljstvo postignutim, ali trebamo onda i tražiti razlog zadovoljstva. Mislim da se on nalazi u izlaganju gospodina Silajdžića, bez obzira koliko ga osporavali. Suština neefikasnosti Vijeća ministara BiH je u neustavnoj konstitutivnosti Vijeća ministara BiH i na to je ukazano. Ja ovdje imam i Ustav u kojem se kaže kako treba to Vijeće ministara BiH da bude konstituisano i nadam se da ćemo mi do kraja godine to uraditi onako kako je Ustavni sud BiH naložio.

Međutim, moramo reći neke pozitivne stvari. Moramo reći da danas imamo, uz Izvještaj, i Program rada i to je dobra stvar. Sljedeći put ćemo moći mjeriti šta su uradili od onog programa što su predložili, ako ga mi usvojimo.

Htio bih podsjetiti sve nas na još jednu neprincipijelnost. Mi govorimo da ne usvajamo zakone Vijeća ministara BiH. Mi ne usvajamo ni zakone poslanika. Ja koliko se sjećam danas smo odbili jedan zakon koji nije Vijeće ministara BiH predložilo. Predložilo ga je SDP, ako se dobro sjećam, to je Zakon o policijskim snagama. Mi usvajamo samo zakone koje nam nalaže OHR i zato ja imam jedan konstruktivan prijedlog. Nikakva trenutno personalna izmjena u vijeću ne bi doprinijela boljitku, dok se ne izvrši njegovo usaglašavanje sa Ustavom. Pošto imamo program, dajmo priliku vijeću da radi dok se ne izvrši ta promjena i dajmo onom zakonskom dijelu koji su predložili. Prihvatimo ono što je dao OHR, što je predložio OHR, on je predložio 23 zakona. Vi ste dobili to. U zakonskom dijelu programa vijeća prihvatimo ono što je OHR stavio kao osnovu za dalji rad da bismo mogli za tri mjeseca tražiti ponovo izvještaj i vidjeti šta je Vijeće ministara BiH od toga uradilo, a šta smo mi svojim načinom ovdje paralisali. Nije uvijek sve ni do krivice Vijeća ministara BiH. Trebamo vidjeti koliko smo zakona donijeli na sopstvenu inicijativu, a koliko smo donijeli na inicijativu Vijeća ministara BiH, a koliko smo ih samo prihvatili za to što je OHR to naložio. Prihvatimo tu realnost da još uvijek nam neko treba dati program po kojem ćemo mi raditi. Ja ću podsjetiti na jednu stvar. Mi smo kod rasprave o izvještaju Centralne banke BiH imali jedan moj prijedlog koji, nažalost, nije prošao. Ja se ne žalim što taj prijedlog nije prošao. Prijedlog je glasio otprilike ovako, da Parlament predloži svim institucijama BiH i entiteta da nađu elemente da sa 30.09. konvertibilna marka bude jedino platežno sredstvo. Nije prošao taj moj prijedlog. Koliko se sjećam, ministar Prlić je rekao da taj prijedlog ne može biti prihvaćen zato što je tehnički nemoguć.

Međutim, taj prijedlog vjerovatno nije iz moje glave, ali je guverner Centralne banke BiH to naložio i, vidite, to je tehnički moguće. To sad funkcioniše. Dajte da budemo pragmatični. Nemojte govoriti da je realnost, da imamo ovakvo stanje i da moramo prihvatiti ovakvu političku organizaciju društva, i u Vijeću ministara BiH takvo stanje. Dajte da budemo konstruktivni i da uradimo ono što se može uraditi. Moj je prijedlog da se više orijentišemo na Program rada, nego na Izvještaj, jer ga objektivno ne možemo ocijeniti, ali Program rada možemo objektivno ocijeniti, to je moj prijedlog.

SEJFUDIN TOKIĆ

Poštovane dame i gospodo,

Ovdje je nekoliko puta spominjana SDP pa u tom kontekstu da pojasnimo neke stvari. Poslanik gospođa Muminagić, da, rekla je i u javnosti i u eteru, gospodin

predsjedavajući Banjac je rekao u izjavi za javnost da, eto, kad SDP izađe iz ovog parlamenta, izgleda da se bolje radi i ljepša je atmosfera. Ništa to nije puno različitija izjava od izjave gospodina Silajdžića koji je sav svoj problem vidio u SDP-u, u opoziciji koja, navodno, nije njega podržala. Mi smo ponosni na tu činjenicu. Ponosni smo na tu činjenicu da nikad nismo podržavali, niti smo bili spremni podržati taj koncept u kome su, gospodo, da vas podsjetim isti koncepti, iste političke stranke samo personalno u drugom sastavu. Nije Irfan Ajanović, nije Momčilo Krajišnjik, nije Mariofil Ljubić, nego Pero Skopljak, Banjac i gospodin Halid Genjac i mi smo protiv tog koncepta. To što se nekom u datom trenutku učini da je dobro da SDP naginje ovamo ili naginje onamo, nema razloga. Mi imamo jednak odnos prema pohvalama i Špirića i gospodina Silajdžića, ali postoji nešto drugo, a to je istina.

Silajdžić, kad danas govori ovdje, može impresionirati nekoga ko ga prvi put sluša. Deset godina Silajdžić priča po principu koji se može ilustrativno u dva primjera navesti. Otići u Dejton, potpisati Dejton, hvaliti se da je zaslužan za Dejtonski sporazum i poslije toga reći bljak to je užas jedan, to je protiv BiH itd. Prihvatiti sastav o Vijeću ministara BiH, pogledajte stenogram, kad smo mi ukazivali da je to protivustavno, '97. godine, Silajdžić je glasao i diskutovao za to. Naravno, pamćenje je kratko, mediji su moćni, nikakav problem danas nije pričati ne možemo raditi jer je protivustavno. Što ste glasali gospodo? Što ste glasali za protivustavni zakon? Ima li lične odgovornosti u svemu tome? U nadahnutom izlaganju Alme koja može ići u neka stara komunistička vremena samokritike, samokritiku ne prihvatam, mi smo odgovorni, mi smo predložili Parlamentu, a vi ste glasali protiv toga. Prije šest mjeseci je bio ovdje Zakon o Vijeću ministara BiH koji je predviđao rješavanje tih problema. Vi ste glasali protiv tog zakona, jer vam se ovakvo Vijeće ministara BiH i svidjelo. U suštini to je i istina. Vama se sviđa postojeće stanje. Vama se sviđa postojeći koncept djelovanja Vijeća ministara BiH i vi ćete se ponovo ovdje međusobno posvađati, i pokušati reći narodu ja sam branio bošnjački interes, ja sam branio srpski interes i ja sam branio hrvatski. Vi ste BiH doveli u agoniju i, stoga, gospodo, SDP traži od vas da mijenjate koncept i u Vijeću ministara BiH, da Silajdžić ode. On BiH sa ovakvim nastupom nije potreban. Nije potreban. S njim BiH nema adekvatan progres. On je to rekao u izlaganju, vrlo jasno. Ali se ne osjeća odgovornim. Konsekvenca, moralni čin jeste ostavka. Ne. Na sve je se spremno antagonizirati, ispričati BiH lijepe priče o BiH, o srpskim interesima, otići kući i zadržati postojeće stanje. SDP je protiv ovog izvještaja zato što je protiv ovakvog stanja i ko jeste za ovakvo stanje frizira ga gospodinu Rakiću u statistiku gospodine Spahiću hoće se promijeniti. Možeš statistike ... statistika vam je bila ovdje danas, bit će sutra i bit će narednih mjeseci. Nema te statistike koja će lošu situaciju u BiH moći popraviti. Statistika može samo još na drastičniji način pokazati u kojem se mi haosu nalazimo. Dio odgovornosti u Vijeću ministara BiH, ali isti taj koncept je i u Federalnom parlamentu, isti taj koncept je i u Predsjedništvu BiH i u Vladi Federacije BiH i u Parlamentu, iz istih centara moći vi dolazite i djelujete na očuvanju statusa kvo. SDP je zbog toga protiv ovakvog izvještaja, a možemo vas taksativno podsjetiti da smo ukazivali na ovo stanje u svakoj etapi, na svakoj sjednici i predlagali konkretna rješenja. Uostalom, zar nije sramotno da je SDP predložila Parlamentu veći broj zakona kao opozicija nego što je Vijeće ministara predložilo. Vijeće ministara je predložilo sedam zakona, uključujući i onaj da treba produžiti stare pasoše, uključujući i to da 2000. dolazi. To je sve što je Vijeće ministara podnijelo Parlamentu.

## PREDSJEDAVAJUĆI

Gospodine poslaniče, možete li mi odgovoriti na jedno pitanje, molim vas? Ne možete. Pa vi, kao građanska partija, gospodine, replika.

Gospodine poslaniče, ne želim odgovarati ovdje na Vaše provokacije, jer one su poznate ovdje. Često se slikate da provocirate, međutim, koga možete provocirati? Meni činite zadovoljstvo, mene ćete nadahnuti da još mirnije slušam kad pričate, jer shvatam šta mislite i onda mi to postane jednostavno, ali Vas pitam, kao građansku opciju, kao onoga koji jednako uvažavate Srbe, Hrvate i Bošnjake, šta ste uradili, gospodine, kad je jedan narod prozvan fašisoidnim, gdje su Vaša obraćanja javnosti? Koja ste vi to građanska opcija kad prihvatate, svojatate sva tri naroda, a sasvim mirno podnosite da se najniže ponižava jedan narod ovdje koji je konstitutivan u BiH.

## NIKOLA ŠPIRIĆ

Nisam mislio replicirati, ali pošto gospodin Tokić predviđa da bude zabavljač, a ne poslanik, ja moram da mu odgovorim, on je, nažalost, opozicija, i pozicija, to je gospodin Silajdžić i opozicija to je Nikola Špirić, jer on je opozicija i sebi, nažalost, ko je gospodin Sejfidin Tokić?

Ja moram gospodinu Sejfidinu Tokiću da kažem da ja znam da on nerado sluša pohvale Harisa Silajdžića o svojoj stranci, a ja znam da on rađe se sa Harisom tajno vidi van kamera, ali moram da kažem da nema više građana u BiH koji su spremni na prevare gospodina Sejfidina Tokića. Ja mislim da Sejfidin Tokić ima najmanje razloga meni neke stvari da prigovori, da priča, ali ne mogu da shvatim da je opozicionar, opozicija ili SDP pledira da sama bude opozicija u Parlamentu. Ima jedna stara gospodine Tokiću koja je dosta poučna pa kaže da dojiš kao što blejiš, kamo puke sreće za stado, a naše stado zna se ko je.

## SEJFUDIN TOKIĆ

Debela bi arhiva bila, gospodine predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, kad bi se pravio spisak svih međusobnih epiteta kojim ste se vi međusobno čistili i da su fašisoidni narod i da ste pojedinačno fašisoidni i da ste fašisti i da ste ekstremisti i da ste lopovi, kriminalci itd. Ono što se može konstatovati jeste da svih ovih deset godina, bez obzira na pitanja, svako ima svoju godinu gdje me pita gdje sam bio '92., '93. i '98. Silajdžić, ne znam, '97. godine. Mi smo bili na stanovištu da nema kolektivne odgovornosti fašističkih naroda niti ima iko pravo reći da predstavlja ekskluzivno srpski, hrvatski i bošnjački narod i sa tom žestinom nisam očekivao da ću nakon tragedije i fašizma ispoljenog u ratu u BiH imati obavezu da ponovo objašnjavam nekim da ta logika, da taj totalitarizam ne treba govoriti u Parlamentu.

Ako se sjećate, gospodine predsjedavajući, reagovao sam na način da sam rekao da niko nema ekskluzivno pravo predstavljanja naroda, jer SDP pretenduje da zastupa demokratsku bosanskohercegovačku opciju u kojoj su u ovim klupama danas istovremeno i Srbi i Hrvati i Bošnjaci, ali prvenstveno ljudi koji žele budućnost, koji žele promjene. U tom kontekstu smo reagovali i tu je, kad je neko pokušavao, uključujući i izjave gospodina Silajdžića i javno i svugdje na način, kako je to on



prezentirao, univerzalnog suca, koji je spreman suditi o svima samo ne o sebi i danas sam reagovao na tome kao što reagujemo i na ovo. Sa Špirićevom diskusijom, ako je on sam zadovoljan sa svojom diskusijom, ja mu želim puno dobro.

## RAKIĆ VITO

Ja idem sa malo zakašnjelom replikom. Žao mi je što je izašao gospodin Silajdžić, pošto je on meni replicirao i ja sam mislio da ćemo na tome stati, ali je ponovo u svojoj diskusiji iznio neke tvrdnje i mora se to jasno reći. Malo bih, prije toga, replicirao gospodinu Tokiću. Tokić kaže SDP-ovi poslanici predstavljaju sva tri naroda, slažem se da predstavljamo sva tri naroda, ali samo recite da predstavljate jedan entitet. Kad budete imali poslanike u RS, onda recite predstavljate RS. Ovdje u Parlamentu kad budete imali poslanika, onda recite u ovom parlamentu predstavljate RS u 14 poslanika.

Ja bih se vratio samo na dvije stvari. Ja sam u svojoj diskusiji, kad sam se obraćao gospodinu Silajdžiću, probao da budem tolerantan i da kažem neke stvari u okviru međunarodnih kvalifikacija. Ja sam rekao konflikt. Nisam dodao tragični konflikt iako smatram ne da je on tragičan nego je on pretragičan i tako ga je kvalifikovala međunarodna zajednica. Prema tome, žao mi je što je izašao gospodin Silajdžić. On stalno iz toga izvlači nešto dublje. Sljedeće stvari koje sam rekao da gospodin Silajdžić, pošto je dva puta ponovio da niko ne obara njegovu tezu o reviziji Dejtonskog sporazuma, ja ću pročitati samo šta su to ustavna opredjeljenja i šta to daje nadležnost BiH. Čitao sam to nekoliko puta, a pročitat ću ponovo. To je spoljna politika, spoljnotrgovinska politika, carinska politika, monetarna politika, kako je određeno tamo 7 Ustava BiH, fin. institucija i međunarodnih obaveza BiH, politika i regulativa za useljavanje izbjeglica i raseljenih lica, provođenje međunarodnih i međuentitetskih krivičnihopravnih propisa, uključujući odnose sa Interpolom, uspostavljanje i funkcionisanje zajedničkih i međunarodnih komunikacija, regulisanje saobraćaja između entiteta, kontrola vazdušnog saobraćaja.

Članom 3., tačka 3., utvrđeno je da entiteti u svojim pregovorima i dogovorima, uz saglasnost, mogu osnivati institucije na nivou BiH i donositi i prenositi određena ovlaštenja za zajedničke organe BiH i to je finalno. Gospodin Silajdžić nam kaže "ponudio sam 138 zakona", ja bih volio da mi samo ovdje nađe ustavnu osnovu po čemu ih je ponudio i koliko od tih zakona ima ustavnu osnovu. Gospodin Silajdžić sa ponuđenim zakonima želi da entitete svede na mjesne zajednice, to je revizija Dejtonskog sporazuma. Gospodin Silajdžić u svojoj tezi želi da sva vlast dođe na vladu, odnosno Ministarsko vijeće BiH. Seljenjem vlasti misli se da će se nešto više učiniti. Neće se ništa više učiniti. Treba natjerati odgovorne svako na svom nivou da radi ono što treba da radi.

Ja sam slušao jutros kad kaže radio Fern, postavljeno je jedno pitanje koliko danas u Federaciji BiH ima više službenika nego '91. ili '90. Kad se uzmu opštine, kantoni, pa sve ovo kad se nabere koliko je to. Nažalost, vi ste, gospodo, u Federaciji BiH usvojili jedno društveno-političko ustrojstvo ovako kakvo je. To su željela dva naroda, to ste željeli vi i to ste napravili i to toliko košta. Tako je dejtonska BiH formirana na ovom principu, prema tome, samo možemo raditi na bazi ovih ustavnih principa i na bazi onog što je definisano Ustavom šta je to BiH i da ne ponavljamo danas deseti put država dva entiteta i tri konstitutivna naroda.

## HARIS SILAJDŽIĆ

Rečeno je bilo da treba da radimo po Ustavu. Ovo što je pročitano nije Ustav. To je dio Ustava, ali ovo što je pročitano dovoljno je da se izvedu, recimo, zakonski propisi i ja zahvaljujem gospodinu Rakiću što me je podsjetio sada, provođenje međunarodnih propisa. Iz toga može proizaći barem još deset zakona koje nisam pomenuo, i to će jednog dana biti. Čitanjem i restriktivnim tumačenjem ove odredbe Dejtonskog sporazuma koja je pročitana, BiH se svodi na distrikt. Ukoliko je Dejtonski ustav u pitanju onda ga je trebalo pročitati u cjelini. Recimo, odredba u Aneksu 7. koja govori o Komisiji za imovinska prava, koja prelazi na nivo države, da li ste to čitali, ima jedan mali detalj, onda ste trebali i to pročitati. Član 2., itd., a ne samo jedno restriktivno tumačenje koje je, naravno, Vaše mišljenje. Moje je mišljenje da BiH treba onoliko zakona koliko i svaka normalna država, ne zbog toga što meni trebaju, nego upravo zbog toga da bismo mogli, na neki način, normalizirati stanje u zemlji i biti normalni i korespondentni sa zemljama koje su oko nas i zemljama koje su u svijetu. Mi smo članica UN. Država BiH mora imati kao što sve druge normalne zemlje imaju. To je tačno. Tačno je da se ona sastoji od dva entiteta kao što se i SAD sastoje od 50 država, kao što se i Njemačka sastoji od toliko federalnih jedinica, tako isto i BiH, To ne znači da je BiH distrikt, a da su entiteti država. Ja razumijem, to je ključni nesporazum između nas i drago mi je da mi o tome ovako otvoreno razgovramo, iskreno, i ja sam tako nastupao od početka, tu je problem među nama da se mi razumijemo. Problem je u razumijevanju Dejtonskog sporazuma. Sve drugo, ovo je kozmetika, to je problem. Vi razumijete BiH kao neku kopču između dva entiteta koja će jednog dana odumrijeti. Ja ću se boriti dok sam živ da BiH bude ono što piše u Dejtonu, a to je država koja nastavlja svoje postojanje u skladu sa međunarodnim zakonima, država. Ne volim ja mnogo toga iz Dejtona, isto tako kao i Vi, ali je činjenica ono što piše, ako ćemo tumačiti, ali ako se ne slažemo u tumačenju, onda ću ja prihvatiti ono što ovlašteni tumač kaže, a to je Ured visokog predstavnika.

Hvala lijepa.

## IBRO SPAHIĆ

Izgleda da ovako mora funkcionirati Parlament kada je predsjedavajući iz opozicione partije i ima tu dva kontroverza u djelovanju samog Parlamenta u donosu na Vijeće ministara BiH. Naravno da i druge opozicione partije imaju pravo da identificiraju nacionalni sastav koji predstavljaju, a želio bih da kažem da postoje još mnoge druge političke partije između 81 i 18 ovdje prisutnih, bez obzira u kojoj koaliciji i savezu koje, također, predstavljaju građane različitih nacionalnih, vjerskih i socijalnih kategorija. Ako se to pažljivo analizira, ta mistifikacija bi trebala konačno biti skinuta s dnevnog reda. Neće ona koristiti ni opozicionim partijama ni vladajućim, jer ovaj Dom je, kao što sam više puta napominjao na početku, dom koji su birali građani, to je jedno vijeće u kojem su ljudi birani na osnovu prijedloga partija, saveza itd. i nije pametno mnogo, nije posebno pametno u onome što se želi postići, zamjenjivati uloge Doma naroda sa Zastupničkim domom Parlamenta BiH. Tu je nesporazum koji se vezuje za tzv. opšte načelo konsenzusa koje vodi ljude u odlukama samo na opšte interese i više puta smo raspravljali to prilikom tehnologije glasanja koja je implementirana u Privremenom poslovniku ovog Doma i koja je,

faktički, dovodila u poziciju često da se umjesto da se dogovaramo o najboljem zakonskom rješenju, konfrontiramo na nacionalnoj osnovi, a ne na partijskoj i političkoj platformi što je potpuno prirodno. Ako nema razlike u političkim pristupima, onda je to potpuno besmisleno. Za Dom naroda postoji i vrijeme i mjesto i način da se sve što je od opšteg nacionalnog interesa, na određen način, ustavnim rješenjima razriješi.

Predložio bih da, naravno, možemo tu debatu otvoriti o karakteru Doma, ali bolje bi bilo da se koncentrišemo na pitanja koja su na dnevnom redu.

Što se tiče statistike, pošto sam ja povodom statistike i statistika se odnosi na sadržaj života, znate. Vjerovatno statistika ... i ja bih mogao da pričam neke anegdote, ali kažu da je statistika najveća laž. Da bi sad bilo suprotno od onoga što sam ja tražio da uđe u sastavni dio Izvještaja Vijeća ministara BiH. Znao sam zašto se bježi od statistike. Kad se statistika bjelodano pokaže, onda se ne može dokazati da je, recimo, u BiH zaposleno 5 hiljada ljudi u nekom dijelu, a faktički zaposleno 148 ljudi, nego se kaže postoje zavodi, institucije koje tačno, precizno kažu koliko je zaposleno ljudi. Onda se kaže da plata ljudi ne mora biti kao kod milijarde stanovnika. Mi smo dobili u Sarajevu jednu porodicu iz Visokog, čija se majka porodila, dala je na svijet šesto milijarditog stanovnika, simbolički, koja je, također, statistički podatak svijeta. Statistički podatak svijeta je da je milijarda od tih šest milijardi sa jednim dolarom na ovoj kugli zemaljskoj kao svojim životnim troškovima. Podatak je da su većina ovih ljudi ili nezaposleni, invalidi ili čekaju na posao, itd. Podatak je da, uprkos političkim ambicijama pojedinih pretvarača BiH u fikciju, ipak su ovdje došli prošli utorak, ponedjeljak 25., predstavnici kakvih takvih sindikata, kao i kakvih takvih političkih partija iz cijele BiH. Da li se to kome sviđa ili ne, to je druga stvar i da li je baš neko prebrodio tu prepreku unutarnju i kako ko gleda na koga, to su sasvim problemi koje možemo otvoriti na drugi način.

Ja sam povodom ovog htio da reagujem iz drugih razloga. Ovo je bio uvod i sad je moja replika.

Mene raduje kada mogu da definiram poziciju, kad mi, evo, predsjedavajući, kao predsjednik opozicione partije, pokušava da definira šta je uvod i šta je završnica.

Moje izlaganje je bilo sasvim precizno i mislim da su ga razumjeli neki predstavnici Vijeća ministara BiH, a neki neće da o tome se izjašnjavaju, neki su otišli. Ja sam imenom i prezimenom prozvao gospodina Kurtović Mirsada da odgovori na pitanje koje sam postavio u dva tri navrata u ime, ne više četiri poslanika, nego u ime oba Doma naroda koji su tražili od Vijeća ministara BiH da kaže šta misli o ekonomskoj i socijalnoj situaciji u BiH. Gospodin Kurtović nije tu da odgovori. Nadam se da će jednom u 12. ili 15. nastavku ove sjednice on imati priliku da nam odgovori na tu temu.

Predložio sam da u izvještaj uđu dopune koje bi izvještaj na neki način učinile prihvatljivijim, jasnijim javnosti zašto dolazi do spora u nadležnostima Vijeća ministara BiH i spora entitetskih vlada o čemu neće da se otvoreno govori.

Za kraj, rekao sam da je izlaz u BiH u ovom trenutku da taj izvještaj kao što su mnogi drugi prihvatili, gospodin Rakić vrlo dobro, precizno bude dopunjen koliko je

to moguće našom debatom i ocjenom pojedinih ministarstava iz samog vijeća, nakon diskusije da se mi prihvatimo posla i prihvatimo odgovornosti i da usvojimo zakone koje je OHR, podvlačim, na osnovu našeg zaključka, usaglasio sa Vijećem ministara BiH i što je faktički postao program ovog doma.

PREDSJEDAVAJUĆI

Kome ste to replicirali?

IBRO SPAHIĆ

To repliciram onima koji pokušavaju da umjesto o Izvještaju i o Programu rada na koji smo se obavezali....

PREDSJEDAVAJUĆI

Ovo je sad tačka oko Izvještaja, a ne ...

IBRO SPAHIĆ

Ali izvještaj implicira obaveze samog Vijeća ministara BiH i Parlamenta BiH. Kad kažemo da nešto nije urađeno to ćemo reći da se uradi, to je uloga Parlamenta da kaže Vijeću ministara, a ne Vijeću ministara da, molim za podršku u Parlamentu i na kraju rekonstrukcija će doći, htjeli mi to ili ne i nemojte zaboraviti, mi smo zbog zakona, mi nismo ovdje zbog toga da se jednostavno onemogućava rad Parlamenta, a tehnologija kako se vodi sjednica je direktno sprečavanje da nemamo 12 nastavaka jedne te iste sjednice i zato bih predložio gospodinu predsjedavajućem da pripremi, također, na sljedećoj sjednici ili u toku ove sjednice pristup odlukama. Imamo Izvještaj, molim da se glasa o Izvještaju. Ja tražim kao poslanik, imam to pravo po Poslovniku, da ga prihvatimo sa dopunama i izmjenama koje smo dali i ako ga prihvatamo da se onda okrenemo svom radu i programu, a neka dođe rekonstrukcija. Bit će rekonstrukcija htjeli to gospodin Banjac, koji je u opoziciji, ... htjeli ili ne mora se poštovati Ustavni sud BiH. Ima takva institucija na svu sreću.

PREDSJEDAVAJUĆI

Izvolite.

HILMO NEIMARLIJA

Predsjedavajući, kolege poslanici,

Moja replika na diskusiju kolege Tokića i na iskaze, na mjesta u diskusijama predsjedavajućeg kolege Banjca i kolege Špirića. Danas sam reagirao i sad ću se potruditi da u mirnijoj atmosferi kažem kako smo mi poslanici ovdje koji predstavljamo birače i političke stranke, narode predstavljaju naše kolege, delegati u Vijeću naroda.

U nastavku diskusije ponovo su se čula takva pozivanja i ponavljam nešto što danas nisam uspio doreći. Podržavajući, rekao sam, umjesna reagiranja kolege Tokića

na ranijim zasjedanjima Parlamenta, kada su se poslanici pozivali na narod, ja sada, u ovako mirnijoj atmosferi, isto tako pozivam kolegu Tokića da se više ne poziva na tri naroda i da se poslanici SDP-a odrede jesu li nadnacionalna, tronacionalna, antinacionalna stranka i da, ako traži od drugih, i sasvim opravdano i sasvim umjesno, prije svega, kolega Tokić, da se ne pozivaju na narod. Ja očekujem i od njega da se ne poziva na tri naroda. Malo mi je neugodno, u nekoliko navrata sam kolegu Špirića upozorio, zapravo njemu sam uputio određene primjedbe zbog, po meni, neprihvatljivih kvalifikacija i karakterizacija ljudi poslanika. Koristim ovu priliku da izrazim neslaganje sa njegovim riječima koje je uputio na račun kolege Tokića. Konačno, zapravo, ovo je i glavni razlog zašto sam izašao.

Postavljam pitanje Sejfudinu Tokiću, kao kolegi u Parlamentu. Šta je podrazumijevao pod vladajućim konceptom? Predstavnicu SDP-a vrlo često pominju vladajući koncept. Ja sam se trudio, evo dugo vremena, da razumijem šta se pod tim misli i nisam uspio da doprem do njegovog sadržaja. Donekle mi je pomogao kolega Tokić kada je taj vladajući koncept, jer se on različito smješta, kazao da je to koncept zahvaljujući kojemu ovdje za predsjedništvom sjede Banjac, Skopljak i Genjac.

U političkim zajednicama i političkim organima nikada nisu vladali koncepti. U političkim zajednicama vladaju ili ljudi i tada imamo zajednice takve kakve imamo ili vladaju zakoni, naravno. Banjac, Genjac i Skopljak ovdje nisu na osnovu nikakvog vladajućeg koncepta, nego na osnovu, koliko ja znam, volje birača i zakona o izborima u BiH. Moja je replika, prije svega, zbog toga, uz poziv da, doista, izbjegavamo pozivanje na narode i, također, sad da ne identificiram na koga se ova primjedba odnosi da se ne pozivamo na Dejtonski ustav, na način današnjeg pozivanja i pozivam predsjedavajućeg da to uvažava u smislu amandmani nisu prihvaćeni, a oni se temelje na Ustavu i očekuje se reagiranje zato što nisu prihvaćeni jer su u saglasnosti sa Ustavom. Ja očekujem da se mi ponašamo na taj način da donosimo i amandmane i zakone i odluke koji su, zaista, na Ustavu, a da preispitujemo odluke ili prijedloge koji su sporni sa stajališta Ustava.

#### MIODRAG DERETIĆ

Ja ću se, gospodine predsjedavajući, ipak, vratiti na ovu tačku dnevnog reda o kojoj diskutujemo, jer mislim da se u diskusiji odmaklo od ove tačke. Naime, na zadnjoj sjednici Predstavničkog vijeća, pokrenuto je pitanje glasanja o povjerenju Ministarskom savjetu i ja sam bio jedan od šest poslanika koji su bili uzdržani prilikom glasanja. Ja ću obrazložiti iz kojeg razloga, ali vrlo kratko.

Jedan od osnovnih razloga je bio jer sam očekivao, nekako mi je bilo logično, da čujem Izvještaj Ministarskog savjeta i da nakon toga, kao poslanik, dam svoje mišljenje o tome. Drago mi je što sam tako postupio.

Na današnjoj sjednici čuli smo izvještaje, dobili smo materijale u pisanom obliku i ono što me je posebno impresioniralo je da izlaganje gospodina Silajdžića i gospodina Mihajlovića, faktički, upravo iz tog izlaganja se vidi kako radi Ministarski savjet i sada kada bih ponovo bio u poziciji da glasam ne bi, zaista, bilo dileme da li bih digao ruku ili ne, što se toga tiče, dakle uzdržan sigurno ne bih bio.

Međutim, ima jedna druga stvar, ja sam bio suzdržan, moram biti iskren, i do kraja reći i zbog činjenice i zbog odluke Ustavnog suda BiH, dakle, vezano oko zakonitosti Ministarskog savjeta, odnosno načina na koji je izabrano.

Međutim, ima jedna druga stvar koja mene zaista duboko, nakon svih ovih političkih diskusija, viđenja ove visoke institucije koja je predviđena i Dejtonskim sporazumom i Ustavom BiH, zaista se dovodi u jednu veliku dilemu i moram biti iskren i izraziti jedan veliki, veliki pesimizam, prije svega, na političku atmosferu koja vlada u Predstavničkom vijeću. Pretpostavljam da svi imate u vidu član 5., tačku 4. Ustava BiH koji reguliše pitanje Ministarskog savjeta jer sasvim logično bi bilo da se nakon što se donese Zakon o Ministarskom vijeću, savjetu, da taj zakon ima apsolutno uporište u članu 5., tačka 4. Ustava BiH koji decidno reguliše način izbora Ministarskog savjeta.

Ja sam, zaista, skeptik, ukoliko poslije nove godine bude zastupljena politička atmosfera ovakva kakva je danas ovdje, da ćemo vrlo teško doći do izbora novog Ministarskog savjeta, a to će umnogome opredijeliti daljnji rad, ne samo Predstavničkog vijeća, nego kompletnog Parlamenta BiH i ostalih zajedničkih institucija. Ja ću ovdje samo, i s tim ću završiti, pročitati prvu rečenicu člana 4. gdje kaže da će Predsjedništvo BiH imenovati predsjedavajućeg Ministarskog savjeta koji stupa na dužnost pošto ga potvrdi Predstavnički dom. Mislim da svi znate na šta aludiram. Zaista će biti vrlo teško doći do jednog rješenja i, mislim, i opet se vraćam na ovu moju prvu diskusiju da moramo svi pokazati puno više dobre volje da ovo vijeće i zajedničke institucije u BiH počnu da rade, jer bojim se da je ovo suprotno Sizifu posao koji rade.

MUSTAFA PAMUK

Uvažena gospodo, kolege poslanici i kolegice,

Ovom prilikom želim reći da smo se upustili u jedan, po meni, jako čudan posao. Ocjenjujemo rad Vlade, ocjenjujemo rad Ministarskog vijeća, a nikada mu nismo ni dali zadaću ni program, nikada nismo ni sebi postavili program, a skloni smo da ocijenimo i da kažemo je li to valja, je li to dobro, je li urađeno sve ono što treba ili nije.

Mi poslanici smo trenutno u situaciji da ocjenjujemo rad Ministarskog vijeća i sami vidite kako se ponašamo. Oni koji komuniciraju sa ljudima iz BiH, sa gledateljstvom televizijskim u BiH, također imaju priliku, mislim na poslanike, imaju priliku da čuju mišljenje tih ljudi o radu Parlamenta.

Način na koji radimo i način na koji ocjenjujemo rad, meni se čini pomalo neuspjelim. Nemojte mi suviše zamjeriti što tako kažem, ali, eto, ja imam snage da to kažem.

Nema nijedne institucije u BiH koja radi na zadovoljavajući način. Nema nikog živog koji je zadovoljan sa radom Ministarskog vijeća i nema nikog živog ko je zadovoljan sa radom Skupštine i nema niko koji je zadovoljan sa mnogo čega. Međutim, ovdje moramo znati odmjeriti šta je dobro u tome, a šta nije. Ne može se kazati da Ministarsko vijeće nije ulagalo napore, ulagalo trud, ne može se kazati da

Ministarsko vijeće nije pred nas izlazilo sa nizom prijedloga, čak i usaglašenih koje smo mi odbijali i kazali da ih ne prihvatamo. Ne možemo kazati da Ministarsko vijeće nije tražilo načina da nešto uradi, međutim, sasvim je jasno da Vijeće, ovako kako je sastavljeno, ne može da funkcioniše jer ni Skupština, evo, ne može da funkcioniše, a ona bi trebala da odluči o nečijem uspješnom radu.

Ja mislim da, u narednom periodu koji je pred nama, u ovom kratkom vremenu do nove godine, bi bilo jako važno da Skupština postavi program i sebi i Vijeću ministara BiH. Da taj program bude minimum onog što nas uvodi u Evropu i da taj program zajedno svi uradimo i da uđemo u te evropske integracije, da pokušamo naći načina da ova BiH, da ovaj bosanskohercegovački narod dođe u poziciju, poslije tog silnog debakla kojeg je imao, da živi neki kvalitetniji život.

Očekivati da će nas ovakve kakvi jesmo i ovako kako radimo primiti neko u jednu organizovanu cjelinu iluzorno je, gospodo. Ja mislim da ovdje postoje ljudi, i bar mi se tako čini, koji misle mi ćemo zatezati, mi nećemo prihvatiti ništa, neko će nas primiti u Evropu i neko će nas primiti tamo jer, zaboga, mi treba da preživimo, ne slažem se i vjerujem da neće. Nije Evropa, a nije ni svijet tako sentimentaln.

Mislim da izvještaj, bar onaj dio koji se odnosi na međunarodne odnose, odnosno na međunarodnu politiku i onaj koji govori o Paktu stabilnosti zaslužuje maksimalnu pažnju i to jeste vrijednost koju je uradilo ... i to jeste vrijednost na koju bismo i mi mogli, u izvjesnom smislu, da budemo ponosni i zadovoljni, mada nismo baš svi u njemu učestvovali.

Moje mišljenje, bez obzira na sve kritike, bez obzira što postoji nezadovoljstvo da ovaj izvještaj bude prihvaćen, da postavimo zadaće Ministarskom vijeću, ono što je Ustavni sud BiH donio da Ministarsko vijeće mora ući u rekonstrukciju i organizirati se na način kako je to ustavno i ja lično mislim da Izvještaj treba prihvatiti.

ABDURAHMAN MALKIĆ

Uvažena gospodo, poštovani poslanici,

Povodom rada Ministarskog vijeća, njihovog Izvještaja, ponovo se danas vidjelo ovdje, iznesene su nelogičnosti u funkcionisanju Ministarskog vijeća. U konceptu na kojem on figurira, na konceptu koji je protivustavan. Ministarsko vijeće treba da radi kao jedan tim, međutim vidjelo se ovdje da je on sastavljen od više pojedinaca koji čak ne žele dobro timu, a taj isti tim treba da obezbijedi prosperitet i zadovoljstvo građanima koje oni predstavljaju.

U pogledu rada Ministarskog vijeća, u pogledu pravljenja pravnih okvira, odnosno bombardovanja, da tako kažem, Predstavničkog doma od strane Ministarskog vijeća sa zakonskim normativnim aktima u pravcu zaokruživanja pravne regulative BiH, nažalost, vidjeli smo ovdje par nekakvih zakona, koji, recimo, da nije ovog slučaja o kompjuterima možda ne bismo ni imali ... možda nam ne bi trebali i drugih zakona koji nam nisu preduslov za ulazak u Vijeće Evrope, a oni koji su nam bitni, Ministarsko vijeće, k'o fol, se usaglasilo, a ovdje dođu i iznose različite stavove u pogledu Zakona o azilu i imigracijama.

U pogledu Izvještaja, imao bih sugestiju, a to je i pitanje na strani 15. priloga, govori se o putnim ispravama, pa kaže: informacija o izdavanju pasoša u Predstavništvu RS i tačka 10., informacija o izdavanju putnih isprava za državljane RS koji borave u SR Njemačkoj i Austriji, putem predstavništva RS. Volio bih znati u kom periodu se ovo dešavalo. Ima li još tih predstavništava RS koji izdaju pasoše tamo, a da to ne rade DKP i naše ambasade? Koji je to period i koliko je izdato pasoša i kakvih pasoša? Jesu li pasoši BiH ili su neki drugi i ima li zakonskih okvira za funkcionisanje ovakvih predstavništava koja izdaju pasoše?

Na strani 13., što se tiče rada Ministarstva civilnih poslova i komunikacija, tiče se državljanstva. Primljeno je 10.090 zahtjeva za odricanje državljanstva BiH i donijeto 750 pojedinačnih. Mene interesuje u kom je ovo periodu i je li u izvještajnom periodu? Ja imam odgovor na moje poslaničko pitanje gdje kaže od formiranja, odnosno funkcioniranja Ministarstva civilnih poslova i komunikacija, negdje oko 1000 državljana se odreklo našeg državljanstva i ja mislim da je ovdje trebala da stoji konstatacija koliko je novoprimitih, odnosno naturalizovanih, novih državljana BiH, vjerovatno je to malo teži problem doći do te informacije, ali trebalo se staviti do znanja da nemamo te informacije, bez obzira što će ova komisija raditi, ali da mi nemamo informaciju o naturalizovanim građanima BiH.

PERKANOVIĆ MARA

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo poslanici

Nakon što smo saslušali Izvještaj Savjeta ministara BiH i uzevši u obzir sve zakone koje smo mi imali na razmatranju, a koje su oni donijeli, imam jedan prijedlog, sugestije ili molbe, kako hoćete možete to tumačiti. Prilikom izrade zakona od strane Savjeta ministara BiH da vode računa da te zakone sačinjavaju tako što će voditi računa u svakoj tački zakona o interesu jednog i drugog entiteta, time da interesom jednog entiteta neće narušavati interes drugog entiteta i da vode računa o interesima sva tri konstitutivna naroda, da u zakonu ne formulištu tačke tako da se interesi jednog naroda ostvaruju na štetu drugog naroda i obrnuto, jer ako bi donosili zakone koji će uvažavati sve te činjenice i našu današnju realnost ja vjerujem da svaki od tih zakona ne bi bio toliko sporan i ne bilo toliko primjedbi i toliko problema oko usvajanja tih zakona.

Mala je korist od onih zakona koji se donesu, a koji ne mogu da se stave u funkciju. To su mrtvi zakoni, neefikasni i, može se reći, jako loši zakoni. Uvažavajući našu današnju realnost, ne vraćajući se u prošlost, u realnost prošlosti, ne mogu se ovi zakoni koji se danas formulišu temeljiti na zakonima prošlosti. Oni moraju da uvažavaju našu realnost i postdejtonsku realnost.

Do sada smo imali priliku i situaciju da kažemo da mnogi zakoni koji su bili kod nas na usaglašavanju, imali su dosta primjedbi. Amandmana na svaki zakon je bilo jako puno. Prilikom razmatranja i tih amandmana, Ministarski savjet BiH često je dolazio u nesuglasice i nisu se mogli usaglasiti oko toga i oko tih amandmana. Znači, nijedan od ovih zakona koje smo do sada usvajali, a i mnogi koji su trenutno na sceni, nisu, prilikom donošenja vodili ljudi koji učestvuju u tome, ne vode računa o interesima svih i o tome da li će taj zakon da zaživi ili ne. Nije bitan broj zakona. Ovdje spominju non stop kako su oni pripremali veliki broj, 123 zakona. Nije uopšte



bitan broj zakona. Bitan je kvalitet zakona i bitan je zakon koji će da uđe u funkciju. Ako mi donosimo zakone koje u realnosti ne možemo provoditi, onda nismo ništa učinili.

## PREDSJEDAVAJUĆI

Ja nemam više prijavljenih za diskusiju. Hvala vam lijepa. Zaključujem diskusiju po ovoj tački dnevnog reda i stavljam Izvještaj Savjeta ministara BiH na izjašnjavaње.

Molim Sekretarijat da mi utvrdi broj prisutnih poslanika u dvorani. 27. Je li još uvijek 27? Malo pripazite na vrata. Molim vas, pitam vas ko je za to da se prihvati Izvještaj Savjeta ministara BiH, dakle, ko je za? Naravno, sa dopunama. Znači 28. Jedan je došao.

Znači 15. Ko je protiv? 3 uzdržana su. Ima li neko primjedbu na proces dosadašnjeg glasanja. Nema. Imamo sada 30 prisutnih i glasamo po entitetima. Sad imamo 28 i sad 2, to je 30.

Svaka se odluka donosi tako. Po entitetima. Ko je za, RS, 4. Federacija BiH, 13. Znači, nema dovoljan broj. Znači, Izvještaj ide na usaglašavanje.

Procedura glasanja je takva, molim vas, treba li, hvala vam lijepa, idemo

Ko je rekao da ćemo nastaviti o programu. Mi ne raspravljamo, gospodine Špiriću, o programu Savjeta ministara BiH jer to nemamo pravo, niti ćemo o tome raspravljati. Mi ćemo raspravljati o programu Predstavničkog doma BiH. Samo ti slušaj.

### **Ad... Izvještaj u vezi zahtjeva Kluba poslanika SDP-a oko izdavanja pasoša stranom državljanu Abdulju.**

Vi ste dobili materijal. Svega ste dobili tri različita izvještaja, samo tri ste dobili. Izvještaj o ovom problemu i ima jedan izvještaj koji ste dobili od gospodina ministra za civilne poslove i komunikacije, jedan izvještaj od zamjenika gospodina Rečice i jedan izvještaj od Savjeta ministara BiH. Dobro je da nisu i ostali poslali izvještaje, znači hoćemo to brzo apsolvirati.

Ja predlažem da idemo sljedećim redom. Da prvo raspravljamo o Izvještaju Savjeta ministara BiH, jer smo od njih i tražili izvještaj, a onda od resornog ministarstva, da uzmemo ravnopravno i od ministra i njegovog zamjenika. Dat ću riječ odmah. Naravno, ja moram reći u uvodu ovoga da nije, ja koliko sam shvatio, nije zadovoljeno traženje SDP-a i vjerovatno će se na to i odnositi reakcija. Otvaram raspravu i dajem riječ gospodinu Divkoviću.

Sad se mijenjaju imena, to nije strašno.

Ja molim predstavnika Savjeta ministara BiH, u ovom slučaju, vjerujem da će to biti kopredsjedavajući i da će u ime Savjeta ministara BiH gospodin Rečica. O sva tri izvještaja ili o jednom?

## REČICA

U ovom trenutku ću o zvaničnom stavu Vijeća ministara BiH.

Obzirom na zahtjev koji smo dobili od Predstavničkog doma PSBiH, Vijeće ministara BiH je, moram reći, razmatralo jednu i drugu informaciju, znači, koju je pripremio ministar Ašanin i koju ste dobili ovdje prošlog puta i informaciju koju sam ja pripremio, detaljnu informaciju o prijemu gospodina Abdunija u državljanstvo BiH. Vijeće ministara BiH je to razmatralo na svojoj prošloj sjednici i analizirajući i jednu i drugu informaciju, došlo je do sljedećih zaključaka. Ovo što ste danas dobili, pročitat ću.

Vijeće ministara BiH je razmotrilo informacije o prijemu u državljanstvo Abdunija Mehreza, državljana Tunisa koje su podnijeli ministar Marko Ašanin i zamjenik ministra Nudžeim Rečica, uz konstataciju da je informacija koju je pripremio ministar civilnih poslova i komunikacija već dostavljena Parlamentarnoj skupštini BiH, donijeti su sljedeći zaključci Vijeća ministara BiH.

1. Da se Parlamentarnoj skupštini BiH dostavi i informacija koju je pripremio Nudžeim Rečica, zamjenik ministra civilnih poslova i komunikacija.

2. Da se Parlamentarnoj skupštini BiH ukaže da u vrijeme prijema u državljanstvo Mehreza Abdunija nije bio dokaza o eventualnoj kriminalnoj djelatnosti imenovanog, kako u BiH, tako i u inozemstvu, niti je imenovani krivično bio gonjen, bilo od strane domaćih ili od strane inozemnih pravosudnih organa.

3. Da u periodu 1997. godine nije u potpunosti bio precizno definiran pravni sistem koji je regulirao ovu oblast, te da su stoga moguća različita pravna tumačenja propisa o prijemu u državljanstvo BiH u 1997. godini.

4. Da Vijeće ministara BiH, predlaže Skupštini BiH izmjene i dopune člana 40. Zakona o državljanstvu BiH, Službeni glasnik broj 13/99 u smislu proširenja mandata Komisije za razmatranje statusa naturalizovanih osoba i da taj period bude i poslije stupanja na snagu Ustava BiH, a do stupanja na snagu Zakona o državljanstvu BiH, s tim da se entiteti obavežu na primjenu ovog zakona.

Ovo su zaključci Vijeća ministara BiH nakon jedne detaljne rasprave po prijemu Abdunija u državljanstvo BiH. Napominjem da su ovo jednoglasno dogovoreni zaključci i stavovi Vijeća ministara BiH.

## PREDSJEDAVALJUĆI

Ima li još neko potrebu iz Vijeća ministara BiH da govori po ovom pitanju?  
Nema.

Gospodo poslanici, vi ste dobili tri različita izvještaja. Otvaram raspravu po sva tri izvještaja. Možda bi bilo dobro, ako mogu predložiti, da li je SDP zadovoljna sa izvještajima koji su prispjeli, obzirom da mi se čini da ima problema da na mnoga pitanja iz traženja nije odgovoreno.

Zahtjev je u pitanju. Oni su izašli oni će reći.

## BOGIĆ BOGIČEVIĆ

Pošto mi je vrijeme poodmaklo, a dogovorili smo se da radimo do 5 sati, pa mi dozvolite da kratko kažem sljedeće. Mi smo uputili zahtjev, SDP BiH je uputila zahtjev 20. septembra za sazivanje sjednice Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH i taj zahtjev smo obrazložili i ja neću, svi ste dobili taj papir, neću vam ga čitati ponovo. Tražili smo mnogo širu informaciju i mnogo više od ovoga što smo dobili, tako da nismo zadovoljni informacijom. Nismo zadovoljni informacijama. Nismo zadovoljni što iz jednog ministarstva imamo više informacija o istoj stvari i zato, s obzirom da smo prokazani kao zemlja koja štiti teroriste i kriminalce i zemlja koja ima neefikasne istrage nakon terorističkih akata koji su naša svakodnevnica, mi radimo da nadležna ministarstva, resorna ministarstva, ministri i njihovi zamjenici ovim povodom moraju snositi političku i drugu odgovornost za nanošenje krupne štete ugledu zemlje i svih teških posljedica za zemlju. Zbog toga smo zahtijevali detaljnu informaciju i ja je ponavljam sad ponovo, zahtjev, informaciju sa tabelarnim prikazom prijema svih stranaca u državljanstvo BiH, počev od '92. godine po zemljama porijekla, po posljednjem državljanstvu kojeg je imao prije primanja u bh. državljanstva, da li se odrekao prethodnog državljanstva ili je postao dvojnim državljaninom BiH, da li je prijem u bh. državljanstvo izvršen u zemlji ili u inostranstvu, od kojih organa u zemlji i od kojih diplomatsko konzularnih predstavništava u inostranstvu, po kojim zakonskim propisima i kolika je taksa bila naplaćivana za podnesak za prijem u državljanstvo? Koji državni organi su prihodovali takse? U kojem vremenskom roku je bila završena procedura prijema u bh. državljanstvo i nakon koliko vremena je izdat BH pasoš?

8. Vrijeme provedeno u BiH prije prijema u bh. državljanstvo svih stranaca.

9. Koliko novoprimitljenih državljana BiH živi na teritoriji BiH po entitetima, kantonima i opštinama?

10. Koliko bh. državljana živi u inostranstvu i gdje, prema podacima naših DKP-a u inostranstvu?

11. Predočiti podatke o dobnoj, polnoj, kvalifikacionoj, imovinskoj strukturi novih bh. državljana,

12. Odgovoriti na pitanje kako se prijem u državljanstvo BiH odražava na izbjelice širom svijeta, bosanskohercegovačke izbjeglice.

13. Koliko je lica steklo BiH po učešću u vojnim formacijama u BiH?

14. Koliki je broj državljana BiH istovremeno i državljanin susjednih država Republike Hrvatske i SRJ?

15. Šta je Ministarstvo vanjskih poslova poduzelo da se u kontaktima sa DKP-ovima, sa vladama zemalja sanira politička šteta nastala povezivanjem BiH sa organizovanim međunarodnim terorizmom? To je naš zahtjev.

## PREDSJEDAVAJUĆI

Hvala lijepa.

Ja imam jednu malu intervenciju, ne znam zašto mi se osporava da predlažem, odnosno tražiocu podataka, nisam trebao da dam riječ. Bilo je ovdje osporavanja. Nismo se posvađali, ali nemojte. Ako se kod svih predlagača određenog akta traži stav, onda bi bio red da riječ dam onome ko je tražio podatke.

## ALMA ČOLO

Prema Ustavu BiH, obaveza ovog parlamenta je da reguliše pitanje državljanstva svih lica koja su stekla državljanstvo po tzv. osnovu pri rođenju ili naturalizaciji, poslije 6.2.1992. godine. To je ustavna obaveza ovog parlamenta. Visoki predstavnik je donio Zakon o državljanstvu po kojem je formirana komisija, ustvari, uspostavljena obaveza da se formira komisija koja će ispitati sva državljanstva, odnosno, sva rješenja o državljanstvu, znači, sva rješenja o državljanstvu koja su stečena naturalizacijom. Vi znate da je taj zakon stupio na snagu 1. januara 1998. godine, međutim, ta komisija nije formirana u roku koji je bio dat, a to je u roku od dva mjeseca. Prema našim informacijama, ta komisija je formirana tek nedavno i njena je obaveza da ispita, znači, sva rješenja o državljanstvu koja su izdata licima koja nisu bila državljani BiH prije 6. aprila 1992. godine, a koja su to pravo stekla po tada važećim propisima.

Zadatak ove komisije je da uradi sve ovo što je tražio gospodin Bogičević. Razmatranje sad samo ovog jednog slučaja na osnovu ova dva konfrontirana izvještaja, ja mislim da parlament, ne znam koje su naše kompetencije da raspravljamo da li je jedno rješenje o dodjeljivanju državljanstva nekom licu doneseno u skladu sa zakonom ili ne? To je rješenje koje je doneseno u upravnom postupku. To je jedan konačan upravni akt, protiv kojeg nema prava žalbe. Vi znate da protiv konačnih upravnih akata je moguć upravni spor, ali pred nadležnim sudom kojeg BiH nema. Ja ne znam da li je parlament kompetentan da ispituje da li je jedan upravni akt, da li je jedno rješenje kojem je nekom dodijeljeno državljanstvo, doneseno u skladu sa Zakonom.

Po mom mišljenju, a bavim se pravom 20 godina, mislim da to nije ovlaštenje parlamenta. To je rješenje koje je donio ministar civilnih poslova i komunikacija. Ja ne znam da li je to rješenje doneseno u skladu sa Zakonom niti mislim da je ovaj parlament taj koji treba to da ispituje. Mislim da komisija koja je formirana treba da radi svoj posao. Treba da ispita sva državljanstva koja su dodijeljena licima po osnovu privođenja, po osnovu naturalizacije po važećim propisima. Ispitati sva ta državljanstva, a ta komisija ima ovlaštenja koja su striktno definisana Zakonom o

državljanstvu, ona ima pravo da oduzme državljanstvo ukoliko je prilikom donošenja tog rješenja postupljeno protivno zakonu i neka ta komisija uradi svoj posao i neka izvijesti parlament da bi parlament mogao donositi meritorne odluke, a ne da jedan slučaj koji može biti indikativan i koji može biti, možda se radi stvarno o teroristi, međunarodnom teroristi, ja stvarno ne znam i ne bih htjela da se poistovjećujemo svi mi pripadnici jednog naroda sa jednim čovjekom koji je u trenutku kad mu je izdato rješenje valjda ispunjavao uslove ili nije ispunjavao uslove, ali neka to urade kompetentni ljudi koji imaju i pravnog znanja i pravnog iskustva i neka mi predoče sve te činjenice.

#### PREDSJEDAVAJUĆI

Replika, diskusija, dobro.

#### IBRO SPAHIĆ

Ovo što je gospođa Čolo rekla je tačno sve do zadnje rečenice koju je izgovorila, ne znam zbog čega. Ja koliko znam ovdje je riječ o državljanstvu, a ne primanju u neki narod. Nikad nisam vidio da postoji u civilnim društvima za taj navod zadnji, vjerovatno je greška ali ...

#### ALMA ČOLO

Naročito mislim zato što je taj čovjek primio državljanstvo od strane ministra civilnih poslova i komunikacija koji je bošnjačke nacionalnosti i koji je potpisao to rješenje i zato se to poistovjećuje sa cijelim jednim narodom koji nema veze s tim. Sva lica koja nisu u vrijeme kad su podnosila zahtjev za dodjelu državljanstva ispunjavala uslove za dodjelu državljanstva, takvim licima se mora oduzeti državljanstvo i ta komisija to treba da uradi, bez obzira gdje mu je državljanstvo dodijeljeno, bilo na području Federacije BiH, bilo na području RS, ne mislim samo da je na tom području to rađeno. Rađeno je sigurno i na drugoj strani. Naravno, bez obzira, svako onaj ko je pod raspisanom međunarodnom potjernicom, pod optužnicom Međunarodnog haškog tribunala, po meni ne bi trebalo uopšte i o njemu bi ta komisija trebala da ispituje te ...

#### MIODRAG DERETIĆ

Ja sam vrlo pažljivo pročitao materijale kojima se inicira ovaj postupak da se zatraži obrazloženje, izdavanje pasoša, odnosno priznavanje državljanstva međunarodnom teroristi Ambuini Merhezu. Iz materijala koje sam u međuvremenu primio, ispostavilo se da je on bio pripadnik Armije BiH, problem je ovdje puno, puno dublje prirode nego što na prvi pogled izgleda. Ja ne osporavam ovo obrazloženje što kolegica priča da se radi o jednom upravnom postupku gdje se nekome može državljanstvo priznati ili ne može, ali to nije suština stvari. Suština stvari je kako je međunarodni terorista mogao dobiti pasoš BiH, dakle, da li je proveden upravno pravni postupak ovdje je sasvim irelevantno pitanje. U kontekstu toga, ja bih ovdje postavio pitanje, s obzirom da je 5 do 5 i ja bih molio da to, gospodine predsjedavajući, možda uđe i kao poslaničko pitanje. Ne samo da je država BiH, kada je priznata država BiH, premda se ovdje radi, ovdje su pasoši izdavani samo od strane jednog dijela iz jednog naroda BiH. Da se, također, da odgovor na

pitanje ko je izdao pasoš prvom teroristi na planeti Osami Bin Ladenu '93. godine u Beču. Pasoš je izdat u bosanskoj ambasadi u Beču, prvom teroristi svijeta. U svakom slučaju, molim da na ovo pitanje odgovori sadašnji ministar unutrašnjih poslova gospodin Husein Živalj.

Ja se izvinjavam, kod mene je lapsus bio kad sam pomenuo ime i prezime ministra unutrašnjih poslova, u tom kontekstu sam krivo ime napomenuo.

## REČICA

Očigledno da nismo dovoljno pažljivo pročitali, ili nismo htjeli dovoljno pažljivo pročitati informaciju. Terorista Merzet Aduni nije dobio državljanstvo BiH, nego je dobio Mehrez Amduni koji u tom trenutku nije učinio nikakvo krivično djelo niti u BiH niti u inostranstvu. Dokaz za to imate u provjeri svih, u svim mogućim provjerama i postupak je proveden u skladu sa procedurom. U BiH nije nikad počinio krivično djelo. Što se tiče međunarodne potjernice, raspisana je difuzna međunarodna potjernica Interpola koja je raspisana godinu dana nakon prijema Mehreza Ambunija u državljanstvo, a Interpol BiH, mogu vam reći, vrlo dobro radi svoj posao, a posebno u zadnje dvije godine. Ima nekih stvari koje nisu za davanje informacija, bilo na Parlamentu, bilo na širem skupu zbog tajnosti podataka, odrađuje svoj posao i taj Interpol je tek u aprilu 1999. godine, znači, godinu i po dana nakon prijema Ambdunija u državljanstvo dobio informaciju da ga određena zemlja, u ovom slučaju Italija, goni, ne zbog počinjenog terorističkog akta, nego zbog sumnje da je krijumčario novac, auta ili udruživanja, potpomagao krivična djela. Znači, nema nijednog dokaza da je tada bio terorista i to je bilo težište naše akcije. Ko može garantovati za bilo koga od nas da za godinu dana ili za dvije ili tri neće počinuti neko djelo zbog kojeg mu može biti eventualno oduzeto državljanstvo ili nanesena šteta ugledu BiH.

Ja bih htio još jednu stvar reći. Ovdje se koriste određene retoričke konstrukcije kao prokazane, kao zemlja koja štiti teroriste i kriminalce, na osnovu čega, molim vas. Na osnovu jednog novinskog članka da je uhapšen terorista svjetskog kalibra. Je li postoji jedan dokaz i da li je i jedna vlada dostavila taj dokaz nama, čak i ova zemlja koja ga traži, neću da spominjem, da li je dostavila dokaz da je to dokazani terorista? Hoću da se formalno pravno držim onog detalja, u vrijeme prijema u državljanstvo nismo imali nikakvih indicija da je počinjeno krivično djelo, bilo vani, bilo u zemlji BiH. Kada smo dobili određene indicije i određene informacije, vjerujte da su organi unutarnjih poslova, kako Interpol BiH, tako i organi gonjenja u Federaciju u BiH, postavili i o tome postoje relevantni dokazi.

Što se tiče konstatacije o izdavanju pasoša ... teroristi Bin Ladenu, ne ulazim u tu konstataciju, međutim, pretpostavljam da je gospodin Deretić to rekao na osnovu, ja vam moram reći, fotomontaže i članka u jednom časopisu ovdje u Sarajevu. Sve informacije, relevantne informacije koje imamo i koje su dali iz Ministarstva vanjskih poslova, posebno gospodin koga ste prozvali, pokazuju i utvrđuju da ovom Bin Ladenu nikad nije izdat pasoš BiH. Članak o kojem govorite i slika je obična fotomontaža.

## PREDSJEDAVAJUĆI

Vi meni očito dajete riječ kad hoćete i to je dobro. Ja sam mislio da završimo ovu tačku dnevnog reda i da onda prekinemo. Nisam mislio prekinuti, nema govora.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja bih volio kad ne bismo ušli u jednu zamku, bar zarad onih predstavnika međunarodne zajednice koji nas na to upozoravaju, da odbranom onoga što se ne da braniti da ne nanesimo veću štetu BiH od već štete koja je nanescena. Ja ne mogu da vjerujem da postoji jedan ozbiljan poslanik koji misli da već na ovakav način šteta za BiH ne postoji i da nije značajna. Nije problem, dame i gospodo, kod ovog upravnog postupka, ali maloprije smo izašli iz jedne tačke dnevnog reda i sad ponovo se vraćamo, iz jednog ministarstva nas upozoravaju da bi bilo dobro da čitamo informaciju i ministra i pomoćnika ministra pa zbirnu informaciju Savjeta ministara BiH. Ja ću vam pročitati šta piše ministar.

PREDSJEDAVAJUĆI

To su svi pročitali. Jedino možda skratite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja bih molio gospodina predsjedavajućeg da ne upada u riječ nego da prati raspravu.

PREDSJEDAVAJUĆI

Pa, molim Vas.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Šta ću ja čitati i hoću li ja prepričati to je moje, valjda, pravo.

PREDSJEDAVAJUĆI

Onda ću ti ja skratiti kad dođe vrijeme.

NIKOLA ŠPIRIĆ

U tom odgovoru se kaže. Uvidom u spis predmeta utvrđeno je da u zahtjevu o prijemu u državljanstvo nisu sadržani svi dokazi propisani članom 8. navedenog Zakona. Tačka 6. i 7. navedenog člana propisuje da podnosilac zahtjeva treba, između ostalog, da ispunjava uslove da mu nije bila izrečena mjera bezbjednosti i protjerivanja stranaca iz zemlje ni zaštitna mjera doljivanja stranaca sa teritorije BiH i da nije osuđivan za krivična djela protiv osnova društvenog uređenja protiv čovječnosti i međunarodnog prava i protiv oružanih snaga. Ovi dokazi nisu sadržani u spisu. To je izvještaj iz Ministarstva za civilne poslove. Izvještaj gospodina Rečice je sasvim nešto drugo, a ovi nas pozivaju da pogledamo i jedno i drugo i nije ni to sporno. Postavlja se pitanje, ko je sve izdavao pasoše, kome i koliko je pasoša izdato i ko je primljen u državljanstvo BiH i to nije sporno da imamo i tu informaciju. Postavlja se pitanje, pošto se radi o pripadniku oružanih snaga BiH, na kojoj platformi se borio taj pojedinac. Je li to ova platforma o kojoj smo danas pričali, platforma pomirenja o kojoj smo pričali ili su to ti televizijski snimci borbi mudžahedina u zeničkom regionu koje smo imali, nažalost, šansu da gledamo? Jesu li ti ljudi imali čokoladno punjenje granata koje ne ubijaju, ili su eventualno bili pozadinci? Jesu li ti

ljudi imali svoje pretpostavljene starješine i nije li valjda vrijeme da se vrata Haga odškrinu za dio funkcionera tadašnje BiH? Vidite, i za ljude iz RS se ljudi izvode pred Hag radi funkcionalne odgovornosti. Ko je bio tad predsjednik BiH? Nije valjda uz moju saglasnost neko priman. Ko je bio komandant vojske BiH? Šta su ti ljudi u toj vojsci uradili? Ima li neko da to istraži da bismo imali validan odgovor na tu pojavu. Zato nas međunarodna zajednica opominje, a ne zarad toga je li upravni postupak proveden ili nije i zato vas ja molim da ovo najozbiljnije shvatimo jer velika je nesreća da nas neko izvana mora upozoriti da se to dešava. Zato ja hoću da, kao ozbiljan parlament, donesemo zaključak da je, pre svega, takvim činom nanesena velika šteta ugledu BiH u međunarodnoj zajednici i da se traži odgovornost državno političkog vrha BiH i da se ispita, jednostavno, ponašanje i djela tih ljudi koji su bili u vojsci BiH.

Ja vas moram upozoriti, vi se sjećate, ne postoje građani BiH kojima u ušima ne odzvanja naredba gospodina Ejupa Ganića, tadašnjeg člana Predsjedništva BiH, jedinog Jugoslovena koji je prošao na listi kao Jugosloven, na listi Jugoslovena, koji je izdao naredbu da se djeca od 18 godina sa odloženim oružjem ubijaju u Dobrovoljačkoj ulici. Zato je bitna osuda. Ja mislim da to mora biti dalekosežnija poruka ovog parlamenta nego je li ispoštovana procedura. Nije valjda da komandant vojske gdje se borio Abdouni nije znao za koje ciljeve se bore obojica zajedno.

HARIS SILAJDŽIĆ

Ne znam, ovo što je rečeno, zaista je potpuna novina meni i ne bih ovo rekao što ću sada reći da nije bilo istupa ovog mog prethodnika. Moram reći nešto. Ovdje ima mnogo hipokrizi. Kakva šteta se BiH može nanijeti nakon Omarske, Luke i svega ostalog? Jednom navodnom čovjeku za koga ne znamo ni šta je radio ni kako je radio, to je ta velika šteta na kojoj tako zdušno i s entuzijazmom insistirate, gospodo. Nisam čuo od vas za ratne zločince u BiH. Šta je s tim? Kakvu štetu to nanosi BiH?

ABDURAHMAN MALKIĆ

Ja mislim, ako iko ima pravo da govori o onome šta se desilo u BiH, to imaju građani iz reda bošnjačkog naroda. Oni su ponajviše nastradali u ovom ratu koji nam je, u agresiji koja je bila u BiH. Gospodinu Špiriću ću reći sljedeće.

Ja mislim da nije vrijeme govoriti ko je gdje i za koga ratovao u BiH.

PREDSJEDAVAJUĆI

Gospodo, ovo nije tačka.

ABDURAHMAN MALKIĆ

Podsjetit ću Špirića samo na slučaj Srebrenica '95. i genocid koji se desio nad Bošnjacima zaštićene zone UN. Slučaj nasilja ratnika RS Ukrajinaca između Srebrenice i Milića koji i sad postoji.



## PREDSJEDAVAJUĆI

Pet minuta pauza. Poslije tog obojici ću dati priliku da replicirate.

Pozivam predsjednika Kluba SDP-a na razgovor.

## ZAJEDNIČKA DISKUSIJA

...

## PREDSJEDAVAJUĆI

Pozivam poslanike da zauzmu mjesta. Molim Sekretarijat da utvrdi kvorum i da možemo raditi.

## ŠPIRIĆ NIKOLA

Dame i gospodo. Ja ne vidim velikog razloga za uzbuđivanje jer Nikola Špirić nije branio bilo koji zločin ni genocid ni teroristički akt, bez obzira od koga potiče, jer to su djela koja ne zastarjevaju, ali jednostavno imam pravo da kažem da komisija treba da završi rad, da utvrdi da li je tačno da se dokumenta uništavaju, da utvrdi da li je tačno da još uvijek ima upita, koliko ja znam, prema Ministarstvu spoljnih poslova da se u BiH još uvijek obučavaju terorističke islamske grupe za nastup na bojištima cijelog svijeta, pita nas to narod i međunarodna zajednica. Smijemo li zažmuriti na to? Zašto ste nervozni? Zašto komisija ne može da ispita ima li elemenata za Haški tribunal za ponašanje gospode koja se tada borila u vojsci BiH? Tribunal će ispitati sve, ne bojim se ja ništa. Sve vi pitajte šta vas interesuje, ali kad se dođe, gospodo, na teren gdje vas žulja, što ste nervozni, šta vam je? Nije valjda da ste vi čokolade dijelili ostalim kad je bio građanski rat, ili su vaše granate bile punjene čokoladom.

## PREDSJEDNIK

Molim da se usmjeriš Špiriću.

## NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja vas molim da komisija završi rad, da se ispita, imam informacija da se uništavaju dokumenta i ima li elemenata za Haški tribunal i je li tačno ovo da imamo neke upite da se još uvijek u BiH izvodi neka obuka za neka druga područja. Molim da mi ministarstvo odgovori, pitam Ministarstvo spoljnih poslova.

## DRAGAN BOŽANIĆ

Poštovane kolege, pošto je bio direktan upit prema Ministarstvu inostranih poslova, reći ćemo vam da je Ministarstvo inostranih poslova stavilo na znanje svim predstavnicima međunarodne zajednice pa i članovima komisije koja je tek počela da radi, stavlja na uvid svu arhivu i svu dokumentaciju koja postoji u Ministarstvu

inostranih poslova i koja je rađena od '92. godine, a posebno poslije '96. godine, na uvid svima koji mogu da ispitaju da li se nalaze takvi podaci i da li su izdavani pasoši stranim državljanima van BiH i da li među njima ima ljudi koji su sada proglašeni teroristima, to je jedna stvar.

Druga stvar. Ja vam moram reći da je Ministarstvo inostranih poslova diplomatskim kanalima dobilo nekoliko naznaka o tome da ima obuke stranih plaćenika ili terorista u BiH. Zvaničnih dopisa, da me ne držite za riječ, prema ministarstvu nema, ali u diplomatskim kontaktima od kojih je poslednji bio u Rusiji prije nekoliko dana, ministar inostranih poslova Ivanov nam je rekao doslovno ove riječi: "U BiH se nalaze kampovi za obuku terorista koji se sada bore u Čečeniji". Mi još ispitujemo slučaj i bit ćete o tome obaviješteni.

Ima jedan usmeni dogovor, na Generalnoj skupštini UN-a, u kontaktima sa predstavnicima SRJ, ministar Jovanović je rekao: "da su na prostorima Kosova pronađeni leševi ili su uhvaćeni neki ljudi koji su imali pasoše, odnosno lične karte BiH", to je, dakle, ono što ima, ali zvaničnog dopisa prema Ministarstvu inostranih poslova nema u tom smislu i nismo bili dužni da damo napismeno ili da se obratimo javnosti napismeno.

#### PREDSJEDAVALJUĆI

Ima jedna intervencija u vezi Kluba poslanika SDP-a, pa ću njima dati riječ kao Klubu poslanika.

#### SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo, zastupnici i poslanici,

Mi smo jasno postavili pitanje na koje želimo odgovor, a navedeni slučaj iskoristili smo samo za povod da bi se razjasnio čitav niz različitih priča, različitih informacija vezanih za izdavanje bosanskohercegovačkih pasoša. Ja ne želim nabrajati odakle sve te informacije idu, ali za nas je apsolutno svejedno da li je zloupotreba u Sarajevu, Banja Luci ili bilo kojem drugom bosanskohercegovačkom gradu.

Zauzvrat mi smo pismeno danas dobili različite informacije i ne možemo tako kao parlament raditi. Kad postavimo jednom Vijeću ministara koji hoće da ostane Vijeće ministara, jednom ministarstvu koje hoće da sjedi i da bude zamjenik i ministar za civilne poslove, oni neće da odgovore zajedno, ali hoće i dalje da se svađaju i da različite informacije daju i da sjede, to ne može tako. Zbog toga mi tu informaciju ne prihvatamo. Zauzvrat, na parlamentu, umjesto rasprave o suštini, dobijamo stalno izraženu potrebu da se vratimo u prošlost i da se antagoniziramo, da dobijemo atmosferu u kojoj će, dozvolite, neću namjerno spominjati formulaciju, jer uvažavam što je rekao gospodin Hilmo, navodno, svi ćemo biti ovdje predstavljeni kako štitimo neke kolektivne interese i u postojećem sistemu ponovo prosperira.

Zbog toga, Klub poslanika SDP-a traži pauzu koja može trajati pola sata, sat vremena, mi smo spremni čekati sedam dana do sljedećeg zasjedanja da se Ministarstvo civilnih poslova izjasni je li ima odgovor na ova naša pitanja. Ako nema odgovor na ova naša

pitanja, mi ćemo tada pokrenuti drugačiju inicijativu, jer sramno je da je Ministarsko vijeće spremno da da tri različita odgovora. Jedan odgovor nije Ministarsko vijeće, nego piše Administrativna služba. Ovo nije slučaj za Administrativnu službu. Gospodo, nama više nije potreban parcijalni odgovor ni gospodina Rečice, ni gospodina Marka kojeg, sticajem okolnosti, Ašanina koji nije tu, koji je bolestan, niti ponovne informacije zamjenika koji legitimno istupa ispred Ministarstva za vanjske poslove. Skupite sve to, gospodo, ako može kao Ministarsko vijeće, pa dajte informaciju. Ako ne može, ponovo razmislite o svojoj poziciji, a mi smo, što se nas tiče, ponovo spremni razgovarati o ličnoj odgovornosti ministra, zamjenika ministra ili svakog. Stoga tražim pauzu da se ministarstvo, ne zamjenik, ne pomoćnik, izjasni da li mogu dati dogovore na ovih 15 pitanja. Tih 15 pitanja su pitanja za koja je ovaj slučaj samo povod. Ona se odnose na čitavu teritoriju BiH i ako u ovoj zemlji ne možemo znati ko nosi bosanskohercegovačke pasoše, onda nije isključivo da dobijemo na bilo kojem ratištu, ne samo u Čečeniji, nego bilo gdje.

PREDSJEDAVAJUĆI

Ja vas molim da ta pitanja još jednom dostavite ovdje, da ih mogu dostaviti, ažurirati.

SEJFUDIN TOKIĆ

Tražim pauzu u ime Kluba poslanika SDP-a.

PREDSJEDAVAJUĆI

Imamo replike dvije pa ćemo dati pauzu, tri intervencije poslaničke.

NUDŽEIM REČICA

Gospodo, ja mislim da se malo zloupotrebljava određena verbalna gimnastika. Moje izlaganje je bio zvanični stav Vijeća ministara BiH koji je pročitano po ovom pitanju, zbog toga što je, na određeni način, uz puno poštovanje, ili nepoštovanje procedure, već dostavljena jedna informacija Vijeće ministara BiH koje je zaključilo da se dostavi druga, a ono nakon toga što je pročitano to je zvanični stav Vijeća ministara BiH, ne jednog zamjenika, ne ministra, nego zvanični stav Vijeća ministara BiH po ovom pitanju i taj zvanični stav sam vam pročitao.

PREDSJEDAVAJUĆI

Ako ima replika ili intervencija, da to završavamo. Mi ćemo predložiti zaključak u ime Kolegijuma i mislim da ćete se usaglasiti s tim zaključkom.

BRANKO DOKIĆ

Moje lično mišljenje da se radi o toliko ozbiljnim pitanjima, a o tolikoj nespremnosti danas da dobijemo odgovor na njih, ne bi bila korisna pauza koju gospodin Tokić predlaže. Moje sugestije bi bile da Ministarsko vijeće BiH i odgovorni resorni ministri i njihova ekipa do sljedećeg zasjedanja Skupštine daju odgovore na sva pitanja, a na koja ne znaju ili ne mogu dati odgovore da napišu da ne mogu dati odgovore i ja mislim da bismo na taj način mogli završiti danas i da

sljedeći put probamo bez emocija i vraćanja u prošlost, pa makar ona bila i bliska i toliko nas opterećivala, završiti ovu tačku dnevnog reda.

Moja sugestija da se traži potpuni odgovor na sva ova pitanja, da li nekog podržati ili ne, ali u globalu sva pitanja za sljedeću skupštinu.

PREDSJEDAVALJUĆI

Kolegijum predlaže sljedeće, nema potrebe da glasamo, mislim da smo svi na istom putu. Mi ćemo uputiti ažurirano pismo da nam nadležno ministarstvo, po pitanjima koja su ovdje data, u roku od sedam dana da odgovor, za nastavak sjednice dobit ćete poziv. Prekidam rad.

Sjednica je završena u 17,40 sati.

**TRANSKRIPT  
NASTAVKA 11. SJEDNICE ZASTUPNIČKOG DOMA  
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE,  
održane 09.11.1999. godine sa početkom u 11,30 sati**

PREDSJEDAVALJUĆI  
MIRKO BANJAC

Gospodo poslanici, cijenjeni gosti, ja vas pozdravljam u ime Kolegijuma Predstavničkog doma i predlažem da nastavimo rad 11. sjednice. Odsustvo sa ove sjednice najavili su Ivo Mijačević zbog bolesti, najavio je Miodrag Deretić, Vito Rakić, Mara Perkanović, Zlatko Lagumdžija, Ljubomir Zovko i iz Savjeta ministara BiH gospodin Svetozar Mihajlović. Mi imamo dovoljan broj poslanika u sali, znači, imamo kvorum, 22, možemo raditi. Predlažem da počnemo tamo gdje smo stali. Poslanik Mirković ima jedno obavještenje.

DRAGAN MIRKOVIĆ

Gospodo iz Kolegija, želim obavijestiti ovaj dom da od danas dva poslanika Srpske radikalne stranke će djelovati samostalno, izvan Koalicije SDS. Ovo dajem na znanje Kolegijumu oko priprema sjednica i daljih aktivnosti.

MIRKO BANJAC

Prije nego što pređemo, ima li još sličnih informacija? Prije nego što pređemo na dnevni red, želim da vas obavijestim da sam kao predsjedavajući ovog doma dobio pismo od visokog predstavnika gospodina Petriča. Pismo vam neću čitati, ali ću vam pročitati odluku.

U ostvarivanju ovlaštenja koja su mi data u Aneksu X Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH, prema kojem je visoki predstavnik konačni autoritet na terenu u pogledu tumačenja svog mandata i naročito imajući u vidu član 2., tačka 1.d.) tog aneksa, kojem je visokom predstavniku dato ovlaštenje da pomaže, ako smatra potrebnim, pri rješavanju bilo kojeg problema koji se javi u vezi sa civilnom implementacijom, podsjećajući na tumačenje takvog ovlaštenja dato u tački 11.1. zaključka sa Konferencije za provođenje mira održane u Bonu 10.12.1997. godine i to naročito u alineji c.) te tačke u smislu da visoki predstavnik ima pravo da donosi obavezujuće odluke, ako to smatra potrebnim u usvajanju mjera čije je cilj da se obezbijedi provođenje mirovnog sporazuma u cijeloj BiH, uključujući i mjere potrebne da se obezbijedi neometan rad zajedničkih institucija.

Imajući u vidu član 3., tačka 1., f) Ustava BiH i sporazume o ljudskim pravima navedene u Aneksu 1. na Ustav BiH i to naročito Konvencije o statusu izbjeglica iz 1951. i njen Protokol iz 1966. godine kao i druge odgovarajuće međunarodne ugovore u kojima je BiH ugovorna strana, zabrinut što Parlamentarna skupština BiH nedavno nije usvojila Zakon o imigraciji i azilu, uzevši u obzir privremenu naredbu komesara međunarodne policije donesenu 30.08.1999. godine o policijskim operacijama usmjerenim ka objektima za koje se sumnja da su uključeni u organizovanje prostitucije, na osnovu svega navedenog donosim sljedeću odluku o rješenjima o odbijanju ulaska stranaca.

#### Član 1.

U smislu ove odluke:

- a) Strancem se smatra svako lice koje nije državljanin BiH;
- b) Pod rješenjem o odbijanju ulaska podrazumijeva se rješenje doneseno na graničnom ulaznom mjestu ili u BiH ako su u pitanju stranci koji su ilegalno ušli ili koji su ilegalno ostali na teritoriji BiH;
- c) Pod pojmom „izvršiti“ podrazumijeva se udaljiti prisilno s namjerom i ili stvarno ????? stranca sa teritorije BiH.

#### Član 2.

Dok Parlamentarna skupština BiH ne usvoji Zakon o imigraciji i azilu i dok se taj zakon ne počne provoditi, nijedno rješenje o odbijanju ulaska stranaca neće se izvršiti na teritoriji BiH bez prethodne konsultacije sa međunarodnom policijom.

#### Član 3.

Ova odluka stupa na snagu odmah i bit će dostavljena svim zainteresovanim stranama na odgovarajući način.

Odluka se objavljuje u službenim glasilima BiH, RS, Federacije BiH i svih kantona Federacije BiH osmog dana od dana stupanja na snagu.

Sarajevo, 29.10.1999. godine

Volfgang Petrič, visoki predstavnik

Poštovana gospodo, kao predsjedavajući ovog doma, pozdravljam donošenje ove odluke, naime, hvala Bogu da je visoki predstavnik prestao da donosi zakone, a svoj rad usmjerio na ovu aktivnost koja njemu stvarno i pripada.

Ja pozdravljam ovakav pristup i zahvaljujem se visokom predstavniku što je postupio na ovaj način.

Mislim da nema potrebe komentarisati odluku, odluku sam pročitao samo da je primimo k znanju.

IBRO SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ja, naravno, ne mislim da komentiram odluku gospodina Petriča, ali mislim da komentiram oduševljenje povodom te odluke i o tome kako je to vrlo važno što je gospodin Petrič donio odluku i uputio nas da će ta odluka biti na snazi sve do donošenja samog zakona. Potpuno je neuobičajeno da predsjednik Doma bude oduševljen odlukom zbog toga što Dom nije usvojio zakon koji bi spriječio bilo koga da nam donosi odluke u ime nas. Prema tome, bila bi potpuno obrnuta situacija da predsjedavajući Doma pozove poslanike i predsjedavajuće ili predsjednike klubova različitih, bilo ovih zavisnih ili nezavisnih ili poluzavisnih, da sjednu i da naprave po hitnom postupku osnove da usvojimo ovaj zakon. To je rad parlamenta, a ne da budemo oduševljeni odlukama zato što nismo usvojili zakon i što se, navodno, gospodin Petrič bavi na pravi način. On vjerovatno zna kako se to bavi pa je potpisao to. Vrijeme je da gospodin Banjac potpiše Zakon o azilu i imigraciji, to je suština problema.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepo uvaženom poslaniku, ja ću samo malo da vam odgovorim. Ja ću biti sretan kad se Vi, gospodine poslaniče, budete zalagali za Ustav BiH i kad budete usvojili amandmane u skladu sa Ustavom. Ja Vas na to ne mogu prisiliti, niti mi pada na pamet, a ja jesam srećan da visoki predstavnik ne proglašava zakone nego odluke i da nas na taj način tjera da mi sami donosimo zakone za ovu zemlju, što je velika stvar za sva tri naroda i oba entiteta. Ja mislim da će napretka u ovoj zemlji biti kad zakone budemo donosili mi, kad se budemo oko njih usaglašavali, nalazili kompromise u interesu svih građana i naroda BiH.

Ne može ako je jedno replika?

IBRO SPAHIĆ

Prije svega, ne razumijem Vaš poziv da se ja pridržavam Ustava i zakona, ja sam glasao, Vi niste pratili, onda. Ne znam kako Vam je tako dobra memorija da znate ko je glasao, ko nije. Ja sam veoma precizno glasao za Zakon, a koliko znam, to je sada apsolutno jedna primjedba koja ne stoji i ja Vas molim da se Vi držite svoje uloge *speakera* i to je jako dobro, ali da ne dajete nikakva objašnjenja zastupnicima u

vezi sa Ustavom i zakonima. Imamo proceduru glasanja, zna se kako je ko glasao i to je sasvim drugi predmet diskusije.

MIRKO BANJAC

Gospodine, ja Vas molim da me poštedite da Vi komentarišete ono što ja kažem, pa ću ja da poštedim Vas da komentarišem ono što Vi kažete i to ću vrlo rado učiniti. Hvala lijepa. Prelazimo dalje.

Želim da vas obavijestim da je Kolegijum u svojstvu komisije zasjedao, a u vezi sa Izvještajem o radu Savjeta ministara BiH i donio sledeći stav.

Komisija Kolegijuma na sjednici je razmatrala stanje poslije glasanja o Izvještaju o radu Savjeta ministara BiH za period januar-septembar 1999. godine, izvršenog na 3. dijelu 11. sjednice Predstavničkog doma 27. oktobra 1999. godine.

Članovi Komisije Kolegijuma su nakon tumačenja odredbi Ustava BiH i Privremenog poslovnika Predstavničkog doma zauzeli jedinstven stav da Predstavnički dom nije trebao da glasa, nego da Izvještaj primi k znanju, iz tog proizilazi da nema potrebe da se vrši drugi krug glasanja o Izvještaju. Komisija je zaključila da Sekretarijat Parlamentarne skupštine BiH Savjetu ministara BiH dostavi magnetogram diskusije o Izvještaju o radu Savjeta ministara BiH radi analize primjedbi i prijedloga iznesenih u diskusijama. Potpisala sva tri člana Kolegijuma.

Što se tiče prekinutog rada na tački Izvještaj u vezi zahtjeva Kluba poslanika SDP-a BiH, mi smo, prema zaključku ovog doma, uputili odmah pismo Savjetu ministara BiH i dobili smo danas izvještaj u vezi sa zahtjevom. Ja molim predstavnika Savjeta ministara BiH, ministra Ašanina da pročita izvještaj koji je upravo stigao.

MARKO AŠANIN

Izvještaj je dostavilo Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija po nalogu Savjeta ministara BiH. Mi smo dobili pismo u kojem ima jako mnogo zahtjeva. To pismo je prosljeđeno od gospodina Banjca, stvarno je bilo nemoguće u roku od 7 dana odgovoriti na onoliko zahtjeva i na onoliko postavljenih pitanja.

Međutim, mi smo preduzeli sve radnje, obratili smo se upravo onim institucijama kod kojih se može doći do evidencije. Dobili smo odgovor od MUP-a RS, dobili smo, također, djelimičan odgovor od MUP-a Federacije BiH, nismo još uvijek dobili odgovor od MUP-a Hercegovačkog kantona i imamo podatke od Ministarstva. Ovo sam dao samo jedan uvodni dio, a sada bih pročitao ono što bi trebalo da bude ovaj prvi početni izvještaj, obzirom na golemi posao, prvi izvještaj za Skupštinu i odgovor na zahtjev Kluba poslanika SDP-a.

U vezi vašeg pisma broj taj i taj, od 28.10.1999. godine koje je upućeno ovom ministarstvu u kome obavještavate da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, na sjednici održanoj 27.10.1999. godine u postupku razmatranja pitanja Kluba poslanika SDP-a BiH, vezano za prijem stranaca u državljanstvo BiH, donio zaključak da Savjet ministara BiH, u što je moguće kraćem roku, dakle 7 dana, odgovori na

zahtjev SDP-a BiH i odgovor dostavi Predstavničkom domu te da SDP zahtijeva detaljnu informaciju sa tabelarnim prikazom prijema svih stranaca u državljanstvo u BiH, počevši od '92. godine sa decidno navedenim podacima, obavještavamo vas o sledećem.

Prijem u državljanstvo BiH, od 6. aprila do stupanja na snagu Ustava BiH, vršili su nadležni organi bivše R BiH i Hercege Bosne kao i organi RS.

Imajući u vidu da je prijem stranaca u državljanstvo BiH vršen od strane više organa i na osnovu više zakonskih propisa, formirana je komisija koja će razmotriti status lica koja su primljena u državljanstvo BiH u navedenom periodu.

Savjet ministara BiH je donio odluku o formiranju komisije koja će razmotriti status lica naturalizovanih poslije 6. aprila 1992. godine, prije stupanja na snagu Ustava BiH.

Komisija je konstituisana i otpočela je sa radom. Nakon što Komisija razmotri status lica koja su naturalizovana, moći će dati potpun odgovor na zahtjev SDP-a BiH.

Također vas obavještavamo da je Savjet ministara BiH donio zaključak da Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija sačini informaciju o prijemu stranih državljana i lica bez državljanstva u državljanstvo BiH nakon stupanja na snagu Ustava BiH pa do sada. U toku je prikupljanje podataka od nadležnih organa koji su vršili prijem u državljanstvo BiH u cilju sačinjavanja navedene informacije. Nakon što se informacija dostavi Savjetu ministara BiH na razmatranje, ista će se dostaviti Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH.

Ja moram još da dodam da je bilo još nekih zahtjeva na koje mi stvarno nećemo moći dati odgovor. Jedno od pitanja je bilo: koliko ima dvojnih državljanstava u odnosu BiH – Jugoslavija i BiH i Hrvatska, to su stvarno pitanja, obzirom da mi nemamo diplomatske odnose sa Jugoslavijom na koja mi nećemo moći odgovoriti i vrlo je teško odgovoriti čak i na pitanje koliko ima dvojnih državljanstava sa Hrvatskom. Pitanje je da li će Hrvatska uopšte dostaviti te podatke, a mi prema našoj evidenciji, stvarno, nismo u mogućnosti to da učinimo. Nekih pitanja ima na koja nećemo moći odgovoriti, ali sva ona pitanja na koja budemo mogli odgovoriti, mi ćemo u što kraćem roku odgovoriti.

Hvala.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa.

RASIM KADIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, govorit ću povodom ove tačke, a ne o ovoj tački dnevnog reda.

1. Mislim da nije dobro da poslanici nemaju odgovor Vijeća ministara BiH nego da ga usmeno saslušaju od strane ministra Ašanina, to je prvo;



2. U odgovoru ministra Ašanina ja sam čuo, a vidjet ću da li to piše u tekstu, da su pasoše izdavali organi, pa kaže, citiram: “Bivše R BiH, Herceg Bosne i RS”, izgleda da je samo R BiH bivša, a ne i druge;

3. Povodom stavljanja ove tačke na dnevni red, ja smatram da je Kolegij Parlamentarne skupštine napravio neoprostivu grešku, ali nisam siguran da li je to učinio namjerno ili slučajno. Naime, u članu 4. Privremenog poslovnika Skupštine BiH se kaže da je Kolegij dužan, između ostalog, uz najavu sjednice, da prilaži Zapisnik sa prethodne sjednice i materijal za uvodnu raspravu po tačkama dnevnog reda. Znam da će vam ovo izgledati kao forma, ali ovo je najveća suština.

Ne znam iz kojih namjera i ne znam zbog čega Kolegij je predložio Predstavničkom domu tačku dnevnog reda za koju tada nije imao nikakav materijal, za koju smo tek naknadno dobili materijal i to od strane ministra i zamjenika, a onda kada smo raspravljali o tački dnevnog reda, pokazalo se da onaj ko je tražio odgovore na pitanja nije dobio nijednu petnaestinu odgovora na ta pitanja. Ovo je do sada najozbiljniji propust Kolegija Predstavničkog doma u sazivanju sjednice, s tim da odgovornost snosi i Predstavnički dom i mi sami jer smo prihvatili takav dnevni red.

Ja pozivam Kolegij Predstavničkog doma i ovaj dom da više nikada na dnevni red, iz bilo kojih razloga, ne stavlja tačku dnevnog reda za koju nema u potpunosti pripremljeno izjašnjenje nadležnih organa. Ovaj put bit ću vrlo otvoren. Urađeno je ovo, po mojoj procjeni, dakle, sa očitim ciljem da se na bazi nedovoljnih informacija otvori rasprava o jednom važnom pitanju i da se onda umjesto rasprave o suštini zahtjeva, rasprava svede, kao prošli put, na međusobne optužbe, političke kvalifikacije i tome slično. Smatram da je to i ovaj put i ja molim da Kolegij više nikada ne sazove i ne stavi na dnevni red onu tačku za koju nema pripremljen uvodni materijal za tu tačku dnevnog reda, to je bila moja intervencija. Ja se nadam, ovo govorim i kao poslanik, ali i ako predsjedavajući Komisije za ustavna i pravna pitanja i mislim da će Kolegij ovaj put vrlo ozbiljno shvatiti ovo o čemu sam govorio.

MIRKO BANJAC

Naravno, da bi se došlo do istine, uvaženi poslaniče, uvijek je potrebno, u demokratskom procesu saslušati obje strane, a ta druga strana je Kolegijum u čije ime želim da kažem sledeće. Za ovaj dnevni red glasali ste vi ovdje i ako smo mi, ne samo ove tačke nego i neke druge izostavili iz našeg prijedloga, ali je ovdje u skladu s Poslovníkom izglasán dnevni red i rečeno je: ne može se mijenjati ovo je nastavak sjednice.

Za tačku o kojoj govorite su došle su tri verzije materijala za koje mi ne možemo ... jer je to činjenično stanje i nije tačno da nije bilo materijala, a ja nisam ni kao član Kolegijuma ni kao poslanik mjerodavan da odlučujem je li taj izvještaj koji je došao potpun, nepotpun, valjan, nevaljan, tu ste vi, gospodo poslanici, da o tome odlučujete. Prema tome, to je to.

Današnji stav Kolegijuma, jednoglasán stav jeste da se dalje o ovoj tački ne raspravlja, jer nema materijala u skladu s Poslovníkom za ovu tačku, jer smo mi tražili dodatne materijale na temelju zaključka ovog doma. Nismo ih dobili, zato smo mi danas jednoglasno zauzeli stav da se o ovoj tački ne raspravlja.

Tačka je uvrštena u dnevni red, kad je uvrštena vašim glasanjem, jer ste dobili tri materijala, tri različita, da li potpuna ili ne, tu ste vi odlučili šta ćete. Tražili ste dodatne materijale. Nisu došli dodatni materijali, Kolegijum jednoglasno kaže: ne može se ova tačka u skladu sa Poslovníkom nastaviti, to je naš jedinstven stav Kolegija.

Replika, pa gospodin poslanik Bogičević, Tokić i Špirić.

RASIM KADIĆ

Gotovo da ne trebam replicirati. Predsjedavajući Kolegija sada kaže da postoji jedinstven stav da se o ovome dalje ne može raspravljati, jer nema relevantnih dokumenata, odnosno materijala. Od prvog trenutka nije postojalo dovoljno relevantnih dokumenata, s obzirom na zahtjev onoga koji je predložio ovu tačku dnevnog reda u originalnom tekstu SDP-a. S obzirom da nije od početka postojao odgovor na 15 postavljenih zahtjeva, nego dva odgovora na jedan jedini zahtjev, ja smatram, i zbog toga upućujem kritiku Kolegiju, da je stavljanje ove tačke dnevnog reda, na ovakav način, bez dokumenata, neoprostiva greška Kolegija sa velikim političkim konsekvencama i da je konačno Kolegij shvatio da je napravio grešku i da sada jednoglasno povlači ovu tačku s dnevnog reda jer mi nemamo elemenata na bazi kojih možemo raspravljati. Ja vas samo pozivam da to dalje ne činite, jer bismo mogli doći u poziciju ... da li ste to uradili namjerno ili iz neznanja. Ja ostajem u ubjeđenju da ste to uradili iz neznanja i želim na ovaj način da vam pomognem. Zahvaljujem.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepo, gospodine poslaniče, repliku ima zamjenik predsjedavajućeg gospodin Skopljak.

PERO SKOPLJAK

Gospodine Kadiću, uvažena gospodo, moram reći, istine radi, da smo se upravo minutu prije Vaše intervencije mi jednoglasno složili da ova tačka nema potpune informacije, odnosno nema dovoljno materijala i da ne trebamo o njoj dalje raspravljati, ako mi to možete vjerovati.

MIRKO BANJAC

Poslanik Bogičević, poslanik Tokić, poslanik Špirić.

BOGIĆ BOGIČEVIĆ

Poštovana gospodo, kao što znate, mi smo uputili zahtjev sadržan u 15 tačaka i odnosi se na čitav prostor BiH. Kada je u pitanju državljanstvo, svaka normalna država mora znati ko je državljanin te države, ko je stranac ko je primljen u državljanstvo te države. Kao što znate, dobili smo sukcesivno informacije, prvo od gospodina Ašanina, zatim smo dobili informaciju od gospodina Rečice, znači ministra i zamjenika ministra, to su različite informacije i zatim smo, kao Parlament, dobili informaciju od Administrativne službe Vijeća ministara BiH. Umjesto da Parlamentu

informacije potpisuju kopredsjedavajući Vijeća ministara BiH, Administrativna služba piše da se Vijeće ministara BiH složilo da informacije i ministra i zamjenika ministra, koje su različite, dođu na Parlament jer se oni nisu mogli složiti, pa kao složiti će se Parlament, pa neka procijeni koja je valjana informacija. Danas smo dobili usmenu informaciju. Kolegij je dao prijedlog i mi, kao podnosioci ovog zahtjeva, predlažemo da danas o ovom slučaju ne raspravljamo dok ne dobijemo kompletnu informaciju, ali, isto tako, molimo da se danas utvrdi rok, to se ne može u nedogled vući. Kao predlagači ovog zahtjeva, podržavamo stav Kolegija sa dopunom da se rok utvrdi i danas ne treba otvarati novu raspravu na ovu temu.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa, je li to u ime Kluba?

BOGIĆ BOGIČEVIĆ

U ime Kluba poslanika.

MIRKO BANJAC

Ja dalju diskusiju na ovu temu ne mogu dozvoliti, obzirom da je u ime Kluba izašao, ako je u vezi sa ovom tačkom, poslaniče Tokiću, dopuna stava Kluba. Samo izvolite.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici i poslanici,

Ja zaista mislim da nema razloga da imamo neku posebnu nervozu, ja stojim na stanovištu da se, ipak, dobrim putem krenulo, a to je da je Vijeće ministara BiH izašlo sa stavom da je spremno uraditi jednu informaciju i što je moguće više cjelovitu. O skepsama da li ćemo to dobiti i kako će se odgovoriti na ta pitanja, ne bih sada govorio, ali bih u ime Kluba, ostajući pri ovome što je gospodin Bogičević rekao, želio ovaj zaključak dopuniti sa sljedećim zahtjevom u ime Socijaldemokratske partije.

Na prošlom parlamentarnom zasjedanju, usmeno, nažalost, to je postala praksa istupa članova Vijeća ministara BiH, zamjenik ministra za vanjske poslove Dragan Božanić iznio je vrlo ozbiljne stavove i interpretacije vezane za navodno postojanje logora za obučavanje terorista i pripadnika različitih oružanih snaga na teritoriji države BiH koje se šalju u Čečeniju i na Kosovo i kao izgovor za tu informaciju naveo je Ministarstvo vanjskih poslova Ruske Federacije.

U svakoj normalnoj državi, takav stav izrečen u javnosti ne može ostati tek tako zatvoren. Stoga SDP traži od Ministarstva vanjskih poslova da zauzme stav povodom ove diskusije i, ukoliko je ona istinita, da se od Ruske Federacije zatraže konkretni argumenti, dokazi, kako bi se sa takvom praksom eventualno prekinulo. Mi ne možemo, kao SDP, pristati na to da u jeku jedne diskusije član Vijeća ministara BiH izađe, oficijelno govori, istakne to kao elemenat razgovora zvanične delegacije Ministarstva vanjskih poslova prilikom boravka državne delegacije u Ruskoj Federaciji u Moskvi i onda zatvori tu knjigu kao da ništa se nije desilo. Mislim,

predsjedavajući, da sam bio dosta jasan i nije mi namjera da sada otvaramo raspravu, ali da sastavni dio ovih 15 pitanja bude i ovo 16. pitanje. Gospodine ministre vanjskih poslova, cijenjeni zamjenici, ja očekujem da ćemo imati tu, takođe, jedinstven stav kako bismo znali da se dalje politički ponašamo prema tome što je rečeno.

MIRKO BANJAC

Ja sam shvatio ovo da se dodaje 16. pitanje a ne da se glasa o nečemu. Jedna intervencija ministra Ašanina.

MARKO AŠANIN

Ja sam i maloprije pročitao da smo mi ovaj zahtjev dobili 8.10.1999. godine, prije desetak dana. Mi stvarno nismo bili u mogućnosti da damo detaljnu informaciju. 8.10. je poslano, a primili smo ga na zadnjoj sjednici Vijeća ministara BiH. Mi ne bježimo od obaveze da uradimo posao i mi ćemo uraditi sve što budemo mogli uraditi. Zamolio bih da prilikom određivanja roka vodite računa da nam ne dajete ovako stisnute rokove, sedam dana, to je stvarno nemoguće i onaj ko je napisao sedam dana imam osjećaj nije želio ni da dobije informaciju. Dajte nam rokove, imajte u vidu da moramo da stupimo u kontakt sa MUP-ovima, da moramo da stupimo u kontakt čak sa organima, matičnim uredima da bismo mogli dati odgovarajuću informaciju. Zamolio bih da to bude malo duži rok, ne predugačak rok, nego duži rok. Druga intervencija bi bila, gospodine Tokiću, gospodin Božanić nije član Vijeća ministara BiH, to sad govorim u ime Vijeća ministara BiH. Prema tome, nemojte uvijek Vijeće ministara BiH ...

MIRKO BANJAC

Gospodine Špiriću, je li u vezi ove tačke dnevnog reda? Ovu smo tačku zaključili i nema potrebe. Komentar, znači nije diskusija nego komentar?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, najveća nesreća ili najnegativniji zaključak koji se može izvući iz toka rasprave vezano za ovu tačku dnevnog reda jeste da ova tačka dnevnog reda, ili ovaj problem, pobuđuje interes demokratske Evrope i svijeta, a ne pobuđuje interes Predstavničkog vijeća Parlamentarne skupštine BiH, države na koju se problematika odnosi i to je ono što će u dobroj mjeri stvarati sliku BiH u očima međunarodnih predstavnika i nije dobro da se na ovakav način Kolegij odnosi prema ovoj tački dnevnog reda, bez obzira što su informacije ovakve ili onakve iz Vijeća ministara BiH i možete misliti komentara jednog poslanika koji kaže ne zna da li je neko slučajno ili namjerno stavio ovo kao tačku dnevnog reda. Da li je neko slučajno poveo raspravu o mogućem terorizmu, o mogućoj naturalizaciji terorista, kao građana BiH, o njenom učešću, aktivnom učešću u vojsci BiH i niz aktivnosti koje proističu iz toga. Druga je stvar što su predlagači osjetili da će sa ovom tačkom istjerati nešto drugo na vidjelo, ali o svemu mora da se govori. O svemu mora da se raspravlja da bismo ušli u fazu međusobnog povjerenja.

MIRKO BANJAC

Ja molim poslanika, pošto će tačka biti raspravljana ...

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja vas molim da završim, mi ovo nismo skinuli s dnevnog reda, nismo se izjasnili, ne može to ...

MIRKO BANJAC

Kolegij je zauzeo jedinstven stav što je od strane predlagača podržano da se ne raspravlja o tački, jer onog trenutka kad tačka uđe u dnevni red ona postaje sastavni dio dnevnog reda Predstavničkog vijeća.

Brzo ću zaključiti, samo jedan komentar. Ako je predlagač imao pravo na novi zaključak, valjda ja kao poslanik imam pravo da pomognem predlagaču, prema raspoloživim podacima o kojima je obaviješten komandant SFOR-a, gospodin general Adams, na prostoru BiH, u dijelu Federacije BiH, u selima Bočinja i Rujnica, nema više čula kazala, nego da se provjeri, na putu Zavidovići – Maglaj, u toku je obuka grupe dobrovoljaca mudžahedina za izvođenje terorističkih akcija na kriznim žarištima. Obuku izvode pored instruktura iz Pakistana, Čečenije, Iraka i drugih islamskih zemalja i profesionalni oficiri vojske Federacije BiH. Obuka Muslimana mudžahedina traje 90 dana i na istoj se sada nalazi oko 100 polaznika. Jedna grupa.

MIRKO BANJAC

Ja molim da se ovo prekine, jedinstven je stav Kolegija da se ovo prekine.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Mogu li ja dati zaključak sa ovim. Ja molim vas, da bih dao zaključak, moram dati objašnjenje. Ne mogu ja da dam objašnjenje

MIRKO BANJAC

Evo, čuli smo mi.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Niste čuli, hoću još dvije rečenice da bih zaključio.

Jedna grupa iste veličine već je završila obuku i upućena je u Čečeniju kao pomoć čečenskim pobunjenicima sa putnim ispravama BiH koje im izdaje CSB Zenica. Troškove obuke i prebacivanje na krizna žarišta je preuzela islamska Fedživ fondacija sa sjedištem u kancelariji Aktiva islamske omladine u Islamskom centru u Zenici. Pored Zenice

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa, ja vas molim zaključak.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja vas molim, gospodine predsjedavajući, ovo nije neozbiljna stvar. Zaključak je da se formira skupštinska komisija uz pomoć predstavnika međunarodne zajednice da obiđe navedene lokacije.

MIRKO BANJAC

Pa, onda mi daj zaključak.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Pa moram dati uvod da bih predložio zaključak.

MIRKO BANJAC

Predugačak uvod, brate.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Nije predugačak jer ovo je ozbiljna stvar. Ja vas molim, zaključak je da se formira komisija uz pomoć predstavnika Međunarodne zajednice da bi se skinula anatema sa ovakvih stvari, da bi se pomoglo BiH. Hvala lijepa.

MIRKO BANJAC

Dajte zaključak.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dao sam zaključak, ali ja bih Vas molio da ubuduće sa više odgovornosti vodite ovu skupštinu, da ne stavljate tačke dnevnog reda o kojima niste u stanju ili nećete da raspravljate.

MIRKO BANJAC

Skinuta tačka, poslaniče. Na početku sjednice je skinuta tačka s dnevnog reda.

HALID GENJAC

Pozivam u svojstvu predsjednika Kluba Koalicije za cjelovitu BiH poslanike da se uzdrže od diskusije na ovu, na momente, provokativnu diskusiju i da poštuju stav Kolegija i predlagača da nema potrebnih uslova da se raspravlja o tački dnevnog reda i tačka će se uvrstiti na dnevni red onog trenutka kad se ispune uslovi, a o tome treba porazgovarati koji bi to rok mogao biti. Hvala.

MIRKO BANJAC

Mogu li ja samo sa ministrom Ašaninom ... da spustimo tenzije zbog ovakve situacije.

BRANKO DOKIĆ

Cijenjeno predsjedništvo, dame i gospodo, ja bih se saglasio sa prethodnicima koji kažu da je ovo veoma, veoma važno pitanje, ali ne mogu da shvatim koliko se

ovom ozbiljnom pitanju neozbiljno pristupa. Očigledno da mi danas nećemo raspravljati o ovome za to što smo nespremni da raspravljamo. Ja bih želio postaviti pitanje zašto danas nismo spremni da raspravljamo o ovoj tački dnevnog reda. Neskromno je citirati sebe, ali ću to sada uraditi. Poslije pročitanih 15 pitanja i zahtjeva koje je SDP podnio Skupštini, saglasili smo se da nismo spremni raspravljati tada i moj je prijedlog bio da Ministarski savjet BiH za sledeću Skupštinu pripremi odgovore na svih 15 pitanja, a na ona pitanja na koja ne može da odgovori da napiše zašto ne može da odgovori, to mi danas nemamo. Ja samo postavljam pitanje, ako se to danas skida, do kada se skida i pod kojim uslovima ćemo ponovo raspravljati o ovome? Ovo nije stvar da se nadmudrujemo, da jedni drugima prebacujemo ovo ili ono, neke druge stvari koje nisu ni vezane. Ovo što je gospodin Špirić rekao, o tome se bavi Evropa a mi to guramo po strani. Ovo pitanje je još jedan dokaz da nama često ne fale ili ne nedostaju zakoni da bismo mogli neke stvari da raspravljamo na Skupštini nego nam nedostaje dobra volja i spremnost da se ozbiljno uhvatimo sa onim problemima koji su u nadležnosti Skupštine.

MIRKO BANJAC

Zaključujem raspravu po ovoj tački dnevnog reda i sad imamo dva zaključka koja trebamo da donesemo, to je da utvrdimo rok, donesemo zaključak oko roka, do kada će ovaj izvještaj biti dostavljen ovdje, u konsultaciji sa ministrom Ašaninom prijedlog je da to bude u roku od 60 dana od danas. Mi smo ovdje kao Kolegijum obavili konsultacije i moram vam reći da su članovi Kolegija saglasni. Naravno vi to ne morate prihvatiti, vi možete predložiti drugi rok, ali, evo, ovdje ima niz pitanja. Mi ako hoćemo da se istinski, ja ne bih prihvatio konstataciju da Parlament ne želi da se bavi ovim pitanjem. Ja bih htio da kažem, možda Parlament želi da dobije djelovitu, potpunu i argumentovanu informaciju o ovom pitanju iza koje može da stoji nadležno ministarstvo, odnosno Savjet ministara BiH i ja mislim da je to u pitanju. Ja vas molim da i mi budemo, evo, ako predlagač nije saglasan, ima li neki drugi prijedlog.

\_\_\_\_\_.

Poštovana gospodo, mi smo predsjedniku Banjcu uputili zahtjev 20.09.1999. godine, do sada je prošlo već skoro dva mjeseca. Predlažemo da najkasnije do nove godine, za narednih mjesec i po dana dobijemo odgovor na ovo pitanje.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa.

Ja predlažem da to bude kompromisno rješenje, nije mjesec, što kaže Branko, nije dva što je predloženo ovdje, nego mjesec i pol dana, znači, do nove godine. Je li neki novi rok u pitanju?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja hoću da izrazim jasan stav. Ukoliko Vijeće ministara Bosne i Hercegovine, nadležno ministarstvo, Predstavničko vijeće Parlamentarne skupštine BiH, zajednički organi BiH ne mogu doći do takve informacije za mjesec dana ili 60 dana, takvi nam organi ne trebaju. Možemo li konstatovati onda da BiH nije zaštićena. Za 60 dana tražimo informaciju o naturalizovanim državljanima BiH,

jesu li to organi vlasti BiH? Ja vas molim da se taj rok skрати na 15 dana i da se jedna ozbiljna skupštinska rasprava posveti ovom jako bitnom pitanju.

MIRKO BANJAC

Evo, imamo sada i druge prijedloge. Ja mislim da ćemo se mi morati izjasniti oko ovog roka.

Kolegijum je mišljenja, ako neće biti novih intervencija, da nađemo kompromisno rješenje do nove godine, ove nove godine, 2000., do 1. januara 2000. godine uz ovo dodatno pitanje.

Ko je za? Mislim da je većina i da je taj rok prihvaćen, to je sasvim jasno. Doći ćemo mi i do Vašeg prijedloga, Špiriću, posebno će se o tome.

Ko je iz RS da to bude do nove godine? Ima potrebna većina.

Iz Federacije BiH? Hvala 14. Imamo prijedlog gospodina Špirića, 15 dana, traži poslanik da se glasa.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo poslanici

SDP je ovo pitanje pokrenuo prije dva mjeseca i da ne bismo zamjenjivali teze, mi smo glasali za 45 dana sa namjerom da dobijemo tu informaciju, jer, očito, da je odgovor Vijeća ministara BiH da neće ispoštovati zaključak od 15 dana. Što se tiče našeg odnosa prema sazivu Vijeća ministara BiH, mi smo prije dvije sjednice kazali svoj stav u kontekstu izglasavanja nepovjerenja, samo da pojasnimo o čemu glasamo da se ovi ne bi utrkivali. SDP je prije više od dva mjeseca pokrenuo ovo pitanje, smatrao da je ono urgentno, ali imamo takvo Vijeće ministara BiH koje je podržala većina u Parlamentu, koje naprosto neće ili ne može, ne zna, ne znam ni ja šta, da dostavi informaciju.

MIRKO BANJAC

Da li poslanik Špirić odustaje od svog prijedloga, ne, traži da se glasa.

Ko je za to da to bude u roku od 15 dana? 4, nema potrebe provoditi do kraja, jer vidi se da prijedlog sa četiri glasa za ne može dobiti nikakvu potrebnu većinu. Usvojen je rok do nove godine da se dobije cjelovita informacija i sa 16. pitanjem, dodatnim pitanjem koje se odnosi na materiju koju je gospodin Tokić predložio i ja ne bih da se dalje ...

Gospodin Špirić je predložio da se formira skupštinska komisija koja, ja vas molim da se ne ljutite, budite strpljivi, da se formira skupštinska komisija koja će obići mjesta navodne obuke navedena u izvještaju SFOR-a.

Daj mi zaključak kako želiš da bude formulisan. Dostavite mi zaključak pismeno pa ću pročitati. Evo, pročitat će gospodin Špirić zaključak.

NIKOLA ŠPIRIĆ



Ja sam rekao da je o navodnim lokacijama obuke obaviješten general SFOR-a od nadležnih organa koji se bave time iz RS i predlažem da se formira skupštinska komisija uz pomoć snaga SFOR-a i međunarodne zajednice, da se dve lokacije obiđu i da se utvrdi ima li ili nema.

MIRKO BANJAC

Formuliši prijedlog.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Da se formira skupštinska komisija koja će obići navedene lokacije.

MIRKO BANJAC

Koje lokacije?

NIKOLA ŠPIRIĆ

To je Bočinja i Rujnica, ništa više.

MIRKO BANJAC

Sad prije glasanja.

ALMA ČOLO

Poštovani predsjedavajući, dame i gospodo poslanici,

Ja bih htjela prvo da mi utvrdimo da li je ova skupština nadležna za provođenje Aneksa 1.a) Dejtonskog sporazuma, a to je sporazum o vojnim aspektima Mirovnog sporazuma za BiH. Ko je nadležan da vrši tu inspekciju i ko je nadležan da naredi da se povuku strane vojne trupe sa teritorije BiH? Potrebno je da mi ovdje razgraničimo šta su naše nadležnosti. Jesu li to nadležnosti Skupštine ili komandanta SFOR-a za BiH? Kao poslanik nemam ništa protiv toga da se te strane trupe povuku sa teritorije BiH, ali ne mislim da smo kao poslanici nadležni za to, ako ih ima, ne znam.

MIRKO BANJAC

Replika.

BRANKO DOKIĆ

Mislim da možemo doći u jednu situaciju kada ulazimo u nešto iz čega nećemo imati nikakav rezultat. Ja ne bih volio da bilo šta uradimo u Skupštini da razvodnimo ono što bismo morali da uradimo u toku ove godine. Ja bih zamolio poslanika Špirića, možda da još jednom razmisli o svom prijedlogu, ali kao kompromisan prijedlog da bude i prijedlog koji bi mogao imati nekakav rezultat, a to je da Skupština od SFOR-a zatraži informaciju o stranim licima na području BiH, eventualnim centrima za obuku i slično.

Šta znači, ako mi, evo, odredimo jednu komisiju koja će otići na neku lokaciju, šta će naći na toj lokaciji, neće naći ništa, da ode sutra, a ne za 15-20 dana, ali jedna

informacija od strane SFOR-a koja bi mogla pomoći Skupštini na tom zasjedanju sigurno da bi bila od koristi za rasvjetljavanje ovog pitanja.

Moj prijedlog je, ukoliko se i kolega Špirić slaže da preformulišemo ono što je on tražio, da Skupština zatraži informaciju od SFOR-a o mogućim centrima za obuku.

MIRKO BANJAC

Replika

SEJFUDIN TOKIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici i poslanici, u ime predlagača ove tačke dnevnog reda, želim da pojasnim poziciju Kluba poslanika SDP. Mi se ne slažemo ni sa diskusijom po kojoj ova skupština nije nadležna za ovu problematiku, ni sa diskusijama da se ishitreno ide u komisijama. Kad dobijemo cjelovitu informaciju, valjda zbog toga tražimo informaciju, onda ćemo formirati puno, možda, istražnih komisija ili možda nećemo imati potrebu nijednu formirati, ali u našem je cilju, naša je inicijativa za dodatno pitanje, za koje smo za osnov uzeli izjavu zamjenika ministra vanjskih poslova koji nije član Ministarskog vijeća BiH, ali tad je nastupao u odsutnosti ministra vanjskih poslova da, kad dobijemo relevantne informacije, Parlamentarna skupština BiH zauzme politički stav vezano za ovo pitanje.

Što se tiče pitanja vezano za informaciju SFOR-a. Ministarsko vijeće BiH ima ovlaštenja, ima apsolutno sve mogućnosti da u okviru kompletiranja svoje informacije prikupi sve potrebne informacije vezane za strane državljane, za kretanje i sve ovo. Smatramo da je u ovom trenutku insistiranje na parcijalnim istražnim komisijama, po bilo kojem pitanju, politizacija i, na određen način, ne ide u razrješavanje kompletnog ovog slučaja za šta smo mi, kao predlagači, inicijatori ove tačke dnevnog reda prvenstveno zainteresovani.

MIRKO BANJAC

Imam dva prijedloga. Insistirate i pored intervencije da se glasa? Poslanik Tokić, obzirom da je predlagač ove nove

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja mislim, ja bih molio gospodina iz Vijeća ministara BiH, daj Bože da ste Vi glasnogovornici naroda koji Vas je birao, a ne da pominjete Rusiju, Vijeće Evrope itd., ne držite Vi ni do svog naroda, a kamoli do Vijeća Evrope, jer da držite vjerovatno ne biste došlo u ovu situaciju. Ja shvatam namjere i predlagača i onih koji drže većinu u ovom Predstavničkom vijeću. Rekao sam ja da će rasprava oko ove tačke dovesti do mnogih stvari o kojima se nerado govori, ali ovo je Parlament u kojem se mora o svemu govoriti i za to kažem da bi dobro bilo, evo, prihvatam kompromisno rješenje da se od generala SFOR-a i predstavnika međunarodne zajednice, vojnih i policijskih snaga, zatraži informacija postoje li takvi centri i da takvu informaciju imamo ovdje. Ja hoću da međunarodnu zajednicu ovdje posmatram kao dio našeg ambijenta, a ne kao fine momke i ružne momke. Mi smo

kao domaći takvi kakvi jesmo, a oni su bez greške itd., da zajednički rješavamo probleme na ovom prostoru.

MIRKO BANJAC

Ja Vas molim, formulišite mi precizno zaključak kako da glasi, jer ja više imam ...

NIKOLA ŠPIRIĆ

Da od generala SFOR-a, gospodina Adamsa, zatražimo informaciju postoje li centri, prema saznanjima snaga SFOR-a, za obuku islamskih terorista na prostoru Federacije BiH. Hvala lijepa.

HALID GENJAC

U svojstvu predsjednika Kluba poslanika Kluba za CD BiH, pozivam poslanike ponovo da se uzdrže od reakcija na ove provokacije, molim vas. Diskusije po navodnim mišljenjima, navodnim izjavama, navodim pretpostavkama dovode nas do onoga šta imamo u ovom trenutku. Ovaj dom trebao bi imati diskusije na osnovu činjenica, na osnovu kvalitetne pripreme, na osnovu kvalitetnih materijala. Reagovali smo i ukazivali da će se desiti da tačke koje nemaju pripremu treba jednostavno skidati s dnevnog reda. Ovo se desilo. Klub poslanika za CD BiH će nakon rasprave o prispjelim izvještajima predlagati potrebne komisije, predlagati sve ono što bude naložio izvještaj da se uradi. U ovom trenutku, ni za kakva isisana rješenja, trenutna, niti možemo biti niti ćemo biti, ali smo spremni da sve centre na širem i užem prostoru preispitamo kad bude potreban izvještaj pred poslanicima. Za to pozivam poslanike da se uzdrže, a predsjedavajućeg ovog doma molim da eventualne prijedloge, ukoliko se insistira na njima, da stavi na glasanje i da ovu tačku završimo.

MIRKO BANJAC

Tražena je pauza.

HALID GENJAC

Pauza na zahtjev Kluba poslanika 10 minuta.

MIRKO BANJAC

Poslanici, cijenjeni gosti, predlažem da nastavimo sa radom, molim predstavnika Kluba CD Koalicije da nas obavijeste o onome što su na pauzi razgovarali, dogovorili.

ADNAN JAHIĆ

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo poslanici i gosti,

U ime poslanika Koalicije za CD BiH izražavam našu šokiranost izjavom poslanika Špirića u kojoj je na najbrutalniji način povezo pripadnost islamu i terorizam. Osobno sam i ranije u više navrata reagirao na uvredljive izjave i kvalifikacije poslanika Špirića. Podsjećam vas na njegovu kvalifikaciju predstavnika međunarodne zajednice, kao dresera koji sa bičevima uređuju ponašanje građana i poslanika u ovom domu, građana u BiH i poslanika u ovom domu. Poslanici CD Koalicije će se uzdržati od daljnjih reagiranja na ovu današnju uvredljivu izjavu, ali, ukoliko kolega Špirić ne povuče svoju kvalifikaciju, razmotrit ćemo druge mogućnosti postavljanja prema ovoj uvredljivoj izjavi i huškačkom jeziku i ponašanju poslanika Špirića u ovom domu. Hvala.

MIRKO BANJAC

Replika.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo poslanici,

Ja znam da je rasprava o kojoj je danas riječ teška, složena, za neke neugodna, bolna, ovakva ili onakva, ali ja moram kolegi da odgovorim da je gospodin Nikola Špirić, koji želi ulogu poslanika da ostvaruje ove dve godine, na bazi glasova mog biračkog izbornog tijela. Za sve nenamjerne uvrede sam spreman javno da se izvinem, a za sve montirane uvrede ili, tobože uvređeni, nisam uopšte spreman da reagujem. Nije uloga poslanika da vrijeđa, nego da raspravlja. Ja ne znam ko se mogao naći pogođen i uvrijeđen poslije mog zahtjeva da raspravljamo o tako složenim stvarima. Druga je stvar što ste vi, gospodo, kroz ovu raspravu, ili dio poslanika, htjeli da se govori o nečem drugom, ali to drugo tek kad dođe na red, dobit ćete jasan komentar poslanika Nikole Špirića.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepo. Ja zaključujem raspravu po ovoj tački dnevnog reda i neću više davati ni replike ni diskusije, obzirom da sam čuo ovdje različitih izjava, ja bih pokušao da predložim nešto što bi moglo da bude kompromis. Mi nemamo nikakvo pravo da kao predstavnici ove skupštine, niti od generala koji komanduje SFOR-om niti od SFOR-a, ništa, nismo mi nadređeni njima da tražimo nešto od njih, zbog toga ću predložiti kompromis u vezi ovog, obzirom da postoji prijedlog i ja ga ne mogu zaobići, ja ću pokušati da predložim, a na vama je, gospodo predlagači, ovdje posebno mislim na poslanika Špirića i Dokića, da li ćete se usaglasiti sa ovim što ću ja pročitati.

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH moli da komanda SFOR-a dostavi punu informaciju ovom domu da li u BiH postoje vojni centri za obuku stranih državljana koji imaju ili nemaju državljanstvo BiH. Da mi već jednom prestanemo pričati oko toga nešto ima ili nešto nema. Ovdje mislim da sam nastojao da nikog ne uvrijedim, niti nazovem ovim ili onim imenom, pa vas molim, predlagači, Dokić, Špirić, prije svega, da li ste saglasni sa tekstom koji sam predložio? Dokić, saglasan. Špirić, saglasan.

Još jednom ću pročitati tekst. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH moli da komanda SFOR-a dostavi punu informaciju ovom domu da li u BiH postoje vojni centri za obuku stranih državljana koji imaju ili nemaju državljanstvo BiH.

RASIM KADIĆ

Gospodine predsjedavajući, sudeći po tome da ste stavili ovaj prijedlog, po Vama kompromisnog zaključka, na dnevni red, imam osjećaj da je tačka dnevnog reda bila rasprava o navodnim centrima za obuku stranih državljana. Ja mislim da Vi bitno odstupate od Poslovnika jer ste zaboravili šta je originalna tačka dnevnog reda. Gdje Vam je uopće zaključak o tome o čemu se usaglasio Kolegij kad je u pitanju tačka dnevnog reda o kojoj mi danas raspravljamo. Vi ste zaboravili odakle ste počeli, pošto je ovo već treći nastavak. Ja Vas molim da vrlo precizno i odgovorno radite svoj posao jer tehnička nepreciznost u Vašem poslu izaziva strašne političke posljedice. Ne bih dalje da širim o tome pošto smo se dogovorili da nećemo razgovarati na tu temu. Hvala.

MIRKO BANJAC

Ja sam pokušao i, molim vas, ne bih volio da ja nikom ništa montiram niti bih volio da meni bude montirano bilo šta i stavljano u usta što jesam ili nisam rekao, od dvije diskusije koje su se ovdje pojavile u vidu dva zaključka poslanika Dokića i poslanika Špirića, na koje oni imaju pravo, ja sam pokušao samo da napravim kompromisan prijedlog, što je na kraju moje pravo kad vodim sjednicu. Imam li ja pravo bilo čiji zaključak da ne stavim na glasanje? Nemam. Poslanici, da li vi povlačite prijedlog zaključka? Dokić. Ovdje su oni predložili zaključak koji je izazvao buru. Evo, neka oni kažu, ja nemam ništa protiv.

BRANKO DOKIĆ

Samo nekoliko rečenica. Mislim da bi ovo trebalo da privodimo kraju i predsjedavajući je trebao da stavi na glasanje hoćemo li zatražiti ovo ili nećemo zatražiti. Ne može se reći da to nije u skladu sa onim što smo prethodno raspravljali jer, uostalom, i 16. pitanje koje SDP definiše, odnosno proširuje na svoje se direktno odnosi na to. U cilju dobijanja iscrpnijih informacija, o svemu ovome je izašao ovakav prijedlog koji obuhvata cijelu BiH i eventualno postojanje ovakvih stvari, mislim da je to bolje i iskrenije nego da ovdje dobijamo pojedinačne informacije od bilo koga, navodno, da postoje od SFOR-a informacije itd. Ja mislim da je zaista dobronamjerno da se zatraži ovakva informacija i da na osnovu toga, oko toga ili ponovo povedemo diskusiju ili stavimo tačku.

PREDSJEDAVAJUĆI

Replika ili šta?

RASIM KADIĆ

Ja dobro znam Poslovnik i znam da poslanik ima pravo da zatraži određeni zaključak, ali, gospodine Dokiću, ne čini li Vam se da je, ako se već Kolegij usaglasio da nema elemenata za nastavak rasprave i pod

2. Ako ima zaključak da od nadležnih državnih organa zatraži potpunu informaciju o svemu, uključujući i tu tačku 16., zar Vam se ne čini političkom zloupotrebom 15 prethodnih tačaka da ih usvajate u paketu, a šesnaestu pobrajate vrlo eksplicitno, tražeći je kao ekskluzivni, posebni zaključak, o tome ja govorim, gospodine predsjedavajući Banjac. Smatram da Vi treba da izađete sa originalnim prijedlogom u kome je već sadržano ono što se ovdje, vrlo dirigovano, sa očitim političkim ciljem želi ispostaviti ovom Predstavničkom domu.

MIRKO BANJAC

Poslanik Dokić insistira da se glasa i kao poslanik ima na to pravo i ja mu to pravo ne mogu uzeti.

Stavljam na glasanje zaključak, čitam: Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH moli da komanda SFOR-a dostavi punu informaciju ovom domu da li u BiH postoje vojni centri za obuku stranih državljana koji imaju ili nemaju državljanstvo BiH.

Koliko ima prisutnih? 27. Ko je za ovaj zaključak? 8. Ko je protiv? Uzdržanih 19. Molim vas, ima li neko primjedbu na proces glasanja? Nema, nema potrebe glasati u drugom krugu, zaključak nije dobio potrebnu većinu.

Zaključujem ovu tačku i prelazimo na 8. tačku dnevnog reda

**Ad.8. Odgovor Centralne banke BiH na zaključak Predstavničkog doma broj 03-152/99 od 3.09.1999. godine.**

Da li je prisutan predstavnik Centralne banke. Nije. Vi ste dobili izvještaj, otvaram diskusiju po odgovoru Centralne banke, koji ste dobili, izvolite.

SUADA MUMINAGIĆ

Cijenjene kolege, predsjedništvo, zaključkom usvojenim na sjednici ovog doma od 31. avgusta, na prijedlog SDP-a, povodom rasprave o godišnjem izvještaju Centralne banke za 1998. godinu, zatražena je informacija o prekršajima na računima Narodne banke BiH, odnosno Centralne banke BiH i mjerama za njihovo pravno i finansijsko sankcionisanje. Mi imamo već duže vrijeme, ali, evo, danas raspravljamo o njemu, odgovor Centralne banke BiH na naš zaključak. U ovom odgovoru Centralna banka nas samo djelomično informiše o stanju stvari. Ukratko rečeno, u odgovoru Centralne banke BiH se kaže da na početku rada Centralne banke, prilikom preuzimanja monetarne baze Narodne banke BiH, monetarna pasiva nije bila u potpunosti pokrivena monetarnom aktivom. Konstatuje se da se to posebno odnosi na depozite u domaćoj valuti ranije Vlade BiH i tzv. neopredjeljenje depozite koji su u Zavodu za platni promet Sarajevo imali status centralnih depozita, a zbog čega je status *currency boarda* bio doveden u pitanje.

Dobili smo, također, i podatak da je nepokriveni dio pasive iznosio oko 79,4 miliona konvertibilnih maraka, govorim zaokruženu cifru radi lakšeg razumijevanja kao i da je postepeno smanjivan da bi u avgustu o.g. 1999. bio konačno pokriven

realizacijom sporazuma, protokola o obezbjeđivanju sredstava za pokriće vladinih depozita Narodne banke u konvertibilnim markama.

Iz ovog odgovora prvo vidimo da je cifra nepokrivene monetarne pasive veća od one kojom se operisalo u javnosti, tj. znatno veća od dubioze nastale zbog poslovanja preko Promdej banke radi kojeg su podignute optužnice prema odgovornim u Narodnoj banci. Prema novinskim izvještajima, optužnica je podignuta za iznos oko 24,5 miliona DEM, cifara pretvorenih u njemačke marke. Postavlja se pitanje šta je sa razlikom do 79,4 miliona KM i po kom osnovu je ona nastala. Moram reći da nam odgovor Centralne banke BiH ne daje podatke o prekršajima o kojima se govori u samom izvještaju Centralne banke BiH na stranicama 19. i 20. ovog izvještaja pod naslovom Kontrolna funkcija.

Ispred Kluba poslanika SDP-a moram reći da odgovorom Centralne banke BiH, Klub poslanika nije zadovoljan, jer nismo dobili odgovore na pitanja pokrenuta zaključkom ovog doma usvojenih povodom rasprave o godišnjem izvještaju Centralne banke BiH. Doduše, Centralna banka se ogradila da nije pravni sljednik Narodne banke. Guverner Centralne banke BiH, gospodin Nikol nam je u svom pismu sugerisao da podatke zatražimo od likvidatora Narodne banke BiH, tako po ovom ispada da naš zaključak nije upućen na pravu adresu. Međutim, to ne znači da od njega treba i odustati. Uvjereni smo da pitanja koja smo pokrenuli imaju veliki značaj u obezbjeđivanju transparentnosti i odgovornosti za rad državnih organa i pojedinaca koji njima rukovode i stoga Klub poslanika SDP-a predlaže da ovaj dom donese sljedeće zaključke.

1. Da Predstavnički dom zatraži od likvidatora Narodne banke BiH informaciju o razlozima zbog kojih Narodna banka BiH nije kod formiranja Centralne banke bila u stanju osigurati dovoljan iznos monetarne aktive uz zahtjev da se navedu postupci koji su do toga doveli i po čijim odlukama su izvršavani;
2. Da Predstavnički dom od nadležnih institucija BiH zatraži informaciju kako je pokriven nepokriveni dio monetarne pasive i iz kojih izvora i po čijim odlukama.

Izjasnit ćemo se o cjelini ove informacije kad dobijemo ovaj dio koji smo predložili u nastavku.

MIRKO BANJAC

Ima li još neko da se javlja za raspravu?

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, ja mislim da su Centralna banka BiH i njen guverner Piter Nikol sačinili informaciju vezano za tok rasprave koji je bio na Predstavničkom vijeću Parlamentarne skupštine BiH, u suštini, usmjerenu u dva pravca i zato podržavam ovo što je gospođa Muminagić rekla da bi bilo dobro, u skladu sa instrukcijom guvernera gospodina Nikola, zatražiti mišljenje ili informaciju o razlozima zbog kojih Narodna banka BiH nije kod formiranja i početka rada Centralne banke BiH, bila u poziciji osigurati dovoljan iznos monetarne aktive, treba od likvidatora Narodne banke BiH. Naravno, vi znate da je ova pojava

dovela do toga da je gotovo Centralna banka BiH dovedena, na samom startu je dovedeno u pitanje poslovanje Centralne banke BiH, *currency boarda* koji se pokazao najispravnijim rješenjem u ovom vremenskom periodu. To je ono što nam sugeriše guverner Centralne banke BiH.

Druga stvar koju bih želio da sugerišem, a, evo, u ime Demokratske stranke za Banja Luku i Krajinu i kao poslanik te stranke zahtijevam da zatražimo dopunu izvještaja od Centralne banke BiH. Mislim da je ta informacija vješto prikrivena ili nije dat odgovor, a odnosi se upravo na kontrolnu funkciju Centralne banke BiH i nepravilnosti koje je Centralna banka BiH uvidjela kod rada poslovnih banaka. Jako je bitno da dobijemo ove dvije informacije iz razloga što svi naglašavamo potrebu BiH za donatorskim sredstvima, potrebu BiH za nešto aktivnijom korespondencijom sa međunarodnom zajednicom i sa međunarodnim finansijskim klubovima i za to bi dobro bilo da insistiramo na dopuni ove informacije i od likvidatora Narodne banke BiH i dopunu informacije Centralne banke BiH, to su dvije dopune na kojima insistiram. Hvala.

SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici i poslanici,

Mislim da je ova tačka dnevnog reda vrlo važna u kontekstu onoga s čim Parlamentarna skupština BiH treba da se suoči, a to je sa organizovanom borbom protiv korupcije koja je očito jedan od veoma izraženih problema, ako ne i najveći problem današnje BiH, bez obzira koliko neki je aktuelni predstavnici vlasti pokušavaju minimizirati ili prikriti.

U cilju dobijanja daljih informacija koje bi mogle biti orijentir za borbu protiv korupcije, ja bih zatražio da shodno jednom zaključku koji je Parlamentarna skupština BiH ovdje usvojila, a to je da se do sada utvrđena, osumnjičena lica za ovaj proces suspenduju sa odgovornih funkcija koje vrše, to je gospodin guverner Centralne banke BiH uradio kad se tiče onih koji su vezani za njegovu nadležnost, ali kad se tiče Predsjedništva BiH, mi smo uputili zahtjev Predsjedništvu BiH da se gospodin Omičević, mislim da se tako zove, iz Upravnog vijeća Centralne banke BiH, također, suspenduje. Mi nismo dobili odgovor Predsjedništva BiH. Tu postoje dva bitna problema, jedno je da Predsjedništvo BiH ignoriše stav, opredjeljenje parlamentarnog doma, a drugo je što na određen način postoji opasnost da čovjek koji je optužen za visok stepen pronevjere još uvijek je u situaciji da vrši funkciju gdje postoji čitav niz mogućnosti nelegalnog, nelegitimnog rada ove centralne institucije BiH. Zbog toga bi moj zaključak bio da se od Predsjedništva BiH zatraži informacija da li je Predsjedništvo BiH suspendovalo gospodina Omičevića. Čitava stvar je još interesantnija, obzirom da je navedeni gospodin svojevremeno bio jedan od prvooptuženih u ovoj velikoj aferi i predsjednik komisije u borbi protiv korupcije koju je Izetbegović formirao sa željom da dokaže, nakon istupa Robina Kuka, ministra vanjskih poslova Velike Britanije, kako u BiH nema korupcije pa i iz tog aspekta ovo političko pitanje za mene je vrlo interesantno.



HALID GENJAC

Ima li još neko da se javlja za diskusiju? Koliko vidim nema prijavljenih za diskusiju i ja ću staviti prijedloge zaključaka na glasanje onim redom kako su izneseni.

Klub poslanika SDP-a je predložio sledeće zaključke:

1. Da Predstavnički dom zatraži od likvidatora Narodne banke informaciju o razlozima zbog kojih Narodna banka nije kod formiranja Centralne banke bila u stanju osigurati dovoljan iznos monetarne aktive i zahtjev da se navedu postupci koji su do toga doveli i po čijim odlukama su izvršavani.

2. Da Predstavnički dom od nadležnih institucija BiH zatraži informaciju kako je pokriven nepokriveni dio monetarne pasive, iz kojih izvora i po čijim odlukama.

To su dva zaključka u prijedlogu Kluba poslanika, ja ću oba prijedloga staviti na glasanje istovremeno. Pozivam poslanike da se dizanjem ruku izjasne ko je za ove zaključke.

18, prisutno je 25. Od 25 prisutnih, 18 poslanika je glasalo za, imamo većinu i glasat ćemo po entitetima. Molim vas, iz RS-a, ko je za? 6. Znači, potrebna većina postoji. Iz Federacije BiH, ko je za? 10. Potrebna, takođe, trećina sa prostora Federacije BiH i provest ću glasanje do kraja. Ima li neko protiv? Hvala lijepa, nema niko protiv, ostali su uzdržani. Konstatujem da su ova dva zaključka dobila potrebnu većinu ... i po entitetima.

Prijedlog poslanika Špirića za dopunu izvještaja o nepravilnostima, ja mislim da je sadržan u ovim zaključcima. Znači, dopuna izvještaja u smislu kontrolne funkcije Centralne banke BiH o nepravilnostima.

Ko je za ovaj prijedlog poslanika Špirića? 14 za od prisutnih 24. Postoji većina. Molim vas, iz RS, ko je za? 6 postoji, dakle, iz Federacije BiH za, hvala, dakle, postoji iz Federacije BiH potrebna većina. Provest ću glasanje do kraja, ima li neko protiv možda? Nema niko. Ostali su suzdržani. Molim da se konstatuje ima li neko primjedbi na glasanje. Koliko vidim, nema. Preostaje nam još prijedlog poslanika Tokića da se od Predsjedništva BiH zatraži informacija šta je poduzeto na suspenziji Omičevića na mjestu člana Upravnog odbora.

Ko je za prijedlog da se od Predsjedništva BiH zatraži ova informacija, ko je za, molim vas? 9 za od prisutnih 24. Prijedlog nije dobio potrebnu većinu, pa nećemo glasanje po entitetima trebati provoditi, ali ćemo do kraja provesti. Ko je protiv? Hvala. Ostali su suzdržani.

Na ovaj način, usvajanjem navedena tri zaključka, ovu tačku smo doveli do kraja i zaključujem 8. tačku dnevnog reda i prelazimo na ...

MIRKO BANJAC

Može li samo prije zaključivanja, ja sam imao telefonski poziv iz banke, upravo na ovu temu. Oni su ovako obavijestili: guverner je negdje na putu, ali je zamjenik guvernera tražio kontakt, u međuvremenu je zasjedalo Upravno vijeće i smatraju da to pismo koje su nama poslali treba da se povuče zbog dopune, jer, kažu, imaju veoma važne informacije. Ja samo želim da vas obavijestim. Onda je to sve to, pa smo razgovarali još o nekim stvarima, e onda je uredu.

### **Ad.9. Finansijski izvještaj o Samitu Pakta stabilnosti za jugoistočnu Evropu**

Ko će u ime Savjeta, organizacijskog odbora? Hoće li neko podnijeti, nema niko. Vi ste izvještaj dobili i ja otvaram raspravu po izvještaju. Nema izvjestioca, ali ima izvještaj.

Kolegijum se ovdje se usaglasio da bi bilo dobro da napravimo pauzu od sat vremena, doći će izjavitelac, što se tiče ovog fin. Dijela, a i mi imamo usaglašavanje oko Programa rada, približavamo se u stavovima pa da mi iskoristimo taj sat vremena oko zasjedanja Kolegijuma, a da vi imate pauzu za ručak. Može tako? Pauza do pola tri, ja vas molim u pola tri da se dođe ovdje. U pola tri će doći gospoda iz Savjeta Evrope.

/PAUZA/

Predlažem da nastavimo sa radom. Prelazimo na 9. tačku dnevnog reda, to je Izvještaj o Samitu Pakta stabilnosti za jugoistočnu Evropu, finansijski dio. Pozivam gospodina Bičakčića da podnese uvodno izlaganje.

**EDHEM BIČAKČIĆ**

Cijenjeno predsjedništvo, dame i gospodo zastupnici,

Prilikom razmatranja ukupnog izvještaja o organizaciji Pakta stabilnosti bilo je određenih primjedbi na pododbor za finansije i slijedom te rasprave pododbor za finansije pripremio je detaljan, precizan i kompletan izvještaj. Vi ste taj izvještaj dobili i ja neću ponavljati ono što ovdje piše. U svakom slučaju, globalno možemo kazati da su ukupni troškovi iznosili 4 miliona konvertibilnih maraka, da to ne uključuje sponzorstvo koje je ostvareno od strane domaćih firmi tokom organizacije Pakta stabilnosti i da su troškovi pokriveni iz različitih izvora. Najveću participaciju je obećala Evropska komisija, nažalost, ovaj segment još uvijek nije realiziran i mi još uvijek nemamo u cijelosti potpisan ugovor sa Evropskom komisijom. Zahvaljujem se posebno finskoj Vladi koja je u ovom sklopu participirala sa iznosom 40% od sredstava, avansno, unaprijed koja su nam sredstva stavljena na raspolaganje neposredno pred Pakt stabilnosti, zatim pomoćima vlada Norveške i Švajcarske koje su svoje troškove u cijelosti izmirile.

Pododbor za finansije radio je na način da je kontrolisao svaki pojedinačni trošak, a kompletno poslovanje išlo je putem Centralne banke BiH. Ostalo je da ovaj posao zaokružimo i dovedemo do kraja, nakon što se završe kompletne procedure sa Evropskom komisijom.

Više puta sam ukazivao na ovakav odnos Evropske komisije, nažalost to se još uvijek nije promijenilo, mada imamo obećanja i imamo odluku objavljenju u njihovom zvaničnom glasilu, neposredno pred Samit, što stvara pravnu osnovu da se to zaista i desi.

Imamo naznaka da će ovih dana realizacija toga ići u iznosu 60% pri čemu moramo prvenstveno vratiti dug Vladi Finske, a onda gdje je potrebno da podnesemo i njima konačan izvještaj da bi se preostalih 40% sredstava uplatilo. Do tada na čekanju imamo plaćanje određenih usluga koje su izvršene i mi ćemo po prioritetu uspjeti da te usluge u cijelosti platimo. Evo, ukratko, toliko, ako ima nekih pitanja, spreman sam da odgovorim. Hvala lijepa.

MIRKO BANJAC

Hvala gospodinu Bičakčiću i otvaram raspravu po ovoj tački dnevnog reda. Ima li neko da se javlja za diskusiju ili ima postaviti pitanje? Naš uvodničar je voljan odgovoriti na sva vaša pitanja.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja mislim da, uglavnom, izvještaj sadrži sve one elemente koji su traženi u prethodnoj raspravi, no ono što mene posebno interesuje, a mislim da je moguće dati odgovor. Za održavanje Pakta stabilnosti planirana su 4 miliona i 9 i nešto KM, a ostvaren je prihod 2,678.078 KM ili otprilike 67% neophodnih sredstava. Pošto je konferencija Pakta stabilnosti završena, znači, postoje li kuće kojima dugujemo ili je izvršeno kreditno zaduženje da bi se troškovi pokrili, ili je ovo zasjedanje Pakta stabilnosti završeno sa 2,678.078 KM. Ako postoje dužnici kojima se dužno, znači, da li je ta stavka ostala otvorena, kreditno zatvorena ili su sredstva za održavanje Pakta bila na početku predimenzionirana? U tom smislu me interesuje odgovor.

MIRKO BANJAC

Ima li još pitanja? Ako nema više pitanja, predlažem da gospodin Bičakčić odgovori na...

EDHEM BIČAKČIĆ

Ukupni troškovi iznose 4 miliona KM, a u cijelosti su pokriveni samo što ostvarenje naplata, dakle, 60% sredstava Evropske komisije nije realizovano, to predstavlja ovu razliku i kada bude realizovano pokrit će u cijelosti troškove. U ovom momentu, mi smo dužni različitim pododborima različite iznose i oni su dati na strani 2. i tačno se zna šta nismo od toga platili, uglavnom je plaćeno ono što je imalo neki prioritet hitnosti, a ostali dio troškova u ovom iznosu nije plaćen po različitim pododborima. Evo, vidite da pododbor za medicinske usluge nije naplatio troškove, tu smo dužni, pa onda pododbor za protokol dijelom nije naplatio i tako redom. U ovoj tabeli je tačno rečeno kojim to pododborima, a imaju i precizni računi koji su pododbori sklapali sa preduzećima koja su davala i izvršavala usluge. U ovom momentu, mi dugujemo ta sredstva. Ona će biti, nema kreditnog zaduženja, a jednostavno, opcija plaćanja, oni su upoznati na početku da će biti kašnjenja u naplati

i mi vjerujemo da ćemo to zatvoriti odmah po prispijeću ovih sredstava, a očekujem prispijeće u toku ove sedmice. Ova prva tranša od 60% i odmah druga tranša. Pravna osnova postoji u ovoj odluci Evropske komisije, bez te odluke ne bi bilo moguće ni održati Pakt stabilnosti.

MIRKO BANJAC

Je li poslanik zadovoljan sa ovim odgovorom? Hvala lijepa. Nema više prijavljenih. Vi ste izvještaj primili k znanju i nema potrebe nikakvog usvajanja i to nije iz naše nadležnosti. Zaključujem ovu tačku dnevnog reda i prelazim na 10. tačku dnevnog reda.

#### **Ad.10. Prijedlog Programa rada Predstavničkog doma do kraja ove kalendarske godine**

Kolegijum nije došao do usaglašenog prijedloga Programa. Imamo jedan prijedlog Programa koji vam je dostavio poslanik Genjac i jedan prijedlog koji su vam dostavili poslanik Skopljak i ja. Ja govorim kao poslanicima. Mi smo to dostavili kao poslanici, a ne kao predsjedavajući.

Ja otvaram diskusiju po ovoj tački dnevnog reda i predlažem da prvo govore podnosioci Programa. Vi ste programe, i jedan i drugi dobili, samo ih trebate pronaći, naravno. Gospodin Genjac govorit će o programu koji je on ...

HALID GENJAC

Dame i gospodo, poštovane kolege poslanici, ja sam potpisao jedan prijedlog Programa rada Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH za period novembar – decembar 1999. godine iza koga stoji Klub poslanika Koalicije za cjelovitu i demokratsku BiH i taj prijedlog sadrži, pored onog dijela Programa koji su prihvatili predstavnici svih klubova u ovom parlamentu, i dio programa koji je prijedlog OHR-a.

Kao što je poznato, visoki predstavnik je dostavio jedan spisak zakona koji su sa stanovišta Kancelarije visokog predstavnika nužni da se donesu u što skorijem roku. Poznato je, takođe, da je zahtjev, odnosno Prijedlog poslanika Koalicije za CD BiH u prvim varijantama bio mnogo opširniji, uvažili smo prijedlog OHR-a i prihvatili smo stav o 21 zakonu koji su i po našem mišljenju u ovom trenutku neophodni da se ostvari neophodni zakonski okvir za funkcionisanje institucija BiH. Osim toga, neophodni su da se ostvare pretpostavke za inostrana ulaganja, da se stvori ambijent u BiH potreban da privuče inostrana ulaganja što je osnovna pretpostavka za pokretanje privrede, za otvaranje novih radnih mjesta. Ti zakoni su Zakon o Sudu BiH, Zakon o Tužilaštvu BiH, Zakon o Pravobranilaštvu BiH, Zakon o Upravi BiH, Zakon o upravnim sporovima BiH, Zakon o radnim odnosima BiH, Zakon o graničnoj službi BiH, Krivični zakon BiH, Građanski zakon BiH, Zakon o krivičnom postupku BiH, Zakon o građanskom postupku BiH, Zakon o transportu BiH, Zakon o električnoj energiji u BiH, Zakon o poštanskim uslugama BiH, Zakon o javnom emitiranju u BiH, Zakon o držanim institucijama i Zakon o izvršenju BiH.

Sasvim je prirodna reakcija da je ovo opširan Program, a da je malo vremena pred nama. Međutim, odavno su prošli rokovi utvrđeni na Konferenciji u Madridu, odavno su protekli rokovi potrebni za donošenje optimalnog vremena za donošenje ovakvih zakona, a osim toga, značajan dio ovih zakona je u pripremi i držimo da na ovaj način Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH treba da da poruku i Vijeću ministara BiH da smo spremni da one zakone koje Vijeće ministara BiH do kraja godine pripremi, a može ih u navedenim okolnostima pripremiti značajan broj i mi smo ih spremni usvojiti na Predstavničkom domu. To bi bilo kratko obrazloženje ovog prijedloga kojeg sam potpisao, zahvaljujem na pažnji.

#### HARIS SILAJDŽIĆ

Ovdje nisu pomenute dvije stvari i zbog toga izlazim. Prvo nije pomenuto da sam ja kao poslanik podnio moje prijedloge koji su trebali već biti u proceduri jer je prošlo 60 dana, međutim, i kao kopredsjednik, također, Vijeća ministara BiH da ukažem na to što, također, nije pomenuto ovdje, da smo mi kao Vijeće ministara BiH usvojili kompromisni prijedlog OHR-a kao naš prijedlog. Vijeće ministara BiH je usvojilo Prijedlog programa na zahtjev ovog parlamenta kao naš prijedlog i on postoji. Ukoliko dođe do rasprave o tom prijedlogu Vijeća ministara BiH, onda, naravno, ja mogu ... sa svojim prijedlogom koji sam podnio kao poslanik. Uzgred da napomenem da je ovaj prijedlog i moj prijedlog, kao poslanika, reduciran od broja 138 zakona na jedan vrlo mali broj neophodnih zakona. Prijedlog OHR-a je prijedlog OHR-a i ja neću sada njega komentarisati, međutim, činjenica je, još jednom napominjem, da je Vijeće ministara usvojilo taj kompromisni prijedlog OHR-a kao svoj prijedlog programa i podnijelo ga Skupštini.

#### MIRKO BANJAC

Ja prvo želim da, kao poslanik, repliciram pa ću onda iznijeti. Prvo da vam kažem, uvaženi gospodine Silajdžiću, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine ne usvaja Program rada Savjeta ministara BiH niti na njega daje saglasnost, to nije u našoj ustavnoj nadležnosti, prema tome, mi ga možemo primiti k znanju i to smo učinili.

Prijedlog programa Savjeta ministara BiH ne može biti Prijedlog programa Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH ni u kom slučaju.

Drugo, mi ne možemo davati saglasnost na nešto na što nemamo pravo. Ne možemo usvajati nešto na što nemamo pravo. Da li možemo davati svoje sugestije i prijedloge na to, to nije sporno. Ako ste vi već usvojili svoj Prijedlog rada, to je vaš Prijedlog programa rada, ostalo je program i mi smo ga kao takvog dobili, mada, moram Vam reći da zbunjuje činjenica da ste Vi nama dostavili nepotpisanu materiju, da ste dostavili tekst koji, dakle, nije potpisan i stoji da je to prijedlog.

Međutim, u nekim informacijama kaže se da je to vaš usvojeni Program, sad kažete Vi nama da je dostavljen tekst i mogu Vam ga pokazati, i poslanici odmah pogledajte, na njemu piše prijedlog nije potpisan, nije ovjeren, za mene ono nije

program. On je vaš program kad ga potpišu dva kopredsjedavajuća i jedan dopredsjedavajući, onda će to biti vaš program.

Prihvatit ćete moju sugestiju da mi na to niti dajemo saglasnost, niti usvajamo, primamo k znanju. Što se toga tiče, izvolite, pa ćemo nastaviti.

HARIS SILAJDŽIĆ

Ovo što sam rekao na sjednici Vijeća ministara BiH, mi smo usvojili taj program i to je tako. S druge strane, koliko znam, ovaj dom je tražio upravo naš prijedlog rada. Ja se pozivam na taj zaključak. Ukoliko nije tako, onda to povlačim, ali bih molio da se provjeri, od nas je tražen taj program rada. Mi ga nismo imali i na tome smo dugo radili i, ako hoćete, radimo na tome već tri godine, usvojili smo kompromisni program koji je ponudio OHR, jer je to bio jedini program koji smo mogli prihvatiti.

MIRKO BANJAC

Hvala vam lijepa.

Hoću da kažem da je tačno što je rekao gospodin Silajdžić da smo mi tražili Program rada Savjeta ministara kao jedan od dokumenata na temelju kojeg ćemo mi usaglašavati svoj Program rada, ali rekli smo da će osim tog Programa rada za naš prijedlog trebati još prijedlozi klubova poslanika, pojedinih poslanika, onaj program od 9.9. i sve drugo što dođe činit će osnovu za donošenje našeg programa. Dakle, mi nismo tražili vaš program da bi on postao naš program nego da bismo ga koristili za izradu našeg programa, to je tačno.

Drugo, ja sad vama mogu na riječ vjerovati da je to vaš program, ali ono što piše nije program nego je prijedlog, jer nije ovjereno, na njemu piše da je prijedlog, jedino ostaje da Vam vjerujem. Evo, ja nemam nijedan razlog da Vam ne vjerujem.

Što se tiče Programa rada koji smo predložili poslanik Skopljak i ja, želim da vas obavijestim da smo mi potpuno u prvom dijelu programa identični sa programom koji je predložio gospodin Genjac, znači, to je onaj usaglašeni dio sa sjednice poslaničkih klubova od 9.9., s tim da se razlikujemo samo u onom dijelu nabiranja zakona. Mi smo mišljenja da treba tamo da stoji da će, umjesto nabiranja, Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH raspravljati i o svim drugim zakonima iz svoje nadležnosti koje do kraja godine pripremi i dostavi Predstavničkom domu Savjet ministara BiH. Tu je jedina razlika. Zašto smo tako postupili? Postupili smo tako zato što je jedini odgovoran za realizaciju svog programa Savjet ministara BiH i Savjet ministara BiH u funkciji koju ima za sudbinu ove države sam odlučuje o prioritetima i važnostima iz svog programa, što je dijelom u svom prijedlogu programa, a sada Vi kažete programu i tako naznačio i nema potrebe da mi kažemo prioritarno tražimo nešto za što može da se dogodi da će biti urađeno, ali je moguće da ćete vi osim onih osam koje je predložio gospodin Genjac uraditi i neki deseti zakon, a mi, u tom slučaju, ne bismo trebali o njemu raspravljati jer on nije u našem programu. Mi smo htjeli to premostiti na taj način da, dakle, ne osporimo pa vama pravo da vi predlažete najvažnije iz djelokruga svog rada, dostavljate nama iz naše nadležnosti zakone i mi se obavezujemo da ćemo o njima raspravljati.

U prijedlogu gospodina Genjca ima nešto, također, što je suprotno Aneksu 9 Dejtonskog mirovnog sporazuma, jer se za osnivanje saobraćajnih korporacija, za poštu, saobraćaj i električnu energiju predviđaju zakoni, a u članu 3., Aneksa 9. stoji: strane mogu da odluče da, po preporuci komisije, koriste ustavno temeljne transportne korporacije kao model za uspostavljanje i osnivanje drugih zajedničkih javnih korporacija kao što je upravljanje strujom, vodom, energentima, PTT i komunikacijskim uslugama, dakle, sporazume, a ne zakone. To je u Aneksu 9. Da mi ne bismo prejudicirali šta ćete vi, kao Savjet ministara BiH smatrati da li je to zakon ili je sporazum, mi smo ostavili vama mogućnost i to je bio cilj prijedloga gospodina Skopljaka i mene. Znači, ne sporimo ni u kom slučaju da vi imate pravo da iz svoje nadležnosti predložite nama ono što vi smatrate da mi treba da uradimo, mi da odlučujemo o tome da li je to naše ili nije i da o tome raspravljamo i donosimo valjane odluke. Tu se razlikujemo samo, a u ovom dijelu apsolutno smo saglasni s tim što je i gospodin Genjac rekao, tačno je da smo i takav program koji smo i mi predložili, gospodin Skopljak i ja smo istog mišljenja da je on preobiman u odnosu na vrijeme koje je pred nama. To je bio neki kompromis. Ja sam imao toliko. Voljan sam u ime gospodina Skopljaka i svoje ime da zajedno nas dvojica odgovaramo na postavljena pitanja u vezi našeg prijedloga kao što je vjerovatno i gospodin Genjac voljan da odgovara.

Pa, kako može biti u programu pogrešan ...

HILMO NEIMARLIJA

Vi ste u Vašem objašnjenju u vezi sa zakonima o poštanskim uslugama, električnoj energiji pomiješali zakone ili sporazume o korporacijama. U tom aneksu se govori o korporacijama i njihovom formiranju, a zakoni o poštanskim uslugama, zakon o električnoj energiji su obaveza iz Madridske deklaracije i o tim zakonima se treba uspostaviti način kako će se na području BiH, na jedinstven način, uređivati usluge koje se smatraju univerzalnim uslugama. Zbog toga, mislim da treba da ostanu ti zakoni u programu, to je taj pogrešan navod.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa, replika, odnosno pojašnjenje.

Nemam ja, gospodine, ništa protiv zakona ni o poštanskom saobraćaju ni transportu ni o električnoj energiji, ali to mora da prođe propisanu proceduru, a ta procedura glasi, jer nije iz naše nadležnosti, mora da ide na usaglašavanje na entitetske skupštine i nikakvih problema nema da to tako stoji. Iz tih razloga mi nismo navodili taksativno zakone, ostavljajući Savjetu ministara BiH da on provede proceduru koja je potrebna i pripremi nama za raspravu. Prema tome, nisam ja protiv toga, samo procedura je u pitanju.

BRANKO DOKIĆ

Ja ću iskoristiti što sam izašao, prije diskusije, htio bih jedno objašnjenje vezano za ove replike koje su bile. Često se zahtjevi, da tako kažem, ili obaveze, možda bolje rečeno, iz Madridske deklaracije pokušavaju ovako ili onako tumačiti.

Obaveze iz Madridske deklaracije se odnose na cijelu BiH. Odnose se i na njene entitete, a to znači i na zajedničke institucije, na vlade entiteta i slično. Kada je u pitanju Zakon o električnoj energiji, ja mislim da bi trebalo da znate da se pripremaju dva zakona u dva entiteta koji će biti skoro isti, pokrovitelj cijelog tog posla je Vlada Norveške i tu postoji dosta dobra sinhronizacija oko toga da se ta dva zakona naprave. Toliko puta je ovdje spominjan upravo taj zakon, zaista, mislim nepotreban. U krajnjem slučaju, trebamo sačekati da se naprave ta dva zakona pa ćemo onda vidjeti da li je potrebno i koliko je potrebno i šta će to biti regulisano u okviru ove skupštine vezano s tim.

Kad sam se javio za diskusiju nisam mislio o ovome da govorim, htio sam nešto načelnije. Ja bih vas molio da pokušamo da zaustavimo ovo iznurivanje svih nas oko Programa rada za 1999. godinu. Da nije uslova za prijem u Savjet Evrope, ja, zaista, ne bih sjedio u novembru, polovinom novembra na sjednici Skupštine na kojoj se raspravlja o programu za tekuću godinu. Ali budući da je to jedan od prvih uslova za naš prijem, onda svi drugi principi na stranu, smatrajući taj prijem vrlo važnim za BiH, zbog toga sam se i javio za riječ da diskutujemo o ovom. Mi danas, dakle, vaša delegacija, odnosno naša delegacija ovog parlamenta u Savjetu Evrope, imamo sastanak sa izvjestiocima dvije osnovne komisije po ovim pitanjima i shvatite da je ovo posljednja opservacija za mogući prijem BiH u Savjet Evrope u januaru o.g. Šta ćemo im moći reći u šest sati ako na današnjoj skupštini ne budemo imali program rada do kraja ove godine, zaista je sve drugo iluzorno. Zbog toga, molim vas, da imate to u vidu i da probamo danas da dogovorimo za ovu godinu do čijeg je kraja ostalo radnih samo mjesec dana, ako uzmete i božićne praznike i šta je to što treba danas da prihvatimo i da izglasamo svi.

Ako pogledate dva prijedloga koji su došli od kopredsjedavajućih, onda se lako vidi da, osim tačke a), u svim ostalim tačkama su ti programi podudarni. Predlažem da izglasamo to i sa tim mi imamo program i imamo jedan ispunjen uslov za prijem u Savjet Evrope. Tačku a) predlažem da definišemo na sledeći način, ali, kad ovo izglasamo, moguće su i druge opcije, da kažemo da će do kraja godine Skupština BiH, Predstavničko vijeće Skupštine BiH na dnevnom redu imati sve zakone koji su pod:

1. uslov za prijem BiH u Savjet Evrope
2. zakone koji su obaveza iz Madridske deklaracije, a odnose se na zajedničke institucije BiH, odnosno za cijelu državu BiH i
3. ostale zakone koje pripremi Ministarski savjet BiH za usvajanje.

Mislim da je ovo formula koja je, zaista, prihvatljiva po kojoj mi jedan od uslova za prijem u Savjet Evrope ispunjavamo i otvaramo mogućnost za dalju diskusiju.

U kontekstu toga, nadam se da će proći proceduru. Iz RS-a je pripremljena jedna varijanta zakona o azilu, dakle, koju mi nismo prihvatili prošli put na ponovno zajedanje, da pokušamo i taj zahtjev prihvatiti jer je i on jedan od onih uslova za prijem u Savjet Evrope. Ja vas molim i tražit ću da se o ovome, naravno, glasa, ako je potrebno da se još diskutuje, izvolite.

MIRKO BANJAC

Replika, gospodin Silajdžić, ne, replika.



## HARIS SILAJDŽIĆ

Ovo što sam čuo da treba sačekati da se naprave dva zakona u entitetima pa ćemo onda vidjeti da li treba zakon na nivou države, neću komentarisati. Zna se da se principi tim državnim zakonima uspostavljaju, pa se onda entiteti usklađuju sa tim principima, tako je do sada bilo, tako da se rade sva tri zakona, za vašu informaciju, sva tri se rade istovremeno.

Ja bih molio da ovdje kažem nešto. Čini mi se da do sada nismo veliku pažnju posvetili Programu rada, da se nismo iznurivali na ovom pitanju. Iznurivali smo se na nekim drugim pitanjima, međutim, ovdje se radi o sudbini zemlje. Ja ću staviti, kao poslanik, na glasanje prijedlog Ureda visokog predstavnika o programu.

## EDHEM BIČAKČIĆ

Cijeno predsjedništvo, dame i gospodo zastupnici, htio bih kazati da ćemo mi danas, zaista, imati posjetu visoke delegacije izvjestioca iz Vijeća Evrope ovom državnom parlamentu i da oni dolaze ovdje sa prvenstvenim ciljem da vide način funkcioniranja državnog parlamenta. Progres napravljen u funkcioniranju Predsjedništva BiH, progres napravljen u funkcioniranju Vijeća ministara BiH koje je usvajanjem svog programa rada napravilo taj iskorak, trebao bi biti praćen i progresom napravljenim da Predstavnički dom države BiH usvoji svoj program rada na koncu ove godine i da se pozabavi sa programom rada za narednu godinu. Mislim da ovdje, zaista, ako slijedimo ove ciljeve možemo pomiriti ove prijedloge koji su do sada dati. Cilj koji je pred nama, a to je ulazak u evropske integracije, ima konsenzus svih naroda, svih političkih partija, opozicije itd. Ako se to ne može otjeloviti kroz ovu odluku Predstavničkog doma, onda mi ne govorimo te stvari ozbiljno. Tako vas molim da učinimo napor da dođemo do ovog programa rada, a na koncu, ostalo je samo malo vremena, ostala su dva mjeseca. Madridska deklaracija ostaje kao dokument koji treba realizirati. Ona neće biti pobrisana. Mi smo u ovoj godini uspjeli realizirati, po mojoj vlastitoj procjeni, nešto malo više od 50% obaveza iz Madridske deklaracije, uključujući obaveze entiteta i obaveze države BiH, nije dovoljno, ali jeste korak naprijed i za to mislim da ćemo dolaskom do ovog programa rada napraviti taj dijalektički obrt i za to mogu kazati da se u velikom dijelu diskusije kolege Dokića slažem apsolutno. Zakoni koji trebaju za nivo države, mi ćemo sami doći do toga i oni će biti neminovnost, takođe, po Aneksu 9. Dejtonskog mirovnog sporazuma oko izgradnje korporacija. Vrlo smo malo napravili i Ured visokog predstavnika je preuzeo određene obaveze pa to još uvijek nije napravio, a jedna jedina korporacija koja je napravljena u željezničkom saobraćaju nije registrovana jer identični zakoni o registraciji nisu usvojeni ovog puta na Parlamentu Federacije BiH.

Ja za to molim da se ovdje učini napor da dođemo do ovog programa rada i imam još jednu molbu na kraju, obzirom da sam sada dobio te materijale koji traže ratifikaciju niza vrlo značajnih sporazuma koji nama znače značajnu finansijsku podršku od Evropske investicijske banke, Socijalnog fonda Vijeća Evrope, japanskog granta za prekooceansku ekonomsku saradnju, da se po proceduri najbrže moguće zakaže odlučivanje po ovom sporazumu. Ovo su stvari, zaista, gdje bi ovaj državni dom mogao pomoći da neke stvari se ubrzaju. Pregovori dugo traju, više od godinu dana sa Evropskom investicijskom bankom, sa Socijalnim fondom, mislim i dvije

godine, i Socijalni fond rješava, recimo, buduće pitanje snabdijevanje grada Tuzle vodom i ima tu još niz značajnih projekata koji čekaju na ovu odluku.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa gospodine Bičakčiću.

BOGIĆ BOGIČEVIĆ

Poštovana gospodo, mi smo prijedlog Programa rada dobili u avgustu mjesecu i Program rada Parlamentarne skupštine BiH za avgust-decembar 1999. godine. Klub poslanika SDP-a je proširio za nekih 19 tema, govorim o avgustu. Taj program rada garantuje ispunjenje svih uslova za prijem BiH u Vijeće Evrope.

2. U cijelosti realizaciju Madridske deklaracije, govorim o onim pitanjima koja su iz nadležnosti ovog doma.

3. Evropske integracije, razne ratifikacije, ja ne mislim na Evropsku uniju, jer daleko smo od te integracije i

4. Deklaraciju Pakta stabilnosti za jugoistočnu Evropu.

Taj Program rada je dobio značajnu podršku ovog doma i on je po našem mišljenju trebao biti osnova za Program rada ovog doma. Umjesto toga, dobili smo sad ponovo 2-3 nova prijedloga i želim samo da vas obavijestim, s obzirom da nesporno uvijek ima većina u Parlamentu za usvajanje Programa rada, s obzirom na značaj svih pitanja za ispunjenje uslova za prijem BiH u Vijeće Evrope, realizaciju Madridske deklaracije čiji su rokovi prošli za brojne stvari i druga pitanja, mi ostajemo kod Programa rada koji je dobio značajnu podršku ovog doma, a to je Program rada predložen u Zastupničkom domu, proširen za izvjestan broj pitanja kao uslova za prijem u Vijeće Evrope i Madridske deklaracije.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa poslaniku Bogičeviću,

IBRO SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, želim da veoma precizno pokušamo da se okrenemo razlozima zbog kojih mi, ustvari, imamo blokadu u odlučivanju po Programu rada Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH.

Da bismo mogli otkloniti uzroke nesloge oko toga da verificiramo Program za koji je sasvim jasno da će na kraju biti program koji podrazumijeva realizaciju obveza zakonodavnog tijela kao što je Zastupnički dom da usvoji zakone koji proizlaze iz potrebe da jedna država normalno radi i funkcioniра, a, naravno i iz naših interesa da idemo u evropske integracije. S obzirom da se treba zamijeniti ta pozicija, prije svega, za normalno funkcioniranje života i institucija u BiH, u interesu građana i naroda BiH, a potom i za interese tih građana i te države, za integraciju u evropske i

druge svjetske organizacije. Tako bi trebalo pristupiti danas razgovoru o tome, a ne ponašati se kao da to neko izvana nešto strašno treba i naše zakone i naš program, pa mi kao možemo, na kraju krajeva, pristati kad je to već tako nužno ili ćemo pristati, jer smo u tom odnosu sa međunarodnom zajednicom u kojem jesmo do 2002 godine i čekamo, valjda, da istekne taj rok do 2002 godine da se to sve skupa, jednostavno, na neki način relativizira i dovede do apsurd.

Ovdje je sasvim jasno da smo imali do sada tačno predloženih programa. Jedan program je bio s kojim smo krenuli. Drugi program je bio onaj koji je ponudio SDP zajedno sa mnom u kombinaciji, imate magnetogram u vezi sa sadržajem tog prijedloga. Danas smo dobili još jednom poziv da se izjašnjavamo o programu gospodina Genjca, potom gospode Skopljaka i Banjca, zajedno kao poslanika, čime činimo nemogućim rad ovog parlamenta. Ako se tri člana Kolegijuma ne slažu oko jednog prijedloga, oni se onda pojavljuju u funkciji poslanika, bilo u dvojcu ili samostalno, kao predlagači programa koji imaju određene razlike, ali koje onemogućavaju da se rukovodi radom Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH u vezi sa jednom od ključnih tačaka rada jednog parlamenta, to je usvajanje programa. Nikad se nijedan brod nije mogao voditi tako da jedan vuče na jednu, dvojica na drugu stranu i da sva trojica imaju svoje vizije kuda bi i kako trebao brod ići i kojim pravcem, i da se nađu u nekoj luci ili da isplove. To ne može, jednostavno, to je neprirodno. Sad smo dobili i ponovo podsjećanje gospodina Silajdžića na njegove zahtjeve koji proizlaze iz njegove poslaničke uloge, odnosno njegove uloge kopredsjedavajućeg Vijeća ministara BiH i čovjeka koji je izašao sa tri verzije prijedloga. Jedan koji nudi kao Vijeće ministara BiH, drugi koji nudi putem zakona, kao poslanik, i treći kao zahtjev da se izjasnimo o prijedlogu OHR-a, koji je kompromisni prijedlog, prihvaćen od strane Vijeća ministara BiH. U ovakvoj situaciji, razložno tijelo, kao što je Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH, trebalo bi da pozove Kolegij, ne da se dalje usaglašava, nego da napravi pauzu, da prekine rad Zastupničkog doma u ovom trenutku i da pozove predstavnike klubova poslanika različitih koalicija i nezavisnih poslanika, da pokušaju da pred Dom za odlučivanje ponude prijedlog koji predstavlja, zaista, ozbiljno rješenje da izađemo iz ovog. Jer ako gospoda iz Kolegija ostanu pri svojim prijedlozima dobijamo glasanje o prijedlogu gospodina Banjca i gospodina Skopljaka, pa potom dobijamo glasanje gospodina Genjca, pa onda prijedlog za glasanje gospodina Silajdžića, na kraju, gospoda iz SDP-a su nas obavijestili da oni čvrsto ostaju pri svom najboljem programu koje je jedino rješenje za sve ovo pred čim se mi nalazimo.

Ja predlažem sljedeće. Mi moramo doći do toga da, kao Zastupnički dom, pokažemo sposobnost da usvojimo program vlastitog rada, to je prvi, osnovni i jedini cilj. Ako se nastavi ova diskusija u ovom stilu i rukovođenje sjednicom, ovdje će svaki zastupnik izaći sa svojim prijedlogom iz različite pozicije i mi nemamo rješenja. Nemoguće je postići bilo kakav dogovor ako svi ostaju pri svojim rješenjima. Razumna politika zahtijeva dogovor koji je zasnovan na osnovama koje su utemeljile odgovornost ovog doma, a osnove su i Madridska konferencija, osnova je i ulazak u Vijeće Evrope, obaveze koje su definirane u dosad predloženim prijedlozima programa. Nemoguće je da neko danas ponudi program u kojem će se jednostavno izbiti iz vida konkretni zakoni, konkretne obaveze BiH prema nama samima a i prema Evropi. Za mene jednostavno takav prijedlog ne može da funkcioniše. Ovdje ima nekoliko prijedloga koji su podudarni u tom pogledu. Postoji određena politička volja da se usvoji program na danas današnjoj sjednici. Mislim da bi bilo racionalno

da pokušamo da takav jedan prijedlog, koji je sasvim jasan, ne može ići ispod onog osnovnog minimuma, ako je već definiran deset puta do sada na ovom parlamentu. Gospodin Silajdžić je izložio šta je to minimum po njegovom mišljenju. Najvažnija stvar koja se dogodila od početka avgusta do danas, po meni, bila je na prošloj sjednici, kad smo konačno dobili informaciju da je Vijeće ministara BiH prihvatilo kompromisni prijedlog u skladu sa OHR-om. Prema tome, mi imamo bazu za odlučivanje. Svi ovi prijedlozi, sve ove varijante, varijacije, faktički, vrte se, kako bih rekao, kutljača oko vruće kaše, neko traži jednostavno razlog da nešto ne uradimo. Tačno je da imamo osnovu za odlučivanje. Pokušajmo da se oko toga odredimo i nemojte da ubjeđujemo jedni druge da imamo pametniji prijedlog zato što imamo jedan ili više zakona i jednu više, bolju formulaciju u svom prijedlogu. Ja ne vidim razloga da se ne krene sa punim povjerenjem u ono što jeste kompromis postignut od strane Vijeća ministara BiH koji predlaže zakone i ono što je ponudio OHR.

Dodatna informacija gospodina Bičakčića, faktički, govori da postoji prvi put izražena druga vrsta političke volje. To je očito da dijelovi u BiH, ni Federacija BiH ni RS, neće moći voditi nikakvu politiku, ukoliko ne bude ozbiljne politike na razini BiH i da nema tih solucija i rješenja ako se ne identificira pozicija BiH preko onog što je osnovni temelj i dogovor bio između Vijeća i OHR-a i zato vas pozivamo da nađemo izlaz iz toga i da pokušamo danas to usvojiti sa punim povjerenjem jedni u druge.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa, evo, mi smo pozvani. Poslanik Špirić. Ja sam shvatio da ste Vi imali neki prijedlog. Da napravimo pauzu.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja ću, naravno pokušati da raspravu vodim u smislu traženja kompromisa, jer izgleda jedino kompromis vodi nekakvom rješenju i moram mom kolegi Spahiću da kažem, najbolji program rada će biti onaj koji dobije većinu Predstavničkog vijeća Parlamentarne skupštine BiH, to će biti jedini validan program koji ćemo morati realizovati.

Druga stvar, koju bih zamolio. Molim Kancelariju visokog predstavnika, molim, kao poslanik, da ne poseže sa ukazivanjem zakonskih projekata i dodatno ne kažnjava BiH, jer nikad se poslanici, ovaj Predstavnički dom, neće uozbiljiti da traže kompromis, sve dotle dok postoji i mogućnost najave ukazivanja zakona. Time će se najbolje pomoći BiH i građanima BiH i time će se pred lice javnosti dovesti izabrani predstavnici koji ne žele ili neće kompromis pa čak ni na izbornom programu. Ono što se meni čini da bi bilo logično i da bi se danas javnost BiH mogla obavijestiti da smo usvojili Program rada, samo vam moram skrenuti pažnju da zarad javnosti da ovo Predstavničko vijeće u novembru mjesecu donosi Program za novembar, decembar 1999. godine sa setom zakonskih propisa za koje bih ja, kao poslanik, bio sretan da ih donesemo do kraja našeg mandata i možda bi dobro bilo, kao ozbiljni, odgovorni ljudi, da govorimo o programu novembar 1990. - novembar 2000 godine, da izađemo pred lice javnosti i da kažemo da smo spremni raditi na usaglašavanju i donošenju tako bitnih zakonskih projekata. Imam dojam da su ova dva prijedloga, naravno, ne

odbacujući mogućnost da se raspravlja i o svim ostalim koji su bili u proceduri, od programa SDP-a pa do programa za koji kaže gospodin Spahić da je suaglašen sa SDP-om, ali, čini mi se, da su ova dva prijedloga koja smo dobili, znači, gospodina Banjca i gospodina Skopljaka, kao i gospodina Genjca, u najvećoj mjeri usaglašeni. Zar stvarno treba biti toliko slijep, pa ne vidjeti da smo pred usvajanjem programa. Razlika između ova dva papira jeste samo u tome što jedan želi da se nabroje zakonska rješenja, a drugi kaže da će se raspravljati o svim zakonskim projektima koje Vijeće ministara BiH usaglašeno iznese pred ovo Predstavničko vijeće. Radi se u suštini o istim stvarima, izuzev što neko ima ovu ili onu potrebu kad raspravlja da to naznači. Čini mi se da je najbliži prijedlog bio, koji ću ja lično podržati, profesora Branka Dokića.

#### MIRKO BANJAC

Ja molim poslanika da samo malo stane, ja u ime poslanika želim da pozdravim gospodina Bloetzera i gospođu Jaatteenmaki, oni nam se upravo pridružuju, hvala vam lijepa. Mi upravo raspravljamo, čekamo prevodioca da uvedemo goste u tok sjednice.

Poštovana gospodo, ja vas još jednom pozdravljam u ime Predstavničkog doma Parlamenta BiH. Ja ću vas ukratko upoznati sa tokom sjednice. Mi upravo raspravljamo o Prijedlogu programa rada. U toku je proces usaglašavanja. Mi se upravo nalazimo u postupku usaglašavanja različitih prijedloga, poslanik Špirić pokušava da predloži kompromisno rješenje.

#### NIKOLA ŠPIRIĆ

Ja sam na kraju htio da zaključim da podržavam prijedlog profesora Branka Dokića koji je u suštini kompromisno rješenje i da danas javnost BiH barem obradujemo da smo u stanju da usvojimo Program rada Predstavničkog vijeća Parlamentarne skupštine BiH, s tim što sam rekao da bi logično bilo da taj program sadrži nešto dužu vremensku dimenziju. Ono što je moja konkretna primjedba vezano za jedan i drugi prijedlog jeste da pod 7. Zakon od državnog trezoru BiH nosi naslov Zakon o trezoru institucija BiH. Zašto ovom kažem? Ja sam i član stručne komisije koju je Vijeće ministara BiH formiralo i uz pomoć američkog Trezora i uz pomoć predstavnika međunarodne zajednice, usaglasili smo da to bude prijedlog ovog zakonskog projekta Zakon o trezoru institucija BiH, jer se i u Ustavu BiH i govori o institucijama BiH. Toliko i hvala vam.

#### HARIS SILAJDŽIĆ

Ovdje se govori o potrebi da se dogovorimo. Kao da se do sada nismo dogovarali. Šta smo radili tri godine? Oprostite, ja razumijem razgovor o tome da treba da se dogovorimo kao jedan od načina da se odloži donošenje ove vrlo važne odluke. Kao što znate, vrlo dugo smo se dogovarali mi u Vijeću ministara BiH. Kao što znate, dogovarali smo se ovdje u Parlamentu i nismo se mogli dogovoriti. Kada su sve mogućnosti iscrpljene, Ured visokog predstavnika je predložio to što mi zovemo danas ovdje kompromisom. Vijeće ministara BiH je prihvatilo u cijelosti taj prijedlog Ureda visokog predstavnika. Sada govorimo ponovo o nekim kompromisima, što znači da treba da raspravljamo o tome sljedeće tri godine. Ovaj

poslanik ovdje na to nije spreman. Tri godine smo radili na tome i nismo se mogli složiti. Ured visokog predstavnika je rekao, ovo je to što ste trebali već uraditi, na osnovu madridskih zaključaka, niste uradili to i ovo je naš prijedlog, ovo je ustanovljeno u Dejtonu i ovo treba uraditi. Vijeće ministara BiH je prihvatilo taj prijedlog, jer mi sami nismo mogli doći do tog prijedloga. Parlament nije mogao doći do tog programa. Zbog toga još jednom ponavljam, ja stavljam na glasanje upravo taj prijedlog Ureda visokog predstavnika koji je identičan sa prijedlogom Vijeća ministara BiH.

MIRKO BANJAC

Replika.

IBRO SPAHIĆ

Ja ne znam da li smo bili baš svi na svim sjednicama i slušali svakoga što je govorio, ali bih htio da vas podsjetim na zaključak Zastupničkog doma Parlamentarne skupštine BiH kada nismo mogli doći do programa. Zaključak glasi: Zastupnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od Vijeća ministara BiH da napravi svoj prijedlog programa i traži izjašnjenje OHR-a o tom programu. Odgođena je rasprava na dvije sjednice Zastupničkog doma, dok se nije došlo do saglasnosti između OHR-a i Vijeća ministara BiH. Po prvi put smo dobili pismeno obavještenje da je Vijeće ministara BiH našlo zajednički jezik sa OHR-om i to je jedina osnova na kojoj možemo odlučivati. Moj prilog današnjoj raspravi nije da pravimo odlaganje nego da se dogovorimo, da poštujemo vlastite zaključke i da predsjedavajuće, gospodu Banjca, Skopljaka i Genjca pozovemo da povuku svoje prijedloge i ne kompliciraju izjašnjavanje o programu, i gospodu iz SDP-a da povuku ponovo na vraćanje optičaj svog prijedloga, jer nema razloga, danas su ga ponovo lansirali kao prijedlog, ja to predlažem iz ovih razloga, što je naš dogovor bio, mi smo glasali, naravno. Bila je velika naša politička volja da usvojimo Prijedlog programa SDP-a. Sлагali smo se u najvećem dijelu programa, gotovo identično pojedini poslanici, takvo je bilo izjašnjavanje. Nakon svega smo dobili odgovor koji je pozitivan, po mom mišljenju, za odlučivanje. Dobili smo saglasnost Vijeća ministara BiH i saglasnost OHR-a. Nema razloga današnju sjednicu opterećivati prijedlozima tri člana Kolegija Predstavničkog doma. Pozivam Parlament da se izjasni o zaključku koji smo postigli. Staviti ćemo na glasanje svoj program, da budemo imali saglasnost Vijeća i OHR-a, to sad imamo i o tome se radi, a ne radi se o tome da citiramo 5-6 novih prijedloga i to je moj stav.

Što se tiče programa Skupštine BiH, ako danas ne pristupimo na ovaj način, mi, ustvari, rušimo dva temeljna osnova za pristup Vijeću Evrope, za evropske integracije i svaku vrstu političke aktivnosti. S jedne strane, ponavljam, onemogućavamo BiH i gradove i sela i regije i entitete da rade u funkciji interesa građana i naroda BiH, što je primarni interes donošenja programa i zakona. Zato smo tražili raspravu o ekonomskoj i socijalnoj politici. Nismo je tražili da bismo pričali ponovo o teškoćama bez ikakvih rješenja, da bismo donijeli zakone i da bismo pratili njihovo provođenje. Danas sam rekao da prvi put se dogodilo, nakon prošle sjednice, da su i predstavnici onih dijelova BiH koji prepoznaju da treba raditi, suočiti se sa problemima, javno izjavili da je nužno da Zastupnički dom pređe na usvajanje zakona koji stvaraju politički, ekonomski i svaki drugi ambijent za ekonomske, političke i druge sporazume sa Evropom i svijetom. Nemojmo da gubimo iz vida da nikakva

solucija izvan ovoga ne može obezbijediti nama nikakvu političku budućnost, a najmanje ekonomsku i socijalnu sigurnost građanima. Ne vidim razloga da na jednom od stubova rada i djelovanja Parlamenta BiH, to je program, ne nastupimo na način koji je racionalan, to je bio razlog mog javljanja. Ja vas molim da povučete svoje prijedloge u interesu BiH i Vašem osobnom interesu. Ako želite da vodite ovaj dom na način kako to odgovara interesima BiH. Ne može se glasati povjerenje Vijeću ministara BiH, a onda kad izađe sa programom, kakav je taj program i usaglašen sa međunarodnom zajednicom, ponovo dovoditi sve to u pitanje, pa to je, znate, jedno vrzino kolo u kojem se možemo vrtiti koliko hoćete. Moj interes, kao poslanika, jeste bio da podržimo program koji ima ne samo veću političku podršku od strane klubova, poslanika itd. nego koji izražava suštinske interese i potrebe građana i naroda, a ne na način na koji smo to dosad radili. Možemo još šest mjeseci govoriti o programu koji je između novembra i decembra. Ja mislim da nije riječ o kompromisu ako se kaže da je program sa ovakvim ozbiljnim pristupom od novembra do novembra iduće godine. Jasno je da je od novembra do novembra, pa nemojte da dovodimo to u pitanje. Jasno je da se ne može za dva mjeseca uraditi ono što se radilo dvije godine i tri, ali onda je to obaveza svih nas da se sustegnemo malo, povučemo ručnu i stanemo, na neki način, iza onoga što je racionalni izbor zakona i odluka koje moramo donijeti. To se očekuje od nas, od strane građana, podvlačim, i ne više od strane Evrope i svijeta. Ništa Evropa i svijet nema od toga što ćemo mi ovdje nastaviti diskusiju sa njima ako nema nikakvog validnog interesa za građane, a njihovi interesi su u zakonima. Neće živjeti u Norveškoj, Švedskoj ili u nekoj drugoj zemlji, u Francuskoj, Italiji, Njemačkoj po tim zakonima nego će građani BiH živjeti. Moj je prijedlog, izjasnimo se o onome o čemu je postignut dogovor između Vijeća ministara BiH i OHR-a, jer je to bio naš kompromis, naš dogovor i naš zaključak. Možete pogledati u magnetogram, to je precizni zaključak i nikakvih drugih solucija nije bilo. Ja sam potpuno iznenađen prijedlozima Kolegija i zato ne mogu to da razumijem.

#### MIRKO BANJAC

Hvala lijepa. I poslanik je pokušao da svojom konstruktivnom raspravom da prilog rješavanju ovog problema, naravno, to je njegovo viđenje stvari, i ima li još neko da želi ...

#### JADRANKO PRLIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, često sam čuo izjavu ide sve po planu, samo što plan ne valja. Neka mi ne bude zamjereno što sam ovo rekao u prvoj rečenici. Ja smatram da danas postoji solucija na koju je moguće okupiti sve zastupnike da daju potporu ovom programu rada. U osnovi, nema ni smisla cjelokupan rad bilo kojeg tijela koje želi smisljeno funkcionirati ukoliko nema bilo kakav program rada. To je elementarna stvar. Program rada mora postojati. Čini mi se, u dosadašnjim raspravama koje se vode i ovdje, koje su se vodile i na sjednicama Vijeća ministara BiH, da su se mogla diferencirati dva ekstremna stajališta. Prvo je bilo što više zakona, što više propisa, da dokazujemo svoju pravovjernost kako treba praviti državu. S druge strane, što manje propisa, što manje zakona da dokazujemo svoju pravovjernost kako ta država treba biti što manja. Vjerovatno je, kao i u svim drugim stvarima u životu, istina negdje na sredini. Mi smo tijekom rasprave na Vijeću ministara BiH došli do jednog prijedloga koji je, u osnovi, pokušao biti kompromisan,

međutim, on opet nije bio prihvaćen kao kompromis kako je to slučaj i danas i zbog toga smo kopredsjedavajući i dopredsjedavajući, kroz razgovore sa predstavnicima Ureda visokog predstavnika, prije svega kroz pravna mišljenja o tome koje institucije jesu nužne u skladu sa Ustavom, da bi uopće BiH mogla funkcionirati kao međunarodno priznat subjekt, s jedne strane, i s druge strane, kao subjekt koji bi mogao ispunjavati bitne uvjete kada ulazi u proces međunarodnog integriranja. Temeljem toga se i došlo do Programa rada Vijeća ministara BiH koji se odnosi na razdoblje, ne do kraja ove godine, nego se odnosi na razdoblje do, vjerovatno, studenog sljedeće godine, dakle, do isteka jednog mandatnog razdoblja. Zbog toga bi moj prvi prijedlog bio vama večeras da se Parlamentarna skupština BiH opredijeli, da donese program rada za sljedećih 12 ili 13 mjeseci. Što znači sad program do kraja godine, do koje ima još nešto manje od mjesec dana efektivnog rada. Kakav je taj program? Ovdje bi se čulo puno polemika, što Vijeće ministara BiH, što Parlamentarna skupština BiH, pa normalno da se program pravi susretno, pravi se u svakoj državi da izvršni organ parlamentarne skupštine zajedno sa parlamentarnom skupštinom pravi program. Ako, recimo, Vijeće ministara BiH neko pitanje ima u ožujku onda Parlamentarna skupština BiH to ima u svom programu rada u travnju, znači, mjesec dana kasnije, to su normalne stvari da se taj program susretno pravi.

Program se, također, Vijeća ministara BiH mora praviti u skladu sa smjernicama Parlamentarne skupštine BiH. Međutim, Parlamentarna skupština BiH mora imati smjernice kako će to raditi, to smo govorili zadnji put, to još uvijek ova Parlamentarna skupština nije donijela. Ja smatram da nije dobro govoriti da se program pravi zato što su postavljeni uvjeti Vijeća Evrope, to je naše opredjeljenje, da li ćemo mi te uvjete ispunjavati ili ne. Program se pravi, prije svega, zbog ovih ljudi koji sjede ovdje i zbog onih koji su dali povjerenje ljudima koji sjede ovdje. U tom pogledu, program je nužno donijeti. Ja smatram da je kompromis i častan i elegantan za sve zastupnike, svih političkih ... i svih narodnosnih obilježja, da se donese program do kraja mandatnog razdoblja, da osnovica tog programa bude Program rada Vijeća ministara BiH koji je kompromisni prijedlog, on, dakle, nije 100% na liniji onih što traže što više to bolje, niti onih što govore što manje to bolje, mi sve znamo i naslućujemo i šta neko očekuje u bazi kad se dođe, da li ste imali pravo za nešto dignuti ruku ili niste, dakle, mi svi znamo ograničenja koja postoje za sve nas. Ja smatram da je ovo častan, pošten izlaz i da je ovo dobra odluka i, s tim u svezi, ja smatram da bi Kolegij Parlamentarne skupštine BiH, eventualno, da se vodi rasprava i dalje mogao večeras temeljem programa rada Vijeća ministara BiH uz neke druge točke koje u tom programu nisu sadržane, postoji neki analitički materijali, neke informacije kojih nema u Programu rada Vijeća ministara BiH da to dopuni i da sutra, na početku sutrašnje sjednice, Parlamentarna skupština BiH taj program usvoji. Nemoguće je bilo koji sirovi akt usvojiti na sjednici Parlamentarne skupštine BiH, ukoliko taj program nije prošao odgovarajuća tijela. Na Parlamentu se obično glasuje ili se izjašnjava o amandmanima. Ovdje nema sad ni osnove za bilo kakvo izjašnjavanje. Mi večeras možemo pričati satima o nečemu što ne postoji. Ukoliko bismo zaključili na ovaj način, smatram da bismo došli do rješenja da sutra ova Parlamentarna skupština dobije svoj program rada do kraja mandatnog razdoblja.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa ministru Prliću u nastojanju da dođemo do rješenja.

BRANKO DOKIĆ



Dame i gospodo, ja bih vas podsjetio da mi o ovome raspravljamo već tri mjeseca i zaista je krajnje vrijeme da jednom, odgovorno, prema onima, prije svega, koji su nas birali napravimo ovaj program. Mislim da nema potrebe za bilo kakvim odlaganjem za sutra, to se može napraviti danas. No, prije konkretnog prijedloga, podsjetio bih samo da Program Ministarskog savjeta BiH ne obavezuje Parlament, to smo potvrdili danas u okviru prve tačke dnevnog reda kada je predloženo da se ponovo ne izjašnjavamo, jer to nije u našoj kompetenciji, to ste, gospodo, svi prihvatili. Sad se pozivate na Program Ministarskog savjeta BiH. Ministarski savjet će raditi po svom programu i ono što je za Parlament, to će doći redovnom procedurom na ovaj parlament. Ja ne bih sada ništa dodao u odnosu na ono što sam već predložio, ali bih pozvao ponovo na prijedlog gospodina Spahića, koji je tražio jednu pauzu u okviru koje bi se sastao Kolegij predsjedavajućih sa svim predstavnicima poslaničkih grupa i pojedinaca, da se da vrijeme od 40 minuta koje je, ja sam ubijeđen, dovoljno da se usaglasi ono što nije usaglašeno. Nedostaje samo jedan mali koračić i ja vas upozoravam da ne mislite, ako je nešto ovako i onako, imenom i prezimenom, ušlo u program, da će to tako biti i prihvaćeno. Mi se previše oslanjamo na ono što treba sad da izglasamo. Smatramo da će time biti zakovan proces, neće biti zakovan proces. Ja podržavam ovaj prijedlog koji je već iznesen da se napravi pauza od 40 minuta, a da u toj pauzi Kolegijum i predstavnici poslaničkih grupa se dogovore kako da se oko ove tačke za deset minuta završi posao. Ubijeđen sam da to možemo i moramo to.

#### MIRKO BANJAC

Hvala lijepa. Gospodo, ja želim, evo, kao poslanik, ja sam jedan od predlagača, skupa sa poslanikom Skopljakom, i nema nikakvih problema da ja povučem prijedlog i da zamolim kolegu Skopljaka da mi povučemo prijedlog u cilju nalaženja rješenja. Ali, ja vas moram pitati, zbog čega su neki pojedinci ovdje toliko nervozni i tako se žure i ne bježe ni od grubih riječi i prijetećih riječi kojih se ja nimalo ne plašim, da odmah kažem unaprijed, ali koje moraju prvo njih da zabrinu, mene ne, mene ni u kom slučaju ne. Ja sam spreman, evo, gospodo, evo, povući prijedlog. Gospodine Skopljak, jeste li saglasni? Evo, poslije pauze. Evo, ja jesam spreman da to uradim u cilju iznalaženja rješenja, ali vas moram pitati šta se to događa u Parlamentu BiH ako predstavnici jednog naroda, bez obzira koji je to narod i bez obzira kojoj stranci pripadaju, imaju određene rezerve prema nekim rješenjima, bez obzira kojoj stranci i kom narodu, govorim i za jedan, drugi i treći narod ovog momenta, a to se ovdje događa i nemojte da pred očima, znam na koga ćeš, na jednog poslanika ćeš etiketirati, to znam, ali dozvoli da i ja završim. Prema tome, evo, gospoda koja kaže da je kočnica SDS, mi ne utičemo na to, vi bez nas možete donijeti kad god hoćete program, imate većinu i to možete da uradite, ali ja, kao predstavnik SDS-a, uvaženi gospodine, povlačim svoj prijedlog radi kompromisa, a ti ne. Ti, gospodine, nećeš da povučesh prijedlog, ko je ovdje kooperativan, a ko nije?

Ja povlačim prijedlog, gospodine, i, evo, nema mog prijedloga. Jesam za prijedlog da ga ovog momenta tražimo zajedno i mislim da bismo morali naći kompromis, ali, gospodo, molim vas, za kompromis su potrebna dva najmanje. U meni imate sigurno jednog od članova Kolegijuma. Spreman sam na kompromis, spreman sam da to uradimo. Evo, gospodin Dokić je predložio da tačku a) definišemo, kako je on rekao, bez riječi prihvatam njegov prijedlog, glasat ću odmah. Da ne izlazim nikud iz ove dvorane i pitam vas, šta nije tu sadržano od onoga što u svim

našim programima nije sadržano? Treba izaći ovdje i reći, u tom prijedlogu nije sadržano to i to, a ne iznositi ovdje priče kako smo mi rekli da ćemo čekati program Savjeta ministara BiH i da će to biti i naš program, sad ja tražim taj zaključak, tražim ja njega, sad će doći, ali vas molim, hoće li se neko ovdje izvinuti za neistinu koja je rečena iza ove govornice, samo kad dođe ta informacija. Nemojte, gospodo, da obmanjujemo javnost BiH, ja sam za kompromis, tražite ga idemo zajedno, ovog momenta može biti kompromis. Hvala.

Tokiću, izvoli. Pa, repliku ima. Povlači repliku. Povlači prijedlog.

## SEJFUDIN TOKIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, poslanici, mislim da niko ovdje ko je prisutan nije mogao da ne uoči drastičnu razliku u tonu priče i razgovora, diskusije prije ulaska cijenjene gospode iz Vijeća Evrope i nakon njihovog ulaska u ovu salu. To namjerno ističem zato što se jako plašim da iza ovih deklarativnih spremnosti za kompromise, deklarativnih opredjeljenja za uključivanje BiH u Vijeće Evrope, dobrim dijelom stoji jedna igra, već prepoznatljiva na Balkanu, kao jedna vrsta licemjerja. Pođimo od dvije pretpostavke. Vijeće ministara BiH predlaže prijedlog programa rada Parlamentarne skupštine BiH. Ima li to Vijeće ministara BiH svoju parlamentarnu većinu, ako ima, gospodo, spreman sam da se izglasa, ali nemojte nam tih predstava kako će Jadranko Prlić ubjeđivati gospodina Peru Skopljaka da prihvati njegov prijedlog zakona, prijedlog programa, ili kako sad ima ogroman problem da gospodin Silajdžić ubijedi gospodina Halida Genjca kako treba da prihvati taj prijedlog, to je jedan koncept.

Drugi koncept. Kad je SDP predložila cjelovit program koji je uključivao sve zahtjeve iz Madridske deklaracije i sve ono što predstavlja obavezu za prijem u Vijeće Evrope, taj prijedlog nije usvojen, blokiran je od jedne grupe poslanika ovdje, imao je parlamentarnu većinu, nije imao entitetsku većinu. Tad smo zaključili, neka Kolegij podnese dio svog tereta, neka trojica ljudi u ovom kolegiju daju prijedlog, međutim, nema tog prijedloga. Ponovo se ide po mehanizmu. Dva čovjeka tri prijedloga, tri čovjeka dva prijedloga, jedno ministarstvo četiri mišljenja, pet ministarstava i to sve se pokušava izbaci iz deklarativne primjene hoćemo u Vijeće Evrope. Ja se slažem. Napravimo pauzu. Praksa rada ovog parlamenta je pokazala da ti prijedlozi najbolje prolaze, u pravilu, kad treba pauzu napraviti, ali hajdemo tu pauzu iskoristiti iskreno, da ne samo formalno donesemo prijedlog. Maloprije je jedan poslanik govorio i kaže "ljudi, sve što bude pisalo u programu ne znači da ćemo to tako raditi, ne treba nam taj program". Neka se prepozna ko je maloprije govorio tako. Ne treba nam taj program koji će biti farsa papir koji ćemo dati Vijeću Evrope. Mi hoćemo program po kome će se, zaista, nešto uraditi. Neka pauze, SDP je bila spremna na kompromis, ali ne ispod nivoa koji uključuje BiH u Vijeće Evrope istovremeno. Dozvolite da iskoristim ovu priliku. Ovdje imate privatnih, gospodine Silajdžiću, izjava kako će BiH povući ovaj zahtjev za prijem u Vijeće Evrope. U čije je to ime dato? Ko to smije ovoj BiH, nakon licemjerne i dvolične i otvorene, iskrene podrške za prijem u Vijeće Evrope, samoinicijativno dati, ma, nema tog političara, to je zloupotreba. Prema tome, ja se slažem s pauzom, SDP će dati svoj doprinos u toj pauzi.

## MIRKO BANJAC

Hvala lijepa poslaniku Tokiću. Ja mislim da su stvoreni uslovi da napravimo pauzu, ali predlažemo sledeći način, da ne izlaze odavde članovi, predsjednici poslaničkih klubova, članovi Kolegijuma, predsjednici poslaničkih klubova, predstavnici stranaka koji nemaju poslaničke klubove i, ako ima, nezavisnih poslanika, a mislim da kod nas nema, znači, predstavnik stranaka. Ja molim, meni je žao, stvarno mi je žao što naše uvažene goste malo zamaramo svojom pauzom, ali, mislim, sve je u cilju da dođemo do rješenja. Molim vas pauzu do 17 sati. U 17 sati nastavak. Molim da predstavnici koji su nabrojani ostanu ovdje.

/PAUZA/

Poslanici, uvaženi gosti, predlažem da nastavimo sa radom. Obzirom da je bilo primjedbi da Kolegijum nije usaglasio stav, evo, mi smo u roku od pet minuta usaglasili stav. Sad ćemo vidjeti da li vi podržavate to što smo mi usaglasili.

Obzirom da Služba nije u mogućnosti da tako brzo umnoži materijal, jer je to uglavnom, materijal je već u procesu umnožavanja, ja ću vam pročitati program rada koji je jednoglasno usaglašen od strane Kolegijuma. Naravno, pročitat ću sve, vi ćete prepoznati dio koji je već kod vas i najveći dio tog programa je kod vas. Samo da im kažem zakonodavnu aktivnost, na prvom mjestu je

1. Izborni zakon BiH,
2. Zakon o udruženjima i fondacijama BiH,
3. Zakon o izbjeglicama iz BiH i raseljenim osobama u BiH,
4. Zakon o priznavanju važnosti javnih isprava,
5. Zakon o državnoj službi u institucijama BiH,
6. Zakon o državnom trezoru BiH,
7. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o Savjetu ministara BiH,
8. Zakon o ratifikaciji i provođenju međunarodnih ugovora, međunarodnih konvencija,
9. Zakon o praznicima BiH,
10. Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o spoljnom dugu,
11. Budžet BiH za 2000. godinu,
12. Zakon o izvršavanju Budžeta BiH za 2000. godinu,
13. Odluke o davanju saglasnosti za ratifikaciju međunarodnih sporazuma.

15. tačka glasi: Predstavnički dom će do kraja godine razmatrati sledeće zakone kojima se regulišu pitanja iz nadležnosti zajedničkih institucija BiH, a pripremi Savjet ministara BiH pa pobrojava:

1. Zakon o Sudu BiH, sa obrazloženjem koje je dala Venecijanska komisija,
2. Zakon o Tužilaštvu BiH, sa istim obrazloženjem
3. Zakon o Pravobranilaštvu BiH
4. Zakon o Javnoj upravi BiH
5. Zakon o upravnim sporovima BiH, Zakon o državnoj službi, dvaput se pominje, ja se izvinjavam, pa ćemo prihvatiti ovaj drugi, jer prihvatamo njegovo obrazloženje, onaj prvi ćemo brisati,
6. Zakon o radnim odnosima BiH,
7. Zakon o pograničnoj službi.

To je što se tiče zakonodavne aktivnosti i više nemamo. Ja ne bih čitao dalje, sad sve ostalo je kod vas. To smo dali saglasnost. Mislim da nema potrebe da čitam. Vi imate, evo, vidite, već postoji jedna optimistička izjava da možemo do kraja to uraditi, molim vas, ja predlažem ovako. Vama je bilo teško pratiti, ima li neko možda samo prijedlog o izmjenama naziva nekog zakona, ali, ja mislim da to nije ovog momenta važno, to možemo uraditi u procesu donošenja tog zakona, razmatranja. Evo, ja sam prijedlog iznio, otvaram raspravu. Da li se neko javlja za raspravu? Ovo je jednoglasno usaglašeni prijedlog Kolegijuma, a tako će biti u radnoj verziji, mislim da to nije sporno. Ja mislim, gospodine Špiriću, ako je to tako radna grupa prihvatila, nema nikakvog razloga da mi ne prihvatimo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, mene raduje da smo došli do usaglašenog prijedloga, ali ja sam skrenuo pažnju s tim da bi dobro bilo, znajući nas kakvi jesmo, kada se bude radilo zakonodavstvo, vezano za svaki zakonski projekat, da ne bismo samo slušali rasprave da je to usvojeno i da nema korekcija. Zato upozoravam da je radna grupa, pre svega grupa za trezor, uz pomoć američkog Trezora i međunarodne banke došla je do prijedloga koji je upućen Vijeću ministara BiH da to bude Zakon o trezoru institucija BiH, u skladu sa Ustavom BiH. Ako neće biti ovih primjedbi o kojima sam govorio, najmanje je bitno sad radni naslov zakona, u tom smislu. Hvala vam.

MIRKO BANJAC

Ja vam moram reći da je naša praksa pokazala da smo u toku procedure donošenja zakonskih akata mijenjali naziv i mislim na Ustavnu komisiju, u toku rasprave, ja mislim da je to naš zajednički stav i da to niko ne može tvrditi da to nije tako. Prema tome, to je uredu. Da li se još neko želi javiti za diskusiju? Ne. Hvala vam lijepo. Molim broj prisutnih, 30. Glasa 30 poslanika. Ko je za prijedlog programa rada do kraja o.g.? Ja želim ovom prilikom da čestitam poslanicima. Ovo je prva odluka koja je donesena jednoglasno. Hvala vam lijepa. Zaključujem ovu tačku. Vi ćete možda do kraja zasjedanja dobiti ovaj program rada, ako ne dobijete dobit ćete sutra prije početka sjednice. Nema potrebe kad je jednoglasno.

Prelazimo na sledeću tačku dnevnog reda.

Izveštaj parlamentarnih delegacija PSBiH, u evropskim i ostalim međunarodnim tijelima.

Vi ste materijale dobili. Ja ne prejudiciram redoslijed. Ja molim predsjedavajuće delegacija da se javljaju i da daju kratka izlaganja. Gospodin Bičakčić. Materijale ste dobili.

EDHEM BIČAKČIĆ

Cijenjeno predsjedništvo, dame i gospodo zastupnici, u ime Parlamentarne delegacije PSBiH u Vijeću Evrope, hoću da kažem par riječi. Vi ste materijal dobili i on predstavlja izveštaj o radu ove delegacije u ovoj godini. Htio bih da ga dopunim sa aktivnostima koje su se u međuvremenu desile, a koje nisu ušle u ovaj izveštaj. Također, želim još jednom, odavdje, da pozdravim visoku delegaciju, izvjestioce iz

Vijeća Evrope, ispred Političkog komiteta i Komiteta za pravna pitanja i ljudska prava. Oni su nama bili u posjeti ovdje tokom oktobra mjeseca i ponovo su ovdje u posjeti državnom parlamentu BiH. Meni je neobično drago što su ovog puta svjedoci i progressa koji je napravljen na državnom nivou u smislu rada državnog parlamenta koji, konačno, ima svoj program rada i koji još ima obavezu da svoje službe ojača i osnaži do konca godine, kako bi sve komisije mogle raditi u punom kapacitetu.

Hoću da vas informišem i o događajima u posljednjih petnaest dana u Vijeću Evrope. Naša delegacija je bila prisutna, odnosno, učestvovala je na sjednici Političkog komiteta Vijeća Evrope gdje je zahtjev BiH bio razmatran i gdje smo imali priliku da se upoznamo i sa izvještajima izvjestioca za pravna pitanja i politička pitanja Komisije za pravna pitanja i Komisije za politička pitanja. Gospodin Blacer je napravio jedan izvanredan izvještaj u kojem je konstatirao progres napravljen po svim tačkama, odnosno, po onim tačkama gdje je stvarno i napravljen i ukazao na poteškoće sa kojima se susrećemo. Mislim da nas ovakav izvještaj približava našem zajedničkom cilju, a to je otvaranje vrata Vijeću Evrope. Taj izvještaj je razmatran na sjednici Političkog komiteta i vjerujem da će se ponovo naći na narednoj sjednici, 15. ovog mjeseca. Želim da uputim samo, ispred čitavog Parlamenta, zahtjev da Politički komitet ide prema Parlamentarnoj skupštini BiH što je moguće prije da se na dnevnom redu Parlamentarne skupštine BiH nađe naš zahtjev za punopravno članstvo. Mislim da dijelim vaše mišljenje u cijelosti, svih političkih partija i pozicije i opozicije i da to predstavlja jedan snažan podstrek demokratskim tokovima u BiH, također, da to predstavlja jednu snažnu poruku i za naše okruženje, za čitav region jugoistočne Evrope gdje bi, u smislu realizacije ciljeva Pakta stabilnosti, demokratizacija ovog regiona predstavljala osnovnu potku, a do nje ćemo doći uz puno rada i odricanja. Hvala vam lijepa na ovoj prilici.

MIRKO BANJAC

Hvala i Vama. Evo, čuli smo dopunu izvještaja gospodina Bičakčića. Ja predlažem da svi podnosioci prvo podnesu izvještaj pa ćemo opšta pitanja i diskusije poslije toga. Hoće li jedna gospođa sada, poslanik, gospođa Havel.

ANA HAVEL

Zahvaljujem se, cijenjeni zastupnici i gosti. Ja sam bila na Parlamentarnoj konferenciji zemalja SEJ-a u Pragu od 6. do 10. prošlog mjeseca. Ja moram i ovom prilikom istaknuti da naša delegacija nije bila kompletna. Vi, sigurno, znate da su postojali neki razlozi i problemi oko odlaska naših parlamentarnih delegacija na zasjedanje SEJ-a i ja bih i ovu priliku iskoristila da zamolim da se ubuduće, a to sam navela u ovom svom izvješću, ove delegacije šalju u potpunom sazivu s obzirom da je na takav način prezentirana svaka država, svaka od 16 zemalja koja je zastupljena u SEJ-u, sa prevodiocima i sa tajnicima. Ovaj put sam ja bila sama, a ranije, na sjednici koja je održana prije toga, nije niko bio ispred BiH. To je nešto što bih htjela da iniciram. Mislim da sredstva, a to je, izgleda, problem ne bi smjela biti razlog da naša država ne bude zastupljena na ovako značajnim manifestacijama.

Htjela bih, također, ovdje podvući da je tada konstatirano da je, u pet radnih grupa koje postoje pri SEJ-u, zastupljena, naravno, po nekom redoslijedu o kojem ja sad ne bih ovdje govorila, svaka zemlja članica SEJ-a. U jednoj od ovih grupa bi trebala biti i BiH, međutim, našeg zastupnika tu nema. Ja sam to i navela ovdje. Potrebno je da Parlament ili eventualno da to Kolegij uradi, da imenuje predstavnika BiH u Komisiju za praćenje aktivnosti Radne grupe za rekonstrukciju i obnovu BiH i Hrvatske, takav je naziv te komisije.

Na kraju bih htjela reći nešto što nisam navela u ovom izvješću, a zaboravila sam, naime, na prijedlog talijanskog Parlamenta, jednog izaslanstva, promijenjen je Poslovnik Parlamentarne dimenzije SEJ-a, tako da je dosadašnja Parlamentarna konferencija dobila status Parlamentarne skupštine SEJ-a, sad je Parlamentarna skupština, a ne Parlamentarna konferencija SEJ-a.

Ova promjena naziva ne iziskuje tehničke, organizacione promjene, niti dodatne troškove, toliko, samo znanja radi. Još samo nešto, govorilo se o petnaest projekata u okviru jedne od ovih komisija, govorilo se o petnaest raznih projekata koji su već dati pri SEJ-u. Jedan od tih projekata je i uređenje aerodroma u Sarajevu. Mislim da bi se naša parlamentarna delegacija, posebno ovaj predstavnik u ovoj komisiji koju bismo trebali hitno da imenujemo, trebala angažirati i na tom planu. Hvala lijepa.

MIRKO BANJAC

Hvala gospođi Havel.

ADNAN JAHIĆ

Cijenjeni gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, ugledni gosti, ja ću nešto kratko reći o učešću parlamentarne delegacije BiH u Parlamentarnoj skupštini OSCE-a u kojoj, inače, učestvuju tri člana ispred dva doma Parlamentarne skupštine BiH, gospodin Miodrag Deretić, gospodin Vladimir Šoljić i moja malenkost. Inače, prisustvo parlamentarne delegacije BiH u ovoj međunarodnoj organizaciji se manifestira se na dvije razine, u sklopu učešća u Stalnom komitetu koji, inače, zasjeda uvijek početkom godine, priprema određene akte, inicijative, te utvrđuje osnovu dnevnog reda za godišnje zasjedanje parlamentarne sesije OSCE-a koja se po pravilu odigrava sredinom godine.

U toku 1999. godine, Godišnja skupština je održana u Sankt Peterburgu u Rusiji. Naredna, u 2000. godini, planira se da se desi u glavnom gradu Rumunije Bukureštu. Ja mogu da kažem jednu stvar, da smo mi prvi put u potpunom sastavu istupili na prošloj Godišnjoj skupštini koja se desila u Sankt Peterburgu u Rusiji. Na tom našem nastupu, prvi put u potpunom sazivu nakon Dejtona, ispunjene su određene, tako reći, koncepcijske političke razlike pojedinih članova naše parlamentarne delegacije, što je mene, kao člana ove naše parlamentarne delegacije, ponukalo da iniciram pri Komisiji za vanjske odnose, da, tako reći, na osnovu glavnih, osnovnih principa vanjske politike BiH, definira neke osnovne postavke, neke osnovne principe koji moraju biti u istupima svih naših predstavnika u sklopu parlamentarnih delegacija koje istupaju u Evropi. Konkretno, recimo, ja i gospodin Deretić smo se razišli oko toga da li član parlamentarne delegacije BiH može govoriti u ime entiteta, određene političke stranke, određene nacionalnosti i ovo pitanje sam

kandidirao kao jednu vrlo važnu stvar oko koje bi trebao ovaj vanjskopolitički komitet da se pozabavi, gdje bi trebali neki principi da se definiraju i tek na temelju kojih bi bilo moguće da mi unutar ove naše tročlane delegacije Parlamentarne skupštine BiH pri OSCE-u definiramo platformu za svaki naš naredni istup, i kad je u pitanju Stalni komitet koji se obično u januaru ili februaru saziva u Beču i kad je u pitanju istup, odnosno, učešće na Godišnjoj parlamentarnoj skupštini OSCE-a gdje je obavezno prisustvo cjelokupne nacionalne delegacije. Tek na temelju tako utvrđenih principa, mi ćemo biti kadri da definiramo našu platformu na temelju čega bismo mogli da podnesemo jedan cjelovit izvještaj za ovaj uvaženi dom.

Ako to nije u mogućnosti, ako to ne bude moguće, mi možemo tako reći samo parcijalno da iznosimo neka svoja zapažanja, neke svoje tzv. individualne političke impresije i ja ću samo napomenuti, na onoj tematskoj sjednici Predstavničkog doma i Doma naroda podnio sam jedan svoj osvrt, više jedan informativni osvrt na glavne bitne značajke od prošlog zasjedanja Godišnje skupštine OSCE-a u Sankt Peterburgu i priložio sam kao materijal ovdje nakon diskusije, uz mogućnost da se to moje izlaganje fotokopira i umnoži svim poslanicima.

## IBRO SPAHIĆ

Dame i gospodo, gospodo predsjedavajući, predstavnici Savjeta Evrope, dozvolite da podnesem izvještaj Delegacije Parlamentarne skupštine BiH sa 102. zasjedanja Interparlamentarne unije koja je održana u Berlinu od 10. – 16. o.g. Prije svega, želio bih da čestitam Evropi i građanima Njemačke desetogodišnjicu pada Berlinskog zida. To je bio jedan izuzetan trenutak kada je iz 139 zemalja došlo toliko delegacija da na 102. Konferenciji raspravljaju o globalnim ekonomskim, socijalnim, političkim promjenama u svijetu. Usvojene su rezolucije o ljudskim pravima, o svjetskom modelu finansiranja ekonomije i ... manjina, kulturno religioznoj toleranciji i na toj konferenciji imali smo priliku da govorimo u ime Delegacije Parlamenta BiH. Imali smo susrete sa zemljom domaćinom, SR Njemačkom i sa šefom delegacije Jordana, domaćinom 103. Konferencije Interparlamentarne unije kao i bilateralne kontakte sa više različitih zemalja tokom ovog susreta. Zvanični susret sa generalnim sekretarom Interparlamentarne unije Andres ... i sa predstavnicima Interparlamentarne unije, poručuje sa dvije otvorene mogućnosti za ovaj parlament.

1. Dogovoreno je da Zastupničkom domu Parlamenta BiH i Domu naroda predložimo da se razmotri mogućnost poziva generalnom sekretaru i predsjedniku Interparlamentarne unije da posjete BiH.

2. Da se otvori mogućnost da za narednih nekoliko godina i Parlament BiH i Delegacija Interparlamentarne unije bude domaćin jednog takvog susreta kao što je godišnja Konferencija Interparlamentarne unije. Naravno, to treba da prođe parlamentarnu proceduru, da se steknu uvjeti u narednim godinama kako bismo osigurali dijalog sa parlamentima svijeta.

Želio bih da vas obavijestim da smo posebno posvetili pažnju prezentaciji političkog, ekonomskog i socijalnog stanja u našoj zemlji i prezentaciji rezolucije o evropskim integracijama i Paktu jugoistočne stabilnosti. PSBiH ovdje, za razliku od

drugih nekih institucija, ima šansu da, kada konstituira delegaciju Interparlamentarne unije, omogući da sve političke partije, sve koalicije, svi sazivi budu sastavni dio te delegacije i da se prilikom odlaska na ovakve godišnje skupštine omogući da se na Interparlamentarnoj uniji različito glasa o pitanjima koja su izvorno pozicije određene političke grupacije ili partije u Parlamentu BiH. Ukoliko se konstituira Interparlamentarna unija i radna tijela koja podrazumijevaju jedan vrlo ozbiljan temelj, mi bismo mogli izraziti političku volju građana BiH na pravi način i u Interparlamentarnoj uniji. Mislim da je to važno zbog toga što, osim zajedničkih nastupa, platformi rada u komisijama, time se, zapravo, doprinosi na svjetskoj političkoj parlamentarnoj sceni jednoj posebnoj vrsti diplomacije, to je parlamentarna diplomacija.

Smatram da je nedopustivo da se na ovakvim skupovima Interparlamentarne unije u Delegaciji BiH ne nalaze barem 50% predstavnice, gospođe, članice Parlamenta BiH. Postoji jedna paralelna konferencija koju vodi gospođa Leni Fišer, doskora je bila predsjednica Savjeta Evrope koja je veliki prijatelj BiH i čija je, uistinu, prisutnost u Interparlamentarnoj uniji još jedna potvrda da se Pekinška deklaracija o prisustvu žena u parlamentima, vladama može učiniti drugačijom nego što je to danas u svijetu. BiH u ovom trenutku, prema izvještajima sa Okruglog stola iz Sarajeva održanog jučer, pod predsjedavanjem gospodina Berija i Sonje Lokar, prednjači npr. u odnosu na Sloveniju u tom pogledu i u odnosu na mnoge druge zemlje, ali BiH u ovom trenutku nema niti jednu ženu na ministarskom položaju, na nivou Vijeća ministara BiH, na nivou entiteta vrlo mali broj, vrlo je mali broj žena koje vode odgovorne resore na nivou kantona ili su, pak, načelnici.

Završavajući ovaj izvještaj, pozivam vas da prihvatite informaciju Delegacije koju su činili, osim mene, gospodin Pero Mađar, uz prisustvo Njegove ekscelencije, ambasadora u SR Njemačkoj, Antona Balkovića. Molim vas da imate u vidu našu odgovornost da pripreme za Amansku konferenciju počnu odmah i da pokažemo da je Parlament BiH, uistinu, jedan demokratski, voljom građana BiH izabran parlament od predstavnika različitih političkih opcija i da oni imaju priliku, jednako, na domaćoj kao i na svjetskoj pozornici zastupati stajališta građana kao građana svijeta i ... BiH.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa poslaniku.

BRANKO DOKIĆ

Dame i gospodo, kolege poslanici, prije nego što pređem na dio izvještaja koji se odnosi na ovu tačku, umjesto replike na jednu prethodnu repliku, ispričat ću jednu anegdotu. Kada su sljedbenici Muhameda pitali zbog čega zabranjuje alkoholna pića, onda im je on rekao najbolje piće jeste kada zlu riječ ili riječ smutnje progutate.

Kolege poslanici, Komisija za spoljnu politiku, odnosno, jedna delegacija Komisije za spoljnu politiku je od 28. do 30. posjetila Spoljnopolitički odbor njemačkog Parlamenta i želim da naglasim da smo imali čast prisustvovati prvom sastanku Spoljnopolitičkog odbora njemačkog Parlamenta u obnovljenim starim prostorima u Berlinu. Osim tog sastanka sa kompletnim Spoljnopolitičkim odborom,



imali smo razgovore na veoma visokom nivou u okviru njemačkog Parlamenta, 6-7 različitih razgovora i, ukratko, oni su veoma zainteresovani za sve što se dešava u BiH, naravno, zainteresovani su za bržu implementaciju Mirovnog sporazuma iz Dejtona. Spremni su da, u tom pogledu, pruže svaku pomoć i u ekonomskom smislu i u političkom smislu. Čini mi se da je na nama, da je više do nas koliko ćemo to znati iskoristiti, ali, da bismo to iskoristili, mi moramo što prije učiniti, i na nivou oba entiteta i na nivou države BiH, da se usvoje zakonske i ekonomske norme koje će omogućiti takvu jednu podršku koja se obećava iz Njemačke.

Poslije tog sastanka, Komisija za vanjsku politiku je imala, poslije te posjete, još nekoliko sastanaka i na jednom od tih sastanaka mi smo se dogovorili da uputimo zahtjev Spoljnopolitičkom odboru njemačkog Parlamenta da do kraja ove godine posjeti naš odbor ovdje u Sarajevu. Predložili smo da to bude do kraja ove godine i da to bude jedna od naših aktivnosti u okviru pripreme za zasjedanje Evropskog parlamenta u Strazburu, u januaru, na kojem će se, nadam se, raspravljati i pitanje prijema BiH u stalno članstvo Savjeta Evrope. Nadamo se da će nas prijatelji iz Njemačke u tom pogledu u potpunosti podržati.

Zaključak današnjeg zasjedanja Komisije za spoljnu politiku jeste da, preko Skupštine, od Ministarstva inostranih poslova BiH zatražimo informaciju o aktivnostima i popunjenosti DKP-ova. Mi smo svjesni činjenice da, po Ustavu BiH, mi nismo nadležni da o tome odlučujemo, ali, kao Spoljnopolitički odbor, imamo pravo da zatražimo informaciju i o tome, pogotovo što stvari po tom pitanju ne idu, najblaže rečeno, demokratski, ali sigurno ne idu ni u korist BiH. Hoćemo da u toj informaciji budu sadržani i principi po kojima neke partije, ove ovdje u Federaciji BiH i u RS-u, nema razlike koji su to kriterijumi sa kojima se oni rukovode i dokle se, uostalom, stiglo po tim pitanjima.

Također je zaključeno da bi izvještaji svih naših delegacija, skupštinskih delegacija koje imaju susrete sa raznim spoljnopolitičkim odborima ili institutima u svijetu, trebali da idu preko Komisije za spoljnu politiku i, onda, naravno, da dođu na Skupštinu, ako treba da idu na Skupštinu. Isto tako smo izrazili blago nezadovoljstvo sa relativno slabom saradnjom sa Ministarstvom inostranih poslova i smatramo da bi ta koordinacija morala da bude jače izražena, a pogotovu kada su to pitanja koja dolaze na dnevni red Skupštine, mislimo da bi prvo trebala da bude obaviještena Komisija, pa onda Parlament. Hvala vam lijepa.

MIRKO BANJAC

Poslaniče samo jedno pitanje. Da li si tražio da se po ovom pitanju zatraži zaključak Doma oko popunjenosti DKP-ova principima i licima, zaključkom, da mi tražimo kao Skupština za Vašu upotrebu.

BRANKO DOKIĆ

Upravo to, zbog toga smo išli preko Skupštine, a ne preko Komisije i smatramo da je to vrlo ozbiljno pitanje i ima pravo i Skupština, preko naše komisije, da bude obaviještena o tome.

MIRKO BANJAC

Hvala, ja ću to dati kasnije. Poštovana gospodo, ja ću vam podnijeti samo jedan kratak izvještaj.

Uvažena gospodo, cijenjeni gosti, uvaženi poslanici, na poziv njemačkog Parlamenta, Bundestaga i Bundesrata, u periodu od 5. do 7. septembra 1999. godine, gospodin Žigić, kao predsjedavajući Doma naroda, i ja, kao predsjedavajući Predstavničkog doma, učestvovali smo na proslavi ova dva doma Parlamenta Njemačke. Proslava je imala svečarski karakter, a posvećena je 50. godišnjici postojanja Republike Njemačke. U svim aktivnostima, prema utvrđenom protokolu, obojica nas učestvovali smo, nismo imali posebne kontakte sa stranim delegacijama, samo da vam kažem da su u radu Konferencije učestvovali predstavnici parlamenata zemalja članica Savjeta Evrope, 36 zemalja, članice G8 i predstavnici Evropskog parlamenta. Izražavam svoju zahvalnost njemačkom Saveznom Parlamentu na pozivu i prisustvovanju delegacije PSBiH. Hvala vam lijepa.

Gospodo, time smo iscrpili sve izvještaje. Ima li pitanja ili komentara?

IVO DIVKOVIĆ

Dame i gospodo, ja sam očekivao da predsjednik naše Komisije za spoljnu politiku naglasi neke stvari koje smo mi raspravljali na komisiji. Čini mi se da smo mi to tamo ovako jednoglasno konstatovali, a to su određeni propusti koje bi u narednom periodu, uz stavove ovog parlamenta, trebalo jasno eliminirati. Prije svega, treba konstatovati, bar mi takvu informaciju imamo, da nije završeno do kraja konstituisanje samih komisija, to znači da nisu izabrani šefovi delegacija itd., to je jedna stvar, jedan posao koji se, čini mi se, mora u najkraćem roku završiti.

Druga stvar koja je jako bitna, a koju je gospodin Jahić ovdje naglasio, gdje smo se mi, isto tako, usaglasili, a to je da treba definirati zajedničke platforme za nastupe tih delegacija na zasjedanju. Imali smo situacija da se iznose vrlo različita mišljenja, da se ne može zastupati stav ovog doma u cjelini, itd., što bi isto tako u narednom periodu trebalo eliminirati.

Treća stvar, koja je jako bitna, a to je ovo, čini mi se da je to predsjednik Komisije donekle naglasio, a to je organizaciono praćenje rada ovih delegacija koje podrazumijeva, rekao bih, i materijalnu i kadrovsku itd. pomoć ovoj delegaciji. To su tri stvari koje sam smatrao potrebnim naglasiti, obzirom da su gotovo redovno tema rasprave na komisiji. Hvala lijepa.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa. Ima li još neko? Ovim zaključujem raspravu, ali prije zaključivanja rasprave da samo kažem, ako još ima neko želju da kaže, izvolite. Nema. Zaključujem raspravu. Stavljam sve izvještaje u kompletu na izjašnjavanje.

Koliko ima prisutnih? 30, hvala. Stavljam sve izvještaje na usvajanje. Ko je za? 25. Protiv. 5 uzdržanih. Provest ćemo glasanje do kraja. Po entitetima, iz RS, ko je

za? 11, hvala lijepa. Iz Federacije BiH, ko je za? Hvala lijepa, imamo potrebne entitetske većine. Konstatujem da su izvještaji prihvaćeni.

Sad imam jedan zaključak koji je predložio poslanik Dokić, čitam sadržaj zaključka. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH traži od MIP-a izvještaj o popunjenosti u DKP-ovima, principima popunjavanja i licima u službi DKP-ova.

Ko je za ovaj zaključak? 28. Uzdržana 2, protiv nema. Nema potrebe glasati entitetski, obzirom na ovako veliki broj za. Konstatujem da je zaključak prihvaćen i, dakle, u pisanoj formi zatražit ćemo izvještaj MIP-a o zaključku koji je izglasan. Hvala vam lijepo. Zaključujem i ovu tačku dnevnog reda. Prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda.

### **Realizacija zaključaka iz Rezolucije o evropskim integracijama i Paktu stabilnosti za jugoistočnu Evropu**

Molim poslanika Spahića da podnese uvodno izlaganje.

IBRO SPAHIĆ

Dame i gospodo, gospodine predsjedavajući, Komisija za spoljnu politiku, razmatrala je danas informaciju o realizaciji Rezolucije Parlamentarne Skupštine BiH o evropskim integracijama i Paktu stabilnosti za jugoistočnu Evropu.

Temeljem članka 2. e) Privremenog poslovnika, 22. i 27. srpnja 1999. godine, razmatrajući ulogu BiH u evropskim integracijama i pripremama za Samit Pakta stabilnosti za jugoistočnu Evropu, usvojena je Rezolucija Parlamentarne skupštine BiH o evropskim integracijama i Paktu stabilnosti za jugoistočnu Evropu.

Komisija za međunarodna i vanjska pitanja Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH je bila nosilac ove inicijative i prijedloga ovog teksta koji je razmatran u dva navrata u oba doma Skupštine i konačno je prihvaćen kao dokument Parlamentarne skupštine BiH. Ovo je informacija koju smo danas pripremili, sačinjena je u identičnoj formi kakva je sama Rezolucija. Želim da konstatujemo sledeće:

1. Komisija je konstatovala da Zastupnički dom i Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH, dajući podršku provedbi Dejtonskog mirovnog sporazuma i zaključcima Vijeća za implementaciju mira, nisu dosada, u skladu sa svojim odgovornostima i u rokovima koje su pred sebe postavili, donijeli odgovarajuće zakone koji se odnose na njihovo provođenje.

2. Parlamentarna skupština BiH konstatuje da je Komisija Zastupničkog doma, da je u periodu od donošenja Rezolucije, aktivnija uloga Predsjedništva BiH na međunarodnom planu, Vijeća ministara BiH i Ministarstva vanjskih poslova, a u vezi sa prijemom BiH u članstvo Vijeća Evrope i dogovorima za pridruživanje Evropskoj Uniji i pristupanje Svjetskoj trgovinskoj organizaciji. Međutim, tu aktivnost ne prati odgovarajuća politička volja za punu međusobnu transparentnost i koordinaciju sa Parlamentarnom skupštinom BiH, što smo i danas konstatovali.

3. Parlamentarna skupština BiH nije u cijelosti ostvarila svoj program aktivnosti za realizaciju uvjeta za prijem u Vijeće Evrope i drago mi je da mogu da konstatujem da smo danas usvojili program, što je bio jedan od temeljnih uvjeta za prijem u Vijeće Evrope. Delegacija Parlamentarne skupštine u Vijeću Evrope podnijela je danas izvještaj koji smo usvojili i mi očekujemo, također, informaciju predstavnika Vijeća Evrope, koji su danas sa nama, o tome kako napreduje proces prijema BiH u Vijeće Evrope početkom naredne godine ili u periodu koji bude definiran.

Državni organi, entitetske institucije, nisu do rujna 1999. godine informisali Parlamentarnu skupštinu BiH o svojim aktivnostima, u skladu sa Ustavom i ovlaštenjima, u vezi sa prijemom u Vijeće Evrope i mi očekujemo taj izvještaj u pismenoj formi.

Parlamentarna skupština BiH naglašava da postojeći posebni odnosi BiH i EU, uspostavljeni Deklaracijom EU u BiH, zbog zastoja u cjelokupnoj aktivnosti državnih organa, još uvijek nemaju onu razvojnu dinamiku koja je od interesa i za BiH i za EU, posebno kad je riječ o ekonomskoj obnovi, rekonstrukciji i izgradnji BiH, kao i standardizaciji u BiH koja bi omogućila usklađivanje zakonskih i drugih akata sa standardima EU.

Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH, odnosno Komisija za međunarodna i vanjska pitanja, razmatrala je izvješća predstavnika Parlamenta u evropskim i svjetskim asocijacijama, Delegacije u Vijeću Evrope, OSCE-u, ... ne održavaju svoje redovne sastanke i Parlamentarnoj skupštini BiH preporučujemo zaključke u vezi s tim, što smo već učinili tokom izvještavanja u prethodnoj tački.

Smatramo da je potrebno precizno Parlamentarnoj skupštini BiH dostaviti pregled preuzetih obaveza u okviru bilateralnih i multilateralnih susreta, radi utvrđivanja programa aktivnosti, organizovanijeg nastupa našeg parlamenta u svijetu. Uočen je nedostatak odgovarajućih priprema naših parlamentarnih delegacija, nedostatak odgovarajućeg kadra koji prati rad delegacija i, praktično, nema nikakvog publiciteta u javnosti koje takvi skupovi zaslužuju zbog njihovog značaja za našu zemlju.

Komisija za spoljnu politiku nije na odgovarajući način informisala o radu DKP-ova u svijetu, o čemu smo upravo donijeli zaključak na prijedlog predsjednika, gospodina Dokića.

Povodom Pakta o jugoistočnoj stabilnosti, Komisija je u nekoliko navrata razmatrala i ocjenjivala rad i realizaciju samog sastanka i skupa u Sarajevu. Opšta je ocjena da je to bio jedan izuzetan istorijski događaj i za BiH i za Jugoistočnu Evropu te za evroatlanske integracije. Precizno, Parlamentarna skupština BiH je već izrazila podršku Paktu stabilnosti za jugoistočnu Evropu kao vlastitom projektu mira, stabilnosti, razvoja i uključivanja u evropske tokove.

1. Parlamentarna skupština BiH je naglasila značaj dugoročnog procesa jačanja kooperacije u regiji Evrope i svijetu u cilju jačanja povjerenja i osiguranja regionalne sigurnosti, u sprečavanju novih konflikata, jačanju demokracije, ljudskih prava, saradnje u svim oblastima života i rada.

Delegacije BiH, kao što vam je poznato iz javnosti, učestvovala su u inauguralnom sastanku Regionalnog odbora u Briselu, kao i na sastancima Radnog stola za ekonomsku rekonstrukciju o razvoju i korupciji u Bariju, Radnog stola za bezbjednosna pitanja u Oslu i Radnog stola o demokratizaciji ljudskim pravima u Ženevi.

2. Potrebno je da Predsjedništvo BiH, koje je imenovalo delegacije, te Ministarsko vijeće BiH, odnosno Ministarstvo vanjskih poslova, predoče rezultate rada radnih stolova i regionalnog stola Parlamentu BiH, posebno imajući u vidu da će BiH, početkom naredne godine, imati ulogu domaćina Radnog stola za bezbjednosna pitanja, zbog čega bi trebalo pripremiti, i u okviru naše komisije, Parlamenta BiH, Vijeća ministara BiH i drugih organa, program obaveza i aktivnosti institucija BiH.

3. Parlamentarna skupština BiH je naglasila značaj saradnje sa parlamentima zemalja sudionica Pakta, ali se na tom planu nije razvila odgovarajuća bilateralna i multilateralna aktivnost u okviru parlamentarne diplomacije.

4. Parlamentarna skupština BiH razvila je samo određenu aktivnost sa Uredom visokog predstavnika i Misijom OSCE-a, UN, VE i EU i drugim DKP-ima, vladinim i nevladinim organizacijama u BiH.

5. Parlamentarna skupština BiH nije do kraja iskoristila sve mogućnosti njenih izaslanstava i radnih tijela u cilju intenziviranja međunarodne podrške BiH.

6. Parlamentarna skupština BiH je naglasila značaj razvijanja dobrih međusobnih odnosa sa susjednim zemljama radi jačanja mira, stabilnosti, gospodarskog i demografskog razvoja i zaštite ljudskih prava i sloboda.

7. Parlamentarna skupština BiH, posebno je izrazila interes za obnovu i sustizanje izgubljenog tempa u razvoju i očekivanja da će BiH podršku pružiti privredno razvijene zemlje, na partnerskoj osnovi, a ne, kao do sada, na donatorskoj konferenciji. Za takav pristup neophodno je napraviti program ekonomskog razvoja BiH, usvojiti odgovarajuće zakone i mjere ekonomske politike i osigurati njihovu provedbu. Na toj osnovi, preuzimanja odgovornosti za vlastiti razvoj i sigurnost kapitala, može se doći do novih investicija i stvaranja uslova za razvoj, povratak, zapošljavanje i socijalnu sigurnost.

U vezi donošenja strategije ekonomskog razvoja BiH i socijalnih programa iz nadležnosti institucija BiH, prihvaćena je inicijativa poslanika Zastupničkog doma i uz podršku oba doma, oba Kolegija Parlamentarne skupštine BiH, Vijeće ministara BiH je preuzelo obavezu da predoči Parlamentarnoj skupštini BiH osnov ekonomskog razvoja i socijalne politike u zemlji. Mi očekujemo da će ministar Kurtović i Vijeće ministara BiH o tome do konca godine podnijeti izvještaj i pripremiti dokument.

8. Parlamentarna skupština BiH naglasila je značaj učešća svih članica na koje se Pakt odnosi, na njegovoj provedbi u cilju mira i stabilnosti regije u cjelini.

Odjeljak 3., Parlamentarna skupština BiH, nije u roku od 30 dana po završetku Samita usvojila operativni plan aktivnosti sa sadržajima, rokovima i nositeljima

izvršenja u cilju ispunjanja uvjeta za prijem BiH u Vijeće Evrope, realizaciju ove rezolucije i dokumenata usvojenih na Samitu Pakta. Danas smo dobili na stolove izvještaj Ministarskog vijeća BiH, odnosno, Ministarstva vanjskih poslova, sa rokovima i zadacima vezanim za realizaciju Pakta stabilnosti i obaveza BiH, to smatramo izuzetno važnim.

Parlamentarna skupština BiH održava sjednice, praktično, u stalnim nastavcima. Do ovog trenutka, bez odgovarajućeg rezultata, to se odnosilo, prije svega, na nedonošenje Programa o radu.

Na kraju, očekujemo da će ovaj dom, Zastupnički dom i Dom naroda, usvojiti i Poslovnik, pored zakona, Poslovnik o svom radu.

Parlamentarna skupština BiH još uvijek nije dobila informacije svih nadležnih institucija za realizaciju uvjeta za prijem u VE, izuzev o radu Vijeća ministara BiH, Ministarstva vanjskih poslova i, sada, Delegacije u VE.

4. Rezolucija Parlamentarne skupštine BiH o evropskim integracijama i Paktu stabilnosti za jugoistočnu Evropu objavljena je u Službenom glasniku BiH, predstavljena je u Interparlamentarnoj uniji, DKP-ima u zemlji i svijetu i smatramo da je to dokument koji već sada ima određeno značenje u političkom životu naše zemlje. Predlažem da, ukoliko se slažete, ovu informaciju prihvatite kao osnovu za dalji rad na ovim pitanjima.

#### HARIS SILAJDŽIĆ

Zahvaljujem se kolegi poslaniku na onome što je rekao o Vijeću ministara BiH, ja sam to dobro čuo i shvatili smo pozitivno. U ime Vijeća ministara BiH, ja se zahvaljujem. Za naše goste, koje pozdravljam, rekao bih sljedeće. Pakt stabilnosti je regionalni pristup koji je dobar, međutim, bez sredstava to neće ići. Pod jednim krovom će naše razlike biti manje izražene. Nećemo moći korespondirati sa Evropom ako ne dostignemo izvjestan ekonomski i društveni razvoj. Ja mislim da je to dobro ulaganje, ulaganje koje će se Evropi isplatiti u budućnosti. Dosada, moram biti iskren, nismo vidjeli ništa od toga. Ja ću vam se, naravno, unaprijed zahvaliti ukoliko biste vi radili za BiH na ovom planu. Hvala lijepa.

#### MIRSAD KURTOVIĆ

Gospodo predsjedavajući, dame i gospodo, u okviru ekspozea koji je podnio poslanik Spahić, ja bih želio da dam osvrt na dvije stvari koje su pomenute i koje su, u izvjesnom smislu, u nadležnosti Vijeća ministara BiH, odnosno Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa.

Prvo pitanje je pristup BiH Svjetskoj trgovinskoj organizaciji, to je nešto na čemu se dosta aktivno radi i, kao što znate, BiH je od juna mjeseca o.g. dobila status posmatrača. Od jula mjeseca, uz pomoć konsultanata iz FAR programa, radimo na izradi memoranduma o vanjskotrgovinskoj politici BiH i, u tom smislu, pokušavamo da ugradimo sve propozicije i pravila koje zahtijeva Svjetska trgovinska organizacija. Značajan dio posla je već urađen i mislim da bi prvi nacrt tog dokumenta, koji će, vjerovatno, obuhvatiti jedno 100 do 150 stranica, biti završen već na samom

početkom godine. Naravno, to je dokumenat koji će, naravno, trebati dalje da prođe cijelu proceduru, a zatim da se uputi ... na raspravu, na popravke, ispravke i dorade i uz sugestije, naravno, uvažavanja koja će biti neophodna. Nismo optimisti da ćemo brzo i u prvom krugu, poslije prvog podnesenog zahtjeva, biti primljeni, međutim, očekujemo da će taj postupak biti brži nego što je kod ostalih zemalja, obzirom da smo mi u donošenju naše zakonske regulative već koristili, u izvjesnom smislu, principe Svjetske trgovinske organizacije i zakonska rješenja koja je usvojila EU, odnosno zemlje EU.

Drugo pitanje, koje je dosta aktuelno a pomenuto je i u ekspozeu gospodina Spahića i prošli put je on, takođe, o tome raspravljao, to je pitanje globalne ekonomske strategije BiH, dokumenta koji bi, u izvjesnom smislu, dao naznake kuda BiH u svom narednom, nazovimo, srednjoročnom periodu od 2000. do 2003. ili 2005. godine, treba da ide. Mi smo intenzivno u konsultacijama sa Svjetskom bankom, sa međunarodnim monetarnim fondom i sa još nekim asocijacijama uz čiju pomoć bismo trebali da napravimo jedan globalni dokument o trenutnom stanju BiH i preporukama kuda BiH treba da ide u tom periodu. Odmah da vam kažem, imamo podršku tih organizacija i taj globalni ekonomski dokumenat bi trebao da bude osnova za održavanje naredne donatorske konferencije u proljeće naredne godine. Na ovom dokumentu rade, ne samo predstavnici Vijeća ministara BiH, nego radi jedan broj ministara iz entitetskih vlada i ja očekujem da ćemo dosta brzo doći do konačnog dogovora o ovom pitanju i da će to biti dobra osnova za angažovanje, sada ne više donatorskih sredstava, nego veće afirmisanje inostranih investitora i otvaranje novih radnih mjesta u BiH. Svakako, Parlamentarna skupština BiH će biti upoznata čim se ovaj dokument finalizira, čim se obave određene rasprave na resornim ministarstvima entiteta i u Vijeću ministara BiH i to će biti naša osnova za nastup za narednu donatorsku konferenciju 2000 godine. Hvala vam lijepa.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa gospodinu ministru. Da li još neko želi da se javi za diskusiju?  
Ne.

Pitam naše cijenjene goste da li neko od vas želi da se obrati Predstavničkom domu PSBiH, poslanicima?

PITER BLOCER

Gospodine predsjedavajući, ekscelencije, dame i gospodo, drage kolege,

Dopustite prvo da vam zahvalim što ste uputili poziv izvjestiteljima Vijeću Evrope da prisustvuju ovoj sjednici Zastupničkog doma PSBiH, a taj poziv dobili smo u pismu od 1. novembra koje nam je uputio vaš predsjedavajući. Vi znate da je prvi uslov za prijem BiH u punopravno članstvo u VE to da BiH ima institucije i zajedničke institucije na nivou države koje su potpuno funkcionalne. Kao što ste čuli od šefa vaše parlamentarne delegacije, na sastanku našeg Komiteta za politička pitanja, ja sam podnio izvještaj u kojem sam rekao da Predsjedništvo BiH i Vijeće ministara BiH funkcioniraju na zadovoljavajući način.

Što se tiče Parlamentarne skupštine BiH, našoj Komisiji za politička pitanja u izvještaju sam rekao da je još uvijek potrebno, na strani Parlamentarne skupštine BiH da vidimo, prije svega, postojanje programa rada, zatim da vidimo infrastrukturu, a infrastruktura, prije svega, podrazumijeva pravo profesionalno osoblje i, uz radni program, da vidimo i Pravilnik o poslovanju, Poslovnik. Stoga je naše prisustvo na ovoj vašoj sjednici izuzetno značajno kako bismo mogli direktno da posmatramo i pratimo i ocjenjujemo vaš rad i to ćemo raditi svo vrijeme tokom naše posjete, a na kraju naše posjete, vašem predsjedavajućem ćemo reći kakvi su naši utisci i naše kvalifikacije o efikasnosti vašeg rada.

Isto tako, imat ćemo priliku da napravimo sučeljavanje između predstavnika Ureda visokog predstavnika i različitih ministara iz vaših vlada. Ovo činimo zato što je došlo do različitih gledišta o uspješnosti i kvalitetu rada ministara pa se gledišta razlikuju na strani Ureda visokog predstavnika, ministarstava samih po sebi, a osobito se pojavljuju razlike kod mene, kod mog mišljenje, mene kao izvjestitelja VE. Stoga je ovo direktno sučeljavanje vrlo potrebno da bi se razlika u gledištima umanjila. Ovdje se radilo o entitetskim ministrima, stoga bi ova naša posjeta i naše prisustvovanje vašim sjednicama trebalo da donese uspješnije rezultate i ocjene o tome kako se rad uspješno odvija i koliko je aktualna situacija zadovoljavajuća.

Čuo sam da ste rekli da vam je potreban ekonomski rast i s tim se u cijelosti slažem i dodao bih da vam je jednako potrebna stabilnost, da vam je potreban integritet, sa ovim faktorima koji su pomenuti i sa kojima se slažem postat ćete privlačni za direktna strana ulaganja i punopravno članstvo u VE, zapravo to i odražava, potvrđuje i ...

MIRKO BANJAC

Ja se zahvaljujem poštovanom gospodinu Blaceru, riječ ima uvažena gospođa Jaattenn.

GOSPOĐA JAATTENN

Poštovani predsjedavajući, cijenjeni poslanici Parlamentarne skupštine BiH, dame i gospodo,

Počet ću sa riječima da je Parlament najznačajnija institucija u demokratskoj državi. Posao koji vi radite veoma je važan za budućnost ove zemlje, za budućnost građana ove zemlje. Vas su izabrali ljudi i oni mnogo i očekuju od vašeg rada. Ja radim u Parlamentu Finske već 12 godina, ovo je moj četvrti mandat, izabrana sam za poslanika u Parlamentu i po četvrti put. To je ponekad težak posao. Često morate da dugo sjedite na sastancima, morate da čitate dosta papira, to možda i nije privlačno, ali, svejedno, to je naša dužnost i dug prema građanima naše zemlje koji su nas izabrali. Mislim da je jedan od najznačajnijih poslova kojima se bavi Parlament u Finskoj i u vašoj zemlji poštivanje ljudskih prava. Svima nama su veoma važna ljudska prava. Mnogo je lakše živjeti ukoliko poštujemo ljudska prava. Tako je lakše meni, susjedima i svim građanima u našim zemljama. Ja se nadam i želim vam sve najbolje u vašem budućem radu i nadam se da ćete uvijek imati na umu i da nikad nećete zaboraviti da su vas izabrali građani vaše zemlje i da treba da radite za njihovu dobrobit. Nadam se, priželjkujem vam sve najbolje u budućnosti i da kažem da se



nadam da svako jutro kad se probudite postavite sebi pitanje šta je ono što mogu najbolje da uradim za građane moje zemlje. Hvala vam na pažnji.

MIRKO BANJAC

Hvala, poštovana gospodo Jattaamacu, našim uvažanim gostima još jednom, u ime Kolegijuma i u ime vas, kolege poslanici, hvala vam na upućenim riječima i savjetima.

Poštovana gospodo poslanici, prelazimo na poslednju tačku duge 11. sjednice.

Predlažem da se prihvati informacija o Rezoluciji Pakta stabilnosti za jugoistočnu Evropu, ali sa ispravkama koje je sam izvjestilac napomenuo, jer ima promjena u odnosu na tekst u današnjem radu pa da s tim promjenama prihvatimo ovu informaciju. Ko je za? Protiv. Nema. 29 je prisutno, jedno je uzdržano, 28 je za, nema potrebe glasati po entitetima, vidimo da je to uredu.

Mi imamo jedan odgovor, ovo su poslanička pitanja i prijedlozi, ali imamo jedan odgovor na ranije poslaničko pitanje, pa želim da ga saopštim poslanicima.

Miodrag Deretić, poslanik u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH, na sjednici 10.9. postavio je sledeće pitanje: dokle je došla Komisija za granice BiH sa postupkom nadoknade teritorije RS do 49% kako je to ustrojeno i predviđeno Dejtonskim sporazumom? Na postavljeno pitanje, Centralna komisija za pitanje državne granice na sastanku održanom 8.10.1999. godine, utvrdila je sledeći odgovor.

Centralna komisija za pitanje državne granice BiH nije nadležna za razmatranje pitanja međuentitetske linije razgraničenja kao ni druga pitanja iz Dejtonskog sporazuma koja se tiču procentualnog odnosa teritorije entiteta. Predsjedavajući komisije, Ostoja Kremenović.

Ostali odgovori koje ste tražili nisu prispjeli, kad prispiju mi ćemo vam ih prosljediti i upoznati vas. Deretića nema da ga pitam je li zadovoljan. Odgovor bi vjerovatno bio da nije, ali idemo mi na poslanička pitanja.

Javila se gospođa Rađević, pa gospođa Muminagić.

DESANKA RAĐEVIĆ

Kolege poslanici, dozvolite mi da postavim tri pitanja.

Prvo poslaničko pitanje, molila bih i tražim od predsjedavajućih da mi pribave, od subjekata koje oni smatraju da mogu dati informaciju, tražim informaciju o tome da li na teritoriji BiH postoje vojni centri za obuku stranih državljana pod pretpostavkom da neki od njih čak imaju i državljanstvo BiH. Mislim da obrazloženje za ovo pitanje nije potrebno jer smo na početku ove sjednice imali obrazloženja, i to su ista ta obrazloženja zašto to pitanje postavljam.

Drugo pitanje je, mada ga je gospodin Ivo već djelomično ovdje rekao, ali neće biti na odmet da ponovim, da li je završen proces konstituisanja komisija

Predstavničkog doma, ako nije zašto nije? Evo u obrazloženju mogu da navedem npr. samo to da, recimo, Komisija za spoljnu trgovinu i carine, osim one kad je konstituisana, više nije zasjedala, pa se postavlja pitanje treba li ona, šta je domen njenog poslovanja, a vidjeli smo, čini mi se, mogu da tvrdim, iz izlaganja ministra Kurtovića, da, recimo, resorno ministarstvo te poslove radi, ali nema nikakve veze sa skupštinskom komisijom.

Treće pitanje je, zašto je praksa da samo poslanička pitanja postavljamo, a gotovo nikada na njih ne dobijamo odgovore, a najnovija situacija je da, i kad dobijemo odgovor, on glasi mi nismo nadležni da odgovorimo. Ja mislim da su gospoda, koja su ovako odgovorila na poslaničko pitanje gospodina Deretića, u najmanju ruku trebala da kažu ko je nadležan, pa da se tamo proslijedi pitanje poslanika. Prema tome, ovo je ozbiljno pitanje, nije samo onako da se nasmejemo, zašto uopšte postoji ova tačka dnevnog reda. Ako je to samo zato da pitamo i onda doviđenja, neko se sjeti, a neko se ne sjeti da smo pitali. Hvala vam.

MIRKO BANJAC

Hvala Vam. Ja molim da se ovako dostavljaju pitanja, onda je to zgodno, onda možemo i brzo reagovati.

SUADA MUMINAGIĆ

Ja znam da smo svi zamoreni, ali sjednica je u trećem nastavku pa dugo čekam da postavim pitanje, pa tako ne mogu da odustanem.

Prvo je poslaničko pitanje Vijeću ministara BiH. U septembru 1995. godine održana je u Pekingu IV Svjetska konferencija o ženama, na kojoj je, zajedno sa 189 vlada, učestvovala i naša. Na Konferenciji je usvojena i potpisana Pekinška deklaracija i Platforma za akciju. Navedenim dokumentima izražena je međunarodna odlučnost za ostvarivanje jednakosti, napretka i mira za sve žene svijeta. Platformom za akciju ustanovljeni su strateški ciljevi i akcije u 12 kritičnih oblasti čije ostvarivanje bi vodilo ka unapređenju položaja žena. Kako u Pekinškoj deklaraciji stoji, primjena platforme za akciju zahtijeva predan angažman vlada i međunarodne zajednice. Obavezujući se na državnom i međunarodnom planu za akciju, uključujući obaveze preuzete na Konferenciji, vlade i međunarodna zajednica priznaju da postoji potreba za poduzimanjem prioritetne akcije na podizanju sposobnosti i napretka žena. Moje pitanje glasi: Šta je Vijeće ministara BiH poduzelo na implementaciji Platforme za akciju usvojene na IV Svjetskoj konferenciji žena i to na nivou BiH kao države i na koordinaciji aktivnosti sa vladama entiteta?

Moram reći da je ovo pitanje veoma aktuelno, pošto će se u junu 2000. godine održati Generalna skupština UN-a koja će se baviti pitanjima implementacije Pekinške deklaracije i Platforme za akciju, a isto će prethoditi niz pripremih regionalnih sastanaka. Prvi od njih je predviđen za januar 2000. godine u Ženevi, u organizaciji Ekonomske komisije Evrope, uz učešće Savjeta Evrope i mnogih drugih međunarodnih organizacija. Na toj pripreмноj sesiji će se razmatrati četiri pitanja iz Pekinške deklaracije, a to su žene i ekonomija, institucionalni mehanizmi za poboljšanje položaja žena, žene i nasilje, žene u vlasti i donošenje odluka. Stoga predlažem da Vijeće ministara BiH, ovo dajem kao prijedlog, a ne kao pitanje, uvrsti,

pošto se mi nismo izjašnjavali o planu Vijeća ministara BiH, već smo samo raspravljali o izvještaju da Vijeće ministara BiH uvrsti u svoj plan rada da do kraja ove godine pripremi izvještaj o provođenju Pekinške deklaracije i Platforme za akciju, kao i da Parlament stavi taj izvještaj na svoj dnevni red kada to bude predloženo. Pretpostavljam da me kolegice poslanici podržavaju u ovome, ali, molim i kolege poslanike, a posebno radno predsjedništvo, pošto u njemu nemamo nijednu ženu da podrži ovaj moj prijedlog.

Druga dva pitanja želim da uputim ministru za civilne poslove i komunikacije. Prvo je, da li se svi prihodi budžeta institucija BiH i međunarodnih obaveza ostvaruju u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta i drugim propisima, a posebno da li se realizuju odredbe Zakona o administrativnim taksama koji je objavljen u Službenom glasniku BiH, broj 44. od 2. septembra po kojima su ove takse prihodi budžeta BiH.

Da li je Ministarstvo civilnih poslova i komunikacija, koje vrši nadzor nad finansijskim i materijalnoracunovodstvenim poslovima, zakonom, te nad svrsishodnoj upotrebi sredstava svih korisnika budžetskih sredstava, utvrdilo da li se raspolaganje sredstvima Parlamentarne skupštine BiH odvija u skladu sa Zakonom o izvršenju Budžeta po odlukama nadležnih organa i nalozima odgovornih osoba korisnika Budžeta?

BEĆIRBAŠIĆ SMAIL

Cijenjeno predsjedništvo, uvažene kolege, ispred tri zastupnika, odnosno poslanika iz RS iz Koalicije, izlazim sa sledećom molbom, odnosno zahtjevom da se hitno i energično, preko nadležnih institucija, stave u zaštitu prava prognanih, raseljenih i izbjeglih lica sa područja RS-a u ostvarivanju njihovih zakonskih prava u predstojećem procesu privatizacije u ovom bh. entitetu. Ovo iz razloga što se već u startu ovaj proces komplikuje. Naime, donesena je odluka da se registracijski punktovi isključivo otvore na području RS-a, uz samo jedan izuzetak, i to ovdje u Sarajevu. Postavlja se pitanje šta je sa onim dijelom građana BiH koji su morali napustiti ovu državu? Zašto se njima uskraćuje to pravo? Odluka o registraciji birača veoma je kratka, negdje oko 45 dana, tako da su naši sugrađani stavljeni u podređen položaj, a proces privatizacije ovakvim rješenjima ne ispunjava osnovna načela programa vlasničke tranzicije, masovno sudjelovanje građana, javnost, brzina i jednakost. Umjesto prava u privatizaciji, praktično se daje samo mogućnost učešća u ovoj državnoj pretvorbi, bez obezbjeđenja fizičke mogućnosti ravnopravnog učešća svih građana RS, jer to je pitanje od vitalne važnosti, posebno za Bošnjake i Hrvate. Obzirom na ovo sve što sam iznio, molim da se omogući otvaranje više punktova za registraciju u inostranstvu i Federaciji BiH, da se rok za registraciju produži na 90 dana, minimalno, da se pozivi za registraciju objave na cijelom području BiH. Hvala.

IBRO SPAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, želio bih prije svega podržati gospođu Suadu Muminagić o čemu sam govorio povodom izvještaja Interparlamentarne unije u Berlinu. Smatram da je zaista važno da se pitanjima učešća žena u parlamentima, a i učešću žena u izvršnoj vlasti mora u BiH posvetiti puna pažnja i Parlament bi trebao da nađe način kako da ovaj program Pekinške deklaracije realizira u svojim ovlaštenjima.

Drugo što bih želio dati, kao konkretan prijedlog, jeste da gospođa Rađević, gospođa Ana Havel, gospođa Mediha Filipović i gospođa Suada Muminagić budu, u ime Parlamenta, prisutne na jednom dijalogu o pitanjima pozicije žena danas u savremenom društvu koje organizira UNESCO i Interparlamentarna unija, o tome smo govorili na Komisiji, ali bih vas molio da iznađete mogućnosti sa Vijećem ministara BiH i sa Ministarstvom vanjskih poslova da ova delegacija bude u prilici da predstavi parlamentarni angažman žena u BiH iz različitih političkih partija i različitih dijelova BiH. Moj je prijedlog da u tom pogledu imamo jednu odgovornost da, pored toga što smo dobili i složili se sa stavom, ja se nadam, Komisije za spoljne poslove, da pozovemo Komitet za spoljnu politiku SR Njemačke da to isto uradi i Parlament BiH, jer je to osnovni red, jer ako smo bili tamo gosti, da pozovemo, također, SR Njemačku da sa parlamentarnom delegacijom i predsjednikom Parlamenta dođu nama u posjetu.

Na kraju bih želio da čestitam SDP-u na ulasku u Socijaldemokratsku, ili kako god hoćete, internacionalu, smatram to važnim događajem za politički život BiH i želim da BiH ima i na taj način prisustvo u Evropi i svijetu.

MIRKO BANJAC

Hvala lijepa poslaniku. Koliko vidim, nema više prijavljenih za pitanja. Hvala vam lijepa. Poštovana gospodo poslanici, zaključujem rad 11. sjednice, vidimo se sutra u 11 časova.

Sjednica je završena u 18,30 sati.